Päeveleht

Tänast lehte 18 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijubatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“ Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr 428-84 lehe kontor, ukseholdja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukauplus tel. nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7 se
Ilmub 7 korda nädal
TELLIMISHINNAD:
1 kuu postiga 1 kroon 80 senti.
2 kuud „ 3 „ 60 „
3 kuud „ 5 „ — „
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s.
Välismaale 4 kr. kuus
1 kuu postita
2 kuud „
3 kuud „
Üle 3 kuu
järgneva kuu
Aadressi

Kuulutuste hinnad: koolutuste küljel 6 senti ja teksti sees 17 senti mm veeru laiuses. Koha kuni Kr. 3.— poole hinnaga.
Kuulutuste koha valikut ei kindlus
Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numbrisse laupäeval kl. 10-ni.
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need sa vastav postmark on lisatud.

Nr. 344 — Laupäeval, 18. detsembril 1937 — XXX

HARULDANE VÕIMALU

isiklik raamatukogu igaühele kättesaadav

Mõnekroonise jaomaksuga suure raamatukogu ja moodsa elutoa kombineeritud kapp-riiuli o

Vabariigi juubeliaastal igasse kodusse oma raamatu

Igal inimesel läheb elus tarvis:

käsiraamatuid informatsiooni ja teatmete hankimiseks,
teaduslikku ja **populaarteaduslikku** kirjandust õppimiseks ja endaharimiseks,
häid **ilukirjanduslikke** teoseid puhketundideks.
Kirjandust vajab iga perekond eriti ka **kasvavate noorte** teadmistejanu rahuldamiseks ja vaatepiiri arendamiseks.

Raamat on seepärast moodsa inimese elunõue ja kodune raamatukogu ta vaimse arengu mõõdupuu. Selle nii vajalise elunõude senisest paremale rahuldamisele on sihitud **K. o.-ü. „Looduse“ kirjanduse ostu hõlbustamise ja raamatute levitamise suuraktsioon vabariigi juubeliaastal.**

Raamatute müük järelmaksuga ülisoodsail tingimusil.

Üsna madala algmaksu tasumise järele saadetakse **tellijaile kätte raamatukogu,** mille nimekirja ta ise on koostanud K.-o/Ü. „Looduse“ kirjastusel ilmunud raamatuist. Järelejääv osa hinnast tasutakse tellija poolt **kuumaksudena.** Järelmaksu aeg ulatub, vastavalt ostu suurusele, **5 kuust kuni 20 kuuni** (vt. allolev tabel).

Tellitavad raamatukogud, mille koguväärtus on 250 kr. ja enam, moodustavad erilise müügiühiku. Nad koosnevad raamatuist vastava summa ulatuses ja

peale selle moodsast suurest raamaturiiul-kapist

Raamatukogu saab tellija kätte kohe tellimise avamise ja algusmaksu tasumise järele. Samuti ka riiul-kapi, kui tehnilised kättetoimetamise tingimused ja tellijate erisoovide täitmine seda võimaldavad, hiljemalt aga 1 kuu jooksul!

Avaldame allpool mõned näidisnimestikud mitmehinnalistest raamatukogudest. Peetagu aga silmas, et need nimestikud pole tellijaile milgi kombel kitsendavad, ta võib sealt raamatuid välja jätta ja uusi juure võtta täitsa oma maitse ja erisoovide kohaselt.

On võimalik tellida ka väiksemad kui 100-kroonised ja suuremad kui 500-kroonised raamatukogud. Samuti ei tarvitse tellitava raamatukogu üldhind moodustada tingimata ümmargust summat, nagu 10, 50, 100, 150 krooni, jne., vaid ka kõik vahepealsed summad on võimalikud.

500-kroonine raamatukogu jaokaupa maksuga.

„Eesti Entsüklopeedia“ . . . . . Kr. 224.—
KASK-KORNEL: Naha tervishoid . . . „ 2.60
E. VILDE: Dr. A. Rebane j. t. . . . . „ 3.60
„ „Kännud ja käbid“ . . . . „ 2.90
„ Krimmi ja Kaukaasia eestlasi külastamas . . . . . „ 3.80
„ Peiu käsiraha j. t. . . . . „ 3.20
„ Prohvet Maltsvet. I, II, III . „ 10.—
„ Noored hinged j. t. . . . . „ 2.50
„ Minu teekond . . . . . „ 3.80
„ Raudsed käed . . . . . „ 2.20
„ Külmale maale . . . . . „ 2.80
„ Mäeküla piimamees . . . . „ 2.75
„ Kui Anija mehed Tallinnas käisid I, II . . . . . „ 4.60
„ Naisõiguslased . . . . . „ 3.80
I. BUNIN: Küla . . . . . „ 3.—
L. ROBERT: Rekon . . . . . „ 1.30
A. VIRGES: Jänesepoeg To-Too . . . „ 1.60
P. LOTI: Ramuncho . . . . . „ 1.—
A. SCHNITZLER: Casanova kojutulek . „ 1.—
H. G. WELLS: Armastus ja mr. Lewisham . . . . . „ 1.—
G. D'ANNUNZIO: Nauding . . . . „ 1.—
Loomulik ravimisõpetus . . . . . „ 19.50
Eesti Rahva Ajalugu . . . . . „ 27.—
Tegeliku aianduse ja mesinduse käsiraamat „ 36.—
Väike Entsüklopeedia . . . . . „ 12.—
H. MALOT: Perekonnata I, II . . . . „ 6.—
A. PUŠKIN: Kapteni tütar . . . . . „ 3.—
M. TWAIN: Huckleberry Finni seiklused „ 3.—
J. BENNETT: Puuris lõoke . . . . . „ 2.70
E. RAMLA: Muinasjutt põialpoisist . . „ 1.30
I. TRUUPÕLD: Öömori okaslinn . . . „ 1.50
„ Rohelise päikese maa . „ 2.40
K. RISTIKIVI: Semud . . . . . „ 1.50
„ Lendav maailm . . . . „ 1.80
S. REINHEIMER: Kuusiku lastetuba . „ 2.20
M. MAETERLINCK: Tarkus ja saatus „ 3.90
V. RAKOSI: Noored kangelased . . . „ 2.70
H. AANRUD: Poiss Päikesemaalt . . . „ 2.50
H. KAURI: Veealune eluriik . . . . . „ 2.50
E. LAAMAN: Eesti iseseisvuse sünd „ 10.—
S. MASSO: Kodu korrashoid . . . . . „ 1.40
Th. BRANDT: Kodused remonttööd . . „ 2.20
M. KLEITSMANN — Raamat naisele „ 2.40
E. BORNHÖHE: Tasuja . . . . . „ 1.—
A. JAKOBSON: Töö algus . . . . . „ 2.—
O. LUTS: Andrese elukäik . . . . . „ 1.20
Fr. TUGLAS: Valimik novelle . . . . „ 1.—
Th. MANN: Buddenbrookid I, II . . . „ 6.50
B. SHAW: Püha Johanna . . . . . „ 4.—
S. LEWIS: Peatänav . . . . . „ 3.75
A. MÄLK: Surnud majad . . . . . „ 5.70
S. LAGERLÖF: Nils Holgerssoni imelik teekond läbi Rootsi I, II . . . . . „ 5.40
E. BULWER-LYTTON: Pompeji viimsed päevad I, II . . . . . „ 5.—
G. PÕLDMAA: Mikroobide jahil . . . „ 2.50
A. FRANCE: „Kuningatar Hanejala“ praeköök . . . . . „ 3.—
J. GALSWORTHY: Üle piiri . . . . . „ 3.50
„ Hõbelusikas . . . . . „ 1.—
R. KIPLING: Valgus kustus . . . . „ 1.—
„ Julged merimehed . . . „ 2.70
H. SIENKIEWICZ: Quo vadis . . . . „ 2.70
S. LAGERLÖF: Ühe mõisa lugu . . . „ 1.—
J. BOJER: Kaotatud kodu . . . . . „ 1.—
A. DAUDET: Sappho . . . . . „ 1.—
I. S. TURGENEV: Isad ja pojad . . „ 1.—
K. HAMSUN: Maa õnnistus . . . . . „ 2.50
„ Aja lapsed . . . . . „ 1.—
R. TAGORE: Aednik . . . . . „ 3.60
L. PIRANDELLO: Vana Jumal . . . „ 3.50
J. PARIJÕGI: Teraspoiss . . . . . „ 2.50
P. ISTRATI: Mõru vili . . . . . „ 1.—

250-kroonine raamatukogu jaokaupa maksuga.

„Eesti Rahva Ajalugu“ . . . . . Kr. 27.—
„Loomulik Ravimise Õpetus“ . . . . „ 19.50
„Tegelik aianduse ja mesind. käsiraamat“ „ 36.—
„Väike entsüklopeedia“ . . . . . „ 12.—
E. VILDE: Prohvet Maltsvet I, II, III . „ 10.—
„ Noored hinged ja t. . . . . „ 2.50
„ Minu teekond . . . . . „ 3.80
„ Raudsed käed . . . . . „ 2.20
„ Külmale maale . . . . . „ 2.80
„ Mäeküla piimamees . . . . „ 2.75
„ Kui Anija mehed käisid Tallinnas . . . . . „ 4.60
„ Naisõiguslased . . . . . „ 3.80
H. MALOT: Perekonnata I ja II . . . „ 6.—
A. PUŠKIN: Kapteni tütar . . . . . „ 3.—
M. TWAIN: Huckleberry Finn . . . . „ 3.—
J. BENNETT: Puuris lõoke . . . . . „ 2.70
E. RAMLA: Muinasjutt põialpoisist . . „ 1.30
I. TRUUPÕLD: Öömori okaslinn . . . „ 1.50
„ Rohelise päikese maa . „ 2.40
K. RISTIKIVI: Semud . . . . . „ 1.50
„ Lendav maailm . . . „ 1.80
S. REINHEIMER: Kuusiku lastetuba . „ 2.20
M. MAETERLINCK: Tarkus ja saatus „ 3.90
V. RAKOSI: Noored kangelased . . . „ 2.70
H. AANRUD: Poiss Päikesemaalt . . . „ 2.50
H. KAURI: Veealune eluriik . . . . „ 2.50
E. LAAMAN: Eesti iseseisvuse sünd . „ 10.—
S. MASSO: Kodu korrashoid . . . . „ 1.40
TH. BRANDT: Kodused remonttööd . „ 2.20
M. KLEITSMANN: Raamat naisele . . „ 2.40
E. BORNHÖHE: Tasuja . . . . . „ 1.—
A. JAKOBSON: Töö algus . . . . . „ 2.—
O. LUTS: Andrese elukäik . . . . . „ 1.20
Fr. TUGLAS: Valimik novelle . . . . „ 1.—
Th. MANN: Buddenbrookid I, II . . . „ 6.50
B. SHAW: Püha Johannna . . . . . „ 4.—
S. LEWIS: Peatänav . . . . . „ 3.75
A. MÄLK: Surnud majad . . . . . „ 5.70
S. LAGERLÖF: Nils Holgerssoni imelik teekond läbi Rootsi I, II . . . „ 5.40
E. BULWER-LYTTON: Pompeji viimsed päevad I, II . . . . . „ 5.—
G. PÕLDMAA: Mikroobide jahil . . . „ 2.50
A. FRANCE. „Kuningatar Hanejala“ praeköök . . . . . „ 3.—
J. GALSWORTHY: Üle piiri . . . . „ 3.50
„ Hõbelusikas . . . . . „ 1.—
R. KIPLING: Valgus kustus . . . . „ 1.—
„ Julged merimehed . . . „ 2.70
H. SIENKIEWICZ: Qua vadis . . . . „ 2.70
S. LAGERLÖF: Ühe mõisa lugu . . . „ 1.—
J. BOJER: Kaotatud kodu . . . . . „ 1.—
A. DAUDET: Sappho . . . . . „ 1.—
I. S. TURGENEV: Isad ja lapsed . . . „ 1.—
K. HAMSUN: Maa õnnistus . . . . . „ 2.50
„ Aja lapsed . . . . . „ 1.—
R. TAGORE: Aednik . . . . . „ 3.60
L. PIRANDELLO: Vana Jumal . . . „ 3.50
J. PARIJÕGI: Teraspoiss . . . . . „ 2.50
P. ISTRATI. Mõru vili . . . . . „ 1.—

100-kroonine raamatukogu jaokaupa maksuga.

E. LAAMAN: Eesti iseseisvuse sünd . Kr. 10.—
S. MASSO: Kodu korrashoid . . . . . „ 1.40
Th. BRANDT: Kodused remonttööd . . „ 2.20
M. KLEITSMANN: Raamat naisele . . „ 2.40
E. BORNHÖHE: Tasuja . . . . . „ 1.—
A. JAKOBSON: Töö algus . . . . . „ 2.—
O. LUTS: Andrese elukäik 1.20
Fr. TUGLAS. Valimik novelle . . . . „ 1.—
E. VILDE. Külmale maale . . . . . „ 2.80
„ Mäeküla piimamees . . . . „ 2.75
„ Kui Anija mehed käisid Tallinnas I, II . . . . . „ 4.60
„ Naisõiguslased . . . . . „ 3.80
Th. MANN: Buddenbrookid I, II . . . „ 6.50
B. SHAW: Püha Johanna . . . . . „ 4.—
S. LEWIS: Peatänav . . . . . „ 3.75
A. MÄLK: Surnud majad . . . . . „ 5.70
S. LAGERLÖF: Nils Holgerssoni imelik teekond läbi Rootsi I, II . . . . . „ 5.40
E. BULWER-LYTTON: Pompeji viimsed päevad I, II . . . . . „ 5.—
G. PÕLDMAA: Mikroobide jahil . . . „ 2.50
A. FRANCE: „Kuningatar Hanejala“ praeköök . . . . . „ 3.—
J. GALSWORTHY: Üle piiri . . . . „ 3.50
„ Hõbelusikas . . . . . „ 1.—
R. KIPLING: Valgus kustus . . . . „ 1.—
„ Julged merimehed . . . „ 2.70
H. SIENKIEWICZ: Quo vadis . . . . „ 2.70
S. LAGERLÖF: Ühe mõisa lugu . . . „ 1.—
J. BOJER: Kaotatud kodu . . . . . „ 1.—
A. DAUDET: Sappho . . . . . „ 1.—
I. S. TURGENJEV: Isad ja lapsed . . „ 1.—
K. HAMSUN: Maa õnnistus . . . . . „ 2.50
„ Aja lapsed . . . . . „ 1.—
R. TAGORE: Aednik . . . . . „ 3.60
L. Pirandello: Vana Jumal . . . . . „ 3.50
J. PARIJÕGI: Teraspoiss . . . . . „ 2.50
P. ISTRATI: Mõru vili . . . . . „ 1.—

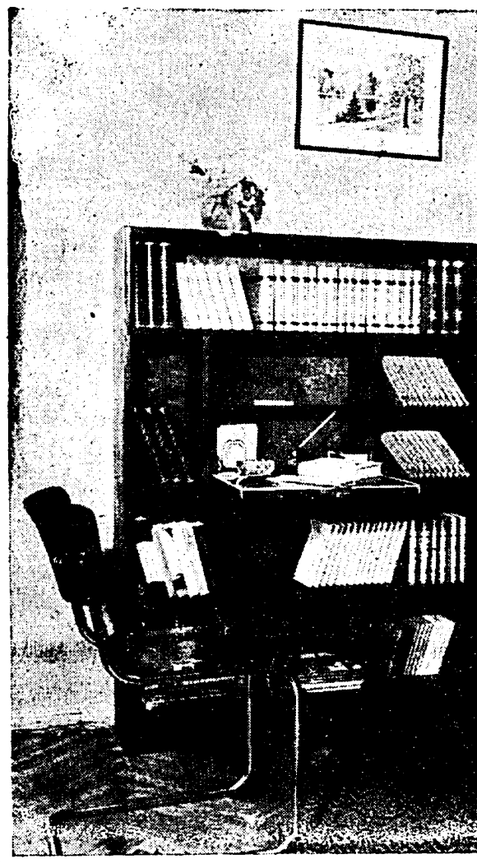

Sellise 250-kroonise raamatukogu riiul-kapi ühes kõigi köites raamatutega saab igaüks, kes tasub algusmaksuna 1 jaomaksudena tasuda 12 kuu vältel iga kuu 20 kr.

Riiul-kapp on moodsa konstruktsiooniga, lahtikäiva Oma ehitusviisilt sobib ta igasse elutuppa ja võimaldab omani ette töötamiskoha. Kapp-riiuli kõrgus on 1,5 m, laius 1,1 m. teda saada kas tumepruunis või mõnes teises värvitoonis.

Jaomaksude tabel.

Tellim. summa Kr.	Algus-sissemaks Kr.	Kuumaks Kr.	Maksuaja vältus kuud
10.—	1.—	1.50	6
15.—	1.—	2.—	7
20.—	2.50	2.50	7
25.—	2.50	2.50	9
40.—	3.—	3.70	10
50.—	4.—	4.60	10
60.—	5.—	5.50	10
75.—	5.—	7.—	10
80.—	5.—	7.50	10
90.—	6.—	8.40	10
100.—	7.60	8.40	11
150.—	9.75	12.75	11
250.—	10.—	20.—	12
300.—	10.20	20.70	14
400.—	17.50	22.50	17
500.—	20.—	24.—	20

Parimaks p
perekonnaliik
dele jne. on
tellimisorder.
jal endal o
võimalus teo
tute valikut.

Käesolevaga telli
kirja alusel raama
väärtuses. Algusm
maksin posti jooksu
Palun mulle saata
jutamiseks ja raam
ga (mittevajaline l

.....
(sihtkoha

Nimi .....

Kutse .....

Aadress .....

K-Ü.

„LOODU

Tartus: Ülikooli 18. Telef. 435, 429, 15-51
Tallinnas: Kinga 6, Telef. 411-91, 411-92.
Posti jooksev arve nr. 2055.

OKSJONID

20. dets. kell 12.00
müüakse Linna II haiglas, Magasini 29, 2 vana haigeveotõlda.

20. dets. kell 12.30
müüakse Leunuki t. 23 vana plekki (umb. 850 kg).

20. dets. kell 13.00
müüakse Linna Tööhoovis, V. Rannavärav 2, vana haigeveoauto, vana rauda, vana malmi, vanu autokumme, vana autokere, vanu uksi, vanu aknaraame, vanu sapöörilabidaid ja vana plekki.

Linna oksjonaator.

Rud. Christ. Gribel, Stettin.

Reisijate- ja kaubaaurik
„BRANDENBURG",
kapten KLUG.

Esmaspäeval, 20. dets., p. l.
WIIBURI ja KOTKA,
Neljapäeval, 23. dets., p. l.
ÅBOSSE ja STETTIINI.

Lähemaid teateid annavad:
THOMAS CLAYHILLS & SON,
Olevimägi 14, telefon 435-26 ja 435-58.
Tel. aadr. „Clayhills" Tallinn.

Pärnu Laewa A.-S. Pärnus

Reisijate- ja kaubaweoaurik
„ESTONIA",
kapten YLLÖ.
Reis 25. dets. jääb ära.
Järgmine reis
STOKHOLMI
laupäeval, 1. jaanuaril 1938. a. kell 16

Lähemaid teateid annavad:
Thomas Clayhills & Son,
Olewimägi 14. Tel. 435-26 ja 435-58.
Tel. aadr. „Clayhills" Tallinn.

KULLA-KELLASEPA ÄRI N. JEFIMOV
Harju tän. 35, „Kuld-Lõvi" vastas.

Suures valikus **lauahõbedat, kuld- ja kristallasju,** käekelli, äratuskelli. Kuldamine, hõbetamine ja parandustööd.

Ostan kulda ja hõbedat kõrge hinnaga.

Valga Metallitehas, Valgas, Võru t. 20 võtab **valamiseks vastu kõiksugu kujusid pronksist või teistest metallidest, kunstnikkude modellide järele.**

BERNH. KUUS
Metallitehase juhataja.

Müüakse

Armatuuridetööstus „REX"-i müügikoht
Vene tän. 8, II korral

Soovitab moodsamaid maitserikkamaid armatuure, laua-, seina-lampe, lambivarje jne.

Kodukaunistamiseks
vaipu
suures valikus saadaval äris Voorimehe tän. 9, „Päevaleht" majas.

Müüa lüpsma tulnud ja tulijad
lüpsilehmad
Kappeli tän. 12 (end. Vilmsi tän. Tartu mnt. poolt).

Müüa vähem vana
maja
kesklinnas, suure kauplusega, Vaheltkauplejail mitte tülitada. Teat. slt. „32/3032".

ELEKTRI PLIIT
ON IGAS MOODSAS KORTERIS PERENAISELE RÕÕMUKS
SUURIM VALIK JA SOODSAIM OSTUKOHT
ELEKTRISELTS AEG
TALLINN, RAEKOJAPL. 4

Postmarke,
moodsaid seeriaid, ja blokke odawasti.
Nimestik maksuta.
Margiäri „Unica",
Dunkri 7, Tallinn.

Soodsa hinnaga müüa
laste-autod
sõidukõlvulised, 3—12-aastastele lastele, jalgadega edasisõtkutavad, hästi viimistletud, tugeva ehitusega. Roopa 7—6, kella 4—8 p. l.

HASAG PETROOLEUMI HÕÕG LAMBID
M. URBANI & Ko
TALLINN, RATASKAEVU 22

Teie ei tahetse, kui ostate oma
küttepuud
Tulbi tän. 6. Piihadeks hinnadees sooduštused. Pääs puuhoowi Paldiski mnt. majade nr. 29 ja 31 wahelt. Telef. 429-72. O. Luusmaa

---

Jõuluks
puuwilja ostate soodsamini S. Karja 6 keldrist; sissekäik koridorist.

Teil on rahu majas
kui tarwiliste
rotimürki

Aira
mis sai Tall. E. P. näitusel I auhinna.
Pöörduda eelnduse poole **S. Karja 8–7, Tallinn**

Pühiks kaunist

AARE kristalli
K-m. Th. Kaarmann'i
juures, Raekoja 10/12

Tapa vorstikauplus
soovitab eelseisvaiks pühadeks wast kohale jõudnud häid suitsusinke, -ribisid ja igasuguseid worste. Häid odawaid õunu ja Saaremaa mett, pealeselle igasuguseid piihadekaupu.

Roosikrantsi 15

ELEKTRI TOLMUIMEJA AEG VAMPYR
TAGAB TEILE ALATI TOLMUST PUHTA KORTERI
ELEKTRISELTS AEG
TALLINN, RAEKOJAPL. 4

Hõberebaste nahku
müüakse odawa hinnaga. Nahku võib waadata hotell „Rooma's" reedel kella 5-st õhtu kella 10-ni ja laupäewa õhtul kella 4-st kella 10-ni.

Ostke villased
voodivaibad
(tekid) ärist Voorimehe t. 9. „Päevalehe" majas.

VIRU 14 TEKA
UHTLUSHINNAKAUPLUS

Jõuluks TEKA-ehteid
- kaelakeesid,
- sõrmuseid,
- kõrvarõngaid,
- prosse,
- käevõrusid,

j. n. e.

A./ü. Eesti Siid, Ketramis- ja kudumiswabrik, jeadesiatud 1932. aastal. Walmistab kõiksuguseid riideid ja lõnga. Wabriku laod: Tallinnas, Wiru t. 5, telef. 447-87, Wiru t. 14, telef. 443-97, Laadaplats nr. 70. Tartu — Poe t. 2. Telef. 10-17. Narwa — Peetri plats 1. Wiljandi — Tartu t. 1. Tel. 30. Petseri — Turuplats 17. Tel. 119. Tõrwa — Tartu t. 2. Rakwere — Tallinna tän. 25. Nõmme — Pärnu m. 90/92 Eratellimiste wastuwõtmine. Reštide müük.

Tarvitage meester.
särke POKA märgiga
valmistatud inglise materjalist. Hinnad odavad. Saadaval Uus JOCKEY CLUB, Viru tän. 1.

Odavasti müüa
suures valikus siidiseid kristall- ja pronks-
kroonlühtreid, seina- ja laualühtreid
Antikwariaat A. Pastarus, Wana Posti 7, tel. 445-56

Supe-mantleid
Th. Stempel,
Pikk 15

Majad
ja krundid müüa. Teateid saab Lühike tän. 1-a., Nõmmel.

Telliskive
Kõpsoni telliskiwitehasest Raplas, telef. 69, omanik G. Tuist.

Müüa
ilus wäike punasest tuust pesukapp (riiulid wälja tõmmata) ja daami talvmantel, pliiisdamast, wateeritud, atlaswoodriga. Näha kl. 10—2 Lai 19—3, üksna ülal.

Maja
müüa heas rajoonis, hüpoteekwõlaga, wäljamaks umbes 15.000 kr. ümber. Teateid saab Kõleri t. 20—1.

Müüa
jõõgilauad ja raamatukapp Niine 2, tisler.

Müüa
ehitusmaterjali,
prussje 3×4 — 4×4 — 5×4 — 5×5 — 3×8, plastiinajid, tellingulatte, katusepilraid ja kuiwi mõisti laudu. Hinnad soodsad. Laitse postiag., Tõõkmani jaewesti. O. Paulmann.

Kasukas müüa
piison, kotikfraega, wäikesemale kaswule. Posti tän. 6, krt. 7.

Pianiino
müüa, firma „Rönisch". Tallinn, ülus Kalamaja t. 30—1.

Sõõgitoa ja saali elektri-
armatuurid
juhuslikult müüa. Raua t. 49—4. Näha võib kella 11—1 wahel.

Müüa naisterahwa wähekantud
talvmantel
Wabriku 19—19.

Waipu ja **põranda-linikuid,**
jalamatte, woodiwaipu
Th. Stempel,
Pikk 15

Reepintscher-
koer, wäikest tõugu, müüa. Müürivahe 16, krt. 76 hoowis alumisel korral, paremat kätt, Lepp. Näha iga päew kl. 2—4 p. l.

Uued:
jõmokingülikond, must ülikond, nahkpalitu ja jõgipalitu äraõõdu puhul soodsa hinnaga müüa. Narwa m. 61—4.

Müüa täiesti korras kabinett-
õmblusmasin
(Singer). Näha Tina tän. 20—8, piihap., 19. õhp. kl. 2—6 ja 20. õhp. kl. 5—8

Müüa daamidele eht
brüsseli pitsi
walge, terwe. Kirjal. slt. „29/3309".

Müüa wähepruugitud
kudumismasin
tõmnes klass. Näha võib esmaspäewast alates iga päew pärast kella kolme Ülu tän. 1—8.

Müüa odavasti
Singer-Naumann käsi- ja jalgmasin, ka jalg. Tulla piihap. e. l. Raua 19—5.

Müüa meesterahwa
kasukas,
pesukaru (jenot), ja piiberkrae. Suna t. 1—5, tulla kl. 7—10 homm. ja kl. 5—10 õhtul.

Katel
punasest wasest müüa, poolkuulikujuline, mõõt 1500 m/m × 75 m/m × 5 m/m Narwa mnt. 24—7, telef. 305-23.

Jõulukink!
Suur täielik aknakardin, heegeldatud, hinnawäärt. müüa. Sulewimägi 10—1.

Karakul-mantel
müüa. Näha Liiwalaia tän. 34-a, krt. 3.

Odavasti müüa
2 raadiotooli, tumba ja ümargune pähklikandiga laud Tehnika tän. 7, töötoas.

Müüa karwa- ja merehõu-
madratsid
igas laiuses. Wäike Ameerika 30, jadulsepatöötoast.

Müüa rutuliselt
walge magamistoa mööbel ja hele tammepuust mööbel, 1 laud, 6 tooli, 2 tugitooli, sohwa ja kotikjakk. Näha pühapäewal kl. 10—2 Karu tän. 11, krt. 3.

Talu
müüa, 20 km Tallinnast. Suurus 33 t., ühes tükis, hinnat. 108 pk.-rbl. — Hooned olemas. Soowi korral ühes inwent. ning kohe üle anda. Kaubelda Kurna wallas Lehtse küläs Wiraku t.

Ü. K. Eesti Rahvapanga

arvete seis

30. novembril 1937. a.

Aktiva.		Passiva.	
Kassa, pangad, väärtused	1.567.618.42	Kapitalid	733.976.38
Laenud	4.383.620.14	Hoiusummad	5.327.883.21
Korrespondendid	514.314.44	Võlad teist. kred. asutustes	147.154.47
Garantiide deebitorid	137.171.07	Riiklikud laenud	14.761.59
Vallasvara	38.418.98	Korrespondendid	367.564.93
Kinnisvara	300.000.—	Garantiid	137.171.07
Kulud	145.317.73	Tulud	355.678.86
Muud aktivad	60.488.38	Muud passivad	62.758.65
	7.146.949.16		7.146.949.16

AUTOKURSUSED
Tartu mnt. 16, telef. 313-85.
Uute kursuste algus 3. ja 11. jaanuaril.
Täieline garantii I ja II liigi üleriikliku sõidutoa saamiseks. Õpperaamatud tasuta. Autode üürimine õppe- ja eksamisõitudeks. Maalt osavõtjaile korter.
Nõudke tasuta õppekavu ja tingimusi.

Soodsaim ostukoht pühiks

R. Saad'i
jalanõudeäri, Maakri 4.

Müüakse headel tingimustel järgmised masinad:
naftamootor,
firma „Perkun" 20 h.-j., hind 1000 krooni, näha kuni 1. jaanuarini töötamas Koerus jahuweskis; järgmisena
rehepeksumasinad
2 tükki 1) „Marshall" 42 tolli lai, uuesti remonteeritud ja wäriwitud üleni, rõngasmõõre, hind 1400 krooni; 2) on uus tehtud „Munktellsi" järele, 2 aastat töötanud, üleni kuullaagrid, pikk, suure töötõõmega, hind 1300 krooni. Rehepeksumasinaid saab näha Koerus, Wao asunduses J. Lubergi weskis ja kaupa teeb sealsamas kõigi eelpool tähendatud masinate üle. Aadress: Koeru p.-k., Maasika, J. Luberg.

KAPOKKI,
sulgi, udusulgi, eiderhane udusulgi
Th Stempeli
juures Pikk tän. 15

VIRU 14 TEKA
UHTLUSHINNAKAUPLUS

Jõulusisse-ostmiste!
kõige pealt
„TEKA" SSE
VIRU 14

Triiksärgid
suures valikus uudismustrites Voorimehe tän. 9, äris. („Päevalehe" maja).

Ameerika
lapsevoodi,
puhas, hästi hoitud, suur formaat, ühes madratsiga müüa, ka 2 käsi-reisikohwrit, daamipalitu. Aia t. 8—1 (wäike uks).

Kõige soodsamini ostate
mööbleid
Pärnu mnt. 43, pruugitud mööbli äristi: moodsaid riidekappe 3 uksega, pähklikant. Kr. 60—77, jõõgilaudu, ümargusi Kr. 20—26, diiwanilaudu, ümargusi — Kr. 8—24, diiwaneid, mitmet moodi — Kr. 40—62, jõõgikappe — Kr. 8—15 õmblusmasin „Kayser" — Kr. 55, kirjutuslaudu — Kr. 35—45.

Müüa uus tumesinine inglise riidest
ülikond
pikemale kaswule. Harju t. 34—10.

Kohver-grammofon
ühes moodsate ameerika plaatidega ja inglisekeelsed juturaamatud müüa. Näha kella 2—6 p. l. Pärnu mnt. 38—8.

Müüa
ekstsenterpress jõu peal töötaw, rauast, tööjurwe 16 tonni, hind Kr. 450, ja automootor 6 h.-j., kohane paati wõi rehepeksuks, täiesti korras, töötab petrooleumiga, „Wulkan", hind Kr. 180 Tartu mnt. 47, tel. 308-67

Kirjutusmasin
odawasti müüa, täiesti wagase käiguga. Pikk tän. 57 hoowis, telef. 452-78.

Pianiino
müüa. Heas korras. Wälisfirma. Näha kl. 12—6. Lennuki tän. 29-a—1.

LÕSTE TARBED • PUDUKÄSUD
PESU BENE
TALLINN-MUNDI 3.

Suures valikus
SOOJA PESU
daamidele, härradele ja lastele
REITUUSE,
villaseid kodu- ja välismaa
SUKKI, SOKKE, KINDAID, SALLE
Peale selle
HOMMIKMANTLEID, KITLEID, PÕLLESID jne.

Odavasti müüa
tammepuust puhwet, lauad ja toolid. Kopli tän. 20—6, töökojas.

Müüa
12 hõbesupilusikat, trümoopeegel, gaasipliit (2 tulega), 3 elektrimõõtjad, ühesõstjaid palutakse mitte ilmuda. Taiari 12—2, kella 12—4.

Odavasti müüa lahtitõmmataw
söögilaud
(Lutheri töö), soome kelk ja tõukekelk. Jannseni tän. 7—6.

Müüa hästihoidunud liihike
spordikasukas,
nahkwoodril, tulinue oposjumkraega siihemale kaswule. Hind Kr. 100. Huwitatuil tulla kella 14 ja 16 wahel Raua tän. 33-B, krt. 4.

Müüa uus rauast
seimer
(lauaserwamismasin G. A. P. I) hinnaga Kr. 1500.— M. Männil & Ko äris, Tallinn, Pikk 13, tel. 431-49.

Uued
pianiinod
müüa Päikese 4—2.

Väike maja
osa müüa Girgensoni t. mitte kaugel. Teat. saab kella 5—9 Girgensoni t. 25—6, pühapäewal päew läbi. Wahelikauplejaid ei wajata.

Kudumis-masin
odawasti müüa, 8. klass, 60 sm lai. Raua t. 60—16

Jõulukinke:
käsitsi kootud kindaid, salle, mütse, aknakardinaid sohwapatju, laudlinu, taskurätte, lauakatteid, alusriidid töid, Haapsalu rätte jne. Hinnad odawad.
„Moodne käsitöö"
Narwaskaewu 2.

Müüakse
uus sakkeelne leksikon „Der Große Brockhaus" 21 poolnahkköites, hinnaga Kr. 500. Soow. kirj. slt. „10/3170".

Müüa uued
suusad
ja kirjutusmasin wene tähestikuga. Kaarli pst. 9—2, kella 2—4.

Õmblusmasin
juhusl. tiiresti wäga odawasti müüa S. Tartu mnt. 40, krt. 2.

õllemüügi-luba,
kohal tarwitamiseks 3-a. kestwusega, ühes baarisissesõidega edasi anda. Soow. kirj. slt. „33/3233".

Soome linast riiet
woodipesuks
lauapesu ja **käterätte**
Th. Stempel
Pikk 15.

Müüa meeste pesukaru-nahast
kasukas.
Näha äri. kella 4—6 p. l. Kõleri tän. 8—4.

Wäike kabinett-
tiibklaver,
wälismaa firma, äärmiselt odawasti müüa. Raua t. 30—17.

Auto,
hästi hoitud „Ford" junior, müüa. Sõitnud 16.000 km. Wahelikauplejail mitte tülitada. Kirj. slt. „29/2709".

Suurimat rõõmu
valmistab praktiline jõulukink.
Suures valikus **pesu, põlli, sukki, koetud asju, lasterideid, beebitarbeid** jne
Õed Böckler
Kinga 6/8.

Jalatoed, konna-silma- ja jalaraviabinõud
10—2 ja 4—6.
Vene tän. 11—6

Uus
pianiino
müüa. Luise tän. 26—4.

Korteripakkumised
TALLINNAS

Kauplus
korras ja nõuetele waastaw, ära anda Kõie tän. 8, küsida krt. 10.

Äriruum
kauplusele wõi töökojaks üürile anda. 3 waateakent, 51 m². Hariduse tän. 4.

3-toaline korter
kõrged suured toad, teenijatuba ja keskküte, välja üürida Hariduse 4.

Korter
ühes äriruumiga wõi ilma wälja üürida Kesk-Sõjamäe tän., kas kauplusele, töökojaks wõi kartniks. Ümbruses on 50 wäikest maja. Ühes majawalitsemise tööga üür on wäga odaw. Koidu tän. 63—17, hoolduja.

Kaasüüriliseks
wõib tulla ametiskäija naisterahwas wõi wanem meesterahwas. Maneeshi tän. 11—1.

üürile anda 5-toaline
korter
parterr, parimas kohas, täieliselt renoweeritud, wäga sobiw kontori- wõi äriruumiks. Näha iga päew Lai tän. 22—1, piihap. küsida Lai tän. 22—2.

Walge 3-toaline
korter
wanni- ja teenijatoaga üürile anda Posti tän. 6—5.

Tuba
ära anda ametiskäijale mees- wõi naisisikule. Küsida Wilmsi tän. ja Narwa mnt. nurgal ajalehekioskist.

Kaasüüriliseks
wõib tulla meesterahwas. Wismari tän. 34—16.

Kohe ära anda mugaw korraliku perekonna
korter
— kaks tuba, kõök ja eeskuba (miite eest), rõdu, 2 jahwrit. Elekter, wesi ja klosett korteris. Näha piihapäewast alates kuni kella 3 p. l. Weerenni tän. 61—1.

Eraisiseläiguga hästi möbleeritud
suur tuba
soliidsele härrale wõi wälismaalasele üürile anda Kaupmehe tän. 15—1.

Preili soowib
korteri-kaaslast.
Narwa mnt. 31—16.

Intellig. härradele ära anda
2 möbl. tuba
(üks suur, teine wäike, wõib ka eraldi), täiesti omaette. Tina t. 8—4, tel. 300-08, tulla piihap. kella 11—1 wõi 3—4 iga päew.

Hea
toidualnete-kauplus,
maapealne, ära anda. Soow. kirj. slt. „25/3303", wõi müüda Graniidi 26—3.

Korter 6 toaga,
teenija- ja wannitoaga, kõigi mugawustega (ahjuküttega) ära anda Taiari t. 18—1, küsida Taiari tän. 20—6, kl. 10—1 ja 6—8. Telefon 475-51.

Sauc tänawal nr. 1
keldriruum
wälja anda. Teateid saab nr. 1, krt. 6, pärast kella 5 õhtul.

üürile anda
tuba
mööbliga wõi ilma, soe, waikne. Taiari tän. 24—6. Näha kl. 1—5 p. l.

Keskküttega, eraisiseläiguga
möbl. tuba,
wälja üürida. Elekter, wann, telefon tarw., 35 kr. kuus. Jakobsoni 45—10.

Korter
ära anda, päikesekülane — 2 tuba, kõök, esik, elekter sees. Lõokese tän. 4—2.

Ära anda mööbl.
soe tuba,
eraisiseläiguta, köögita. Telefon korteris. Õllepruuli t. 5—3. Näha piihapäewal kl. 11 alates.

üürile anda suur
mööblita tuba
Uus tän. 23—1.

Kaasüüriliseks
wõib tulla. Keemia tän. 19—1, Lilleküla.

---

6 päeva jääb veel jõuluni...

Kasutage pühapäeva (äriaeg kella 12—16), et rahulikult teha oma ostusid **Mantiküürikarbid, kõlniveed, kinkegarnituurid, habemeajamisgarnituurid elektervalgustusega jne.**
Minu juures leiate alati kõike soovitavat
E. GÜNTHER
TALLINN ● TARTU ● VILJANDI ● PÄRNU

VIKING ASKIM
Odavad NORRA kalossid ja botikud
En gros ladu „ELGEN" Uus t. 14

KOIDU SAUN
Pärnu maanteel 96, tel. 465-81,
on jõulunädalal avatud: teisipäeval ja kesknädalal kella 11-nest, neljapäeval ja reedel kella 10-nest.

	Hind.
Tunnisaunad	tund Kr. 1,50
Vannid	tund „ 1,00
MEESTELE:	Hind.
Teisipäeval, neljapäeval ja reedel	Kr. 0,60
Kesknädalal ja reedel	„ 0,50
Neljapäeval	„ 0,35
NAISTELE:	
Kesknädalal	Kr. 0,60
Neljapäeval	„ 0,50
Kesknädalal ja reedel	„ 0,35

KUULUTAJAILE KIRJAD TULNUD
17. dets. sisse tulnud kirjad.

1/2281	5	1/2641	2	22/1862	5	23/2183
1/1961	2	1/2361	1	23/2343	2	23/2383
2/2282	2	2/2322	4	24/2584	1	25/2105
3/2163	3	3/2123	4	25/2305	9	25/2345
3/2363	8	4/2564	1	26/2106	5	26/2346
4/2644	14	4/2244	4	26/2146	1	27/2307
4/3004	5	4/1204	1	27/2227	6	27/2267
4/2244	1	5/2605	1	28/1268	1	28/2628
5/3005	1	5/2125	3	28/2068	3	28/2548
5/2645	3	6/2566	4	29/2309	2	29/1509
6/2286	1	6/3006	1	30/2630	2	30/2590
7/2287	4	7/2647	1	30/2350	2	30/5650
8/2328	6	8/2008	2	30/2270	1	31/2631
9/2329	1	9/2369	1	31/2311	3	31/2271
9/2169	1	9/2289	2	31/2351	1	32/2352
10/2650	2	10/3010	3	32/2312	2	32/2392
10/2130	2	10/1970	1	33/1033	1	33/2393
10/2450	1	11/30	4	33/2313	2	33/2633
11/2251	3	12/1972	1	34/2634	8	34/1954
12/2652	1	13/2493	4	34/2074	3	34/2594
13/1413	1	13/2293	1	34/1874	1	35/2275
14/2374	9	14/2294	3	36/2636	1	36/2036
14/2614	1	14/8674	1	37/2197	3	37/2157
14/2654	3	15/2575	7	37/2277	1	38/2638
15/3015	3	15/2655	1	38/2318	2	39/2399
16/2656	1	17/2657	4	39/1959	1	39/2279
17/3017	4	17/2497	1	39/2079	1	39/1799
18/2498	3	18/1418	1	40/2000	1	40/2600
18/2338	4	18/2138	1	40/2200	1	A. 9393
19/2619	3	19/2299	4	B. 5039	27	B. 5044
19/2339	1	20/2380	6	B. 4980	1	M. 1388
21/2301	2	21/1401	1	M. 12354	7	
21/1101	1	21/2661	2			

Kokku 318 kirja

Mitmesugust

Lp. prl. ja pr.l Kolm tõsiselt ellu suhtuwat noormeest (w. 35, 30, 25) soowiwad
tutvust
abielu mõttes, w. 18—50 a., soow. foto ja lühike eluloo-kirjeldus, jaladus garanteeritud. Kirjad Aleksandri p.-ag. Tirma Talw 35, Talwe kpl. 30, Talwe p. 25

31-a. keskmist kaswu noormees 100-kr. kuupalgaga soowib
tutvust
peatseks abiellumiseks preciide wõi proonadega, kellel on wõimalus paigutada 1000 kr. tulutoowasse ärisse. Palun teatada täielise nime ja aadressiga. Tänawale kohtama ei tule. Kirjal. slt. „3/3243".

Wanem korralik leskmaine
tutvuks
abielu mõttes jõuka ausa mehega wan. 44—58 a. Soowitaw elulookirjeldus. Kirjad kuni 23. detsembrini jaata Pärnu, „Pärnu Päewaleht" tal. „13×50".

---

2 pikemakaswo. noormeest soowiwad
tutvust
17—25-a. neidudega, kes aitaksid igawust peletada. Kirj., kus kohtame, slt. „18/3258".

Wäga hea südamega korralik kodune jõukam leski
tutvuks
samaiguse mehega, wan. 47—65 a. Kirj. slt. „9/2689".

Tähelepanu!
Preilid, wan. 16—26 a., üksik kindlapalgaline poisu otsib jõpra, kes oleks talle kaaslaseks suuskadel, kinos ja teatris. Kirj. slt. „20/3220".

---

7 võõrsil viibivat merimees
soovivad kodumaa tütard
kirja-vahetus
Foto soovitav. S/s. „E Skeppsbron 30 Stockh Volly 20. Frits 21. Lex Sass 24. Lull 25. Juss Vassili 32.

Hästi minewas rajoo
puuhoov
soodsail tingimusil ära a Soow. kirj. slt. „12/32

Terwe tugew 5-kuine
tütarlaps
headesse kätesse jäät ära anda. Teateid saab lefonil 449-33 wõi kirj kult slt. „9/3249".

---

2 korras talu
Järwamaal, Albu wa wälja rentida, kokku u 80 tiinu suuruses. Tea Tallinn, Niguliste t. 14 J. W. Telef. 446-68.

Bajaanil mängin
kurjumise järele pid Raua tän. 12—4.

Palun, kes härradeit naks ausale pr. lühik ajaks
100–150 kr.
kauplusе awam. li Kindlustan warand., ta maks ausasti, tänuga. kirj. slt. „12/2692".

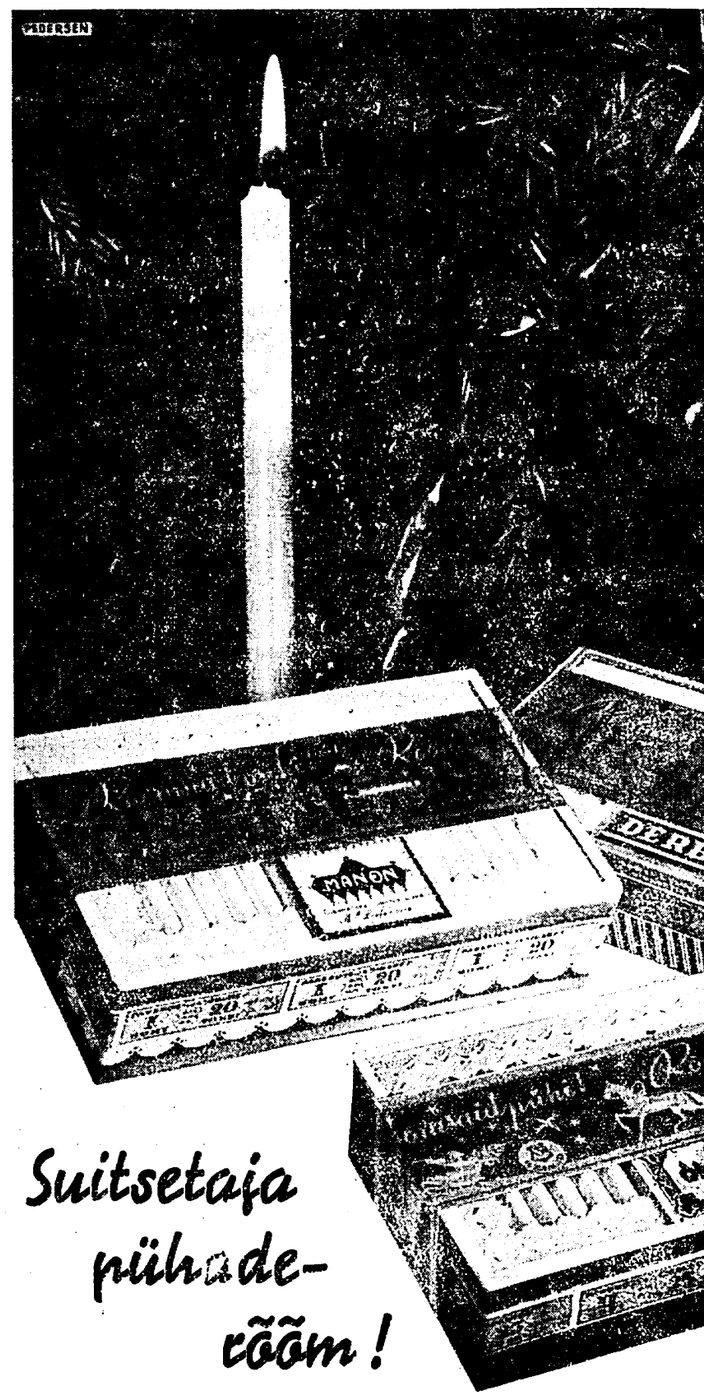

Wabaduse Risti kawalerid haiguskindlustuse alla

Wabaduse Rist on Eestis ainus riiklik sõjaline orden

Wabariigi walitsuse koosolekul 17. dets. s. a. waadati läbi ja antakse riigihoidja dekreedina Wabaduse Risti kawaleride haiguskindlustuse seadus.

Hinnates kõrgelt Wabaduse Risti kawaleride suuri teeneid Wabadussõjas isamaa wastu, otsustas wabariigi walitsus wastu wõetud seaduse järgi wõimaldada haiguskindlustust Eesti wabariigi kodakondsuse kuuluwatele kõigile Wabaduse Risti kawaleridele.

Wabaduse Rist on Eestis ainus riiklik sõjaline orden. Wälisriikides annab igal pool riiklik sõjaline orden selle kandjale suuri soodustusi ja eesõigusi. Selletõttu on loomulik ja terwitataw, kui ka Eesti riik wäärikusega suhtub oma riiklikku sõjalise ordeni kandjatesse ja püüab nende olukorda kõigiti parandada ja soodustada.

Wastuwõetud seaduse järele wõimaldatakse Wabaduse Risti kawaleridele riigiteenijatega ühisel alusel esimest abi õnnetusjuhtumite ja äkiliste haiguste korral, ambulatoorset abi, rawi haige kodus ja arsti, hambaarsti wõi masseerija juures ning rawi rawiasutustes.

Wabaduse Risti **naiskawaleridele** wõimaldatakse wastuwõetud seaduse järele arsti ja ämmaemanda abi, rawi rawiasutustes 2 päewa enne sünnitamist, sünnitamise ajal ja 10 päewa pärast sünnitamist. Samuti wõimaldab seadus Wabaduse Risti kawaleridele **ühistel alustel riigiteenijatega** rawimeid, sidumisabinõusid, bandaashe, prille ja muid rawiwahendeid. Edasi wõimaldatakse arsti ettekirjutusel röntgeniliirtega läbimaatamist, filmimist, kiirtega rawi, masseerimist, laboratoorseid analüüse, kümblusrawi ja muud füüsilist rawi. Rawi rawiasutustes kestab mitte kauem kui 13 nädalat järgemööda wõi kordumatel haigestumistel mitte kauem kui 20 nädalat kalendriaastas.

Arstiabiandmine teostub **sotsiaalministeeriumi** kaudu, kusjuures kohapeal Wabaduse Risti kawaleride haiguskindlustusega seoses olewaid ülesandeid täidawad kohalikud omawalitsused. Haiguskindlustuse saamiseks tuleb Wabaduse Risti kawaleridel registreeruda sotsiaalministeeriumis. Wabaduse Risti kawaleride haiguskindlustuse

kulud tasutakse riigieelarwega sotsiaalministeeriumile määratud krediitidest.

Rawi- ja muud haiguskindlustuse kulud tasub Wabaduse Risti kawaler, kui kindlustatu, täiel määral wahenditult terwishoiu personaali liikmeile, apteegile wõi rawiasutusele ja esitab kulutarwed oma elukoha omawalitsusele. Wiimane tasub esitatud kulutarwete järele kindlustatule haiguskindlustuse kulud wastawalt eeskirjadele kas täiel määral wõi osaliselt. Tasutud kulutarwed saada eesjärele omawalitsus sotsiaalministeeriumile, kes arwed kinnitab. Sotsiaalministeerium tasub haiguskindlustuse kulud omakorda omawalitsusele kinnitatud kulutarwete järele.

Wastuwõetud seaduse järele ei anta haiguskindlustust neile Wabaduse Risti kawaleridele, kellel on haiguskindlustuse õigus riigiteenijate, -tööliste ja õppejõudude haiguskindlustuse seaduse wõi sõjawäe haiguskindlustuse seaduse järele wõi muude eeskirjade wõi omawalitsuste otsuste alusel.

Uus seadus wabadussõjast osawõtnuile antawate soodustuste alal

Reedesel wabariigi walitsuse koosolekul waadati läbi ja antakse riigihoidja dekreedina Wabadussõjast osawõtnuile ja nende lastele soodustatud tingimustel hariduse andmise seadus.

Wabadussõjast osawõtnutele ja nende lastele soodustatud tingimustel hariduse andmise aluseid ja kord olid ette nähtud seni mitmes seaduses. Kuna osa neist seadustest ei wasta enam redaktsiooniliselt kaasaja nõudeile ja sammti tekitab raskusi mitme seaduse leidmine ning kohaldamine, oli wajalik koondada kõik selle ala eeskirjad ühte seadusesse, mis ongi teostatud käesolewa seadusega.

Wastuwõetud seadus wõrreldes warematega toob muudatusi Wabaduse Risti kawaleride ja nende laste soodustamise alal: nad wabastatakse 50% ulatuses ka neist maksudest, mida wõetakse riigi- ja omawalitsuste, komisjonide, ametite ja teiste asutuste poolt kutseeksamite õiendamisel ja kutse omandamisel ning neil on wõrdsetel tingimustel eesõigus õppesuutustes toetuste ja abirahade saamisel, kui ka koolirahast täieliklt wabastamisel. Ka on laiendatud soodustusi Wabadussõja inwaliididele.

•

Teatawasti on Wabaduse Risti kawaleride lapsed **kõigis** koolides (kaasa arwatud ka erakoolid) wabastatud õppemaksust 50 protsendi ulatuses.

Koolijuhatajate kokkutulek

toimub homme hommikul Estonia kontsertsaalis. Küsitaw on, kas kõik koolijuhatajad pääsewad Tallinna, sest teeolud on äärmiselt halwad. Seda wõib ütelda eriti liikleemisolude kohta saarte ja maudri wahel. Wõimalik, et jääolud ei luba Saaremaa koolijuhte üle wäinade tulla.

Riigi kooliwalitsuse arwates koguneb siiski koolijuhatajate päewale osawõtjaid 1.600 ümber. Need ei mahu kõik kontsertsaali ja seepärast wõetakse koosoleku ruumiks ka roheline saal, kus osawõtjad kuulawad kõnesid waljuhääldaja kaudu.

Peale alg-, kesk- ja kutsekoolide juhatajate wõtawad kokkutulekust osa kõik koolide inspektorid, kooliwalitsuste juhatajad ja haridusministeeriumi juhtiwad ametnikud. Kõnedega esinewad: riigihoidja K. Päts, peaministri asetäitja K. Eenpalu, haridusminister kol. Jaakson, kooliwalitsuse direktor W. Alttoa, õpetajate koja esimees E. Murdmaa ja 3 koolijuhatajat, alg-, kesk- ja kutsekoolide esindajad. Lõppsõna ütleb koolide peainspektor M. Raud.

„Tootsi pulmas" esineb ka O. Luts ise

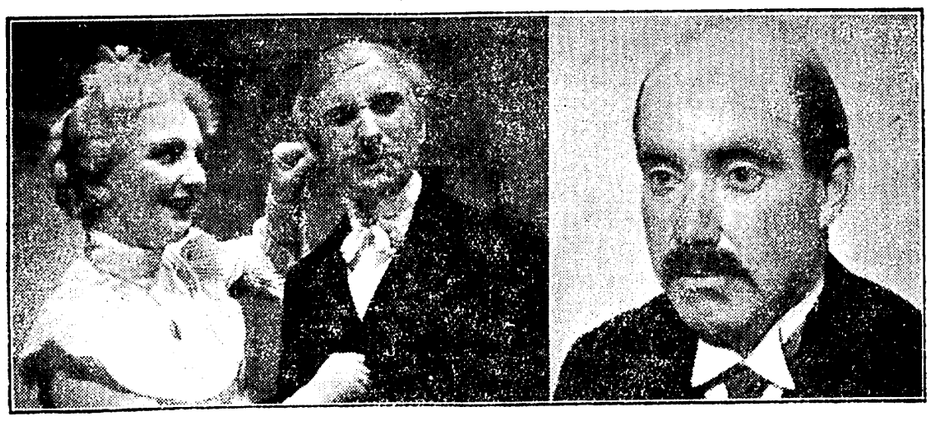

Homme õhtul näeme „Töölisteatris" juba enne oma lavalesündi kõmulekitanud „**Tootsi pulma**" esimest korda. Dramatiseeringu on teinud muidugi A. **Särev**.

Lutsul on näitekirjaniku närv sel määral tugev, et kõigi ta jutustuste dialoog on alati dramaatiline, kokku surutud, täis pinget, tegevust edasiviiv ja tegelasi iseloomustav. Üsna suur osa Lutsu jutustustest on õigupoolest draamateosed, mis on kirjutatud novelli wõi romaani wormis. Tiiipide lopsakusest, dialoogide wärwirikkusest ja südamlikust huumorist ei piisanud selleks, et näit. „Tagahoovi" dramatiseeringust on saanud menukamaid ja wäärtuslikemaid teoseid eesti lava', mis Tööliteatris pärast oma sajandatki etendust ei ole oma tõmbejõudu kaotanud.

„**Tootsi pulm**" on ka draamaturupositsioonilt laitmatu teos, kuna siin wõitluse element — rivaalsus Tootsi ja Kiire wahel — esineb rohkemal määral, kui Lutsu teistes jutustustes (wälja arwatud „Suvi"). Seda wõitlust on Luts näidanud suure huumori ja sceemise sädelusega.

Kõiki peaks huwitama näha Tootsi, Raja Teelet, Kiirt jne. nues kujutuses. Erinumbriks on aga see, et „Tootsi pulmas" silmapaistva tegelasena Tootsi, Kiire, Teele ja teiste koolivendade ning muidu „moemeeste" kõrval liigub laval Oskar Luts ise.

Pildil: L. Römmer Raja Teelena, J. Romot Joosep Tootsina ja P. Maivel Oskar Lutsuna.

Narwa ärimehed hakkawad toimetama omawahelist falaluuret!

Narwa walmisriiete- ja tekstiilärid on otsustanud pärast pikemaid nõupidamisi sisse seada alates 1. jaanuariist kindlad hinnad. Et üksi äriomanik seda kokkulepet ei rikuks, siis tahetakse sisse seada tuure selle kontrollimiseks. Komisjoni poolt saadetakse ühte wõi teise äriše siktiiwõitja, kes püüab tinginata hinda alla wiia. Kui ärimees seda teeb, siis määratakse ärile trahw, mis on ette nähtud üsna suur. Esialgu tahetakse niisugune falaluure kaasabil sisseseataw kindlate hindade süsteem lehtima panna pooleks aastaks.

Ümberpaigutamisi politseis

Paide linnarajooni konstaabli M. Liidi asemele, kes määrati Tallinna-Harju kriminaalpolitsei koosseisu, nimetati politseiwalitsuse direktori käskkirjaga senine Tapa linnarajooni konstaabel A. Randwee, kelle asemele Tapale konstaabliks määrati politseikooli lõpetanud E. Suvi.

August Rei saadikuks N

Saadik Kaunases Oskar Öpik wälisministr

Riigihoidja otsusega 17. dets. s. a. wabastatakse August **Rei** wälisministri kohalt ning nimetatakse saadikuks Moskwa, arwates 15. jaan. 1938. a.

Riigihoidja otsusega samast päewast kutsutakse ära saadik Oskar **Öpik** temа ametkohalt Kaunases ning nimetatakse wälisministri abiks, arwates 15. jaan. 1938. a.

A. Rei

sündis Pilistweres 22. märtsil 1886. a. Lõpetas Peterburgi ülikooli õigusteaduskonna 1911. a. Teenis Wen- sõjawäes 1912.—1913. a. ja mobilisatsioon ajal. Eesti rahwuslike wäeosade organiseerijaid Tallinnas ja E. sõjawäelaste ülemkomitee abiesimees 1917. a. Eesti Ajutise walitsuse töö- ja hoolekandeminister 1918.—19. a. Asutawa Kogu liige ja esimees 1919.—20. a. Kõigi Riigikogude liige ja 2. Riigikogu esimees, Eesti delegatsiooni juht Rahwasteliidu täiskogus 1925. a., riigiwanem 1928.—29. a., wälisminister 1932.—33. a. ja 15. aug., 1936. a. wälisministri abi. Wahepeal on A. Rei tegutsenud adwokatuuri alal.

O. Ö

sündis 27. mail 1895. a. gusteaduskonna. Oli wälis tärks 1921. a. ja samal a Moskwa saatkonnas, 1922 teiseks sekretäriks, diarge 1923 kuni sama aasta sept riist kuni oktoobrini 1926. a. nisteeriumis, täites samal a stratiiwosakonna juhataja resiks Moskwas ja Berliin retäriks 1926.—27. a., d 1927.—28. a. nõunikuks M nikuks Berliinis 1931.—34. kuni 1. okt. 1936. a., mille dusse.

O. Öpik on olnud ka G Rahwasteliidu 5., 6., 7. ja

„Linna wapp kui aisa kell ! . ."

Tõrwa sai endale linnawapiks — tõrwaahju

Neljapäewaõhtusel Tõrwa linnawolikogu koosolekul tuli peale muude joutswate küsimuste aruteamisele ka linnawapi küsimus. Kuna eunemini kohapealsete tegelaste poolt wälja töötatud wapitawand, tuigi üsna nägus, ei leidnud siseministeeriumi poolehoidu, kuna ta polnud wastaw igakülgselt heraldika nõuetele ega suutnud tähistada ka igakülgselt linna olemust, siis wastawate siseministeeriumile lähedal seiswate heraldikaeeskiteadlaste poolt oli töötatud wälja uus wapitawand, mis kujutab endast siniset kilbi asetsemat taarsunga hallidest kiwidest mustade wahejoontega ülestaotud põletisahju, milles põleb tuli ja mille kohal on punane leek, ümbritsetud hallist suitsupilwest.

Põlitisahi on paigutatud linna embleemiks seepärast, et Tõrwa linn on kasuwanud wälja kunagi siin asetsenud tõrwaahju ümber tekkinud asulast. Kuigi keegi linnawolinikest leidis linnawapil asetsewa tõrwaahju sarnanewat üpris aiakellale, linnawolikogu, pärast pikemat kaalumist, otsustaski jääda nimetatud wapitawandi juure ning esitada selle siseministeeriumile riigihoidjale kinnitamiseks esitamiseks. Linna lipu wärwideks waliti oranž ja roheline.

Linnawolikogu koosolekute juhataja aks 1938. a. waliti endiselt A. **Käärik**, 10 aastat linnawalitsuse tee-

nistuses olnud ametnikele ja ühekordsete lisatasuks igale ü ta alates 1. jaanuarist 1 ametnikele ja linnawalitsuse nustasu ning siiseeriti 1938 osaliselt endiseks, kuid osaliis maksu, laada- ja turumaksu biwaatamise ja kinnitami määrati lisaeisunduskulusid 1 arweaastaks, misjuures sum summadest.

Tartus korralda lõpetanuile ka

Tartu linnakooliwalitsu aastal hakata korraldama tele, kes ei ole weel täiseeas Tartus 700 ümber, ettekand oleks noortel 6 tundi nä oleks pühendatud meelisue tele, 2 tundi kutsele ja 2 t raje järelkooli korraldamine 1500 kr., millest 500 kr. rahwaülikool.

Selleks kawatsetakse Kui see esialgne katse se tahetakse sääraste töökoosso ka edaspidi.

Trebitsch-Lincoln Jaapanlaste teenistuses

Meieaja suurima salakuulaja seikluši läänes ja Kauges-Idas

Jaapani wöörastemajas Schanghais, kus euroopa ajakirjanik peatus, oli lugemislaual omapärane raamat „Inimese loojang ja tõus", mille autoriks on Schao-Kung, budha preester. Raamat üllatab europplast, kuidas on hiinlasest budha preester wöinud kirjutada sellise teose, mis hiina filosofiia sildi all õigustab Jaapani militarismi ja ründab Hiina walitsust. Seal förwal rünnatakse ka inglasi ja walgete misjonäride tegewust Hinnas. Schao-Kungi waate järgi saaks maailmarahu kindlustada ainult Briti impeeriumi häwitades ja inglasi tulewat asutada eriline rahwuswaheline liit.

Siljem europoa ajakirjanik kuulis ühelt haritud hiinlaselt, et selle raamatu autoriks on Trebitsch-Lincoln!

Umbes wiiekümne aasta eest lahkus Ungari juut Trebitsch 17-aastase noorurina kodukohast, et minna pealinna önne otsima. Ta astus Budapesti ülikooli ja äratas lühikese ajaga professorite tähelepanu oma andekusega. Professorite soowitusel sai waene juudipoiss koduõpetaja koha rikkasse perekonda ja wöis takistamatult õpinguid jatkata. Mikaste mujas Trebitsch huwitus uhkest elust — heast rötiwastusest ja maitswaist roogadest, eriti aga ilusatest naistest. Mõne kuu pärast ta jõudis otsusele, et õpingud seda nii kergesti ei anna, ja astus ülikoolist wälja, et anduda ärile, millega hankida raha lõbusaks eluks.

Ta tutwus lähemalt ühe oma õpilase emaga, kes äriasjus sõitis sageli Inglismaale. See proua rääkis Trebitschile, et suurimad wäljawaated rikastumiseks olewat Inglismaal. Trebitsch õppis kiiresti inglise keele ja sõitis soowituskirjadega Londonisse, et oma wäikese korjandusega hakata börsil mängima. Börsil tal polnud suremat önne, kuid ta tutwus seal Inglise pankurite ringkondadega. Enda muuntmiseks ehtsaks inglise ärimehecks Trebitsch wõttis endale nimeks Lincoln.

Ühel ilusal päewal Trebitsch-Lincoln kaotas börsil kogu oma waranduse. Keegi soowitas talle koha ühe parlamendi liikme erasekretäriks. Nõnda sai Trebitsch-Lincoln wöimaluse tutwuda poliitikaga. 30-aastaselt ta otsustas pääseda parlamenti. 33-aastaselt ta wõitiski oma kaaswõitlejad wananeelsete kandidaadina ja walitii parlamenti.

Noor rahwasaadik aga kaotas kergesti tasakaalu. Ta langes wölgadesse, piüdes neist pääseda walgustkartwate operatsioonidega ja tekitas palju kahju wäikeste hoiusummade omanikele. Asi läks parlamendi komisjoni uurimisele ja Trebitsch-Lincoln pidi rahwasaadiku kohalt tagasi astuma.

Inimene, kellele õnn oli 15 aastat alatiselt naeratanud, hulkus nüüd krossita taskus mööda Londoni tänawaid.

Kuid ta ei kaotanud julgust. Ta pakkus oma teeneid Inglise salaluurele. Endisest rahwasaadikust sai suurepärane salakuulaja. „Turistina" ja wana „professorina" matkas ta mööda Saksamaad ja Ameerikat. Wiimaks hakkas ta oma wanal kodumaalgi nurima kindlust.

Trebitsch-Lincolnile makseti hästi ta teadete eest, kuid ta pibas tasu wäheseks. Mõni aasta enne maailmasõda ilmus Trebitsch-Lincoln Saksa kindralstaapi, kus müüs Inglise wastuluure organisatsiooni plaani ja hakkas Saksa salakuulajaks.

Paar aastat teenis ta nii Saksamaad kui Inglismaad, kuni kukkus sisse. Inglased saatsid ta Ameerikasse salateateid hankima. Trebitsch-Lincoln saatis teateid nii inglastele kui sakslastele. Inglased Saksamaal lõid need teated üle ja saatsid uuesti Inglismaale lisandusega, et neid oli Saksamaale hankinud Ameerikas töötanud Saksa salakuulaja. Nüüd oli inglastel kerge kindlaks teha, et endine parlamendi liige teenis kaht isandat. Osaw salakuulaja sai ähwardawast hädaohust õigel ajal haisu ninna ja põgenes. Ta pakkus end nüüd Ameerika salaluure teenistusse ja saadeti Mehhikosse, kus ta organiseeris werise mässu.

Warsti said ameeriklased teada, et uus salakuulaja teenib ka Saksamaad. Ta wangistati. Seni pole teada, kuidas ta pääsis Ameerika wanglast, kuid 1917. a. Trebitsch ilmus Saksa kindralstaapi ja saadeti Wenemaale waleraha lewitama.

Saksa rewolutsiooni aegu osaw seikleja kadus ja ujus weepinnale alles Kappi putschi aegu. Ludendorffi soowitusel walisid putschistid ta oma „wälisministriks". Kapp pidi aga ühes oma „wälisministriga" põgenema Rootsi. Rootslased saatsid Kappi abilise maalt wälja.

Nüüd sõitis Trebitsch-Lincoln Baltimaile, kust teda otsisid üles Prantsusmaa wastu töötawad agendid, kuni Prantsuse politsei sai teada, et Trebitsch-Lincoln lewitas Ungaris prantsuse waleraha.

Prantsuse waleraha lewitamine Europas oli Trebitschi wiimseks seikluseks meie maailmajaos. Ta põgenes Hiinasse, kus tuntud Saksa kolonel Bauer esitles teda kindral Tschang-Kai-schekile. Trebitsch wõis pengi suurustada, et oli tuntumaid mehi Kauges Idas. Ta omandas mõne aastaga suuri rikkusi ja elas ehtsa Hiina wöimumehena.

Wiie aasta eest ilmus wana seikleja weel wiimast korda Inglismaale. Ta oli sinna jätnud poja, kes Inglise armee seersandina oli tapnud oma üsema. Trebitschi poega ähwardas surmanuhtlus. Kuulnud Inglise konsulaadist, et tema isiklikud süütesõd olid igaenennud, sõitis Trebitsch-Lincoln Inglismaale oma poja elu päästma. Laew sattus teel tormi ja hilines. Kui hiina kindrali salanõunik saabus Inglismaale, näidati talle ta poja laipa.

See sündmus wapustas Trebitschit nii, et ta jättis maha oma palee Hiinas ja astus kloostrisse. Kogu maailmast eraldatult uuris ta seal mõni aasta budha tarkusi. Aga kui Põhja-Hiinas kajas esimene kahuripauk, ärkasid wanas seiklejas ta endised huwid ja ta pakkus end jaapanlaste teenistusse. Schao-Kungi nime all astus ta ühte salaseltsi, millel ülesandeks kergendada jaapanlaste ekspansiooni Kauges-Idas.

Nüüd teenib see 20. sajandi suurim seikleja jaapanlasi. Kes teab, kas ta juba praegu ei müüta kellelegi ka jaapanlaste saladusi?

Häireid Rooseveldi „niisutatud pumbas"

Jüri Annusson uutest kriisinähtustest Ameerika majanduses

Eksminister jääb nüüd lõplikult kodumaale

Eile kutsus Ameerikast kodumaale tagasijõudnud endine haridusminister ja poliitikategelane J. Annusson enda poole ajakirjanikud, et nendega jagada oma kauaseid muljeid Ameerikast ja esimesi kodumaast.

Nagu westluse lõpul J. Annusson kindlalt seletas, kawatseb eksminister nüüd

jääda kodumaale päriselt.

Esialgu ta weel tutwub kohalike oludega — pole ju naljaasi olla järjest 12 aastat kodumaalt eemal ja siis jälle piiüda end paari päewaga siin muesti „sisse elada". Ometi ütleb J. A., et tal on tundmus, nagu oleks ta siit lahkunud alles eile ja nagu oleks mõne mehega jäänud pooleli jutt, mida nüüd jatkab. „Mulle ei tundu, et Eestis oleks tulnud juure mingisugust wöõrast joont. Ainult näib siin wahepeal oldawat silmapaistwalt arenetud igal alal. Kõigepealt märkasin Walga ja Tartu wahel wäguniaknast uusi külasid kohtadel, kus neid warem polnud teps — nägusad asuninkutalud. Tallinnas eneses on tulnud juure rohkelt uusi ehitusi. Mulle näib, et linna kasw seni on arenenud kõigiti orgaaniliselt, uued ehitused on tõusnud nähtawasti oludega kooskõlas. Midagi peadpööritawat pole ehitatud, kuid **liig kiire kasw polekski hea ega normaalne.**

Edasi selgub, et J. Annussonil ta tulewase siinse tegewuse suhtes juba on mõningaid wäljawaateid ja kawatsusi. Tal on juba olnud kokkusaamisi, nii näiteks haridusministriga, ja uued seisawad weel ees. „Olin ära umbes 12 aastat. Olen selle kestes nätnud Ameerika häid ja halbu aegu, kogunud hulga kogemusi. Oleksin ma noorem, jäänuksin weelgi Ameerikasse, et sealt ammutada tähelepanekuid. Muide aga — ega minul polnud waja Ameerikat awastada, seda oli juba ammu teinud Kolumbus enne mind. Ja Ameerika jäi ka minu poolt wähendamatuna wõi suurendamatuna sinna maha..." naljatab westleja.

„Missugune on praegune Ameerika majanduslik ja poliitiline seisukord ning arenemissuund?"

küsib J. Annusson ning wastab ise: „Pärast president Rooseveldi ametisseastumist a. 1933 algas Ameerika majanduses tunduw paranemine kriisijärel. Ning tõusuwuse aasta alul walitsuse esindajad ja press ennustasid, et lõppew aasta pidi tulema weel edukam eelmisest. Tõepoolest 1. poolaastal näiski majanduselu tõus edasi arenewat, kuid 2. poolel algasid kuulduses asja halwenemisest.

On wähenenud kaubanduslik läbikäik, töötus piirab tegewust, wallandab töölisi.

Kitsaim on raualöötusel, kes novembris piiras tegewuse ½-le kapatsiteedist. Tekstiiltööstus kannatab üleproduktsiooni all, autotööstus on end piiranud. Järgnes aktsiate, sagedasti järsk, langus Wallstreetil, nii et novembris olid mõned aktsiad kaotatud ½—¾ oma wäärtusest. Pangad ja maaklerid piirasid tegewust. Wallandamisi on peagu igal alal. Suuremad ja kawatsetud ehitused pidurdati seisukorra selgumiseni. Kokkuwõttes — arengu lehekülg nagu oleks jälle pööratud umbes 1935. aastale tagasi. Ja selle põhjus?"

J. Annusson andis Ameerika kriisi ajaloost pikema ülewaate, millest toome kokkuwõttes tähtsama:

Kriisi madalpunkt oli 1932. a., millal algas paranemine. Kuid waieldakse küsimuse üle.

kas see paranemine oli ühtlasi terwenemine?

Roosevelt leidis eest igal alal põdewa majanduse. Kriisi põhjused leiti olewat nii tsüklilised kui ka psühholoogilised. Psühholoogiliselt tuli rahwast julgustada, tegelikult aga majandusele taas teed awada. Mõlemaks tuli walitsus appi riiklike ressursidega.

Loodi lõõtsõna: „Pumpa tuleb niisutada."

Sest majanduslik kängujäämine pidi olema nagu pumba-klappide kuiwamine — pidi olema waid waja neile weidi „walada wett". Selleks rakendati riiklikud toetussummad. Siis kindlustati riiklikult pankades rahwa kuni 5000-dollarlised hoiusummad, et wõita pankadele jälle rahwa usaldust ning hoiduda wõimalikest pangariimakuist. Korraldati börsiolud: aktsiate ostmisel tehti kohustuslikuks nende eest tasumine 55 proti. sularahas. Ameerika tollitariifide tõttu oli halwimaks seisukorras farmer, teda toetati kas otseselt wõi jiis produktsiooni piiramisega.

Nii häwitati 7 miljonit põrsast.

nisu külwipinda wähendati ¼ wõrra. Loodus ise tuli põua ja uputuste läbi appi liigse 40 milj. hektaari külwipinna wähendamiseks. Põllusaadusie hinnad hakkasidki kerkima.

Tööstuse alal katsus walitsus mõjuda reguleeriwalt töötundide wähendamise ja palga tõstmise teel (New Deal) — nii oleks leidnud rohkem tööliji tööd. Siin aga tabas Roosevelti esimene ebaõnn: ööstturid leidsid selle olewat seganiise eramajandusse, kõrgem kohus tühistas dekreedid. Ometi sai walitsus olla abiks töövõimaluste loomisel: korraldati suuri töid — ehitati sildu, iamme, maju jne. Kas riigi wõi omawalitsuste rahadega. Selleks kuluwatest tuhandetest miljonitest said iellimisi raua- ja teised tööstused.

Arusaadawalt nõudis see kõik ringilt hiigelsummasid. Ja osa jaada tahtjaid tekkis aina juure. Nii tõjaweieraanid — poliitilise agitatsiooni mõjul — said üle miljardi korraga.

Tulemuseks oli suur makstude kerlimine.

Need olid juhitud rohkem suuremate kapitalide omanikele — need arendasid suure ja osawalt juhitud nuriua. Seda enam, et Roosevelt oli võtanud niwelleerida USA ettewõtjate jõukust: tema arwates ½ ameeriklasi elab allpool wajalist taset. See aga sundis suurkapitaliste ja trustide tõstma suurt kisa. Ka osa ajakirjandust löi laasa.

See mõjus seewõrra, et Roosevelt pidi läitma juba mitu korda antud, seni aga weel mitte täidetud lubaduse: tasakaalustada eelarwe. See sünnib juba 1938. aastaks. Tuli tõmmata tagasi wõi wähemalt pidurdada riiklikku abi ja waheleegamist. See ongi

üks praeguse uue kriisi põhjusteit.

Riigiwõlg oli 18 miljardilt suureneud 40-le. Üle tulude kulutatud summad pidid niisutama pumpa. Kuid tuli wälja, et pump teguises ainult niisutamise ajal ja selle weega. Tööstus ei saanud ilma jalgu alla iseseiwalt funktsioneerimiseks — tui wähenesid walitsuse tellimised, piiras ka tööstus end kohe.

Teiseks põhjuseks oli tööliste käitelu.

Nagu igal pool, nii ka Ameerikas, suureneb majanduse paranemisega streikide arw. Kriisi ajal neid polnud üldse, nüüd aga algas päris laine. Suruti küll läbi palkade kõrgendamine, kuid selle tulemuseks oli ühtlasi materjalide hindade tõus, mis näiteks wõga pidurdas ehitustegewust.

Kolmandaks mõjus wälispoliitiline ja wälismaakaubanduslik olukord — ning kriis oligi käes. Wiimasel ajal on elukallidus tõusnud ingewalt, mille tagajärjel ostja haakab end piirama. See aga omakorda süwendab kriisi weelgi.

Ameerikas on wist liig palju ütelda trustidel. Roosevelt tahab neide mõju piirata. Kuidas see sünnib, on praegu raske ette ütelda. Theodor Rooseveldi ajal astuti neile näppudele, nüüd inleb wist sama.

Walitsuse kawadest oleks weel märkida riiklku põlise „magasiaida" asutamine. Tähtsam aga on kaiwa ehitustegewuse arendamiiseks. Ehitamine ei wõtnud jalgu alla eelmistelgi aastatel. Leiiatse praegu, et

Ameerika wajab hädasti 3 miljonit uut elumaja.

Need taheiatse ehitada 10 lähema aasta jooksul, ja selleks kuluks 12 miljardit dollarit. See hiigelkawa iingimata elustaks kogu majandust. Kuid enam ei taha selleks anda summaid walitsus ise — peale wähemate algatussummade, mun peab tulema töötusfelt eneselt. See aga kahtleb.

Pühade-eelset

Apelsinid

Ühe korraga wiskas kõik pealinna wähegi oma nimi wäärilised olla tahtjad kauplused täis apelsine. Paugupealt on kogu südalinna waateakende pilt muutunud aina apelsinid ja apelsinid akendel kuhjas, wahest seekaa mund ja „peenemat" wälismaa puuwilja. Ning nende waateakende taga jäädakse peatama, kalkuleeritakse minnakse äridesse sisseegi ja küsitakse hindu. Jääb igatahes muije, et apelsinitolli alandamine 15. detsembrist juba mitme aasta kestes muudab selle kuupäewa ka ühe tähtsaks „adwendiks" pühadele enestele: jõulu-apelsinid on juba jõudnud kohale!

Ning ütelduguigi, et need esimesed apelsinid on kaheksapud wõi tallid, nad on ikkagi esimesed tänawused jõulupelsinid. Nagu ju ka need esimesed jõulukuused, mis wäikeste kunstiteena on tekkinud koowidesse ja platsikestele, näiwad weel wõrdlemisi tokerjatena ning o kallid hinnalt, olgu nii — aga nad juba iseenesest omalemasoluga annawad pidulikku sissejuhatuse walgusepühadele. Samuti ka need sagedasti päris rohelised ja wiidunud-kollased puuwiljadki: nad ikkagi on pärit seaesoojalt päikesemaalt, kaunawad endas meile päikesekiirte lahuse mahlu meie päikesewaesemal ajal. Nagu hiljem jõulukuuse küljes sürawad küünlad iseenesest sümboliseeriwad meis kõigis publitseiwat igatsust walgusewaba duse päikese järele.

Selles mõttes ei ühine ma wähimalgi määral nendega torisejate ja materjalistlike kalkulaatoritega, kes sagedasti ei wäsi kimitamast ja kirumast, et kogu see wõõrmaiste „fruktide" wabam sissetoimimine iseenesest olewaid õigustamatu konkurents meie sibulasõuntele. Wale Iga tillukesgi apelsinimugalas kehwiku lapse kõhus peab on ta küll piiske, siiski otsene osasaamine sellest, mitrikkad wõiwad endale lubada lõburesidest: lõunamaiest päikesekülluksest, millises sündis, kaswas ja küüte omagi päikese käes Jeesus.

Käin minagi nende akende taga — aga nukrutsen. Kas siis need koltunuks tõmbunud munakesed siin samad ukked ja lõhunawad apelsinipuu wiljad, nagu ne wähem kui aasta tagasi sai nähtud küllushulkudes tropikadades — päikese, külluse, soojuse ja muretuse kodumaal, tuhandete miilide taga? Kuidas seal puuokste kõikusid paisaatides nende raskete kobarate all, õhku olnudki, aimult aroomid. Ja siin — sellised kõhetu poolnärbunud, käinud juba läbi külmuktusmasina...

Aga nad ongi ju tulnud päikesest lunme: see nä butab.

„Must armee"

„Mis head wõib tulla Tartust!"

See hüüdsõna Taaralinna suhtes on nüüd niisama sissejuurdunud, kui Palestiinas Kristuse sündimispäewil Naatsareti linnakese kohta. Ning sikemat selle juttu teha pole sünniski: arwestades rahulikku meeleolu ja kõike.

Ma ei tea, kas see on hea wõi halb, aga fakt on see, et juba mõnd päewa on Tartu „must armee" ok peerinud Tallinna südalinna promenee rimistänawad kohwikud: rebased on saabunud! See on jällegi ü jõulu-eelsuse tunnuseid. Sest eksamite aeg on juba nõ taiwasti läbi ning lootustandwad esimeskursuslased ü unaasnud oma isade-emade juure. Endmõistetawa mustas rebasetellis. Teame ju, et konwent on nüüdi ajal trump, ja kes seda ei tea, see mingu kord südapäewal läbi Harju tänawa.

Waadake, kuidas — näiteks — koliidne rahwusteg lane X seal jalutab käewangus noorukese mustatekfell näitsikuga. Ei, ärge tehke midagi naljakat näofaasiaa — see on ta Tartust pühiks kojusõidnud tüdar. Nõ näete, kui uhke wõib olla üks isafüüda, kui märkab, teda märgitakse: mnidu on käinud tuhanded korrad ü waewalt et keegi waatab otsagi sellisele näota mehenõ sakale. Kuid tui palju pilke, terwitusi ja tähelepanu wõ rib ta tõna! üteldagu siis weel, et akadeemiline haridu eriti kui ta wäljendub nõgusa tütrena käeförwal, po wat nüüdsel ajal midagi wäärt!

Waadake hilsem, umbes kella 3 ajal, samal tõn wal „wilgast akadeemilist tegewust". Wärwikandjaid ü wähem. Wõi ei paista nad seewõrra silma. Küll aga j musta telli kaudjaid — rebased Tartust. Waadake n weel hilsem kohwikuis ja konstateerige jälle üht pühnõ läheduse rõõmustawat, elurõõmsat noorusliku tu unst:

Jõuluni peab tõesti olema weel ainult nädal: m u t a d r e b a s e d n e e l a w a d h ö b e r e b a s e d ä r

Ainult ma ei tea, kumb neist läheb perekonna-isade kallimaks maksma: esimesed wõi teised?

Ewalt Wiskel.

„Sitsituled" nr. 15

Tänawu juba 15. korda on Eesti Ajakirjanike Liidu jõulualbum „Sitsituled" rikastamas meie kirjadusõprade lugemislauda. Läbi muutlike aegade, k ajakirjad sünniwad ja surewad, on „Sitsituled" säi tanud elujõu ja eluõiguse. „Sitsituledele" on kujun nud wäärikas paik kirjanduskuul. Ta on saanud m esindusliikmaks jõulukaaslaseks.

Wast trükist ilmunud „Sitsituled" nr. 15 on siis niisama huwitaw ja mitmekesine nagu eelmisedki, m on leidnud laiaidase lewiku.

Wäärib mainimist J. Tallaja kirjutus kriitilise su tumise wajadusest, O. Mänd'i kiri kahekümne-aastase wabariigile, Ed. Laamani jooni dr. Juhan Luigast ai kirjanikuna, K. Korneli paralleele Prantsuse ja Ingl ajakirjandusest, E. Sarwe kirjutus ajakirjanduse mõj wõimust Inglismaal, A. Adjoni kriitikat filmile ja a wustusele, matkamuljeid Ewalt Wiskelilt, A. Grünth lilt, A. Heinlaiult, mälestusi Joh. Animäelt ja Joo Prümmelilt, westeid Heinilt ja Balder Jaanilt. Pe selle lunletusi A. Wesiloolt ja E. Rennmelgalt, e granme Aleksander Antsonilt, karikatuure R. Tiituselt Have-Waltmanilt. Kaas ja illustratsioonid on kunst Redo-Randelilt.

Maatulunduskapitali

1937. a. tulude ja kulude lisaeelarwe nr. 1 kinnitati i gihoidja poolt tasakaalus tulude ja kuludega 303.8 krooniga.

Hobune ja mees wajusid läbi j

Uppumisohus oli Püssi walla, Lüganuse küla r pidaja Normak, keda aga wiimasel silmapilgul j juudeii päästa ühes hobusega. Mees oli teel oma h sega üle külawahelise jõe Kalikormi tallu. Saanud jõge, muudus jää ning hobune koos reega wajus j Et mehel üksinda polnud wõimalust looma päästmi rabeles ta jäätükile ning hakkas appi karjuma. Wa kuuldigi ta abipiiiet ning lähedal olewad weski juutsid päästa nii talumehe kui ka hobuse uppu surmast.

Pank kartulikeldris!

Narwa-Jõesuu elanik müüs talutoha ja pa raha keldris, kust wargad selle ära wiisid

Narwa-Jõesuu suwituskohas, Tuletorni t nr. 5 elutsewa J. Jegorowi juures pandi me suurem rahawargus. Waraste saagiks l ges 560 krooni sularaha, mille J. oli saa talu müügist. Jegorowite pärijate talukoht a seb Narwa walla Karstala külas. Kuna fim Jegorow tegeles äriatal, siis ta müüs ü osa talukohast wendadele. Saadud raha ta wiinud panka, waid miskipärast pidas ta k lamaks peita raha mapiga oma korteri põra all asetsewasse kartulikeldrisse. Ettewaat pärast J. pani mapi weel packiwide alla.

Kuna J. oli wiimasel ajal tööta, siis kasutas raha igapäewaje toidu ostmiseks. käinud mees peagu igapäew keldris, mis tal kujunenud pangaks, raha wõtmas. homnikul tabas meest aga üllatus. Raha ei potnud enam kuskil. Wargad olid ööji ka tanud lahti maja wälisukse ja pääsnud ees miit mehe salajasse panka, wiies kaasa k „panga" tegewuskapitali. Mees teatas wa sest politsei le.

Kuressaare merekool Saare maawalitsuse ülalpidamisele

Läbirääkimiste põhjal Saare maawalitsuse ja Kuressaare merikooli juhataja kapt. J. Teäre wahel on Saare maawalitsus nõus Kuressaare merikooli ülalpidamist endale wõtma. Kool jääks sel puhul töötama praegusetiiibilisena — eel-, 1. ja 2. klassiga. Haridusministeerium annaks tasuta õppewahendid ja ruumid, mille korrashoiukulud kannab maawalitsus.

Kooli ülewõtmine maawalitsusele toimub 1938./39. õppeaastast.

Pühade nauding on täiuslik ainult sellel, kes varustab end ÜLIRIIETEGA

I JÄRGU VALMISRIIETE ÄRI «MODELL» HARJU 32

TEL. 484-56

Rikkalik valik daamide ja härrade üliriideid. Eriti suures valikus odavate hindadega härrade talvpalituid karakulkraega, elegantsemais lõikeis. Meie äri on avatud ka pühap. kl. 12—4 p. l.

Ilmus ajakiri, mida Te juba ammu olete oodanud —

Tuju

kõikide head tuju ihaldajate häälekandja.

SISUS muuseas: Suur ajaviitemäng; Jõulud 2037, teadusemehe luurekäik tulevikku; Jänkimehe armastusjutt; Uus inimene; Lastele keelatud! ja teisi mõnusaid vesteid; Salmi-Jaagu kombeõpetus; Tulevikusõda polegi nii kole! Moodsa elukunstniku õppetund. Leheküljed naljapilte ja -seeriaid. Hulk huvitavaid ja lõbusaid kirjutusi, mõistatusi jne. Suur võistlus.

IGALE LUGEJALE TASUTA KAKS JÕULUKAARTI!

Wiljandi wõimla läheb maksma 70—80.000 krooni

Spordijuhtide ja linnawalitsuse tegelaste nõupidamine wõimla asjus

Neljapäewal wiibisid Wiljandis Eesti Spordi Keskliidu juhte, et lahendada mõningaid Wiljandi wõimla ehitamisega ühenduses olewaid küsimusi. Sel puhul peeti linnawalitsuse ruumides nõupidamine.

Wiljandi wõimla ehitatakse Posti tänawale end. õllewabriku ruumidesse. Wõimla saab kahekordne, kuusnurkne alumisel korral on ette nähtud ruumid maadlejaile, poksijaile ja tõstjaile, kuna pealmine kord mahutaks ühe suurema ja kaks wäiksemat saali. Eelkalkulatsiooni järele pidi uus wõimla maksma umbes 75.000 krooni ümber. Kohalwiibiwad spordijuhid aga awaldasid arwamist et ruumid tuleksid ehitada laiemad, kui alul kalkuleeritud, et wõimla saaks kõigiti ajanõuetele wastaw. Sarnasel korral tõuseks ehituskulu ümmarguselt 80.000 krooniie.

Spordi Keskliit on lubanud oma poolt Wiljandi wõimla ehitamist toetada 10.000 krooniga, nõustudes seda summat wälja maksma nii pea, kui algawad tegelikud tööd. Edasi loodetakse toetust saada wabariigi walitsuselt, kuid missugusel määral, selle kohta puudub selgus. Wõimla ehitajad on arwestanud 30.000-krooniise summaga, kuid wastawal pool pole asja seni weel otsustatud. Ülejäänud summast tuleks suurem osa kanda Wiljandi linnawalitsusel. Igatahes on kawatsus ehitusega alguse teha niipea, kui selgub walitsuse poolt määrataw toetus.

Nõupidamisel arutati ka suurema suusahüppemäe ehitamist Wiljandisse. Tänawu talwel tuleb aga selleest loobuda, kuna wõimla ehitamine on palju olulisema tähtsusega.

Hakatakse nõudma elumajade tugewamat ehituswiisi

Tallinnas tuleb lammutamisele suurem kiwihoone

Insenerideksojas oli arutusel ehituste tehnilise järelewalwe korraldamise küsimus Tallinnas. Nimelt ewiwat koja juhatus rea tähelepaneknid, et Tallinnas wiimasel ajal püstitatud hoonete ehituskonstruktsioon ei olewat küllaldaselt tugew ega kooskõlas wastawate seadustega nõudmistega. Selles olewat siiidi wastutustundetu ehitusettewõtjate kaader, kes majaomanikuga kokku lepitud hinna eest püüawad hooneid püstitada wõimalikult odawa ja nõrga ehitusmaterjaliga, et sellega suurendada endi tulukust. Sageli ei aita olukorda wältida ka meile omaste seadustе alusel määratud ehitusliik järelewalwe, kuna need isikud ei saa olla alatiselt ehitustööde teostamise juures.

Lähemal ajal olewat oodata ühe suurema kiwihoone lammutamisele määramist, kuna selle konstruktsioonid ligi 50% nõrgemate talade tõttu wõiwat põhjustada isegi hoone kokkuwarisemist. Seetõttu ei saa linna ehitusosakond juba katuse alla wiidud hoonet wõtta wastu ega anda selle kasutamiseks luba.

Üksna sageli on sääraste hädaohtlike hoonete püstitamisel süüdi ka majaomanikud, kes majanduslikul teel ehitades ei pea kinni seadustikest eeskirjadest ja kelle siht on ainult wõimalikult odawasti hoone püstitamine. Kuna säärane talituswiis wõib põhjustada elamute ehitamisje paigutatud miljoniliste waranduste häwinemist, siis insenerideksoja otsustas nõudmist peale suuremat rõhku panna ehituste järelewalwele. Niipea kui insenerideksoja poolt määratawad järelewalwe-ametnikud märtawad ehitajate tõõnamatut kokkuhoidu ehitusmaterjali kwaliteedis, tahtakse hakata nõudma ehitustööde seismapanemist ja wajalisel korral isegi lammutamist.

Esikohal Teie kingituste nimestikus

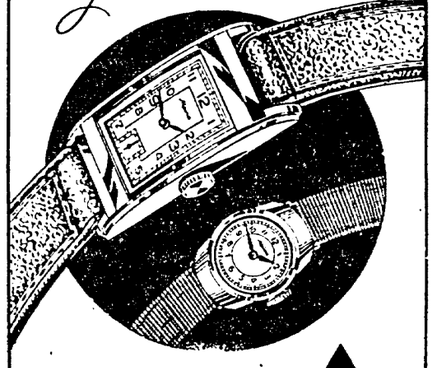

Alpina

Šveitsi täpsuskell
Antimagneetiline-tolmukindel
AINUESINDUS:
J. KOPF
TALLINN, PIKK 27

Ringhäälingu jõulusaatekawa

Pühapäewal suur ringhäälingu aastapäewa kawa. — Kõigil raadiokuulajatel waba sissepääs!

Ringhäälingu tulewa nädala saatekawa seisab täiesti jõulude tähe all: Sel nädalal on aga ka meie ringhäälingu enda elus sündmusi, mis kajastuwad ka saatekawas — tema XI aastapäew ja Tiiri suursaatja katseliselt tööle rakendamine. Sel puhul lewitab ringhääling pühapäewal suurendatud saatekawa, millest olgu nimetatud reportaash Tiiri saatjast, suur lastekontsert, lõbus ülekanne Paunwere raadiokuulajate suurkoosolekult ja lõpuks päewa tähtsaim saade, pidulik kontsert „Estonia" kontsertsaalist, mille kaunawad üle ka Soome, Läti ja Leedu ringhäälingud. Selle kontserdiga walmistab riigi ringhääling oma kuulajatele muusikaalse meeldiwa üllatuse, kutsudes neid sellest oma külalistena osa wõtma. See on meil wõistlusi esmakordne sellelaadiline juhtum. Nii kontserdi kawa kui selle täitjad on parimad, mis meil üldse wälja panna on.

Peale eelnimetatute kannab ringhääling pühapäewal algusega kell 10.00 üle üleriigilise koolijuhtide kokkutuleku.

Jõulusaated algawad ringhäälingus juba esmaspäewal kooliraadio tunniga, sagenedes iga päewaga. Kuna neid oleks wõimatu siin hakata üksikult loetlema, soowitame raadiokuulajatel ise silmas pidada iga päewa saatekawa. Ülewamaks jõulusaateks on suur jõulunõhtu kawa „Piiha öö, õnnistud öö"..., milles waheldiwas reas koor, orkester, solistid ja trio esitawad jõulumuusikat, läbipõimitult jõululegendidega ja muude jõualiste osadega. Tõiel määral jõulu-meeleoludes on hoitud ka kogu pühade saatekawa. Kuna pühade ajal on saatekawa tunduwalt pikendatud, siis soowitame kuulajatel sellest tingitud erinewaid saateaegu silmas pidada.

Eeltöö kaitseliidu suurwõistlusteks Wiljandis

Wiljandisse koguneb tänawu umbes 1500-meheline suusatajatepere

Kaitseliidu üleriiklikud suusawõistlused on teatawasti otsustatud tänawu talwel ära pidada Wiljandis, kuna Wiljandi ja selle ümbrus maastikuliselt pakub suurepäraseid wõimalusi wõistluste läbiwiimiseks. Wõistlused toimuwad arwatawasti jaanuari lõpul, mis ajaks on oodata Wiljandisse üle riigi umbes 1500-mehelist suusawäge. Lumeolud on praegu soodsad wõistlusteks ega tarwitse wist karta, et lumepuudus edaspidigi wõiks takistada wõistlusi.

Piiri ääres jatkub inimeste kadumine

Inimeste kadumine piiriäärsetest wene waldadest ei tahagi lõppeda. Nii läksid mõistatuslikult kaduma Skarjatina walla Skamja külas elutsewad alaealised poisikesed Anatoli Lubinski ja Anatoli Prussakow. Poisikeste leidmiseks toimetasid wanemad ümbruskonna külades otsimisi, aga kuna need ei annud wähemaidki tulemusi, siis nüüd teatati poisikeste kadumisest ka ametiwõimudele. On märkida, et wiimasel ajal piiriäärsetest küladest kaduma läinud inimestest ei ole seni korda läinud ainustki leida.

Ingeri haridusseltsi warandus oksjonil lõbustusmaksu katteks

Wiru maawalitsuse nõudmisel tuli lõbustusmaksu katteks oksjonile Eesti-Ingeri haridusseltsi wallaswara, sest seltsi juhatus olewat praegu niisugunes seisukorras, et ei suuda tasuda seltsi rahalisi kohustusi. Oksjonil müüdi edasi seltsi pingid.

Kirikukell helistati lõhki!

Wäikülas, Narwa wallas, juhtus niisugune haruldane lugu, et kirikukell läks helistamisega lõhki ja nüüd tekitab kogudusele muret kella parandamine, mis ei ole sugugi kerge ülesanne. Kell olewat helistatud lõhki mõni aeg tagasi Wäikülas aset leidnud tulekahju ajal. Kirikumees olnud sedawõrd hajardis, et tagunud kella kogu jõust, mida aga kell ei kannatanud.

Soodsaimalt ostate
ukse-tihendusliiste, vildist ja nahast latanõusid.
Veneturg 9 Tallinnas, Konst. Lõoke.

Täiuslikku kooskõla — naudingut kõrvale ja silmale — annab

PHILIPS

A-s. KAPSI & Ko

HARJU 46

„Tormilind" on saanud raskesti kannatada

Laewa parandus on muutunud küsitawaks. „Tasuja" lahkus Hangöst

Eile kella kolme paigu p. l. helistas Hangöst Käsmu laewaomanikele „Tormilinnu" kapten H. Pahlberg, teatades, et ta on toimetanud esialgse wraki ülewaatuse. Sellest on selgunud, et laew on tormi läes saanud tugewasti kannatada, mispärast muutuwat küsitawaks, kas üldse on weel mõtet asuda parandustöödele. Meri olewat pühkinud täielikult ära purjeka kajutiruumid. Samuti logisewat mastid ning olewat märgata weel muudki purustustööd.

Põhjalikku wraki ülewaatust aga seni siiski weel tehtud pole, kuna wõimalus selleks awaneb alles siis, kui purjekas tõstetakse õigesse asendisse. Nende andmete põhjal on aga laewaomanikud esialgselt siiski loobunud laewa Tallinna toomise kawatusest, mispärast ka jäämurdja „Tasuja" täna hommikul Hangöst lahkus, alustades teekonda Tallinna. „Meteor" jäi weel aga sinna, kuni lõplikult otsustatakse „Tormilinnu" saatuse küsimus.

Ka tuletõrje juhid tulewad kokku

Peale koolijuhatajate-päewa leiab pühapäewal Tallinnas Seltskondlikus majas aset weel teine kokkutulek. Tulewad kokku nimelt E. Tuletõrje Liidu juhatusliikmed, brigaadipealikud, nende abid ja diwisjonipealikud. Kõnedega esinewad siseminister K. Eenpalu, politseidirektor H. Weermaa, tuletõrje korpuse pealik major Waharo, liidu esimees B. Melts ja tuletõrje-inspektor Parmast. Kokkutuleku algus on kell 9.

Puudujääk ühiskaupluses

Peerri tarwitajateühingu Kabala harukauplusses awastati kauba puudujääk üle 4000 kr. suuruses summas. Kaupluse wastutaw müüja E. Siiber on asja lõpliku selgitamisem wõimude poolt wõetud wahi alla. Esialgsete tunnuste järele näib tegemist olewat wilumatusega ja lohakusega.

Eriti soovitame uudissorte

Ahaa, Kuld Seeria

ja

Ahoi šokolaade

Riigi ringhäälingu lubadusi:

Saatekawa sisukamaks ja mitmekesisemaks

Töötama jääb kolm saatejaama. — Maal täiendatakse akulaadimise punkte

Kuulajate arw on kolme aastaga kaswanud kolmekordseks

Riigihoidja kinnitas Riigi Ringhäälingu 1938. a. tulude ja kulude eelarwe, milles on ette nähtud tulusid 613.000 kr., kulusid 607.970 kr. ja loodetawat ülejääki 5030 kr. Üldsummas on 1938. a. eelarwes wörreldes 1937. a. ette nähtud kulude suurenemiji 164.950 kr. Selles suurenemine juhatuse ja üldkulude alal 12.570 kr., saatekawa kulude alal 44.820 kr., saatejaamade ja stuudiote kulude alal 37.560 kr., amortisatsiooni arwel 50.000 kr. ja wõlaprotsentide arwel 20.000 kr.

Käesolewal 1937. a. teostati RM-u wäljaehitamise kawast esimene osa: uue saatejaama ehitamine Türile. Teatawasti on juba walminud kolme-, osaliselt kahekordne saatejaama hoone, ühekordne jõujaama hoone, siideri hoone ja mastantenn. Saatja aparatuur ja diisel-jõujaama masinad on kohale monteeritud. Praegu teostatakse saatekawasid. Kogusummas läheb uus saatejaam maksma ümmarguselt 900.000 kr.

RM-u wäljaehitamise kawa teise osa kohaselt

1938. a. tuleb ehitamisele Tallinna raadiohoone.

Ei ole mõeldaw uue suurfaatja laitmatu töötamine ilma wastawate stuudiorunnideta, sest tehniliselt head saatekawa saab anda ainult selleks otstarbeks ehitatud stuudiotest. Praegused stuudiod ei ole selleks kõlwulised, mispärast raadiohoone ehitamine on paratamatu.

Neid suuri inwesteeringuid õigustab hoogus raadiokuulajate arwu tõus ja RM-u kohuseks on hoolitseda, et see tõus niisama hoogsalt jatkuks. Kuulajate arwu kaswamisele on mõjunud esijoones muidugi soodus majanduslik konjunktuur, kuid selleks on mõjunud kaasa ka RM-u enese pingutused saatekawa sisulise külje ja tehniliselt korraliku ülekande alal ning akulaadimispunktide organiseerimine maal.

Kokkuwõttes seisab RM-u 1938. a. töökawas: saatekawa wäljaarendamine järjest sisukamaks ja paremaks; tehnilise ülekande muutmine laitmatuks ja hoolitsemine, et raadiokuulajate arw ei piburduks, waid kaswaks esijoones maal, milleks tuleb kõrwaldada

akude laadimise raskused laadimispunktide wõrgu täiendamisega.

Raadiokuulajate arwu kaswu näitawad järgmised arwud: 1. juulil 1934. a. oli 14.177 kuulajat, 1. jaan. 1935. a. — 15.558, 1. jaan. 1936. a. — 24.293, 1. jaan. 1937. a. — 36.262 ja 1. okt. 1937. a. — 42.278.

Nagu neist arwudest nähtub, on RM-u 3-aastase tegewuse kestes

kuulajate arw kaswanud kolmekordseks.

Kuna eelarwe koostamise ajaks weel ei olnud täiesti walminud Türi saatja ja tema kuulbawuspiirkond praktiliselt on weel teadmata, siis eelarwe koostamisel wõeti arwesse, et kõik 3 jaamajääksid töötama. Tartu jaam töötaks endise wõimsusega 0,5 kW lainel 380,3 m, Tallinna jaam töötaks senise 12 kW asemel wõimsusega 0,5 kW ja läheks üle praegusest poole lühemale lainele, Türi jaam töötaks wõimsusega 50 kW lainel 410,4 m.

Kulude tõus on tingitud peamiselt tegewuse kaswamisest, koosseisude suurenemisest ja uue saatejaama töölerakendamisest. Saatekawa lewitati 1934. a. (½ aastat) 1280 tundi, keskmiselt päewas 6 tundi 57 min., 1935. a. — 2710 tundi, keskmiselt päewas 7 tundi 25 min., 1936. a. — 2802 tundi, keskmiselt päewas 7 tundi 39 min. 1937. a. eelarwesse wõeti 3000 tundi, keskmiselt päewas 8 tundi 13 min., kuni 1. okt. on lewitatud 2078 tundi, keskmiselt päewas 7 tundi 37 min. 1938. a. eelarwe koostamisel on aluseks wõetud saatekawa lewitamiskestwuseks 3500 tundi, mis teeks keskmiselt 1 päewa kohta 9 tundi 35 min.

Edasi kulud suurenewad teenistustasude alal kuulbemängude, reportaažide ja muusikalise ala toimetajate koosseisu wõtmisest. Orkestri koosseis no suurendatud 1 liikme wõrra. Nagu kogemused näitawad, on senine tawaline kõnede ja loengute kestwus (30 min.) raadiokuulaja seisukohalt liiga pikk ja tähelepanu wäsitaw.

Kõnede aega tahetakse piirata maksimaalselt 20 minutiga,

mis aga tingib kõnede arwu suurendamist. Kooliraadio alal kahekordistatakse saadete arwu, sest kooliraadio, mida RM korraldab juba teist aastat, on osutunud kõigi otstarbekaks ja nõutawaks saatekawa osaks.

Kulud suurenewad ka kontsertide, ansamblite jne. alal.

Nimelt on tarwidus mitmekesistada ajawiitemuusikat,

rohkendada ansamblite esinemiste arwu ja wõimaldada RM-u orkestrit juhatada külalisdirigentidel. Awalike ja kirewate raadioöhtute osas muudetakse pühapäewaja laupäewaõhtusi saateid huwikõllasemaks. On kawatsus laupäewiti korraldada n.-n. kirewaid õhtuid, millesse sisse koosneks wõimalikult waheldusrikkana nii sõnalisest kui ka muusikalisest ettekanndest. Heliplaatide õrwal tahetakse siin rakendada elawat muusikat, samuti hankida huwitawaid tekste dialoogide, ketšide jms. näol. Edasi tahetakse rikastada ja mitmekesistada saatekawa kuulbemängude poolest, kuna see ala on kujunenud üheks säbisõõnumaks. Weel on kawatsus reportaažiminuta intensiiwsemaks. Selleks RM-le walmib reportaažhauto, mis lubab reportaažsi rakendada senisest ulatuselisemalt.

Need oleksid üldjoontes uued kawatused RM-u tulewa aasta tegewuskawas.

Hiina loob uut armeed

Wiiskümmend diwiisi jaapanlaste wastu

Jaapan haarab Lõuna-Hiina prowintside järele

Schanghai, 17. 12. (ETA) (DNB) „Schanghai Times" teatab, et marssal Tschiang Kai-scheki peakorter olewat moodustamas uut suurt armeed, mis koosnewat umbes 50-st diwiisist. Loodetakse, et see armee wõib juba warakewadel wõitlusse astuda. Ka warustust jatkuwat selle uue armee jaoks.

Schanghai, 17. 12. (ETA) (Havas) Haukonst teatatakse, et sealseis poliitilisis ringkonnis on wõetud rahuldusega wastu marssal Tschiang Kai-scheki eilne deklaratsioon, mille järele Hiina walitsus on kindlasti otsustanud wõidelda kuni lõpuni jaapanlaste wastu. Tähendatakse, et see deklaratsioon määrab kindlaks mitte ainult Hiinlaste suhtumise jaapanlastesse, waid see on ka aluud wiimse hoobi teatawaile Hiina ametlikele isikuile, kes on pidanud weel wõimalikuks läbirääkimiste alustamist jaapanlaste ja Hiinlaste wahel kohese rahu sõlmimiseks.

Täiendawalt teatatakse, et tõkke ehitamisest Jangtse jõel Kinkiangis on osa wõtnud umbes 400.000 töölist, kes on töötanud öö-päewad.

Peking, 17. 12. (ETA) (Reuter) Siinsed waatlejad arwawad, et Hankon ei tarwitse karta lähest kallaletungi Peking-Hankou raudtee kaudu, sest jaapanlased ei ole Tschangtsch' linnast (Põhja-Honanis) kangemale lõunapoole jõudnud. Nad on seal juba mitu nädalat paigal seisnud. Schansi prowintsis jaapanlased on pidanud lahkuma mitmest punktist, mis nad warem olid wallutanud, kuigi prowintsi pealinn Taiyuanfu on nende käes. Jaapanlaste seljataga Hiina partisanid ründawad sagedasti Peking-Hankou raudteed. Jaapanlased ise tunnistawad, et neil ei ole küllalt jõudusid selleks, et puhastada Schansi prowintsi lõunapoolset osa Hiina sõduritest. 30 miili Taiyuanfust lõunapool jaapanlased asuwad kaitseseisundis. Siin arwatakse, et jaapanlased ei wõi piki Peking-Hankou raudteeliini isegi mitte Kollase jõeni edasi tungida, tõsiselt ohustamata oma paremat tiiba, millele wõib kallale tungida 20.000-meheline Hiina wägi, mis asub Hopei-Schansi piiril.

Hankou, 17. 12. (ETA) (Reuter) Hiina wäed on jõudnud lõpule tugewa tõke ehitamisega Jangtse jõele Kinkiangis. Mitmed teised tõkked on ehitatud kangemale ülespoole jõge, et takistada Jaapani sõjalaewade Hankou alla pääsmist.

Peking, 17. 12. (ETA) (Reuter) Hiinlased on lõhkunud 20 miili raudteed Tschangtsch'st lõunapool. Kahtlemata lõhuwad nad ka silla Kollasel jõel, kui nad on sunnitud taganema selle jõe taha. Sellest, et 75.000 meest Jaapani wägesid on wiimase 8 nädala jooksul Põhja-Hiinast ära tõmmatud, järeldatakse, et jaapanlased ei kawatse sealt esialgu teostada suuremat edasitungi lõunapoole.

Paanika Lõuna-Hiinas

Hongkong, 18. 12. (ETA) (Reuter) Amoy reidil on praegu 30 Jaapani sõjalaewa. Pinewus on suur. Sadandad põgenikud Kwangtungi prowintsist on juba tulnud Hongkongi, kartes waenulikkuste puhkemist Lõuna-Hiinas.

Sõjawäewõimude seletustel tahetakse Hongkongi piiride kindlustamisega kõigepealt wältida paanikasse sattunud relwastatud jõudude sissetungimist. Palawlik aktiiwsus kindlustööde läbiwiimisel tõendab, et wõimud arwestawad sõjaoperatsioonide lähenemise wõimalust.

Hiinlasi kutsutakse toetama Pekingi walitsust

Tientsin, 17. 12. (ETA) (DNB) Jaapani wägede ülemjuhataja Põhja-Hiinas kindral Terautschi awaldas üleskutse, milles Põhja-Hiina elanikke kutsutakse toetama Põhja-Hiina ajutist walitsust. ühtlasi ta ähwardab jaapaniwastase kihutustöö sõjaseaduse waljusega maha suruda.

Seisukord olewat wäga pinew

New York, 18. 12. (ETA) (Reuter) Seisukord, mis on tekkinud Ameerika suurtükipaadi „Panay" pommitamise tagajärjel, on wäga pinew, ütles merewäeoperatsioonide ülem admiral Leahy pärast läbirääkimisi president Rooseveldiga.

Jaapani lennukiponmi plahwatus Hiina linnas.

Wenelased wangistasid 7 jaapanlast

Tokio, 17. 12. (Havas) Jaapani wälisminister Hirota awaldas täna walju protesti Nõukogude Liidu suursaadikule Tokios Nõukogude wõimude tegewuse wastu Wladiwostokis ja Sahhalini saare põhjaosas, kus on wangistatud ilma mingi põhjuseta seitse jaapanlast. ühtlasi Hirota nõudis wangistatud jaapanlaste wabastamist.

Domei agentuur teatab, et mainitud seitsest jaapanlast süüdistatawat salakuulamises.

60 walitsuswäe soomusautot francol

Itaalia sõjalaewad toetawad Fran

Sevilla, 17. 12. (ETA) (Havas) Kindral Queipo de Llano, kõneldes ringhäälingus, lükkas ümber teated tähtsate strateegiliste punktide wallutamisest Terueli frondil walitsuswägede poolt. Ta seletas muuseas, et Terueli frondi kõigis sektoreis walitsuswastased on säilitanud oma positsioonid. Mööduunud ööl umbes 60 walitsuswägede soomusautot on tunginud walitsuswastaste liinide taha, et rünnata neid seljatagant. Kuid walitsuswastased on ümber piiranud walitsuswäelased. Walitsuswäelased on osutamas wastupanu, sest nad looda- wad abiwägede saab bumine walitsuswäg Terueli frondil on lumetormid, ütles S

Barcelona, 1 paania kaitseminist milles üteldakse: Ü lennuühingu piloot, jutustas, et ta on lähedal Columbrete Itaalia sõjalaewa sõjalaewade hulgas.

Wargad tabati enne warguse ilmsikstulekut

Wiljandi walmisriietööristi warastati 30 palitut ja 30 ülikonda ilma, et seda oleks märgatud

Eile tabasid Tallinna-Harju kriminaalpolitsei ametnikud ühest Tallinna wõõrastemajast 27-a. Oskar Kondori ja 37-a. Enn Saimre, kes Prensky äristi Wiljandis on warastanud üle 30 ülikonna ja sama palju palituid. ülekuulamisel tunnistasid mehed oma süü üles, mispärast nad lähematel päewadel saadetakse Wiljandi kriminaalpolitsei korraldusse. Kondor on warem 3 korda warguste pärast karistatud, kuna Saimre (end. nimega Artur Simonlatser) on karistamata.

Tallinna kriminaalpolitseinikud said asja jälile täiesti juhuslikult. Neis äratasid tähelepanu Kondori ja Saimre nimed, mispärast nad nende juures kõwaldasid läbiotsimise. See andis üllatuslikke tulemusi, kuna meeste juurest leiti 3 palitut ja 8 pandimajapiletit. Kohe teimetati wiljandlased kriminaalpolitseisse, kus nad warsti ka oma süü üles tunnistasid. Alates augustikuust olid nad walewõtme abil õige mitu korda külastanud Prensky äri ja sealt warastanud kokku umbes 30 ülikonda ja 30 palitut. Enamuse warastatud asjadest on mehed realiseerinud, kuna kõige saadi waid wäikesem summa raha ja 11 palitut ning ülikonda, millest 8 olid pandimajas.

Prensky äris ja samuti ka Wiljandi kriminaalpolitseis ei teatud sellest wargusest midagi. Kui aga Tallinnastt ärisse helistati ja seal asja lähemalt hakati selgitama, selgus, et sealt tõesti on warastatud nii palituid kui ka ülikondi. Kui palju, seda ei saadud aga esialgselt kindlaks teha.

Warguši pealinnas

Prooksi tän. 6 asetseva maja pööningult warastati 78 kr. wäärtuses Gittel Raitenbergi pesu.

Restoran „Grandis" warastati Herman Tariesi palitu 24 kr. wäärtuses.

Soomes taba

Oulus tabati eesti fünd. 1918. a. Mees Selgub, et ta on enne Helsingis. Juba esim wale järgnenud öö ta wasse korterisse, kust echteid ning 360 marka ses warandusi. Isegi nud werest. Järgmise pnistol asetsewasse po raha ja 700 marga minna Roosi, kuid S wargusest.

Loo

pühapäe

Maal kõwa, merel Pilwes. Lund ja tuist wal kõrge küm.

GLORIA PALACE

Seansside algus äripäevil

5.30 | 7.45 | 10,00

Pühap. 19. dets.

3,30 | 5,30 | 7,30 | 9,30

2. nädal! Suur edu!

Ainus Marta Eggerthi film sel hooajal

Marta Eggerth ja Jan Kiepura

kunstilises suurfilmis

BOHEEMI VÕLUDES

RUTAKE! WIIMAST KORDA TALLINNAS!

Sensatsiooniline suurfilm

Laupäeval, 18. dets. kell 4 p. l. ja pühapäeval kell 12 ja kl. ½2 päeval üldhindadega, 15 — 60 sendini. Kassa avatud laup. kell ½4 ja pühapäeval kell ½12.

Kõik autoõnnetuste läbi tekkinud kahjud tasumisele

Kutseliste autojuhtide tänasel konverentsil võetakse arutamisele wastaw seaduse eelnõu. — Autojuht ei tohi öö-päewa kestes olla üle 7 tunni rooli taga

Eestis suhteliselt wähe autoõnnetusi?

Täna hommikul kell 10 astus Läti seltsi ruumes, Narwa mnt. nr. 13, kokku E. jõuwankrijuhtide kutseorganisatsioonide 1. üleriiklik konwerents.

Konwerentsile pannakse wastuwõtmiseks ette rida resolutsioone ja üks seaduse projekt, millede ellurakendamisel loodetakse tuna liiklemiskorralduse ja liiklemise õnnetuste wastu wõitlemise rida muudatusi ja paremusi.

✦

Jõuwankrite ekspluateerimisel juhtunud

õnnetuste tagajärjel tekkinud kahjude tasumist peaks tulewikus teostama jõuwankriomanike kindlustusühing,

millel juriidilise isiku õigused. Kindlustusühingu liikmeteks olekšid junduslikult kõik wabariigis registreeritud era-jõuwankrite omanikud. Liikmetelt wõetakse ühingu heaks erimaksu; samuti näeb seaduse projekt ette, et liiklemistrahwidest läheb osa kindlustusühingule. Ühing tasub kõik jõuwankrite õnnetuste tagajärjel tekkinud kahjud, wälja arwatud kahjud, mis on tekkinud kahjusaaja enese süü läbi.

Jõuwankrite juhid loowiwad, et nimetatud seadus astuks jõusse juba 1. apr. 1938. a.

Weel tuleb konwerentsil arutamisele jõuwankrijuhtide tööaja, tööolude, palgalise puhkuse jne. küsimused. Tahetakse nõuda, et tööstuslikkude käitiste tööaja seadust muudetakse ja täiendatakse. Wastaw resolutsioon näeb ette seaduse muutmise nii, et kutselise autojuhi normaaltööaeg oleks piiratud 8 tunniga öö-päewa jooksul. Teenistus autorooli taga ei tohi olla pikem kui 7 tundi. Taksojuhtide tööpäew (koos ootamistega ja platsisõitmistega) ei tohi olla pikem kui 12 tundi.

Wastaw seadus on olemas peagu kõigis kultuurriikides, kuna on waidlematult selge, et

hulk liiklemisõnnetusi on olnud tingitud just jõuwankrijuhtide wäsimusest.

Jõuwankrite kutselised juhid ja nende kutseorganisatsioonid leiawad, et just nemad ise on esimeses järjekorras kohustatud ja kutsutud lahendama kõiki liiklemisala küsimusi, kuna õnnetuste korral lasub moraalne wastutus kogu oma raskusega just jõuwankrite juhtidel.

Resolutsioonides, mis on mõeldud just wastawa seadusandluse ja õiglase liiklemiskontrolli mõjutamiseks, on kõik liiklemisalasse puutuwad küsimused wõetud põhjalikule ja kainele kaalumisele ja need esitatakse materjalina wastawatesse ametiasutustesse.

Sissejuhatawas osas on toodud ära alljärgnew, küllaltki huwitaw mõrdlusstatistika:

Meie aja moodsa autoliikluse kohaselt on juba 1936. a. „Riigi Teataja“ nr. 82 kuulutatud wälja ja pandud maksma liiklemismäärused, mis tiheda koostöö tulemusena teedeministeeriumi ja E. A. & M. ü. wahel peakšid igati kooskõlastama kõigi liiklemisest osawõtjate tegewust. Nende määrustega on korraldatud nii jõuwankrite, jalgratturite, jalgsikäijate, hobusõidukite, ratsanike ja loomade liiklemine; seejuures on jõuwankrid kui kiireloomulised sõidukid asetatud primäärsesse seisukorda. Kahjuks on tegelik elu jõuwankrid ja jõuwankrijuhid sootuks teisele asetanud. Nende wastu esitatakse erakordselt suuri nõudmisi. Pannakse peale rasked kohustusi. Wõetakse tarwitusele wäga karmid karistused. Samal ajal kõik teised liiklusest osawõtjad justkui jäätšid wälja sellest; saawad eelisõigustatud, erilise kaitse alla wõetud; neid peetakse „automobiilismi ohwreiks“. Minnakse isegi nii kaugele, et palsfonaliselt öeldakse, et teistes riikides ja nende linnades olewat otse kuulmatu niisugune liiklemisõnnetuste rohkus kui meil Eestis. Ametlik statistika aga räägib sootuks teist keelt. Iga 1000 elaniku kohta tuli meil 1930.—34. a. keskmisena 0,6% autoõnnetusi, 1935. a. langes see juba 0,5%-le. Teistes riikides aga: Schweitsis 4,0%, Itaalias 0,7%, Soomes 1.1%, Taanis 3,0%. Schweitsis seega 8 korda rohkem kui meil. Ka Tallinna õnnetuste arw ei ole kõrge (2,1%) wõrreldes Helsingiga (3,6%), Stokholmiga (5,4%), Kopenhaageniga (8,3%).

Olgugi, et neis linnades sõidukite arw suurem kui meil, on seal tänawad awaramad, sõidutee paremad, liiklemine eeskujulikumalt korraldatud ja kõik liiklusest osawõtjad ühtlaselt sellesse lülitatud.

Eeltoodud statistika ei tohi aga meid suigutada Eesti liiklemisõnnetusi wõtma ülistöitelt ja lepitawalt, jätta meid külmaks nende wastu. Eriti käesolewa aasta juhedad ja rasked õnnetused sunniwad meid seda lähiwamalt õnnetuste põhjuste juurdlemise ja abinõude otsimisele nende põhjuste kõrwaldamiseks ja õnnetuste wältimiseks.

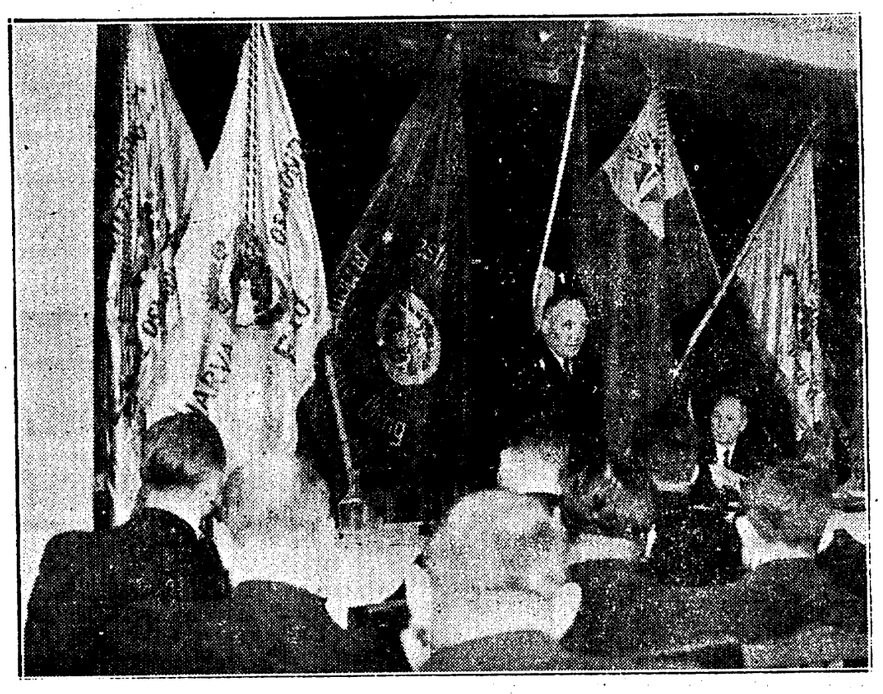

Kutselised autojuhid konwerentsil. Juhatuse laua taga kutseorganisatsioonide lipud.

Järwamaa koguduste piirid muutmisele

Wahastu ja Paide kogudused elujõulisemaks

Järwa praostkonna nõukogu otsustas esitada konsistooriumile kinnitamiseks koguduse piiride ulatuslikuma muudatuse, mille sihiks on elujõulisemaks muuta Paide ja Wahastu kogudusi. Paide kogudusega liidetakse Türi koguduse 14 küla 1442 hingega ja Peetri koguduse 8 küla 968 hingega, millega Paide koguduse hingede arw tõuseks ligi 5000-ni, olles praegu waid 2497-hingeline. Paide kogudusega tulekšid liitmisele need asulad, mis Paidele on lähemad kui oma kirikule.

Wahastu kogudus saaks lisa Türi kogudusest 7 küla ja Harjumaalt — Koselt Aela ja Uuewärawa ning Juurust Sonni, Kädwa, Palu, Tammistu, Lihu, Kaiu-Põlliku, Wiirika ja Kuimetsa-Põlliku külad.

Praostkonna nõukogu koosolekul otsustati weel iseseiswad õpetajad ametisse wõtta Wahastu ja Anna kogudustesse, milleks wõimalused awanewad konsistooriumi kaasabil. Wahastusse määras konsistoorium õpetajaks end. Halliste pastori A. Kõiwu.

Hea äriaasta

Pühadekaupade hinnad näitawad langust

Lõppewa aasta äritegewuse tulemustega äriringkondades ollakse üldiselt rahul. Läbikäigud on olnud head peagu kõikidel aladel. Teatawat stagneerumist märgitakse waid riidekaubanduses, kuid siigawa talwe tulekuga on siingi aastalõpp muutunud elawamaks. Rahwas ei saa enam liikata edasi ostusid ega ajada üle talwe wanaga.

Eriti rahul näib olewat lõppewa äriaastaga ühiskaubandus. Maa ostujõud on silmnähtawalt kaswanud ja see awaldab otsest mõju ka ühiskaubanduse läbimüügikidele.

Kaubahinnad maailmaturgudel näitawad wiimasel ajal jälle nõrgenemise tendentsi. Kuid meie tarwitaja ei saa sellest niipea osa, sest kaubandus hinnalangusele reageerib wäga pikaldaselt. Wastupidine on kaubanduse tundelisus hinnatõusu korral.

Suhkru kui meie ühe suurema importartikli hind on wiimastel nädalatel nõrgenenud. Nowembris nõuti Inglise peenkristallsuhkrust keskmiselt 8 sh per 50 kg cif Tallinn. Nüüd on see hind aga langenud 7 6—7 7 sh sama kwantumi eest detsembri teise poole wõi jaanuari laadimisega. Siseturul on suhkru hind alanenud waewalt märgatawalt. Suhkrut importiti aastas üle 3 miljoni krooni wäärtuses.

Rosinate hinnas on samuti wiimasel ajal tekkinud langus tendents, kuid rosinad on tänawu siiski märksa kallimad kui möödunud aastal. 40—50 sh asemel möödunud aastal maksawad rosinad tänawu 60—70 sh 100 kg eest. Hinnatõus on tingitud saagi wähenemisest ja kulude suurenemisest.

Riisi hinnad on wiimastel päewadel läinud alla suurmüügil 1,5 sendi wõrra kilolt. Uue lõikuse andmete selgudes wõib oodata uut hinnalangust

Parema saagi tõttu on 10—20 sendi wõrra hinnas alla läinud ka kuiwatatud puuwili, ploomid, kompott jne.

Muhameedlased palwetawad Londoni mošhees pärast paastuaja lõppu.

Noorte kotkaste jõulu-heategu

Suusatamisel pidage silmas nälgiwaid loomi ja linde

Noorte kotkaste peastaap pöördus neil päewil järgnewa ringkirjaga kõigi noorte kotkaste poole:

Käesolew tali on saabunud meile warakult ja eriti lumerohkelt. Kõik noored wõiwad sel puhul eriti rõõmustada, kuna lumerohkus pakub nii meelepärasesid suusatamise wõimalusi. Eelolewatel pühade waheaegadel kasutatakse loomulikult iga waba wõimalust selle spordiharu harrastamisel. Kuid sel puhul käutagem suusasportdi harrastamist ka jõulude heateo kordasaatmiseks.

Käesolewate jõulude heategu seisaks järgmises: Paks lumekord ei wõimalda paljudele metslindudele ongi igapäewase toidu kättesaamist. Eriti kannatawad selle all põldpiiud. Suusatama minnes wõtkem kaasa paar seljatäit okki, et nendest põldpiiude toitmiseks pärtiiada warjualust. (Kui teie ei tea, kuidas seda teha, pöörduge pärimisega ligema metsawahi wõi metsaametniku poole.) Paar korda nädalas wõtke kaasa pühkmeid, heinaseenneid ja taolisi aineid, milliste eest need armsad linnukesed wäga tänatšid. Edasvidi jääks teie hoolekš paar korda nädalas toiduainete tagawara täiendada. Kui aga teie püstitaud põldpiiude-toitlas ka teised linnukesed oma nälga käiwad kustutamas, siis ei ole teil põhjust sel puhul kurwastada — olete ju noore kotkana iga linnu ja looma trüm sõber.

Kuid ka jänesed tunnewad wäga mitmel pool toidu-puudust. Sageli kipuwad nad selle tõttu koguni wiljapuuaedadesse ja sünnitawad seal kahju. Ärgem ka neid unustagem. Jalutuskäigul ja suusasõidul metsa wõtkem kaasa paar heinatüükesi ja wiisakem need kuuse alla wõi männijuurele. Küll siis haawikuemandad neid juba sealt teie anning tänulikult oskawad üles leida.

Meil on üle kuuesaja noorte kotkaste organisatsiooni üksuse maal. Kui iga üksus weidikenegi sellel alal ära teeb, siis on paljude lindude ja loomade nälga kustutatud ja nende elu päästetud.

See on tõeline noorkotkalik heategu!

Viljandi

o.-ü. „ALKO“

UUDISSORDID
MULGIVEIN,
SAKALAVEIN,
HÕÕGVEIN,
MANDARIIN-LIKÖÖR,
ORANŽIKREEM-LIKÖÖR.

Esindus ja ladu A/S. „KAUBAMAJA ESTIKA“
Tallinn, S. Karja 20/17, kõnetr. 447-07.

Noortele kotkastele kirjandite auhindu

Haridusministeeriumi noorsoo osakonna juowil korraldati möödunud juunel Noorte Kotkaste Wiru malewa Haljala ja Kadrina malewkondade Wiitna laagriis osawõtnud noorkotkastele wõistluskirjutus teemal: „Kui Wiitna wanad männid wõiksid jutustada“. Nüüd tehti noorte-juhataja peal wõistlustulemused teatawaks. Parima töö kirjutas Kadrina malewkonna 1. rühma kotkapoeg Mihkel Saks ja sai auhinnaks Aug. Mägiu teose „Läänemere iilandad“. Kõige nooremale osawõtjale Haljala malewkonna Palmse rühma pesakotkale Leon Puusepale määrati Ernst Hanseni „Tuulte Tähe“ maakaalood. Auhinnad saadeti Noorte Kotkaste peastaabi poolt rühmadesse, et need weel enne jõulupühi omanikele üle antaks.

Teater. Muusika

Edit Oltorpi tantsuõhtu

Estonias 17. 12. 37

Kas kõik iseseisvate soolodeõhtutega esinevad tantsijad teavadki seda, kui väga raske neil on saavutada kunstilist võitu? Vist mitte, sest muidu kaugetlki suurem osa neist üldse ei ilmuks avalikult lavale või poodiumile.

Kui sääraseid õhtul vahetult järgnevad üksteisele ühe ja sama tantsija numbrid, on suureks hädaohuks juba see, et publik kunstniku ümberriietumise tõttu tekkinud vaheajal võib kergesti jahtuda, iseäranis kui teda ei ole kohe algusest peale väga soojaks kõetud — seda viimast aga näeme harva. Sel juhul tuleb iga järgneva numbriga seda „kütmist“ uuesti alustada, kuni „temperatuur“ on nii kõrge, et ta järgmise pala alguseni ei lange kuigi märgatavalt.

•

Suuremaks vaenlaseks kui üksikute numbrite vahelised enam-vähem lühikesed pausid on õhtut pooleks jagav suur vaheaeg, mis on määratud puhkamiseks niihästi esinejaile kui ka pealtvaatajaile. Kui eelmisel talvel käis siin Jooss-ballett, küsisin balleti vastutavalt juhatajalt Fritz Cohenilt, miks joosslased oma kava esimese osa lõpetasid „Balliga vanas Viinis“, mis ometi oli kunstiliselt nõrgem kui „Ballaad“ või „Suurlinn“, mispeale Cohen mulle vastas veendunult ja veenvalt:

„Ühe tantsudeõhtu viimane number enne vaheaega peab olema seda, mida nimetatakse ilusaks. See number peab arvestama laia publiku maitset, mis loomulikult ei tarvitse tähendada labastumist. Selles numbris lai publik peab nägema midagi, mis tal oma üksikosades on tuttav, peab kuulma muusikat, mille rütmiga ta on harjunud ja mis heliseb temas edasi veel pikemat aega pärast seda, kui ta kõrvale on lakanud helisemast. Valsisamme on näinud igaüks, valsirütmi on tuttav kõigile, ja Lanneri muusika tungib meelitavalt igaühe kõrva.

Aga miks me viimases numbris enne suurt vaheaega mõtleme kõigile, mitte esmajoones asjatundjaile ja arenenud maitsega vaatajaile? Selleks, et kogu publik suurelgi vaheajal kõneleks ainult meist ega hakkaks ajama igapäevast klatši- või „asjalikku“ juttu, ühe sõnaga selleks, et ta ka siis, kui meie vahepeal puhkame, ei vabaneks meie võlu alt, vaid et ta end ise oma jutuajamisega valmistaks ette meie kava teise poole vastuvõtuks. Seepärast me lõpetame oma kava esimese osa „Balliga vanas Viinis“, mis on kõigile vastuvõetav kui esmajoones „ilus“ number.“

Tähendab, tantsudeõhtu esimese poole viimane number peab kõigile midagi ütlema. Selleks aga ta peab üldse midagi ütlema, mida kahjuks prl. Oltorpi mittemidagiütleva „Tamburiini“ kohta öelda ei saa.

•

Edit Oltorp annab puhttantsu enam kui nii mõnigi teine meil esinenud „plastiline“ tantsija ega tüüta ta meid korduva maailmavalu kujundamise, ahastuse ning kogu aeg küüruskäimisega, mida mõnelpool nähtavasti loetakse (vähemalt loeti) väljendustantsu üheks tähtsamaks iseloomustavaks jooneks. Ta oskab pakkuda vaheldust, aga kahjuks ta ei ole sel määral tugev isiksus, et ta suudaks igasuguse ta enda poolt valitud muusika tantsuks ümber kujundada oma näo järele. Nii jäid Chopini „Variatsioonid“ väheütlevaiks ja Rachmaninovi „Kild“ vist kõigile arusaamatuks. Kõige enam näib preilile sobivat Maurice Ravel, kelle muusika järele esitati kolm pala, nimelt headuset a mevas järjekorras: „Valss“, „Pavaan ühele surnud printsessile“ ja „Nukkerlind“, mille pealkirjaks aga oleks ka võinud olla „Haige lind“. „Valss“ oli, kui ma ei eksi, kava pikim pala, mis aga hetkekski ei läinud igavaks, näidates head muusikatõlgitsust ja sisaldades ning sisendades koguni midagi ekstaasi taolist.

Hea oli „Pietas“ (Bach) oma hästi tabatud ja vaatajaidki haarava meeleoluga, mida kohe alguses aitas süvendada ühes poosis sisalduv selge vihje keskaegsele „valurikkale jumalaemale“. Kena oli „Fatumi“ lõpp ülesjääva käega, mitte halb liikumiselt võrdlemisi mitmekesine „Eesti süit“ (Riho Päts).

Pikemaks ajaks jääb arvatavasti meele „Pietas“. Oli aga ka numbreid, mis juba nüüd on mälust haihtunud.

Prl. Oltorp peaks muutma oma lavalt äramineku pärast pala lõppu, mis eranditult sünnib lõdvalt ja ükskõikselt. „Isikupäraseks stiiliks“ seda nimetada ei saa.

Publik suhtus pakutavale hästi ja aplodeeris iseäranis soojalt pärast Raveli „Valssi“ — teenitult.

Preili Natalie Meyle kompliment ilusate kostüümide eest!

Klaveril saatis ja esines menukalt soolodega Bruno Luck. **V. Mettus**

„Estonia“ teater

Laup., 18. dets., 2. korda harilike hindadega Kalmani operett **„Sügismanööver“**. Esietenduse kooseis.

Pühap., 19. dets., päevaseks etenduseks alandatud hindadega B. Smetana ooper **„Müüdud mõrsja“**. Õ[illegible] 2. korda Marcel Pagnoli näidend **„Tseesar“** — „Kaugete randade“ ja „Fanny“ järg. Et soodustada publiku suurt huvi „Tseesari“ vastu, selleks on ta lavastust 2. etendusest peale kärbitud 13 pildist kümnele. Seega on võidetud aega, nii et etenduse pikkus ei tohiks enam kedagi koormata, ega ole loodetavasti kaotatud lavastusest liiga palju huvitavat: kõrvaldatud on ainult väheolulisi pilte.

Eesti helitööde kontsert

korraldatakse Estonia kontsertsaalis pühap., 19. dets., kell 8 õhtul. Kontserdil kaastegevad: Ida Loo (sopran), hr.-d H. Maldre (tenor), K. Shypris (orel), E. V. Tallinna konservatooriumi segakoor, „Estonia“ ja riigi ringhäälingu ühendatud sümfooniaorkester. Juhatab teeneline dirigent prof. Raimund Kull. Kavas: M. Lüdigi, A. Lemba, H. Elleri, E. Aava, R. Tobiase ja A. Kapi helitöid. Sissepääs riigi ringhäälingu raadioabonentidele tasuta — pääsmetega, milliseid antakse teatri kassast (kassa nr. 2.) ja kontserdipäeval kontsertkassast — ringhäälingu kasutamismaksu kviitungi (1937. a. II pool või 1938. a.) ettenäitamisel (iga kviitungi peale üks pääsetäht). Kontserdi algus kell 8 õhtul.

Töölisteater

Täna **„Kolmekrossi ooper“** 14. korda. Algus kell ½8 õhtul. Pääsmed 25—150 senti.

Pühapäeva päeval **„Häda õnnega“** üldhindadega.

Pühapäeva õhtul **„Tootsi pulma“** esietendus.

Pühapäeva õhtul „Töölisteatris“ esietenduselе tulevas O. Lutsu ja A. Särevi „Tootsi pulmas“ on peategevus rajatud ikka veel riukaid täisoleva Joosep Tootsi ja tigeda Jorhh-Adniel Kiire vahelisele võitlusele, kuhu juure tuleb veel Teele siseheitluse motiiv Arno pärast. Peale nende kolme peategelase leidub „Tootsi pulmas“ suur hulk lopsakalt nähtud kõrvaltegelasi. Teiste hulgas esineb näidendis ka Oskar Luts ise üsna silmapaistvas osas.

Esietendusele on kindlasti lubanud sõita ka Oskar Luts.

Esmaspäeval „Kraavihallid“ üldhindadega.

Teisipäeval jälle „Tootsi pulm“.

Eesti Draamateater

Täna, laupäeval, kell ½8 õhtul 39. korda **„Suvi“**.

Pühapäeval kell ½3 p. l. Noorsooteatri nukuetenduse esietendus. Kavas: 1) **Reis ümber toa“**, 2) **„Lillhaldjad“** ja 3) **„Mänguasjade mäss“**. Pühapäeva õhtul kell ½8 **„Must suvi“** — R. Sirge näidend 3-es vaatuses.

Kassa avatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

A. Arderi õpilaste lauluõhtu

korraldatakse esmaspäeval, 20. skp., kell 8 õhtul konservatooriumi saalis. Esinevad lauluettekannetega nii noorema kui kõrgema kursuse õpilased. Kava on koostatud prof. Artur Kapi ja tema endiste õpilaste helitöödest.

Klaverikunstniku Valentine Riivese õpilasõhtu

toimub keskn., 22. dets., konservatooriumi saalis. 1. osa algus kell ½7 ja 2. osa algus kell 8 õhtul. Kavas soolopalad ja kontserdid: Rachmaninovi fismoll, Beethoveni es-duur, Rubinstein, Liszt j.t.

Kino

„Heliioses“

jookseb praegusele mudilaste tervisele kardetavale külmale ajajärgule õige vastav film „Lastearst dr. Engel“, milles tegelemas hea trobikond mudilasi lastehaigla patsientidena. Me oleme alati heameelega vaadanud filme, kus askeldamas teiste seas ka mõni väike daam või härra — nüüd näeme selles filmis neid tervet rida. Ja igaüht vapralt ka läbi viimas oma osa. Need väikesed näitlejad ongi, mis ses filmis kõigepealt köidavad, aga tas antakse ka lastearst, nagu seda soovib näha vist küll iga ema. Väikeste südamete muredest arusaaja hea onu, keda kuuletavad isegi suurimad jonnipulgad. Paul Hörbiger oma kuidagi kohtlases, ent sümpaatses südamlikkuses on selleks „onu arstiks“ nagu loodud. Film käsitab ka noore vallasema kurvamängu ja võitlust oma lapse tervise ja heaolu eest.

Eesti kroonika läheb seekord jõulude tähe all, alates šokolaadijõulumeestest ja lõpetades ameerika kigitustenpakikestega.

kingituste-pakkidega. Eclair-journal jälle kannab meid Pariisi maailmanäitusele

Sünnipäewalapsi

Eduard Looga, õpetaja, ajakirjanik ja seltskonnategelane Tartus, sündinud 19. dets. 1903. a. Rasina vallas Tartumaal.

Anna Markus, näitleja, sündinud 19. dets. 1878. a. Taevere v. Viljandimaal.

Arnold Matthiesen, põllumees, sündinud 19. dets. 1899. a. Vao v. Virumaal.

Julius Mägiste, keeleteadlane, sündinud 19. dets. 1930. a. Kudina v. Tartumaal.

Johannes Mülber, ametnik, sündinud 19. dets. 1889. a. Tallinnas.

Alfred Rinne põllumajandusteadlane, sündinud 19. dets. 1895. a. Pärnus.

Johan Rütli, vandeadvokaat, sündinud 19. dets. 1871. a. Ahja v. Tartumaal.

Alfred Zolk, kujur, sündinud 19. dets, 1897. a. Krüüdneri vallas Tartumaal.

Kohalikke teateid

Ärid homme awatud

Homme, pühapäeval, 19. detsembril, on kõik ärid awatud kella 12 päewal kuni kella 4 p. l.

235 töötut

Tallinna tööbörsil oli 16. dets. registreeritud 235 tööta töölist. Töövahetalituse alal oli registreeritud töömõtjaid 438, wabu kohti metsatööstuse alal oli 45.

Ei lammutanud tähtajaks

Linnawalitsus kohustas Pronksi tän. nr. 4 majaomanikku, et wiimane lammutaks oma maja hiljemalt 1. juniks 1937. a. Kuna ehituse omanik pole seda teinud, siis linnawalitsus lammutab hoone oma kulul ja müüb saadud materjali lammutamiskulude katteks.

Samuti pole Petseri tän. 14 elumaja J. Leesmann ajanud nõutud tähtajaks oma waremete eemaldamisele. Ka siin teostab lammutamise linnawalitsus.

Töölisvanemate kursused jatkuwad jaanuaris

E. Töölisühingute Keskliidu poolt töölisvanematele ja ameiühinglastele korraldatud kursuse esimene pool lõppes käesoleva nädalaga. Loengud jatkuwad tuleva aasta jaanuarikuus. Käsitamisele tulewad peaasjalikult ametiühingulise tööga puutuwad küsimused.

Lugemislaud ametiühingute liikmeile

E. Töölisühingute Keskliidu juhatus otsustas nuest aastast awada Pärnu mnt. 41 ametiühinglastele lugemislaua ühes ajawiite-mängudega. Lugemislaua sisustamise, tellitawate ajalehtede ja ajakirjade ning korrapidamise eest otsustati läbi rääkida samas majas asuwate ametiühingutega, kelle arw tõuseb kaheteistkümneni.

Wanu töölisi ei tohi kergel käel wallandada

E. Töölisühingute Keskliidu juhatus otsustas esitada sotsiaalministrile märgukirja wäärnähtuste lõhta tööliste wallandamisel. Eriti juhitakse ministri tähelepanu ühe suurkäitise töölise wallandamisele, kes üle 30 aasta käitises korralikult töötanud ja nüüd wallandati seepärast, et juhtges tööliste üldkoosolekul wabrikujuhatuse samme kritiseerida. Seesugust käitise juhatuse sammu, ajastul, kus wanade tööweteranide austamine on päewakorrale kerkinud, ei pea keegi loomulikuks ja palub ministri kaasabi, et töövõimeliji wanu töölisi kergel käel ei wallandataks.

Soomusrong nr. 3 selts

peab täna kell ½8 õ. kaubandus-tööstuskoja ruumes (sisekäik Pühawaimu tän.), oma aastakoosoleku, millele sealsamas järgneb omawaheline kooswiibimine rongi aastapäewa puhul. Oodatakse endisi kaaswõitlejaid ka wäljaspool Tallinna.

Scouts-rügemendi aastapäew

21. detj. täitub 19 a. päewast, millal Wabadusõja kriitilisemal silmapilgul loodi scouts-wäeosa, kellel on olnud silmapaistew ja tunnustamist leidnud osa wabadusõitluses.

Aastapäewa mälestatakse seltsi „Scouts-rügemendi" algatusel wanade võitlejate ühise kooswiibimisega kaitseliidu Tallinna malewa ruumes 21. detj. kl. 9 õ.

Osawõtjaid palutakse ennast registreerida kpt. H. Hirwelaane juures (k.-l. Tallinna malewa staabis).

Mõne reaga

„Christmas Party". Eesti-Inglise kultuurühingu traditsiooniline jõulupuu, n.-n. Christmas Party, peetakse sel aastal „Estonia" ruumes esmasp., 20. dets., kl. 10 õhtul, millest võivad osa võtta ka mitteliikmed.

Kutsed on saadaval ühingu raamatukogus Viru tän. 3.

Pauluse koguduse iseseisev jumalateenistus pühapäeval jääb ära, kuna see kand. min. G. Klausi ordinatsiooni puhul algusega kell 10 peetakse ühiselt Toomkogudusega. Ordineerib piiskop H. B. Rahamägi, assisteerivad piiskopl. vikaar õp. A. Soomre, praost Hj. Pöhl, õp. H. J. Karm ja õp. R. Uhke.

Pauluse koguduse korraldusel toimub pühapäeval kell 10 koguduse majas, Kreutzwaldi 23, lastejumalateenistus, pühapäevakool ja kell 6 õhtul samas palvetund. Kõneleb Erik Pruvli.

Uus palvela. Tallinna praostkonna palvel avatakse Lennuki tän. nr. 47 uus palvela. Avamisteenistuse peab homme, pühap., 19. dets., kell 6 p. l. Tallinna praost.

Ka homme
võite osta sobivaid
õulukinke
A. LAAMANN'i
riidekaupluses
V. KARJA 8

Loomade- ja lihahinnad

reedel, 17. detsembril

Looma- ja lihaturul veiseid täna rohkesti. Nõudmine rahuldav. Tapaveistest maksetakse sama hinda mis käesoleva nädala eelmisilgi päevil.

Pullid ja mullikad tavaliselt 57—60 s. tapakaalu ja 27—30 s. eluskaalu kilo.

Lehmad rammusad 57—60 s., keskmised 52—56 s. ja lahjemad 47—50 s. tapakaalu ja 16—22—28 s. eluskaalu kilo.

Vasikaid vähe ning nõudmine hea. Kauba vähesuse tõttu kõvenesid ka hinnad. Nii maksid tapetud vasikad ühes nahaga 60—85 s. kilo. Elusvasikate hinnad 35—50 s. kilo.

Lammaste pakkumine väike. Nõudmine hea, millest tingituna hinnad kõvenesid. Tapetud lambad ilma nahata ja pudemeteta 50—65 s. kilo. Eluslambad 30—37 s. kilo.

Sigu keskmiselt. Nõudmine elav. Tapetud sigadest rohkem maksetavaks hinnaks on 80—82 s. ning sortide järele kõikumine 75—85 s. piires kilo. eelpühise aja tõttu on nõutavam ühes pea-jalgadega kaup. Eeloleval nädalal hinna kõvenemist ei ole oodata.

Nahkade hinnad

Veisenaha hinnad, mis käesoleva nädala alul nõrgenesid 5 s. kilolt, püsivad samal tasemel, seega 85 s. kilo.

Vasikanahad 3 krooni tükk.

Lambanahad 2—3,50 kr. tükk.

Hobusenahad 12—14 kr. tükk.

Toodud hinnad on arvatud Tallinnas.

Kõik teavad, et parim

Hipodroom

Wiimane wõistlus enne jõulu on pühapäeval. Jõulu ajal toimuwad wõistlused 3. pühal.

1. klassis wõistlewad pühapäeval Wirwe, Lahe, Puppe, Champignon, Quisi-Qausi, Falkenstein, Calimet Ecton, Wanderer ja Fechtmeister; 2. klassis — Leo Arworthy, Kuller, Fawoorii, Kindral, Boikott, Red-Whip ja Lux; 3. klassis — Gold Ilse, Mac-Mahon, Pääsuke, Lareida, Karske, Croll-Yard, President ja Kroonprints; 5. klassis — Aida Watts, Roosa, Kaja, Argon, Cortella, Prints ja Poijs; juures handikapis — Angriff, Ludmilla, Luna, Puppe, Simiene, Boikott, Lux ja Cyklon; wäikeses handikapis — Prints, Poijs, Kokett, Gold-Ilse, Säde, Croll-Yard ja Karske.

Lumi ja külm wõistlusi ei takista. Pawiljoni ruumid on hästi kõetud.

„Majaomanike Kodule" waliti juhatus

Neljapäeval peeti „Majaomanike Kodu" ajutamise koosolek. Kodu ajutise juhatusse waliti A. Birk, Krapsi, F. Wachmeister, W. Wäli ja Wiedemann.

Ruumide saamiseks on astutud juba samme.

Apteekide öötöö

Laupäeval wastu pühapäeva:

G. Gnadebergi ja Lehdeni apteek, S. Karja t. 4. Tel. 445-88. Schnickeri apteek, Paldiski mnt. nr. 6. Tel. 481-18. 1. linna apteek, Krediitpanga majas, Pärnu mnt. 10. Tel. 445-41. 2. linna apteek, Tallinna t. nr. 40. Tel. 439-42. H. Mikheina apteek, S. Tartu mnt. nr. 47. Tel. 308-42.

Nõmmel:

Linnaapteek S. Pärnu mnt 90/92.

Siseriigist

Tartust

Lahkumine üliõpilaskonna ajutisest juhatusest. Üliõpilaskonna ajutisest juhatusest on lahkunud ajapuudusel K. Oja (Fr. Livensis), kes täitis ka kultuurtoimkonna juhataja kohuseid.

Eesti ei wõta osa CIE istungist Inglismaal. Rahwuswahelise üliõpilasliidu (CIE) nõukogu istung, mis pidi olema New Yorgis, on otsustatud ära pidada Inglismaal 3.—10. jaanuarini. Eesti üliõpilaskonna esindaja sellest istungist ainelistel põhjustel osa ei saa wõtta.

Käsitööstusrõõd walisid endale esinduse juhatuse. Käsitööstuskoja Tartu esinduse awakoosolekul neljap. õhtul waliti esinduse 7-liikmeline juhatus järgmises koosseisus: Karl Unt, Rudolf Rusak, Eduard Antsow, Juhan Tamm, Jaan Tuulas, Karl Konsen ja Jaan Ehapalu. Esinduse esimeheks sai J. Tamm. Esindus tahab hakata korraldama kohapeal juriidilist kui ka arstlikku nõuannet.

Turuhoonele waliti juhataja. Tartu linna turuhoone juhatajaks on walitud A. W. Matto, kes seni tegutses ametnikuna perekonnaseisuametis.

Tartumaalt

Otepää lumewallide taga. Otepääle ei pääse jõuwankritega enam ühestki küljest ligi. Kuna linn ajetseb raudteejaamast eemal, siis on ühenduse pidamine wälisilmaga wäga raskendatud. Tänawu talwel pidi hoitama lumest waba Palupera-Otepää tee. Ülesseatud lumeredelid ei suudnud kaitset pakkuda ja kuna ka lumesahka pole, siis seisab tee lumme tuisanuna.

Püügikeeld Wõrtsjärwe ja W.-Emajõel. 25. detj. kuni 10. jaanuarini on keelatud igasugune kalapüük Wõrtsjärwel ja Wäike-Emajõel põllumajandusõpetajakonna korraldusel. Selle aja jooksul tuleb esitada püügiõiguslikel püügikorra kokkuleppekawad.

Otepääle ei taha arstid tulla. Otepää linnawalitsus on kuulutanud wakantseks linnaarsti koha. Alu. walitud dr. Lingenit ei kinnitatud sellele kohale. Nüüd aga ei ole sellele kohale soowijaid.

Järvamaalt

Moratooriumikomisjoni otsuseid. Järwamaa põllupidajate ja kalurite wõlgade korraldamise komisjon otsustas: anda käik Mäo walla Nurmsi küla Wene-Jaani talu pidaja A. Lätti palwele wõlgade sissenõudmise keeldude maksmapanemiseks, lõpetada keeldude maksmapanekuta Nõmmküla walla Kitse talu pidaja A. Tamme asjatoimetus ja mitte pikendada keeldusid Albu walla Mägiste ja Turba talude pidajale G. Meerfeldtile kes on kajutanud keeldusid juba kaks aastat.

Viljandist

Põltsamaa gümnaasium 20-aastane. 17. detj. piihitses Põltsamaa gümnaasium oma 20. a. juubelit. Kool sündis keset rewolutsiooni ja sõjakeerist 1917. a. Enne seda töötas Põltsamaal wene õppekeelega Aleksandri Kaarlimõisa kõrgem algkool, mis ewakueeriti 1917. a. sügisel Sise-Wenemaale. Õpilased, tookord arwult mitusada, jäid tänawale. Siis wõttis asja käsile Põltsamaa seltskond, eesotsas hr-de Petersoni, Rusti ja teistega. [illegible] seks oli, et juba [illegible] õppekeelega ühisgüm[illegible]

Uue kooliref[illegible] ühisgümnaasium [illegible] Põltsamaa seltskond [illegible] awati Põltsamaa era[illegible]

Seni on kool [illegible] on tulnud terwe rida [illegible] lasi. Esimene lend [illegible]

K[illegible]

Kirikumuusika [illegible] peeti Kuresaare S[illegible] jate konwerents. O[illegible] waeste hoolekandeko[illegible] na Saaremaa kiri[illegible] korraldatakse weebru[illegible] juwel Ansekülа kiri[illegible] maikuus Põdel ü[illegible] Samuti korraldatakse [illegible] päew. Iga kiriku[illegible] koondis.

Kõik Elwa weel[illegible] dud maksma ajutine[illegible] põllumajanduse ojal[illegible] jõel. Mõlemad weel[illegible] nagu see on maksen[illegible] aastat, kuna seal [illegible] tust. Ka Arbi järwe[illegible] kaswatust arendama.

Sepp wõitis maleturniiri

Tallinna E. Maleseltsi esiwõistlustel mängiti eile reedese grupi wiimaseid partiisid. Grupi wõitjaks tuli liiduklassi maletaja Leo Sepp, kes noppis ühe wõidu teise järele ja lubas waid ühe wõigi oma wõistlejale Israelile. Sepal oli 10½ punkti. Teiseks tuli wanameister Heinrich Israel — 10 punkti. Israel samuti nagu Seppki, ei kaotanud ühtki partiid. 3. koha päris end. Kuressaare meister Leo Fabre 8 punktiga. Need 3 wõistlejat pääsewad esiwõistluste finaali. Tartu üleriiklikule 1. klassi turniirile sõidab Israeli äraütlemise tõttu (teenistusliikluslikult takistatud) Fabre. Järgmised auhinnaajajad olid: 4. Rud. Prunn 7 p., 5. Sakowsky 6½ p. ja 6./7. Eiman ja Tepaks à 5 p. Teised wõistlejad said punkte: Käsper 4½, Peirow 4, Sinkel ja Tõax à 2 ja Jutsar 1½. Homme lõpetab oma töö pühapäevane grupp, kus on kindlaks wõitjaks end. Eesti meister Joh. Türn.

Esiwõistluste finaal algab pärast pühi ja sellel wõistlewad 9 paremat nende 36 hulgast, kes startiisid sügisel.

Üleriiklik 1. klassi turniir peetakse Akademilise maleklubi korraldusel Tartus 28. detsembrist kuni 5. jaanuarini. Maleliidu kongress on samas 3. jõulupühal algusega kell 10.

Jalanõude ostu koht on

O. Kersoni kunstsarwetöötsus hakkab töötama 3 päewa nädalas

Igale töölisele 5 kr. pühadekinki

Neljapäeval teatas O. Kersoni kunstsarwetööstuse juhatus töölisnõukogule, et käitise omanik on otsustanud anda igale töölisele eelseisvateks pühadeks 5 kr. jõulukinki.

Samal ajal teatati töölisnõukogule, et nuest aastast arwates hakkab käitis töötama ainult 3 päewa nädalas (teisipäeval, kolmapäeval ja neljapäeval). Need kolm päewa töötatakse aga 3 wahetusega. Alles hiljuti, novembrikuus, wähendati tööpäewade arwu wiiele.

Nagu käitise juhatuse poolt selgitatakse, olewat tööpäewade wähendamine tingitud wälistellimiste wähenemisest.

Tallinn rikastub moodsa kinoga

Dr. Park ehitab Kopli tän. nr. 8 moodsa hoone, kuhu on nähtud ette kinoruumid. Saamud wastawad ehitusload, pidi sinna kolima üle end. Kopli kino „Diana". Wahepeal pandi maksma kinode-seadus, misõttu uue kino awamine ojutus wõimatuks. Uued kinoruumid, seisid 2 aastat pooleli-ehitatult.

Niiid, kus muudeti kinoseadust ja suurendati Tallinna kinode arwu, on antud end „Diana" pidajale lubatud ruumides kino awamiseks.

Maja ehitus wõtab weel mõni kuu aega. Nii hoone siseruum kui ka aparatuurid tulewad kõige moodsamad.

SPORT

Sügisese käsipallihooaja lõppõhtu

Tartu ASK Rusfi wastu

Eesti tänawuste liiduklassi käsipalliwõistluste lõppõhtu toimub pühapäeval Saksa kultuurwalitsuse wõimlas algusega kell 18.00, kusjuures wõistlusõhtu kawas on ülbse kolm wõrkpalli- ja üks korwpallimatsh. Liiduklassi wõrkpalliesiwõistluste wiimases matschis kohtuwad Eestimaa Spordiseltsi ja ÜGRÜTO. Õhtu tähtsamaks wõistluseks on liiduklassi wiimne esiwõistlustematsch korwpallis Tartu ASK ja Rusfi wahel. Tartu ASK-l on juba meistriititel käes — ka wõidu puhul tartlaste üle ei küündi Rusfi ega kergi teine meeskond ASK punktidearwuni. Teisele kohale jääb arwatawasti Tall. Kalew, kellel Tartu RMKü-st parem korwidesuhe. Kui Rusfi kaotab, on Tartu RMKü kolmas ja Rusfi neljas. Kui aga Rusfi wõidab, siis on wõimalik tema mõõdaminek Tartu RMKü-st, ASK wõidu puhul on tulnud aga 100-protsendnusega — ühegi kaotuseta meistriks.

Lisaks liiduklassi matschidele toimuwad pühapäeval weel Tallinna ringkonna wõrkpalliesiwõistluste finaalid

V. Karja 9
„AVAS"
Oma tööstuse kauplus.

— naiste wõrkpallis kohtuwad Kalew ja ÜGRÜTO, meeste wõrkpallis Lutheri RMKü ja Punkekodu.

1217 meest tõstis 228.072,5 kg

Tõstmine massisportiks

Hooaja teised korrespondentsvõistlused tõstmises 3.—9. detsembrini ületasid kaugelt kõik eelmised nii osavõtjate arvult kui ka saavutusilt. Kokkuvõtte järele võttis neist organisatsioonist, s[illegible] kg! Möödunud aast[illegible] tas 1[illegible], tõstjat 38[illegible] 316-[illegible] 36.655,0 kg [illegible] 71.701,0 kg. Hooaja [illegible] lejat ja saavutati 85 [illegible] toobrikuu võistluseg[illegible] mekordseks!

Seekordseil võis[illegible] tumaa, kus 251 tõ[illegible] summa. Teisele koh[illegible] lejalt 30.616,5 kg. [illegible] kordselt Viruma[illegible] 27.462,5 kg. Eelmis[illegible] maa jäi neljandak[illegible] nevad Viljandimaa [illegible] linn — 109 ja 21[illegible] 17.522,5 kg; Võruma[illegible] — 41 ja 9.442,5 kg [illegible] Petserimaa — 23 ja [illegible] 1927,5 kg.

Edukamaiks org[illegible] tumaa maleva spor[illegible] kg; 2. Sindi Kalju [illegible] Kalev — 98 ja 18.7[illegible] ja 11.617,5 kg; 5. [illegible] 64 ja 11.452,5 kg.

Võistlejaid oli [illegible] kergekaalus 324, ke[illegible] ja raskekaalus 85. [illegible] Sulgkaal — 1. Ar[illegible] rühm, 255,0 (77,5—7[illegible] Kalju, 255,0 (75,0—[illegible] Tõrva Olümpia, 24[illegible] kaal — 1. Aleksan[illegible] 285,0 (77,5—90,0—1[illegible] letõrjeühing, 282,5 ([illegible] V. s. Sport, 280,0 ([illegible] 1. Rudolf Laane, [illegible] (97,5—95,0—127,5) [illegible] liidu Aru rühm, 30[illegible] Austa, Tartu Kalev, [illegible] raskekaal — 1. L[illegible] 322,5 (90,0—97,5—1[illegible] kaitseliidu Aru rüh[illegible] 3. V. Tamm, Tart[illegible] 122,5) kg. Raskekaa[illegible] lev, 340,0 (100,0—1[illegible] Vechterstein, Sindi [illegible] kg; 3. J. Kotkas, Ta[illegible] kg.

Vastutav [illegible]
Väljaandja Ta[illegible]

M. BACH'I AKAD. MEESTERIIETE
juurelõikuse kursused
Tallinn, Pikk tän. 7, krt. 2, telef. 467-61

Pärast pühade-vaheaega õpetus kursustel algab 3. JAANUARIL 1938. A.

Juurelõikuse õppekava on koostatud nii kodu- kui välismaal tunnustatud Joh. Lilienthali süsteemi alusel, mis on kerge õppida. Õppemeetod on rajatud kindlatele teadusliikudele alustele, kusjuures lõiked saavad õige hoiu ja passivad igasugustele kehavormidele.

Kursused annavad põhjalikke teadmisi moodsas riiete juurelõikuses ja väljatöötamises vastavalt praegusele moele ja peenema elegantsuse nõuetele.

Käesolevad kursused on täiendatud kujul, millised pakuvad huvi igale rätsepale, kes soovivad oma teadmisi täiendada juurelõikuse tehnikas.

Kursused on vastavates asutustes registreeritud.

Vastuvõtt kursustele iga kuu 1. ja 15. päeval, erikursused igal ajal.

Lähemaid teateid kursuste üle saab iga äripäeva õhtul kella 6—8, Tallinnas, Pikk tän. 7—2.

Kursuste korraldaja ja juhataja M. BACH.

Mitmesugust

Jõuluvana
tuleb koju lastele kui ka organisatsioonidele kingituji üle andma. Tasu kokkuleppel. Soowijail palun pöörduda jlt. „16/3296".

Daamid,
hästi püüiwaid elektrilokke, wesilaineid, tangilokke iceb 1. järgu tööjõud. Juuksetööstus „Wõistlus", Liivalaia tän. 28, F. Hellmann.

Kõrgema haridusega riigiametnik soowib tõsiist **tutvust** abiellumise eesmärgil intelligentsete kenade preilidega. Wanus 17—22 a., foto nõutaw. Kirj. jlt. „37/2717".

Kas aastaid 5 või 3×5 on lugejatel caks — kas nimeks Mati, Mall või Liis, nad ühteviisi heaks kõik peavad „Laste Rõõmu" ja loevad
Laste Rõõmu

Härra A. K. „22/2622"
aktsiapangast, Teile on kiri jlt. Wastus 5 dets. kutsele.

Bekanntschaft
Int. älterer alleinst. Herr sucht die Bekanntschaft einer int. Dame mit freiem Kapital als Teilhaberin zwecks Erweiterung lohnender ausländischer Vertretungen. Heirat erwünscht. Nur ernstgemeinte Off. erbeten in d. Exp. d. Päewalehi niederzulegen „1/3241".

Kindla teenistusega karske intelligentne 45-a. härra **tutvuks** üksiku lesega wõi prl. wan. alates 35 a., kellega jõbiwusel ühiskodu luua. Soowitaw wäikesem kasw. Kirj. 3 koh. keeles ühes lühikese elukookirjeldusega, õige nime ja aadressiga jlt. „5/2725".

Neli noort korralikku tüdarlast **tutvuksid** niisamasuguste noormeestega igawuse eemalevelemisteks. W. 18, E. 20, A. 21, M. 24. Kirjad jlt. „3/2723".

Palve jõuluvanale!
Kurwana tunduwad lähenewad rõõmupühad, kui ollakse üksi. Noor prl. ja pr. (prowinitsiit) soowiwad leida seltsilist lõbus-tõsise härrade hulgast, kes suudaksid pelerada mukruse neil rõõmupühil... Kirj. jlt. „34/2714".

Lambivarje
walmistatakse. W. Kalamaja tän. 21—3, tulla kella 1—7.

Korralik mees **tutvuks** abielu mõttes tõsise meeldiwa iseseisva wõi kindlapalgalise pr. wõi prl. wan. 25—35 a. Kirj. jlt. „3/2803".

Tütarlaps
aasiais 17—30! Teiega soowib tutwust abielu mõttes korralik kindla kursega 26-a. noormees. Kirjad jlt. „38/2795".

30-a. waba haridusega mees, joliidse kujega, **tutvuks** daamiga, kellel on wõimalus osanikuna kaasa aidata ettewõtte laiendamisel ja maja ehitamiseks Nõmmele. Meeldiwusel meeleldi abielukõsin. Kirjad jlt. „3/3403"

Äraköhi.
Äraköhi soovit. köha vastu rinna- ja kopsuhaig. puhul. eht ainult „punase ankruga". Valmistaja Medikon, Tallinn

Kas leiakšin lihtsamate 36—45-a. wabade meeste hulgast ausa korralikku kindlas teenistuses **tõelise sõbra?** Olen lest wäikesena kasiwuga, 34-a. Kirjutada palun jlt. „15/3095".

Noormees soowib **tutvust** tüütarlapsega. Kirjal. jlt. „6/2806".

Üksik, 30-a., kindlapalgaline, keskharidusega noormees **tutvuks** intelligentse preiliga. Kirjal. jlt. „17/2817".

Tutvust
soowib üksi. mees (kindlal kohal) samasuguste preilide wõi proudadega. Kirj. jlt. „40/3440".

TAPAL
võtab „Päevalehe" ja „Laste Rõõmu" tellimisi ja kuulutusi vastu ning müüb üksiknumbreid Paul Erna koolitarveteäri Jaama t. 3.

Parimates aastates riigipensionär soowib **tutvust** kinnisvara omaniku-daamiga ühise kodu loomiseks. Kirjad kuni 1. jaan. 1938. a. jlt. „3/3443".

Kõrgema haridusega härra, 45 a. w., soowib **tutvust** hr.-prl. aja mööda saatmiseks. Kirj. jlt. „7/2807".

Lugupeetud daamid, kes te omate mingisuguse kaubandusl. ala! Teiega soowib **tutvust** 49-a. karske kaubanduses täiesti wilunu. Omab wäikese kinnisvara. Kirjad Tartu, Pressa, Karske.

Äri ära anda -
wähese kaubaga, heas rajoonis, kapitali tarw. kuni 2000 krooni. Pudukaw. Kirj. jlt. „7/2847".

Vella elektriaurulokke
tehakse wäikesemata headuses, 150 s. alates „Alwyas". Tartu m. 12, sissekäik Reimani t. Telef. 310-75.

Tööstuse hinnaga
müüwid ja kraed, laisaba, kotid, murmel ja teised. Täidame weel tellimised pühadeks. Girgensoni 2—8, teisel korral.

Naised ja iseseisvad prl. ja daamid! Kes teist **kutsub külla** eelolewaiks pühiks intellig. Harit. 35-a. mehe? Kirjad jlt. „24/2824".

Intelligentsed 40—50-a. daamid! Kes teist kutsuks eelolewaiks **pühiks** 42-a. üksiku mehe endale külla? Tõisted kirjad jlt. „38/2718".

37-a. töötoa-omanik soowib **jõuluwanaks** tulla lihtsale neiule. Kirj. jlt. „26/2786".

REKLAAM
on äri hing
REKLAAM
toob kasu
REKLAAM
moodsad trükitooted tõstavad äri edukust
TELLIGE
kõik oma trükitooted Eesti moodsaima ja täielikema sisseseadega
„Päevalehe" trükikojast
Tallinn, Pikk 2. Telefon 428-83.

NÕUDKE EELARVEID.

Noor, meeld. õrn tüdruk, tutwu ja **tule jõulutariks** jõuk. har. jõuw. 30-a. härrale. Kirj. (foow. fot.) jlt. „17/2857".

Seda neidu,
kes lõunatas 17. jkp. kella ½5 ajal Müürivahe tän. 46, kandis õrmes punase kiwiga õrmust ja kübaral punast sulge, palun teatada aadress jlt. „34/2754".

Aus riigiametnik wajab laenu Kr. 260.— kuni 1. 06. 37. a. Tagasimaks Kr. 300. Tagasimaks on kindlustatud. Pal. teat. 20. jkp. jlt. „21/2781".

Võlgade
ost, sissenõudmised ja maksuwahend. selgitamine. Paltkum. jaoks jlt. „11/2771".

Hallo, neiud! Kes teist soowib pühiks intiwuda kahe korraliku noormehega, wanus 17—22 a.? „Kutt", sõidaks teiega meeleldi maale. „Rusis" soowib kino- ja tantsuwõrtnerit. Kirj. jlt. „35/2835".

Korralik lestaast. karske abielus pettunud isesseisew ameti-äriimees soowib leida heasiidamlikku **elukaaslist**, soowitaw, kes talupidamisest ja äritegewusest on huwitatud ja kaasa aitaks rahalisest küljest, wan. 35—48 a. Kirjad jlt. „21/2861".

Kr. 1000
laenu on kohe tarwis. Laenajale kõstew kohe kaubaladusse. Kapital hästi kindlustatud. Kirj. jlt. „17/2777".

Ilusa juwituskoha omanik soowii **tutvust** waranduse kindlustatud wanema härraga hea jõba leidmiseks, kellel on wõimalus laenata 500 kr. Suwel juwitamine tasuta. Kirj. jlt. „35/2755".

Kes ausameelsetest isikutest omab **Kr. 100—200** saab hea teenistuse rändkino osanikuna. Wõib ka wastutaw abiline olla. Teateid saab Dunkri t. 6, jõõgimajast, täna kella 6—8 ja homme pärast kella 2.

Aus mees!
Tule ja ole jõbrats 30-a. lihtsabingelisele naisele. Kirjad jlt. „26/3426".

Kena tütarlaps
(16—25 a.), ole kino-, teatri- ja lõbusaks pühadekaaslaseks sõidisele härrale. Kirjad ühes nime, eesnekirjeld. ja foow. fotoga (salad. kindlust.) jlt. „12/2772".

Kindel ametis rahale. **obligatsioon** (Kr. 2000) edasi anda. Teat. Nõmme, p.-k. 54.

30 kr.
tasuks sellele, kes soowitab kõigelisele leskuaisele lõõwa töö. Walitseb 3 kohal. keelt. Teat. jlt. „20/2820".

Soovin tutvust
pr. wõi prl., wanus kuni 60 a. Palun õige aadress. Saladus garanteeritud. Kirjad jlt. „13/3373".

V. a. härra Mister X.
kes wastas kuulutusele 35/2035, palun tulge 19. jkp. samal kellaajal samasse kohta. Kiri hilines.

Juhuslikult müüa **mänguasju** Tondi 6—8.

Peretor
Ristitud: [illegible] Enna Kesa; Mustamäe, Kuusemets.
Kihlatud: [illegible] hau Adermaa ja Mar[illegible] ja Miralda Petersoo[illegible] rina Raama; Arnol[illegible] Aawo Sillandi ja [illegible] Tendal ja Ewi-Hilde[illegible]
Laulatatud: [illegible] Reintam; Feliks R[illegible] Woldemar Pajuwäli [illegible] ja Angela-Johanna [illegible] Must; Wello Kalde ja [illegible] Alide Aosilla; Heinr[illegible]
Surnud: ülem[illegible] Wiitmann; Wello W[illegible]

Kadunu[illegible]
16. dets. kaotatud **kuldkäevõr[illegible]** minnes Pärnu mnt. [illegible] duje p. tramm nr. [illegible] jealt Wilmsi tän., [illegible] laia, Kentmani, Sa[illegible] Pärnu mnt. tagasi. [illegible] leidjat palutakse [illegible] tuua Pärnu maanõ[illegible] kri. 4; telef. 454-3[illegible]

Korteripakkumised

NÖMMEL JA MUJAL

Wälja üürida ilus päikesepoolne
möbl. tuba
soovi korral koštiga. Lõuna 19—1, Nõmme jaamast 5 min. tee.

Soe
talvkorter
ära anda — 3 tuba, köök, veranda. Nõmme-Kiwimäe, Mesila tän. 10.

Korter
ära anda Nõmmel, Liiwa omnibusepeatus, ülemiste t. nr. 8, uues majas. Teat. saab kort. 4.

Nõmmel, Raudtee t. 23, jaanuar wastas
kaupluseruum
wälja üürida. Küsida Talinn, Kullasepa 5, ärist.

wälja üürida
...uum
...aateaknaga. ...awas koha... ...he tänawa ...hoovi was... ...küsida Alek... ...Fa. A. Pass...

...ekorter
... ja köök, majas ...nin. tee Rahumäe ...me, Side tän. 4.

...uskohas ilusad
...iruumid
...elukorteriga ära anda. ...Telliskiwi t. 29—12

Hiiumaal Heltermaa jaoamas müüja
ärikoht
kohane mitmesugusel äriala äritsemiseks. Läh. teat. saab L. Selg, Heltermaa. Tel. Kärdla 3-c.

Toiduainete-kauplus
Nõmmel labitsé piima ruumiga ja 3-toal. korteriga ära anda. Küsida Rackojaplatsilt lehekioskist.

Tuba
köögi tarwitusega ära anda. Nõmme, Pikk tän. 35, krt. 2. Rahumäe peatus.

КВАРТИРА
(особняк) сдается 2 комнаты и кухня, меблированная и без меб., солнечная с электр осв и удобствами Rahumägi, Haawa 19—3, от авт 1½ м. ходьбы

Soe korter
— 3 tuba, köök, veranda, soe klosett — ära anda, 5 min. tee omnibusest. Kewade tän. 27 või telef. 515-80.

Üksja walminud
mugav korter
(4 tuba, köök, wannituba jne.) 2. korral wälja üürida, Rahumäe jaamast või Wabaduse pst. omnibusepeatusest 5 minuti kaugusel. Soowiawaldused saata „35/3235".

Korterid
2-toal. ja 3-toal., köögi ja esikuga, ja 2 tuba ilma pliidita üürile anda, wesiwarustus, uus maja. Kiwimäe, Raudtee tän. 107-a, krt. 1.

Soe mugaw 3-toaline
talvekorter
kõigi mõnusustega (wesi, wann, väike, elekter) ära anda Nõmmel, Mersa 44, 3. korral.

Nõmme jaama juures ilusjoe 3-toaline
korter
(köök, wesiwarustus) ära anda Silla tän. 6—1.

Kaupluseruumid
toiduainetekauplusele üüres korras ära anda, ühes ilusa korteriga Nõmmel. Kirj. „10/3330".

Nõmme
2 min. tee jaamast, väikesefüllane, walgusrikas, soe korter — 3 tuba, köök, wesiwarustus, kõrwalruumidega — wäikesele perekonn. 1. jaan. ära anda. Soow. kirj. „19/3339".

Rahumäel
ilus, mugaw talwekorter — 4 tuba, teenijatuba, wann — odawasti ära anda. Wahe ja Side t. nurgal.

Korter
— 3 wäikest tuba ja köök, elektriga, üürile anda Nõmme-Kilwimäel, Hõimu t. 24.

Ilus, korralik, päikesepaisteline soe 3-toaline
talvekorter
esiku, wanni, pesutõõgi ja pööninguga, klosett ja wesi korteris, elektriga. Nõmmel, Kirsi tän. 26, Pääsküla jaamast 5 min. tee.

Korteriotsimised

Otsin
tööstusruume
metallitöö jaoks. Soovitav ühes korteriga. Kirj. „37/2277".

Ajutiist
korterit
hästi köetud, ojitatse mõneks kuuniks päewaks, möbleeritud, erajisekäiguga. Kirj. „23/3223".

Intell. ja wäga korralik härra wajab kohe wõi lähemal ajal
2-3-toalist mugavat korterit
wõimalikult wanniga. Pakk. rahutatse õnetraadil 430-71 wõi kirjalikult „14/3294".

Intelligentne lasteta abielupaar (riigiteenijad) otsib 2—3-toalist
korterit
Nõmmele, nõiid wõi edaspidi. Teat. kirj. „19/3099".

Soowin Tallinna wõi Nõmmele
RUUME
puuwiljatawplusele (fiosfiks). Wõin üle wõtta ka wähese kaubaga. Kirjal. „27/3307".

Otsin 1. jaanuariks wastawaid
söögimaja ruume
Wõib ka wäljaspool Tallinna olla. Kirj. „39/3279".

Pangaametnik, ülikooli lõpetanu, otsib joosa
möbleeritud tuba
Teatada „12/2732".

Wajan wäikest ühetoalist
korterit
kohe wõi edaspidi, soowituse korral hea tasu. Teat. kirj. „2/3322".

Kaks korralikku ametisõõjat neidu otsivad 1-toal.
korterit
wõi wäikest tuba Tartu maantee, Liiwalaia, Suure Pärnu maantee rajoonis, kuniüüriga 10—15 krooni, wõimalus ka üüri eest ette maksa. Kirjad „24/3344".

Korralik kindlas teenistuses käija neiu otsib
korterit
toa- wõi korteriaasfalts üksiku naisterahwa juure. Aiukohi 3. wõi 4. linnajagu, kuniüüriga kuni 8 krooni kuus, wõimalus ka üüri eest ette maksa. Kirj. „23/3343".

Wajan weoautole
garaashi
Tehnika ja Söörensi tänawa ümbruses. Wastata „24/3384".

Wanem lasteta abielupaar otsib 2—3-toalist
korterit
kohe wõi edaspidi. Soowitajale hea tasu. Teat. „19/2819".

Soowime ühetoalist
korterit
2 inimesele, 1. l.-jaos. Kirj. „16/2816".

Soowitakse saada
toiduainete-kauplus
kas kaubaga wõi ilma. Pakkum teatada „30/3390"

Otsitakse üüres korras 3- wõi 2-toalist
korterit
Nõmmele. Teat. saata Hiiu jaama raamaatupi, korteriisoowijale.

Müüakse

Korras Paide
sõidusaan
müüa. Käo tän. 10.

Raadio
Inglise wõrkluper odawasti müüa. Näha kl. 7—9 õht. Pikk 73—3, isiseläit hoowist.

Kohale jõudnud juures walikus igasugu
riidereste
odawaie hindadega
Tartu m. 12
(enne Tartu mnt. 50).

Daamide ja härrade
juuksetöstus
kesklinnas elunuutmise kõtu odawasti müüa. Teat. kirj. „32/3352".

Müüa koras
veoauto
2-t., hind 260 krooni. Luiri tän. 3—5.

Odawasti müüa
2 bajaani
4× ja 2× häältega. Pühawaimu 4, tisleriiõõkoda, ka pühapäewal.

Müüa
raadio
moodne 4+1-lamb. super, töötanud 7 kuud. Osaline järelmaks wõimalik. Näha saab kuni kella 11-ni pühapäewal Liiwa tän. 15—1.

Häid ja moodsaid
mööbleid
saab odawasti mööbikauplusest Pärnu mnt. 29 (Süda tänu nurgal). Tugew töö!

Müüa
hagijakoera kutsikad,
schweitsi madaljoolin tõug. Luha tän. 7—12.

Juhuslikult müüa täiesti uus
karakulmantel
lestmisele kaswule. Näha karusnahaõõstuses Kunniga tän. 3. Wahelduplejaid palun mitte üüitada!

Müüa
pehme mööbel puuasest puust, 1 diiwan, 2 tooli ja laud, hinnaga kr. 450, elamba: diiwan, tarp, laud ja 6 tooli, hinnaga kr. 350. Pärnu mnt. 18, mööblitöösrus.

Müüa
2 uut üülikonda lestmisele kaswule, prungitud talwpalitu ja suwkingüülikond lühemale kaswule, wäga odawasti. Pikk tän. 7—2.

Müüa
meester, piibermüüs ja teemajin. Roosikrantsi 4-a—3, kella 5—6.

Wõistlemata hindadega juur
nukkude
ja mänguasjade müük Narwa mnt. 29, „Atlas".

Müüa
söögitoamööbel
odawasti. Pärnu mnt. 31—5.

Kotikmantel
müüa lestmisele kaswule (täiesti uus). Näha Tartu mnt. 35, Weetamm. Telef. 300-47.

Müüa üks 5+1-lambiline Philips
raadioaparaat
Super Inductance. Luiri 48—6.

Müüa poole hinnaga 3 kuud töötanud 4-lamb. 3 lainega wõrkluper-
raadio
ja 4-lamb. heas töökorras patareiaparaat. Wastutus, soowi korral järelmaks. Maatri 24—4.

Ilusad
suured nukud
müüa. Hind 10—12 kr. Piikus 75 sm. Kimri ja lahti käiwate ülmadega. Kreutzwaldi tän. 6—11.

Teie pühadekink!
Jakobsoni 6. Odawad diiwanid, kuschetid, raadiotoolid jne. Töö tuntud headusés. 5-aastase wastutusega. Wõtame ka tellimiji pühadeks.

Wanem Saaremaa
hobune
müüa. Paldiski mnt. 3/47.

Müüa Kamtschatka
piibrinahk
Tane t. 6—2.

Nõmmel, Pärnu mnt. 163,
riietekapid
wäga odawasti müüa. Näha ka pühapäewal.

Wähepruugitud saarepuust
tisleripink
müüa Kodu tän. 22—11.

Продается
соболевый воротникъ Узнать ежедневно отъ 16 до 18 ч. по тел. 311-16

Ilus wäike
elektriahi
odawasti müüa. Koidu t. 114—2, Pärnu mnt. tramm ligidal.

Täiesti korras wähetarwitatud 4-lambiline
raadio
müüa. Walgustuswooluga töötaw. Kirj. „22/3422"

Müüa
jõumõõdwid 25—32 kr., kotik-, hülge-, murmelnahast ja üks naisterahwa kasukas. Girgensoni t. 6—3.

Müüa Soome lamba nahast naisterahwa
kasukas
Teateid saab Taiakangi alt 8, puuwiljakauplusest.

Müüa
Müüa
walge korall klaaskaštiga, iseewanu, pesulanaterwiis, lühtrid, lastetaldrikud piltidega, jõulupunehted, punwiljakauts, jaksakeelseid raamatuid ja mõnd muud.
Ahju 11—2

Heakõlaline
viiul
kuulsa Weixe kunstniku mänguriist, ligi sada aastat wana, hinnawäärselt müüa Meinwaldi tän. 6—3.

Ainult asjatundjatele. Müüa haruldaselt kõrge wäärtusega Kamtschatka pribri kraega
tuhkrunahast kasukas
Harju t. 36—2.

Müüa daamide praak-
peenahk-kindaid
kr. 2., 2,50 p. Harju 17—1 teisel korral.

Müüa kantud
plüüspalitu
lestmisele kaswule ja kraenahad. Planeeri t. 13—4, kella 17—20.

Raks prungitud
lapsevankrit,
üks jõgaw, firma „Phönix", teine wäike istewanker, ja peaegu uus
fotoaparaat
1:3,5, pildi suurus 3×4 sm, müüa Toompuiestee 10 kort. 1.

Eesti-Välislaenu
paberid müüa, 3700 kr. tüük. Kirj. „23/2823".

Müüa 4-kordsete häältega
pianiino-akordeoon
Tulika tän. 6—5.

Juhuslikult müüa
pianiino
Tulla waatama ärip. kella 16.00—18.00 Tulika 1—13.

Diivan
müüa, kahe taburetiga. Suur Roosikrantsi 8—5.

Pianiino
soodsatel maksutingimustel odawasti müüa. Wismari tän. 12—8.

Krunt
müüa. Laulu tän. 11, Nõmmel.

Juhuslikult wäga odawasti müüa naisterahwa
talvmantel
Liiwalaia 98—2.

Juhus! Odawasti müüa suur
Meyeri' Konversations Lexikon
tunes parim, ennesõjaaegne wäljaanne. 20-es rikkal. ilukür. trükk, nahkköites, hind 48 kr. Wene tän. 1, krt. 9; 2. kord.

Odawasti müüa moodsad pähklip, ukse ja kamidega tammest
riidekapid
Näha ka pühapäewal e. l. tl. 11-ni Liiwamäe t. 27, töötoas.

Peagu täiesti uus, heast materjalist, moodsa lõikega
smokingülikond
pikemale saledale kaswule müüa. Näha iga päew Tallinnas, Õie tän. 1—1.

Hõberebase-nahku

kaswatusest müüa. Hind 100—250 kr. Nahad priima. Küüida Jahu 3—1, tel. 432-91.

Müüa
frakk ja püksid
(teskmine kasw) Liiwamäe 18—6.

Odawasti müüa hea meester, ja naister
jalgratas
Lõuna 22—2.

Müüa
suurem talu
Keik-Eestis, suurus üle 100 hektaari, metsa küllusés, head põllud ja heinamaad, järw ja jõgi kruudis, 1. kl. maantee ja raudtee piirkonnas. Soow. kirj. „37/2837".

Walige sobiwaid jõulukinke

K-m.

Mich. Schaefer'i

suurlaost:

albumeid, täitesulgi, kirjutusabinõusid, postpaberit huwitawais pakendeis, naakkõites taskuraamatuid lauakalendreid west- ja pliiatsiwärwe, malemänge jne. jne.

Müürivahe saun

Tel. 445-57. **30** Tel. 445-57.

PÜHADENÄDALAL AVATUD.

Tannisaunad ja vannid:

teisip., kesknädalal, neljap. ja reedel.

DAAMIDELE:	HÄRRADELE:
I kl. teisipäeval,	I kl. kesknäd., neljap. ja reedel.
II kl. kesknädalal,	II kl. kesknädalal,
III kl. neljap. ja reedel.	III kl. neljap. ja reedel.

Pärast pühi saun avatud 30. ja 31. detsembril.

Klaver vabrik

JOH. V HM

soovitab ilusa kõlaga pianinosid. Soodsad järelmaksu wõimalused Tartus, Gildi 7 Telefon nr 16/18.

Tartus 10. jaanuaril 1938. a. algawad

A. E. Alder'i Akadeemil. riietehjaurelõikuse

kursused meestele, naistele ja lasteriiete walmistamiseks „Alfa-Omega" süsteemil, Wiini eeskujul. Täieline õpetus, teoria ja praktika: tellimised (mõõtude järgi) ja konfektsioon (laagri- wõi walmisriietetöös). Õpetus õhblemises iseseiswats õmblejaks, mantlist kuni ballikleidini. Suur kursus tööjõu tõstmisel. Kursustele registreeruda 28. dets. s. a. iga päew kella 9—12 ja 18—20.

Tartus, Aleksandri tän. 47—4, 2. korral. Juhataja.

Meistrite ja õppinud tööliste

kutseeksamid

algawad Paide Tööstukoolis 19. jaanuaril 1938. a. Soowiawaldused esitada hiljemal: 7. jaanuaril 1938. a. (waata R. T. 60 — 1935. a.) aadressil: Paide Tööstuskoolimet. Paide Tööstuskoolimeti teenewuspiirkonda kuulub Paide linn, Türi linn, Järwamaa, wälja arwatud Tapa linn, Lehtse, Ambla ja Nõmküla wald, Harjumaalt, nimelt Ingliste, Kain, Kuimetsa ja Triigi wald, Wiljandimaalt, nimelt Imawere, Adawere, Ruiikwere ja Mahala wald. Paide Tööstuskoolimet.

Saun A-S. „BASSEIN",

Telef. 447-68. **Aia tän. 3.**

Sooja voolava vee basseiniga.

Pühadenädalal saun avatud.

Daamidele:	Härradele:
Teisip., 21. dets., kl. 9—11, hind 60 s.	Esmasp., 20. dets., kl. 3—11, hind 90 s.
Keskn., 22. dets., kl. 9—3, hind 50 s.	Keskn., 22. dets., kl. 3—11, hind 70 s.
Neljap., 23. dets., kl. 9—11, hind 50 s.	Reedel, 24. dets., kl. 10—8, hind 60 s.
Neljap., 30. dets., 12—11, hind 60 s.	Keskn., 29. dets., kl. 3—11, hind 90 s.
Reedel, 31., dets., kl. 9—3, hind 50 s.	Reedel, 31. dets., kl. 3—11, hind 70 s.

Kasukas
müüa (siberi lammas) pikemale kaswule, hind kr. 60. Raua tän. 33-a krt. 3.

Omaniku haiguse pärast odawasti müüa 20-ha wana
ostutalukoht
40 km Tallinnast. Lähem rendicejaam 6 km. Teateid saab koha pealt kas kirj. wõi suusõnaliselt. Kohila wallas, Pahtla küla. J. Reinumäe.

Odawasti müüa igasugu-seid antiikj. asju, nagu
mööbel, vaibad, kujud, õlimaalid
ja palju teist. R. Bärenklau, Wabaduseväljak 7, EKA maja.

Müüa hea kõlaga wana
viiul kastiga
ja eestikeelne piibel, üle saja aasta wana. Lennuti tän. 1—2.

Ärge ostke
puhwereid, diiwaneid, riietekappe, toole, laudu, wooideid jne. enne, kui olete küsiskanud odawamat õsinõhta. Paldiski mnt. 18, mööbliäri.

Moodsaid
nukuvankreid
soowitab pühadeks W. Wahenurm, Jakobsoni tän. 4. Telef. 319-24.

Krottmantel
ärajõidu puhul odawasti müüa. Näha iga päew kl. 4—6, pühap. kl. 9—11 ja 5—8. Kotsebue tän. 16-a krt. 3.

Müüa suur prungitud
mänguhobune
rataste. Endla 47—3.

Lapse-vankreid
jalgrattaid ja tõukekelke soowitan oma töökojast. Algajingi t. 3.

Ilus
toakoera kutsikas
odawasti ära anda. Koidu 106—6.

Jõulukinke
ostate odawate hindadega
tõõgiõõdekauplusest
Th. Vilde
Müürivahe 29, tel. 447-83 (tõõgisaali wastas).

Müüa odawasti
jõulukõõnu
sihuladõõnad ainult kastiwiisi, 30—32 kilo kast. Näha iga päew, ka pühapäewal kella 9—10 ja 3—4 Wana Posti 5—8.

Müüa wähemängud, eeskujulikus korras
tiibklaver
Diederichs frères. Kindel hind 2500 kr. Tel. 477-15.

Juhuslikult odawasti müüa ilusad
sussad,
saapa-nõisud ja postmarke. Pühap. Endla 45—8.

Müüa wäike
tiibklaver
Jaikpargi 9—5.

Müüa
kõberebase-nahku
Näha pühapäewal Koiseõue tän. 12—5.

Juhuslikult müüa odawasti
ülikond ja palitu
Hospidali t. 6—4.

Hea talu
Järwamaal, 34¾ tiinu juhtumiii ainult 3500 kr. eest ja mõned teised talud, wesiid, ärid, majad ja kruudid müüa ja rentida. Teat. J. Kühle kontoris, Wanaturg 6 kella 11—1 ja 5—6.

Müüa vana talu
kõige inwentariga, korras, ühes tütis 42 ha suur, head hooned. Kiisa p.-ag., hra Klausen.

Raudõlleankruid
müüa, emailitud. Täieliselt headuse eest, maitse ja wastupanu eest wastutus. Laboratoorium tän. 15.

Elumuutuse tõttu müüa kohe uus suurem kolmekordne
puumaja
juure tööstuse juures. Müüdawas majas asetseb hästi töötaw kauplus. üürid aastas kr. 2000, müügihind kr. 13.000. Osaline järelmaks wõimalik. Kirjad „20/2860".

Rutuliselt müüa
tõldauto
1930. a. m., täitsa sõidukorras. „Plymouth Chrysler", hind 500 kr. Kirj. „A. 9692".

Müüa
linnatõõregi, majasõidusaan. Tondi 38—1-a, ainult kella 10—12.

Müüa rahwarikkas alewiistus
limonaadi-tööstus
ühes majaga, tõlwuline ka wildi-, naha-, mehaanika- jne. tööstuseks, ühes 3-toalise korteri ja aiamaaga. Teat. Puka, E. Peterson, telefon 33.

Kõige odawamini ostate
riietekappe
ja muud mööblit Kaisarmu 4, äärt (Laadapl. ääres).

Müüa
lokomobiil,
10 h.-j., 7 atm., firma Ruston Proktor, täiesti töökorras, järgmine truukimine 1941. a. Kirj. „35/3435".

Müüa
tiibklaver
firma Seiler, Leipzigi tehas, ilusa kõlaga, hind 2500 kr. Kirj. „Klaver 2500".

Müüa
maja Tartus
mitte kaugel jõudalinnast, hiiwat-wõlaga, tööstuse ja äriruumidega, majas oma weewärk, keskküte jne. Küsida Tolstoi 3—1, telefon 178.

Müüa
Lutheri kirjutuslaud ühes tooliga must warsanahast, pooljakk, reformpõhjaga karwamadratsiga (pooltk.-l.) woodi, ameerika reisikohwer, linrauad, elektrigarniituur, prunn plüüslaudlina. Söörensi tän. 14—3.

Veoauto
müüa joodsate tingimustega, kandejõud 4.6 tonni. Näha 20. dets. Hollandi 11—1, tel. 307-92.

Müüa patjadega
diivan ja kušett
Liiwalaia 36 töökojas. Näha ka pühapäewal.

Kübaraäri
müüa kesklinnas wäga kõlbawal tänawal. Küsida õhtul pärast kl. 7 Kesk-Luha tän. 8—8.

500 raamatut odavmüügil
Nimekirjad maksuta. Wiljandi, Leokese ruukipl.

Müüa 2 veluur-põrandavaipa

2½×3½ mtr. Kr. 200.— 2 × 3 mtr Kr. 160.— Näha wõib S. Tartu mnt. 49—4.

Müüa odawasti uus kolmelambiline patareiraadio
Ülevõõmuli tän. 3—4.

Uus maja
müüa 2 suurema korteriga ja ilusa aiaga. Maksutingimused soodsad. Tane tän. 6—1.

Maasõidu-saan
müüa Pärnu mnt. 93—10.

Rakveres

võtavad „Päevalehe" ja „Laste Rõõmu"

ellimisi ja kuulutusi

vastu ja müüvad üksiknumbreid:

E. Priiman, Pikk 24
N. Erna, Lai tän.
M. Nurk, Lai tän.
Ed. Läte, Lille tän. 13
E. Videvik, jaama raamatukapp
Joh. Triefeldt, Pikk 17
L. Rikken, Tallinna 20
Ubja Majandusühisus
Marie Talla, Vaksali 2
E. Sabolotnik, Tallinna 7

Ostetakse

100 kr. waewataju selleke, kes juhatab juhuslikult soodsatel tingimustel müüa olewa
maja
Tallinnas kesklinna rajoonis. Kirj. „22/2702".

Soowin osta orie omanikult suurema äriruumiga
maja
lesil. käidawas tänawas. Teat. „21/2701".

Ostan hästi hoitud
„Rolleicord"
wõib olla endine mudel, metallkestaga. Teatada „4/3284".

Ostja Petserist
ostab kõige kõrgema hinnaga wanu prungitud riideid, ka üksikuid pükse ja pintsakuid, kõiksugu lasterideid, kajukaid, pesu, jalanõusid, raamatuid ning igasugu prungitud tööriistu. Riided, pesu ja jalanõud wõiwad olla ka täiesti kantud ning wanad, — tulles kohale õitma ka wähesed asju. Kirj. pakk. „32/3312".

Soowitakse osta
rauatreipink ja puurmasin
Teatada „7/3247".

Soowin osta
Keilas maja
aiaga, soowitaw suurem korter. Teated maja ja kruudi suuruse ning hinnaga „12/3252".

Ostetakse heas korras, tarwit.
pianiino
wõi kab.-tiibklaver. Pakk. ühes hinna ja firma nimet. teat. kirjal. „36/3036".

Ostan meesterahwa wähepruugitud
jalgratta
ja „Eesti Entsüklopeedia". Teat. hinnaga „23/3303".

Soowitakse osta hea
briljant-sõrmus
ja hõbekandik. Teat. kirjal. „18/3298".

Soowin osta kohe meesterahwa wähepruugitud
jalgratta
Kirjad saata kohe „3/2643".

Ostan prungitud motorratta
väliskummid
(randiga) 26×2½—2¾". Teat. kirjal. „39/3159"

Autorattaid
17" welgede peale soowin osta 4 tk. Toom-Kuninga t. 30—1, telef. 456-70.

Ostan kohe
meester, ja naister, jalgratta, wõib olla ka pandipilet. Kirj. „25/3265".

Soovin osta
prungitud kuscheri wõi diiwani. Pakkum. ühes hinnaga „6/2726".

Õiglase hinnaga
ostan ja müün
palituid, ülikondi, pandipileteid, raadioaparaate, fotoaparaate, õmblusmasinaid, grammofone jne.
Tartu mnt 1. Ost-müük.

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän 6 telef 431-59

Ostan
wanaaegseid (antiik-) mööbleid portrelaukujusid jeinataldrikuid, jerwiise, üksikuid tasse, waase, kristallasju, kroonlühtreid, launa- ja seinalühtreid, pronkskujusid, kaminakelli, waipu, õlimaale, pühakujusid (ikoona), kullatud pildiraame, kirjutuslauagarnituure, wanu kuld- ja hõbeasju wanu rahasid ja palju muud. Antikwariaat A. Pärstarus, Wana Posti 7, tel. 445-56

Soowin osta
mootorratta
Pakkumised Lains-Tähtwere p.-ag. R. Poom.

Soowitakse osta Narwa mnt. piirkonnas wõi selle lähikonnas
krundi
Wõib olla ka wanade hoonetega. Waheratiirajaid pakutakse mitte tülitada. Teat. kirjal. „11/3331".

Soowin osta kunstnahaga kaetud
diivani
kas uue wõi wähe prungitud. Teatada „28/3348".

Ostan
wanaaegseid (antiik-) mööbleid, kroonlühtreid, pronkskujusid, õlimaale, pühakujusid (ikoona), üksikuid tasse, seinataldrikuid, waase, portselanasju, kirjutuslauagarnituure, waipu, wanu kuld-rahasid ja hõbeasju jne. Mööblikauplus R. Bärenklau Wabaduseväljak 7, EKA maja

Ostan
kõrge hinnaga kantud riideid, jalatseid, põõningukolu ja muid wanu asju. S. Tartu mnt. 25—5, tel. 310-00.

Ostja Petserist
ostab prungitud riideid, ülikondi, palituid, pintsakuid, pükse, pesu ja saapaid ja kõike, mis kellelgi müüa on. Kirjad „22/2782".

Soowin osta wäheprungitud
tõldauto
Pakkumised ühes firma nimc. ja hinnaga teatada „27/3387".

Soowin osta prungitud
tõukekelgu
Pakk. kirj. „23/2743".

Soowin osta prungitud
linoleumi
Teat. „4/2804".

Soowin osta
väliääsi
Teat. „29/3429".

Soowitakse osta
kuld-portsigari
(paberossidele). Teatada ühes hinna ja kaaluga „A. 9574".

Soowin osta kauplusega
maja
Tallinnas, Nõmmel wõi kuigil prowinitsilinnas, alewis, raudteejaama juures, wäljamaksuga kuni 8000 kr. + vikaajaline wõlg. Pakk. saata „Postimehe" ruukpl. Tartu, nr. „998".

Soowin osta Tallinnas waremas rajoonis
maja
50.000—70.000 kr. Waheltkauplejad ärgu tülitagu! Pakkumisega toimetamise diikreetselt. Pakk. „M. 12371".

Puhtaid kaltse

ostab
Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu Pikk tän. 2

Mitmesugust

Daamid ja härrad
KUBARAÄRIS
Liivalaia 46
värwitakse ja wormitakse teie kübaraid. Soovitame uusi moodsaid modelle. Müüme ka järelmaksuga.

Kõrgema harid. teiseal härra soowib wõtta sakja teele
kõnepraktika
tunde intellig. pr. wõi pr. juures. Kirj. „5/3245"

Võilaud
odawasti ära anda. Teat. saab Lembitu tän. 14—18.

Tunde
wõi praktikat sakja teele harjutamiseks wõimaldab intellig. sakja gümnaasiumi lõpetanud neiu wastuwõetawail tingimusil. Kauaaegne praktika tunniandmises. Pal. teat. „8/2728".

Kohe üle anda
telefoninumber
Soow. kirj. „3/3323".

Daamid ja härrad! Palun, laenake intelligentsele preilile tõsiiseks otsiarbeks kuni
30 kr.
Kirj. „16/3336".

Pühade-eelne erakorraliselt
odav raamatute müük
J. Loosalu kirjastuse konioris, Raatsaeawu tän. 9, Tallinn, iga päew kella 8—½6.

Lai tän. 6—1, tel. 469-10.
Nukukliinik
Odaw nukkude müük.

Желаю ПОЗНАКОМИТЬСЯ с особой из рабочего класса от 30 лет. Цель — брак. Писать в конт. с газ. под. „5/3405"

Üksik proua soowib
tutvuda
taluperemehega, omab ise ka talu ja toiduainetekauplust. Tallinna lähedal, on kõigiti energiline, tänawale ei ilmu, klirtijail on asjata tülitada. Pal. teat. „27/3347".

Soowin linna ligid. ajutwa
talu
rendile wõtta. Pakkum. „15/2735".

Lp. daamid ja härrad! Palun, laenake waesele naisterahwale pühadeks
20 krooni
Kirj. „38/3358".

Kokkupõrget, autobuse
pealesõitu jõiduautole Oskari tänawa kohal Paldiski maanteel reede hommikupoolel, kes nägid, palun lahkesti teatada Lille tän. 27—3. Sõiduauto omanik.

Wälja rentida kas wesisise wõi mujale ribmaischeibilt 55 H. J.
diisel-lülitraktor
„Hanomag". Teat. „6/2846".

Lihtne haritud
vanapiiga
soowib samasugusse härradega, wan. üle 60 a., pühade ajal mõtteid waheiada. Hindan õiget nime ja aadressi. Kirj. „31/3191".

Kallis jõuluwana, kingi mulle waba korralik ausameelse mehe
tutvus,
wan. 47—60 a. Olen nii üksik maailmas, elu on õõdne ja igaw. Kirjad „13/3213".

Noor, ümpaarne neiu soowib vajutada
300—400 krooni
ärisse wõi riisikota ettewõtesse kaasatõõtamise wõimalusega. Juhuskorjisjail mitte tülitada. Kirj. „28/3308".

Karske korralik kindlas teenistuses wanapoiis soowib
abielluda
isesiseiswa jõuka sobiwa iseloomuga neiu wõi naisega. Wanus tähtsusela. Kirjad „40/3240".

„Päevalehe" tellimisi
võtab vastu iga
postiasutus

Kallis ema, vanaema ja vanavanaema

MARI VAAN,

sünd. MÄEMURD.

Sünd. 30. märtsil 1861. a., surn. 16. dets. 1937. a.

Matmine on Kirbla kirikus 21. dets. 1937.

Mälestavad kurbuses **lapsed ja lastelapsed perekondadega.**

Meie armsa lahkunu

Wilhelmine Ruiso

kirstupanek on täna kell 5.15 Jaani kirikus. matmine sealsamas homme kell 2.30, muldasängitamine apostl. õigeusu Al.-Newsky kalmistul.

Omaksed.

Pika raske h
igavesele unele m

Mari

Sünd. 5. juulil 1870. a

Mälestava
poeg, m

Kirstupanek
1937. a., kell 7
tn. 37, matmine p
s. a., kell 1 Rah
koguduse kalmistu

Manalasse varisenud ühinguliikme

Alfred Kuberg'i

hauale mälestustahvli asetamine toimub pühapäeval, 19. detsembril s. a., kell 12 päeval Kalamaja kalmistul.

Palutakse kõiki ühinguliikmeid koguneda kalmistule.

Tallinna Trükitööliste Ühing.

Raske haiguse järele suikus igavesele unele minu armas abikaasa, meie kallis ema ja armastatud ämm

IDA MARIA RAMMO

sünd. PEINAR

Sünd. 21. 05. 1883, surn. 17. 12. 1937.

Kirstupanek pühapäeval, 19. skp. kell 19⁰⁰ Raua 11—7

Ärasaatmine leinamajast teisipäeval, 21. skp. kell 13¹⁵ Rahumäele.

Leinavad
abikaasa, poeg, minia ödtütar ja omaksed.

„ESTONIA" KONTSERTSAAL.
Pühapäeval 19. detsembril 1937. a.,
EESTI HELITÖÖDE KONTSERT
Juhatab teeneline dirigent prof.
Raimund Kull.
Kaastegevad: Ida Loo (sopran), hrd. H.Maldre (tenor), K. Shypris (orel), E. V. Tallinna Konservatooriumi segakoor, „Estonia" ja Riigi Ringhäälingu ühendatud sümfooniaorkester.
Kavas: M. Lüdig'i, A. Lemba, H. Eller'i, E. Aav'a, R. Tobias'e, J. Aavik'u, A. Kapp'i helitöid. Algus kell 8 õhtul.
Sissepääs Riigi Ringhäälingu raadioabonentidele tasuta,— pääsmetega, milliseid antakse teatri kassast (kassa nr.2) ringhäälingu kasutamismaksu kviitungi (1937. a. II pool või 1938. a.) ettenäitamisel (iga kviitungi peale üks pääsetäht). **„Estonia" kontsertbüroo.**

TÖÖLISTEATER
Laupäeval, 18. detsembril, kell ½8 õhtul
14. korda
„Kolmekrossi ooper"
J. Gay — B. Brechti lugu lauludega 8 waat. 10 pildis
K. Weilli muusika.
Pääsmed 25—150 senti.
Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½3 p. l.
18. ja lõplikult viimast korda üldhindadega
„Häda õnnega"
J. Kihulase komöödia 3 w.
Pääsmed 25 ja 50 senti.
Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½8 õhtul
eelseadus
harilike hindadega
„Tootsi pulm"
Andres Särewi dramatiseering Oskar Lutsu nowelli järele 3 waatuses 8 pildis.
Pääsmed 20 — 125 senti.
Esmaspäeval, 20. dets., kell ½8 õhtul
82. korda
üldhindadega
„Kraavihallid"
E. Waiguri rahwatükk 3 waatuses.
Pääsmed 25 ja 50 senti.
Teispäeval, 21. detsembril, kell ½8 õhtul
2. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm"
Pääsmed 20—125 senti.
Kassa awatud iga päew kella 12—4 p. ja 6—8.30 õhtul.

Eesti Punase Risti Peavalitsus ühes Itaalia Kultuur Instituudiga korraldab pühapäeval, 19. detsembril 1937, a., kell 12.00 päeval, KINOS „HELIOS" väga huvitava Itaalia senaator Castelani juhtimisel kobstatud filmi

„Itaalia valitsuse poolt Ida-Aafrikas ettevõetud tervishoidlised ja hügieenilised korraldused".

demonstreerimise arstidele, velskritele, ödedele, samariitlastele ja muule sanitaar-personaalile.

Sissepääs vaba.

Pidud

ESTONIA TEATER

Laupäeval, 18. detsembril, kell ½8 õhtul
2. korda
harilike hindadega
„Sügismanööver"
J. Kalmani operett 3 waat.
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.
Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½3 p. l.
10. korda
alandatud hindadega
„Müüdud mõrsja"
B. Smetana ooper 3 waat.
Pääsmed Kr. 1.75 — 20 s.
Kell ½8 õhtul
2. korda
harilike hindadega
„Tseesar"
„Kaugeltvõ randade" ja „Fanny" järg. Marcel Pagnoli näidend 4 waatuses (10 pildis).
Pääsmed Kr. 1.50 — 20 s.
Esmaspäeval, 20. detsembril kell pool 8 õhtul
18. korda
harilike hindadega
„Tatra tüdruk"
Operett 3 waatuses. 15 pildis. Tekst: Juuli Rõõmusaare. Ümber töötanud: Agu Lüüdik.
Priit Ardna muusika.
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.
Teatri kassad awatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6—½9

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateater Tallinnas
Laupäeval, 18. detsembril, kell ½8 õhtul
39. korda
„Suvi"
A. Särewi - O. Lutsu dramatiseering 8 waatuses
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee

NOORSOOTEATER.
Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½3 p. l.
eelseadusega
Nukuetendus.
1) **„Reis ümber ilma"** — A. Awenariuse lugu lastele.
2) **„Lillhaldjad"** — A. Kiwika dramatiseering hiina aineil.
3. **„Mängusõjade mäts"** G. Helbemäe lugu lastele.
Näitejuht — Wold. Alew.
Lawapildid — U. Martin.
Kostüümid — Karin Luts.
Muusika koost. — W. Jakobson.
Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½8 õhtul
„Must suvi"
Rudolf Sirge näidend 3 waatuses.
Näitejuht — Andres Särew.
Lawapildid — Pärn Raudwee.
Kassa awatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

Tallinna Nahatööliste Ametiühisus
korraldab
laupäeval, 18. dets.,
Läti Seltsi ruumes.
Narva mnt. 13,
suurejoonelise tujukõllase mitmekesise eeskavaga ja jõulupuuga
perekonnaõhtu.
Lõpuks tants.
Algus k. 20.30.
lõpp k. 3.00.
Juhatus.

Pühapäeval,
19. detsembril s. a.,
Töölisvõimlas
Hermes — TTÜ
klubivõistlus
poksismaadluses
ühtl. poksija Artur Ojaste 10 a. juubelivõistlus.
TANTS.
Hugo Lauton ja tema orkester.
Algus täpselt kell 19.00.
Korraldaja „Hermes".

Laupäeval, 18. detj. 1937.,
Töölisvõimlas
Pärnu mnt. 41.
spordipidu.
Käsipallivõistlused.
Wõistluste algus kl. 8 õhtul.
Tantsu algus kell 10 õhtul.
Tantsuks mängib
Bi-Ba-Bo.
Korraldaja „Tulewik".

Hambaarst
R. Gurevitsch
Pitk 14, telef. 464-77.
W.-w. 10—1 ja 4—7.

Hambatehnik A. Koppel
Elan nüüd Narva m. 4—3, telef. 312-52.
Kulla- ja kautschukitööd.

Tunnid

Masinakirja
tunnid, harjutus.
English conversation lessons given by an Englishman.
Harju 29—8.
(hoovis).

Berlitz School
Sakala 39—5. Tel. 438-20.
Kiire konkurentsiga meetod kõikide keelte õpetuses õpetajalt-spetsialistilt. Prospektid. Proowitund maksuta. Ettewalmistus eksameile. Tõlked.

Ülikooli haridusega preili, filoloog, õpetab
inglise ja saksa
keelt. Tõlked. Wene 3—1.

Algebra
trigonomeetria, analüüsi jne. tunnid, kolledži eks. ja nõrkade parand. pühade waheajal kiires korras (15-a. prakt.). Kommani 16—2.

Tööpakkumised

Tallinna Linna Turbatööstus, Punane tän. 14, ülemisie jaama juures, wajab
suuremal arvul veovoorimehi
turba wäljaweoks linna.
14—18-a.
tütarlast
(soowitaw maalt, wene keelt oskaja) wajatakse wäikes. perekonda. Läbi räätima tulla kl. 9—11 ja 7—9 Jakobsoni 71—5 (maja hoovis).

Teenijat
tarwis wähemasse korralikku tallu. Soowitaw Hiiu- wõi Saaremaa neidudest, wanemates aastates. Kirj. ilt. „11/3251".

Vanainimest
kes oma korterist käib, tarwis poolteiseaastase lapse juure. Teat. Tellisiwi tän. 10—7.

Headel tingimustel saab tindlale tohale kohe koha
lokkija
kes teeb ka hästi elektrilokke ja wesilaineid (tutse pole wajaline). Jakobsoni tän. 13—1, Wiljandis, K. Helimets.

Ausat ja puhtusearmastajat
passijat
kes ka pesu peseb, wajatakse 3 korda nädalas mõneks tunniks (Tehnika tän. rajooni). Soow. kirjal. ilt. „37/2677".

Tüdrukut
tarwis linna ligidale tallu. Kaubelda laupäeval kella 3—6 wõi pühap. kella 11-ni Pärnu mnt. 108—8.

Kohe tarwis
hoidjat
2-a. lapse juure. Tulla Kopli t. 13-i, krt. 8, raudtee m. (Sõja tän. kohal).

Majasulane
kes on kestküttega wilunud, leiab kestwa teenistuse. Teatada ilt. „17/3257".

T/ühi. „Oma-Abi" Tallinn — Koplis wajab arwates 1. jaan. 1938. a. korralikku farsket
pagarimeistrit,
kes tunneb leiwa- ja peenleiwatööd. Kandideerida wõiwad nooremad mehed, kellel olemas kutsetunnistus. Kirjalikud pakkumised saata: T/ühi. „Oma-Abi". Tallinn-Koplis, Wene-Balti 19.

Linna ligidale maale talusse waja
teenijat
wõib ka adwentist olla. Kaubelda Jakobi tän. 23—2, wõib ka pühapäeval kella 9—1 päeval.

Prowintsiilinna
savitööstus
soowib leida ojanikku, rentnikku wõi ka ostjat. Wastused kirjal. ilt. „34/3314".

Wajatakse hobusemehi-
lume-vedajaid
pikemaks ajaks, sealsamas ka tarwis jalatööliji, kellel on oma lumelabidas. Üles anda Pärnu mnt. 6—35 (Urla maja), iga päew kl. 9—3 p. l. Wõib ilmuda ka pühapäeval kella 12—2.

Kingseppi
tarwis juusjaapatööle. Jakobsoni tän. 37.

Noori keni
ettekandjaid
ja äriõpilast keskliinna kohwikusse kohe tarwis, wõiwad ka wilumaia olla. Tulla Woorimehe 7, 3. kord.

Teenijat
keskealist wõi nooremat, wilunut ja keeduoskusega, kes käiks oma korterist, tarwis Jakobsoni tän. 10—2.

3 talu-teenijat
wajatakse Wiljandimaale. Kaubelda wõõrastemajas „Ost", tuba 1, kella 5—8.

Waja
teenijat
kes oskab keeta. Aia tän. 5—12, sissekäik nurgalt. Tulla kl. 10—11 wõi kl. 3—4.

Wäikesesse perekonda wajatakse kohe noort, puhast ja ausat
teenijat
Teateid saab Imanta tän. 13—3.

Wajatakse
majateenijat
kes iseseiswalt keeta oskab ja kellel on endal korter. Läbirääkimisele tulla 19. detj. kella 12—3 Sõja tän. 15—16.

Tarwis
müüjannat
ärajõiduks, wõib ka wilumaia olla. Soowitaw wäike kautsjon. Küsida Nunne t. 14, toiduainetekauplusest.

Majahoidjat,
korraliku remondi tegijat, waja Girgensoni t. 19—12.

Linna lähedale tallu waja
sulast ja tüdrukut
Kaub. pühap. kl. 7—9 Lõuna tän. 16, poes.

Wajatakse praktilise undisartikli lewitamiseks
agente
mõlemast soost isikuid. Tulla iga päew kella 12—4 Lembitu 9—1.

Köögiteenijat
waja Narwa mnt. 13, restorani.

Majahoidjat
waja, korralikku, soowitustega. Lähem. teat. Imanta tän. 29.

Maale tallu tarwis 16—17-aastast
poisikest
wõi ka wanemat. Kaubeldakse esmaspäeval, 20. detj. kella 10—11 e. l. S. Tartu mnt. 51, hoovis.

Suuremasse ettewõttesse wajatakse kautsjoniwõimelist wõi kindla garantiiga, kolonialkauba wälja wedajat
hobusemeest
Kaupa tehakse Pärnu mnt. 66—14 pühap. homm. kl. 9—12, p. l. kl. 4—9.

Tööotsimised

Pikemat aega wälismaal wiibinud noor keskharidusega neiu soowib töötada ettewõtres, asutuses
intelligentsel tööalal,
algpalgaga miite alla 50 kr. kuus. Kirjutab masinal, walitj. head eesti ning inglise ja ka saksa keelt. Omab praktika kontoritöödes. Tarwiduse korral kindlustus. Teat. ilt. „31/3311".

Palun üle Eesti haritud isikuid! Siin Wenemaal ja Eestis hariduse omandanud noor proua palub endale tungiwalt head, soojaloomulist ametkohta, kus wõib töötada ja ka puhata, sest olen elanud üle raskeid kaunatusi pärast maailmasõda ja enne. Walitj. wabalt wene ja eesti keeli nii kirjas kui ka kõnes. Tähelepanu leiawad waid need kirjad, mis on awameelselt joolwitatud isikult. Wõin ka soowitusi endast lubada, kirjeldust senise elu kohta jne. Kirjutada „Päewalehe" kontorisse „27/3267", enne jõulu kuni 21. skp., pärast jõulu aga jaanuari alguks.

Mitmekesise tööstus- ja administratiiwpraktikaga, keeli walitseja
masina-insener
J. K., tegewliige, soowib wahetada kohta. Pakk. pal. saata ilt. „A. 9680".

26-aastane noormees
palub wõimaldada passijakoha. Kirj. ilt. „34/3271".

Noor, wiisaka käitumisega neiu soowib
õpilaseks
pudu- wõi segakauplusje (warem ka töötanud ärilises ettewõttes). Wõib algul olla täiesti tasuta. Koha asukoht pole tähtis. Kirj. ilt. „26/3306".

Waja
teenijat
kes oskab keeta. Aia tän. 5—12, sissekäik nurgalt. Tulla kl. 10—11 wõi kl. 3—4.

Wäikesesse perekonda wajatakse kohe noort, puhast ja ausat
teenijat
Teateid saab Imanta tän. 13—3.

Wajatakse
majateenijat
kes iseseiswalt keeta oskab ja kellel on endal korter. Läbirääkimisele tulla 19. detj. kella 12—3 Sõja tän. 15—16.

Tarwis
müüjannat
ärajõiduks, wõib ka wilumaia olla. Soowitaw wäike kautsjon. Küsida Nunne t. 14, toiduainetekauplusest.

Majahoidjat,
korraliku remondi tegijat, waja Girgensoni t. 19—12.

Linna lähedale tallu waja
sulast ja tüdrukut
Kaub. pühap. kl. 7—9 Lõuna tän. 16, poes.

Wajatakse praktilise undisartikli lewitamiseks
agente
mõlemast soost isikuid. Tulla iga päew kella 12—4 Lembitu 9—1.

25-a. noormees
palub teapoisikohta üksiku härra juure wäikesemasse perekonda. On puhtusearmastaja. Paul. Kirj. ilt. „35/3275".

Wilunud
metallitreial
soowib õhtusi töid. Teat. kirjal. ilt. „39/2719".

Kutsetunnistusega nais-
juuksur
wajab kestwat kohta meestetöö alal kindlale palgale. Teat. ilt. „37/3317".

Korralik abielupaar otsib
kojamehekohta
kohe wõi edaspidi, tunneb kõiki töid. Teat. kirj. ilt. „6/3326".

Kojamehekohta
soowib 3-liikmeline lasteta perekond. Teeb kõik ettetulewad tööd. Kirj. ilt. „26/3346".

Kes vajab
ausat ustawat meest garantiiga, kas järelewalweks, kontrollima — korteri- wõi majahoidjaks, wäikese tasu wõi korteri eest, teatada ilt. „29/3349".

Kõrgema haridusega suurema praktikaga ning äriskogemustega, tööstuste, ühingute ja seltside
asjaajaja-raamatupidaja
34 a. wana, otsib wastawat teenistust. Teenistuskoht wõib ka mujal olla. Teat. ilt. „10/2770".

Sümpaatne noormees 100 krooniga, soowib mingisugust
teenistust
Teat. ilt. „35/3395".

Korralik 17-aastane poiss palub
õpipoiskohta
autoparandus- wõi mujale ramatöökotta. Oskab ka natuke mootoreid käsitada. Kirj. pal. saata ilt. „18/3418".

Juure-lõikaja

juure praktikaga wälismail ja Eestis, wajab wastawat kohta meesteriiete alal. On juhtinud juuremaid äriisid. Kirj. ilt. „18/2775".

Poonija
wõtab pühadeks wastu igasugusei poonimistöid. Töö eest wastutab. Hinnad wõistlemata. Kirj. pal. ilt. „40/2840".

Härrad
töösturid!
Wõimaldage wilunud mõldrile-kraasijale pärast pühi koht. Kirjad Kase 6, Risto. Narwa.

Korteripakkumised

TALLINNAS

Möbleeritud tuba
päikesep., erasisek., ära anda harit. kindl. teenist. isikule Õpetajate 2—6.

Möbleeritud tuba
erasisekäiguga härrale wälja üürida. W. Kalamaja tän. 5—2.

Ära anda rööstuswooluga
töökojaruumid
45 wõi 90 m² põrandapinnaga, laoruumidega ja elukorteritega. Näha pühap. kella 11—1 ja äripäew. 4—6 p. l. Wolta tän. 32.

Kuiw ja soe, päikesepoolne
mööblita tuba
köögi tarwitamisega mõnes majas. Näha wõib kella 6—9 õhtul Planeedi tän. 12—4.

Ära anda pudukaupluse juures
pool äriruumi
kübarategijale, keskliinna lähedal käidawas tänawas. Kirj. ilt. „2/3242".

Puuviljakiosk
omaniku surma puhul ära anda. Uus Kalamaja 18.

Garaash,
köetaw, wälja üürida. Luise tän. 12.

Willardi 15—5
väike tuba
tarwilise mööbliga ära anda mõesisikule. Hind 11 krooni.

Hästiminew toiduainete- ja piima-
kauplus
terwislikel põhjusil ära anda Teat. saab Raekojapl. ajalehekioskist.

Tuba
ära anda. Koidu t. 16—10.

Preesi tän. uues majas
korter
wälja üürida: 2 tuba, kõik, esik, 50 ruutmtr.. Teat. ilt. „4/2724".

Imeruttu ära anda
pudukauplus wäheses kaubaga ja odawa üüriga. Kirj. ilt. „40/2720".

1. jaanuarist 1938. a. üürile anda
kaks kauplust
suurte peegelklaasist akendega, äritänawas. Kohased ka kontoriks. Küsida iga päew kella 9—12 Sakala 2—1.

Ilus päikesepoolne
mööblita tuba
ühes köögi tarwitamisega üürile anda 1—2 kindlas teenistuses isikule. Koidu t. 97—4.

Mööbliga tuba
erasisekäiguga ära anda. Oskari 2-a—3, tulla kella 4 peale.

Toiduainete-kauplus
ära anda Kõleri 24, wõib üleletamisega. Teateid saab Uus Sadama tän. 5-a—3.

Korterid

4—5-toalised ja äriruumid wälja üürida. Pärnu m. 32.

Tuba
erasisekäiguga ära anda, soowi korral köögi tarwitamisega, ka pansioniga Taime tän. 14—4.

Keskliinnas käidawas kohas
pudukauplus
üle anda 1. jaan. 1938. a., ühes kaubaga. Kirjal. ilt. „4/3364"

Kauplusruum
uues juures keskküttega majas üüritakse wälja 1. jaan. 1938. a. Teateid saab „Ergo", Kopli tän. 5.

Käidawas kohas
pool äriruumi
wälja üürida Soow. kirj ilt. „5/3365".

Korter
ära anda — tuba wahesseinaga, ühes autogaraažiga wõi ilma. Wiljandi tän. 22—15.

Tuba
ära anda, wähese mööbliga, köögi tarw. 1—2 kindlas teenistuses preilile. Suma t. 6, krt. 10.

Möbl. tuba
erasisek. intell. ametisk. isikule wälja üürida. Raua ja Kreutzwaldi tän. rajoonis. Hõbe tän. 5—1.

Korter
3 toa, teenijatoa, wannitoa ja köögiga ära anda. Küsida Graniidi tän. 22—3.

Erasisekäiguga
tuba
ühes köögi tarwitamisega wälja üürida ühele wõi kahele kindlas ametis naisterahwale. Näha pühapäeval kella 12—15 S. Ameerika 43—8.

Ilma mööblita
tuba,
erasisekäiguga, ära anda. Pliit tarwitada. Wilmji t. 50—106. Näha kl. 5—7 õhtul.

1 wõi 2 korralikku inimest wõiwad
kaasüürilisekс
tulla wõi omaette toa saada, köögi tarwitusega. Septembri tän. 3—3, 2. korral, Liiwamäe tän. pöörata.

Ilus suur
tuba
ära anda, mööbliga wõi ilma. Kesklinn, elekter ja wann. Kreutzwaldi tän. 6—11.

3-toaline korter
ära anda Gonsiori tän. 17, uues majas. Kesklinn, wann, lifti ja teenijatoaga. Teateid saab Maneeshi tän. 10—11, majahoidjalt. Telef. 305-06.

Äri-töötoaruum

ühes elukorteriga wälja üürida Tatari tän. 47—10.

Sisseküütamiseta hästiminew
leivatööstus
omaniku elumuudatuse tõttu ära anda. Kirjad ilt. „34/2794".

Määrustele wastaw toiduainete- ja piima-
kauplus
elukorteriga kohe edasi anda. Teateid saab Raekojaplaadilt lehekioskist.

Wälja üürida
2 tuba
sobiwad kontoriks, adwokaadile wõi arstile. Näha wõib iga päew kella 12—6 Kaarli pst. 9—3.

Heas rajoonis wäike
äriruum
ära anda. Soow. kirj. ilt. „21/3381".

Suur
töötoaruum
ära anda turu lig., wõib ka laoks. Wäga sobiw kudumis-, saapa- wõi karbitööstusele. Soow. kirjal. ilt. „22/3382".

V. tuba
erasisek. ära anda ametiskäijale intell. isikule. Lembitu tän. 14—14.

2 suuri hästimõbleeritud
tuba
ära anda, kõigi mugawustega. (Parkett, telefon, wann). Küsida Narwa mnt. 66—1, Kõleri tän. nurgal.

Suur tuba
erasisekäiguga, mõbleeritud, telefoniga ära anda. Wõib ka kontoriks tarwitada. Tatari tän. 6-a—1.

Toakaaslaseks
preili juure wõib tulla ametiskäija naisterahwas. Girgensoni tän. 6—4.

Söögisaal

ära anda. Teateid saab Pärnu mnt. 44—3.

Juhtumisi ära anda sisseostoow
liha-delikatess-äri
ühes õppinud poisiga. Kirj. ilt. „38/3438".

Suur 4-toaline
korter
kohane äriruumiks wõi puhtaks tööstuseks, ära anda S. Tartu mnt. 51, krt. 1, näha pühapäeval, 19. detj., kl. 10—16 päeval.

Korter
saada — tuba köögiga, kuiw, soe, elektrivalgustus. Walge tän. 13-b, lõunapoolse majaka ees.

Ilus nuigaw
korter
üürile anda — 2 tuba ja kõik, päikesepoolne. Näha päraast lõunat Heina tän. 24—3.

Ametiskäija prl. wõib
kaasüürilisekс
tulla Heeringa 10-a, krt. 11.

5-toaline korter
ära anda, parkett, wann ja muud mõnusused. Kaupmehe tän. 31—1.

Ilmus müügile alandatud tolliga
SOOME TUNTUIMA KOHVITÖÖSTUSE

KAHVI O/Y SOOME KOHV

KAHVI O-Y praetud kohvioad on müügil
1/4-kg originaalpakendites
3-es erisordis

1. PRUUN PAKEND.
2. SININE PAKEND.
3. ROHELINE PAKEND.

AINUESIND. EESTIS **J. PUHK & POJAD**

Ükski teine ala

ei paku edasipüüdjaile, teovõimsaile isikuile niivõrd avaraid võimalusi

kiireks edasijõudmiseks elus

kui kindlustusala ● Teovõimsale kutselisele välistegelasele on tee lahti kindlapalgalisele juhtivale kohale ● Eelteadmised pole nõutavad ● Tasuta väljaõpe ja sissetöötamine kindlustusseltsi ametnike juhtimisel. Kirjad slt. „M. 12400".

---

25 AASTAT ZEISS PUNKTAL

Tuhandeid klaase—kuid üks headus

Uued kaalutlused, mille alusel punktalklaas valmistatud, tingivad iga klaasi kujundamisel peale teadusliku väljaarvestuse veel võrdse ja täpse väljatöötuse.
Iga päev lahkuvad Zeissi tehasest tuhanded mitmesuguse optilise mõjuga prilliklaasid, et võimaldada tuhandetele puuduliku nägemisega silmadele selget nägemist igas vaatesuunas. Iga klaas on täpsusteos, hoolikalt lihvitud ja poleeritud, kahe- ja kolmekordselt katsetatud ning ainult ühes headuses: ZEISS.
Ka Teie silmad võivad kasutada punktalklaaside eeliseid — nõudke tingimata

ZEISS-PUNKTALE
TÄIUSLIKKE PRILLIKLAASE

Peale selle: URO-punktalklaasid, missugused ei lase läbi ultrapunaseid kiiri ja on seetõttu mõnusad kandmisel kunstliku valguse juures. UMBRAL-valguskaitseklaasid, KATRAL-klaasid, PERIVIST-täisvaatlusprillid.

ERIALALINE NÕUANNE OPTIKULT

Selgitusbrošüür „Punktal" saadaval tasuta firmalt Carl Zeiss, Jena. Peaesindaja Eestis: EESTI A/S. C. SIEGEL, Tallinn, Lai 27, kõnetraat 426-07.

CARL ZEISS JENA

Nõe umisaparaat,

on mõeldud kootud esemete parandamiseks, nagu sukad, sokid, kampsunid, kootud pesu jne. **Tema tarvitamine on äärmiselt lihtne** ja kergening võima dab suurt aja kokkuhoidu.
Kellel see aparaat juba olemas **ja kes soovib näha aparaadiga töötamist,** palun lahkesti sisse astuda igal kellaajal ja lasta demonstreerida aparaadiga nõelumist.
Kõigile sobiv jõulukink.
Imanta 9—1, Tallinn. Tel. 451-07.

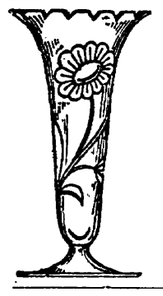

Esimene partii odawat
kristalli
kohale jõudnud, seetõttu müüme alandatud hinnaga ●
Aug. Amos
TALLINN, PÄRNU MNT 10.

Tähelepanu!
Väga odav
jalanõude väljamüük
ära likvideerimise puhul
ka pühapäeval kella 12—4.
Saapaäri Dubas
VALLI 4

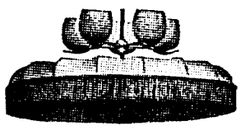

J. TINITS
Nunne 11.
Tel. 444-45.
Müügil suures valikus
siid- ja tseffofaanvarje.
Võetakse ka tellimisi. Hinnad võistlusela.

DAAMIDELE
kõige kasulikum kink on elegantne soc
KARUSNAHKMÜTS
Seda ostate **Müürivahe 17,**
P. TÕNISSONI juurest
Ärі awatud pühap. kella 12—4.

Astroloogiline kalender 1938,
tähtis linna- ja maarahvale.
Saadaval ajalehekioskites, raamatukauplustes jne. Edasimüüjatele kalendrid „Rahvaülikoolis", „Pressa" või Poom'i kaudu saadaval.

Pühadekingitusi
suures valikus: sooja ja siidpesu, põlli, sukki, sokke, kindaid, beebitarbeid põllekesi jne.
Pesukauplus
EHAND
Kullasepa 11.

HÄID PÜHI
soovida kantud ülikonnas või pallitus — on nagu piinlik.
Meie suurest valikust leiab iga daam ja härra endale sobivat. Rahalisest küljest pikaajaline järelmaks kergendab ostu!

VALMISRIIETEARI
MOELA 34
TALLINN, HARJU TÄN.
Pühapäeval, 19. skp. on äri avatud kella 12—4.

Soowitan pühadeks
tuntud headuses wärskelt põletatud
oakohwi, koloniaalkaupu, maiustusi, weine, napse ja likööre
Tartu Aiawilja ühisuselt
H. O. WALDMANN
Tallinn, Raekojapl 16 Telef. 429-11.

Wajatakse kohe peenraua- ja masinatekauplusse wilunud ja osawat
müüjat,
kellel on soowitused. Pakkumised ühes palga suurusega slt. „12/2812".

Laste Rõõm on laste õnn!

Teadaanne.

Käesolevaga teatame, et homme,
pühapäeval,
19. dets. on kl. 12 kuni kl. 16 Tallinnas
ärid avatud
❖
Tallinna Kaupmeeste Selts

Tõukekelke

soovitab
ED. Möllerson
raudvoodi- ja traatvõrgutööstus
Tallinn, Kopli 10, tel. 439-70.

Jlusaid kinke lastele:

ehituskaste metallist ja puust, ronge, pasunaid, plüüschloomi, nukke, tegewusmänge, ja grattaid ja palju muud
soowitab
K-m. Mich. Schaefer, Rataskaewu 5
Jällemüüjatele soodus ostukoh.

Mercedes
PISI-KIRJUTUSMASIN

sobib igaühele kui praktiline
JÕULUKINK!
Illustreeritud prospekt moodsate MERCEDES kirjutusmasinate kohta maksuta peaesindusest MEHKS & KO, Tallinn, Wene t. 19, tel. 469-49, 472-64.

ÜHINE OTSENE KAUBAWEDU
igal laupäeval
Tallinn-Hamburg-Tallinn

A. Kirsten	Ernst Russ	H. M. Gehrckens
Agent:	Agent:	Agent:
Carl F. Gahlnbäck	**Thomas Clayhills & Son**	**A. J. Trankmann & Ko**
Tel. 450-30	Tel. 435-58	Tel. 442-57
24. detsembril	31. detsembril	8. jaanuaril 1938. a.
aur. „CORDELIA"	aur. „ERNA".	aur. „PITEA".

Kaubaülesandmisi ülalnimetatud agentide juures.

Müüakse

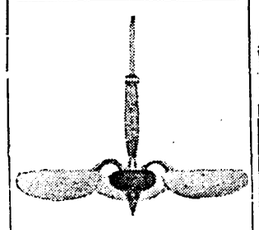

Suurim valik armatuure, laua- ja seinalampe. Valmistan ka tellimiste peale. Müügikohad: Tartu mnt. 42 ja 2, telef. 311-96. Vold. Laanberg.

Müüa meesterahwa kantud
kasukas
karakulkraega. Lutri tän. 26—22.

Tammepuust
magamistuba
ja muid mööbleid müüa Kollane 5, tööstuses.

Hea
õlleankur
müüa. Walgewaje 11—7.

Suurem sõlidne organisatsioon vajab kohe või edaspidi
suuremaid ruume
4–6 toa ja eriti suure saaliga. Kirjal. teat. slt. „A. 9671".

Cand. rer. merc. Hans Margens
Raamatupidamise kursused
Lõpp- ja avabilansid. Sisseseadmine kasulikel uuemail, ka läbikirjutamise viisidel. Viru tän. 14—8. Kõnet. kl. 5—7 õhtul.

A.-ü. D. MIRVITZ & POJAD
Meie
jõulukinkide seeriamüük
Kr. 0,50—Kr. 2
on alanud.

Paar portsel. kohvitasse, dekoreeritud	—.50
kandil. lõigete vaagen klaasist	—.50
kolme jalaga värvil. klaaskauss	—.50
paar jaapani tasse	—.65
laste kruus ja taldrik dekoreeritud	—.65
värvil. klaas. lillevaas	—.75
dek. salativaag. fajanss	—.75
portsel. dek. laste supitaldrik	—.75
portsel. dek. lillevaas	1.—
½ tos. puuviljataldr. klaas	1.—
dek. leivataldrik 2 kõrvaga	1.—
3 paari dek. portsel. kohvitasse	1.50
suur dek. portsel. salativaagen	1.50
suur kuulvaas värvil. klaasist	1.50
suur nikkelsuhkrutoos	1.50
kristall-lillevaas	2.—
½ tos. valgeid portselantasse	2.—
keraamikakauss	2.—
leivakast lakeeritud	2.—

ja palju muid praktilisi kinke.
A.-ü. D. Mirvitz & P-d.
V. Karja 7, Estonia pst. 13.
S. Tartu mnt. 13.

ENDLA
TALLINN, MAAKRI 28.
● MONPANSJEE,
● KARAMELLID,
● ŠOKOLAAD,
● ŠOKOL.-KOMPVEKID,
● MARMELAAD,
● VAHVLID,
● KÜPSISED,
● DRAŽEE etc.
Võrratult odavad hinnad.
Välkemüük
ka otse tarvitajaile!

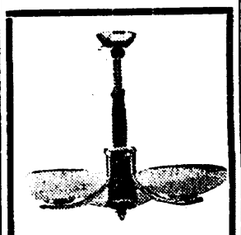

Parimad jõulukingid
elektritriikrauad, elektripliidid, elektrikohvikannud, elektrikeedunõud, elektrikeedupulk, kolvid.
Eldco
Lai tän. 1. Tel. 450-29.

Peaaegu uued
hokey-uisud
(paunschid) „Polar-Dux" ja saapad müüa, suurus nr. 43. Lõuna tän. 26—3.

Härradele jõuluks
kaelasidemeid, päevasärke, pesu, sokke, kindaid
soovitab
V. Kaljuste
Valli 2.

Prunginud, korras
harmoonium
müüa 2 m. 5 okt., 11 reg. Mopli 27—8.

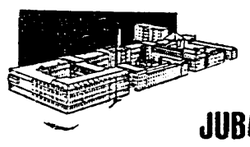

JUBA 1900. AASTAL
ülalatas IDEAL maailma. Ta oli esimene saksa täiesti nähtawa kirjaga kirjutusmasin ●
Ka tana pakub IDEAL palju paremusi ●

Kr. Saar & Ko
TALLINN TARTU

Müüa wähepruugitud
akordeoon
(Hohner), suurus 47 jm., 120 bassi. Näha Herne t. 7—9, kella 4—8 p. l.

Moodne
magamistuba
ja kirjutuslaud müüa (tamm pähkliga). Soodsad hinnad. Narwa mnt. 39 töökojas, näha ka pühapäeval.

Uudis!
Daamidele uudiskaup,
kingakaitse „EVA"
kaitseb kinga hõõrumisest kaloššis ja joojendab jalgu. Saadaval suuremates jalanõudeärides.

Juhuslik ost
4½ meetrit ehisat piisi müüa. Lähemalt kuni kolmapäewani, 22. detsembrini, Liivalaia 4—10, kella 10—12 ja 4—5.

Lapse- ja nukuvankreid
soowitab „Koikas". Raua tän. 12.

Müüa uus moodne
raadio
„Super" 5-lamb., 3 laineala, 180 kr. eest, 1 a. järelmaksuga. Soow. kirj. ült. „16/2736".

Müüakse kuni 21. skp. kaswatajalt otse tarwitajale
hõberebasenahku
Jakobi tän. 22—3.

Jõulu laat

Kanaarialindude kaswand. Pikkjalg 6—7 ti odawat päewa. Sealsama s **kummipuud** müüa. Kella 10—2 ja pärast kella 6.

Müüa kefkmist kasw. meesterahwa
ülikond ja talvmantel
Näha pühap., 19. dets., alates kl. 10 homm. Hermanni tän. 5—19.

Soodsasti ostate Uus tän. 5,
riiete-, raamatu-, puhwetkappe, jöögi- ja diiwanilaudu, toole, diiwaneid, punwoodeid, tualette jne. Uus tän. 5, mööbliärist.

Müüa uus moodne
sohvalaud
ja 2 tugitooli gobelääniriidega. Näha iga päew kella 12—17 p. l. Liivalaia tän. 31—6.

Müüa meesterahwa tuhkrunahast, hiljamkraega, hästiheoitud
kasukas
tekim. kaswule. Waheltkauplejail mitte tulla. Lembitu tän. 14—8.

Odawasti müüa ülimoodsaid
lapse- ja nukuvankreid
„Modern", Wiru tän. 2, hoowimajas, näha ka pühapäewal.

Prunginud
õmblusmasin
müüa. Teateid saab Jõe tän. 28, poest.

Müüa odavasti
kaks naister. talwpalitut, meester. kasukas, jõgiseraliin, kaks tunedat ülikonda (uus ja prung.) Nr. 38—16, pesu, raudwoodi, riidenagi ja muud. Lille 3—4 (Lillekülas).

Jõulupühadeks
kauneid riidekaubakinke ostate
F. E. Pisarev'i juurest,
Tartu mnt. 1.
Kohale jõudnud:
Lauavahariideid
Laudlinu
Põrandariideid
Põrandavaipu
Aknakardinaid
Kodu- ja Inglismaa villast lõnga
„Pääsukese" kangalõim
vabriku reste.
Pühapäeval avatud kella 12—4.
F. E. Pisarev
Tartu mnt. 1.

Oksjon
20. skp. kell 12 müüakse Rohu tän. 5, saapatööstuse masinad ja elektrimootorid.

Hea wälismaa
pianiino
odawasti müüa wõi üürile anda. Liivalaia t. 10—9

Müüa Lutheri
kirjutuslaud
ruloogа kaetaw ja fotogr. kaamera peerimisaparaat (700 pildi tunnis) piiritusetulega. Kaubaka tee 10—2. A. Reisman.

Soowitan daamidele härradele elegantseid wastupidawaid
jalanõusid
soodsa hinnaga. Austuse E. Kurison S. Karja t. 1 (Laenupanga maja), äri

---

Ilus
kotikmantel
odawa hinnaga kohe müüa karusnahatööstuses Kullasepa t. 4, 2. korral.

Müüa 2 kõhwer-
grammofoni
„His Maister's Voice" „Columbia", meesterahwa ülikond. Willardi tän. 26—(Endla nurgal).

Sepikoda
müüa wõi soowi korral wälja üürida. Kirjad „32/3392".

Müüa odawasti uus
pianiino
firma Ortlich. Näha Wanemuise mnt. 31—5, kella 5—6 õhtul, telef. 466-95.

Müüa odawasti uus tammepuust
riietekapp
Prunksi 1, töökojas.

Tõldauto
„Studebaker Erskine" müüa. Hästi hoitud, täiesti jõuline korras. Weneturg 6, telef. 310-66.

Wäike
tiibklaver
mängukorras, odawasti müüa. Näha pühapäeval ärip. väraist kella 19 Ravala tän. 60—12.

„Päevaleht" üksiknumbrid müügil
Vaivara jaama

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

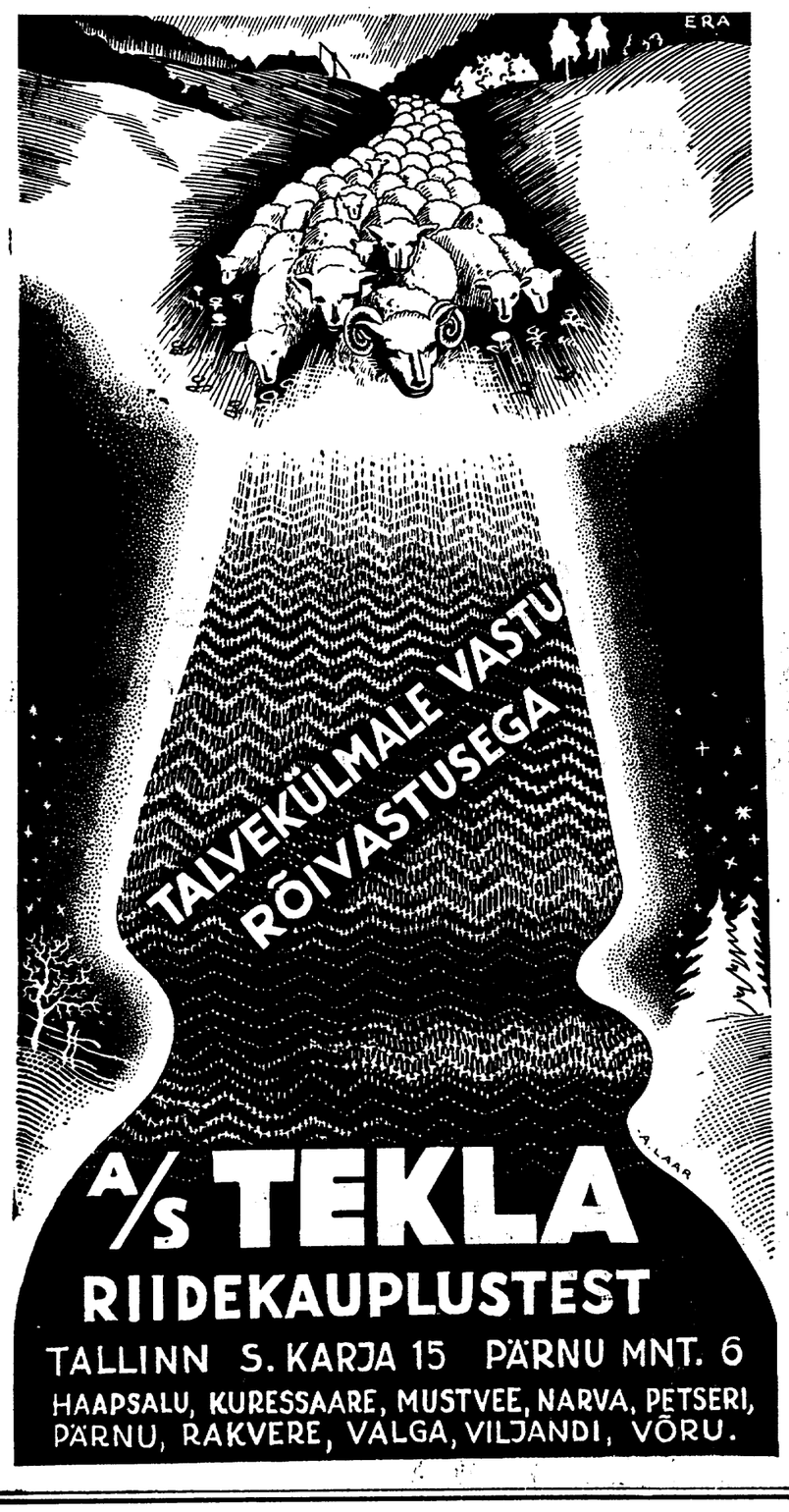

Parim jõulukink

on äsja ilmunud :

1) Jõulualbum „RAHU MAA PEAL". Kirjutised autoritelt: piiskop H. B. Rahamägi, praostid: A. Kooga dal, A. Mäevälja, õp-d: J. Hiiemets, J. Li v, O Etzold, B. Ederma, H. Nuudi, J. Maior j. t. Värviline kaas, jõulukohased pildid. 48 lhk. HIND 50 SENTI.

2) Joh. Hiiemets: „CYPRIATUS. Kirikuisa ja märter." „Cyprianust" lugedes elustub meie silmade ees märtrite elu kristlaste tagakiusamise aastail Rooma riigis ühes nende hüvede ja pahedega. „Cyprianus" julgustab ka tänapäeva kristlasi nende võitlustes ja kinnitab usku ristiusu võidusse. 114 lhk. HIND Kr. 1.25.

3) C. Barth: „TOYOHIKO KAGAVA. Tema elu Kristuse ja Jaapanile." Kagava on tänapaeva Jaapani kristlaste juht, õpetaja ja misjonär. Ta on Jaapani tahtsaim sotsiaalelu uuendaja ja tema vaeva- ja võitlusrikas elu näitab ristiusu sügavat mõju isiku meelsuse ja sotsiaalelu kujundamisel. Selle Jaapani vaimse, sotsiaalse ja usulise elu esindaja elu ja võitlus pakub palju huvi ka eurooplasele. 96 lhk. HIND Kr. 1.25.

Kõik raamatud müügil raamatukauplustes.

Otse tellides on raha soodsam maksta „Eesti Kiriku" posti jooksvale arvele nr. 77. Raamatud saadetakse kuludeta kätte.

„EESTI KIRIK"
Tallinn, Kiriku tän. 8. Tel. 441-31.

Paul Hörbiger

paljude meelespitsivate kujude looja

südamlikus filmis

Lastearst Dr. Engel

Motto:
Rõõm on parim arstirohi

HELIOS
5. 7. 9.
2. 4. 6. 8. 10.

Oleme saanud suures valikus

hõberebasenahku

I. OINAS

PIKK 3

Oma karusnahkade tööstused Tallinnas ja Helsingis

Kaunima jõulukingi leiate

F. L. MERTENS'I

karusnahaärist Pikk 12.

Suurim karusnahkade valik:
hõberebased, sinirebased, värvitud rebased, nerts jne.

Kino **SKANDIA**

Täna ja homme, 2 viimast päeva!

ANNY ONDRA

soovitab telle oma uusimas lõbusas suurfilmis:

II. Viini moed. Kultuur, kunst, moed, muusika.

Hoiduge armastusest

Kassa av. ärip. kl. ½5, pühap. kl. 2. Vähegi mõistlik tüütarlaps ennast sugugi alandada ei tarvitse, kui on kaalul armastuse asjad, vaid laseb ennast juhtida perekonnaseisuameti poole.

Kino **KUNGLA**
Pärnu m. 41
Algus kl. 5, pühap. kl. 1.

LORETTA YOUNG ja TYRONE POWER lõõkfilmis

KOHVIK METROPOL

2) DICK JA DOFF koomilises farsis

„OLIVER VIII"

KINOTEATER **„SKALA"**
Wabriku tän. 8

Sylwia Sidney ja Spencer Tracy suurfilmis

„22 surmale pühendatut"

Huvitav värviline lisapala.

P. K. Võiekspordi
Tallinna Keskmeierei

C. R. Jakobsoni tän. 14, telef. 305-18 ja 308-64,

palub lugupeetud kaubatarvitajaid iõulueelsed hooaatellimised keskmeiereile ära anda hiljemalt 21. skp. Alati saadaval **lastepiim, rôôskpiim 1-ne ja 2-ne valik, kohvi-, vahu- ja hapukoor, kultuurhappepiim, šveitsi ja hollandi juust, või lahtiselt ning lauavõi väikepakendites** 200 ja 500 gr.

Champagne

Pommery & Greno

Müügil suurémates ärides ja paremates restoranides.

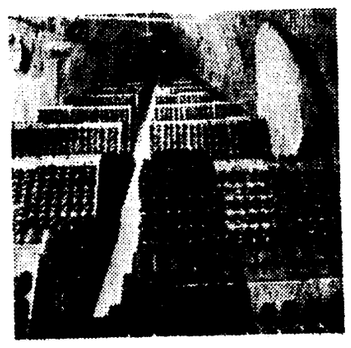

CHAMPAGNE
POMMERY & GRENO
kelgrid on ainulaadsed maailmas, üldpikkusega 18 kilomeetrit.
CHAMPAGNE arenenud maitsele
DRAPEAU Americain, BRUT, NATUR, CARTE BLANCHE. Eriti DAAMIDELE BRUT ROSÉ soovitab firma
TH. KAARMANN.

Kino „ARS"

Pühapäeval, 19. detsembril, kell 12 p.,
VIIMNE SUUR PUHADE-EELNE
noorsoo- ja hommikuetendus
üldhindadega: 15, 25 ja 35 s.

KAVAS:
1) **Loomade klubi**
N. Vene parim ja lõbusaim noorsoofilm. Dresseeritud kasside, koerte, kukkede, papagoide j. t. loomade kaastegevusel.
DRESSUURI IME!
2) Esmakordselt noorsooetendustel!
KOLOSSAALFILM:
„Pompei viimsed päevad"
24 jaos. Esimeste kristlaste tagakiusamine, JA TEISED ÜLIHUVITAVAD FILMID.
Kassa avatud kl. 11 homm.

TEHNIKA KÕIGILE

Ilmus nr. 12

INSENERIKOJA VÄLJAANNE

SISUS: kasulikke artikleid ehituse, põllunduse, mootori, elektri, merenduse j. t. tehn. aladelt.

Üksiknumber 40 s., aastas 4 kr.

Talitus: Tallinn, Vene 30.

Kaunim kingitus

SOENNECKEN

täitesulepea.

Saadaval kõigis paremais eriärides.

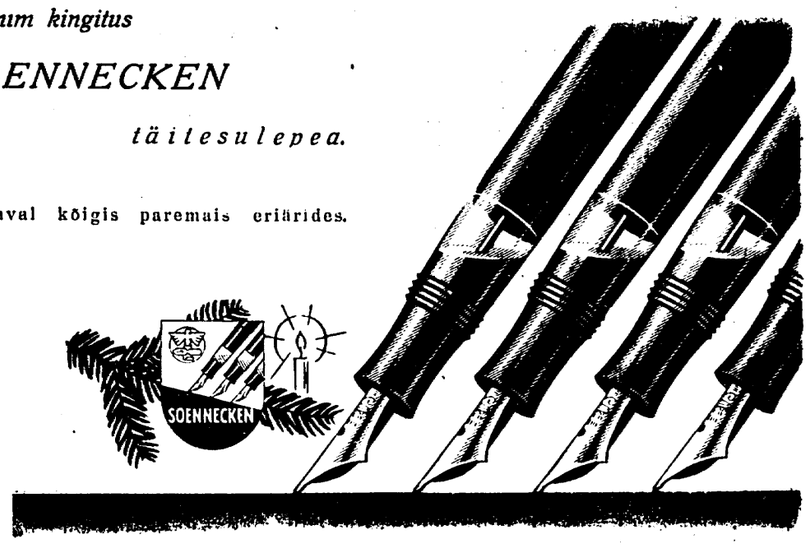

Teadaanne.

Olen lõpetanud oma tegevuse tantsuõpetajana ja soovitan oma õpilastel pöörduda

pr. Ellen SIVERS'i

poole

Lai tän. 5,
telefon 436-52.

Victor Sivers.

Sihtasutis „Hipodroom".
Tallinna Hipodroomil
Paldiski mnt. 50. Telef. 435-06.

Traavivõistlused

pühap., 19. detsembril, kl. 12 lõunal
EINELAUD MUUSIKA
Pääsmed 2 kr., 1 kr. ja 50 s.

Kino **AMOR**

ROMANTILINE JA HUUMORIKÜLLANE PÜHADE-EELNE EESKAVA!
Harukordsed staarid! JEAN HARLOW, MYRNA LOY, WILLIAM POWELL.
TEIE VAIMUSTUTE, NÄHES NEID OMAPÄRASES FARSIS!

TEOTATUD NAINE

Hämmastavalt lõbus farss täis ootamatuid seiklusi ning vaheldusrikast sündmustikku, mida tavaliselt filmis ei näe. „Teotatud naine" on hulkade lemmiku Jean Harlow' viimaseid filme!
II. LISAEESKAVA.

RAADIO

Philips, Aga, Telefunken, VEF, Ret

ja palju teisi tüüpe soodsate maksutingimustega soovitab

Joh. Mitt, Pikk 1, tel 433-74.

Asjatundja mark

Kleitide, pluuside, seelikute
soodsaim ostukoht

„PARIS"

Tall. Vanaturukael 3 või Raekojaplats 18/3.

KINO **MARS**
Hospidali tän. 2-a.

WILLY FORSTI UNUSTAMATU SUURFILM
Kunstipärane Viini suurfilm suurejoonelise mängu ja lavastusega.
Peaosas: PAULA WESSELY, ADOLF WOHLBRÜCK. OLGA TSCHEHHOVA j. t.

„MASKERAAD".

2) „MOSKIITO PULMAKINGIKS".
Hal Roachi komöödia, täis laulu ja muusikat.

KAUNIS JÕULUKINK IGALE PERENAISELE
vastilmunud
E. Sild KEEDU- ja MAJAPIDAMISRAAMAT
II täiendatud trükk
mis vastab uuele toitmisviisile, üle 1300 proovitud retsepti, palju üldjuhatusi toitmisest ja kodumajandamisest hulga piltide ja tabelitega — 640 lk Hind 3.80, köidetult 4.80.
Saadaval „PÄEVALEHE" ja teistes paremates raamatukauplustes.
Pealadu. TARTU, SUURTURG 11—2. E. Sild.
Raha ettesaatmisel raamatu kättesaatmine tasuta.

Jõudis müügile esimene anne G. Hruštšov-Sokolnikovi ülipõnevast ajaloolisest romaanist

Stenka Rasin

Teos ilmub 6—8 andes, nädalas anne, ja on saadaval kioskites ja raamatukappides üle riigi.

ESIETENDUSEKS Saksa 1937./38. a. **MODERN**

filmitooodangu muusikaline hiilge

Lida Baarova
Hans Söhnker
Harald Paulsen
j. t.

valsikuninga JOHANN STRAUSS'i surematus operetis

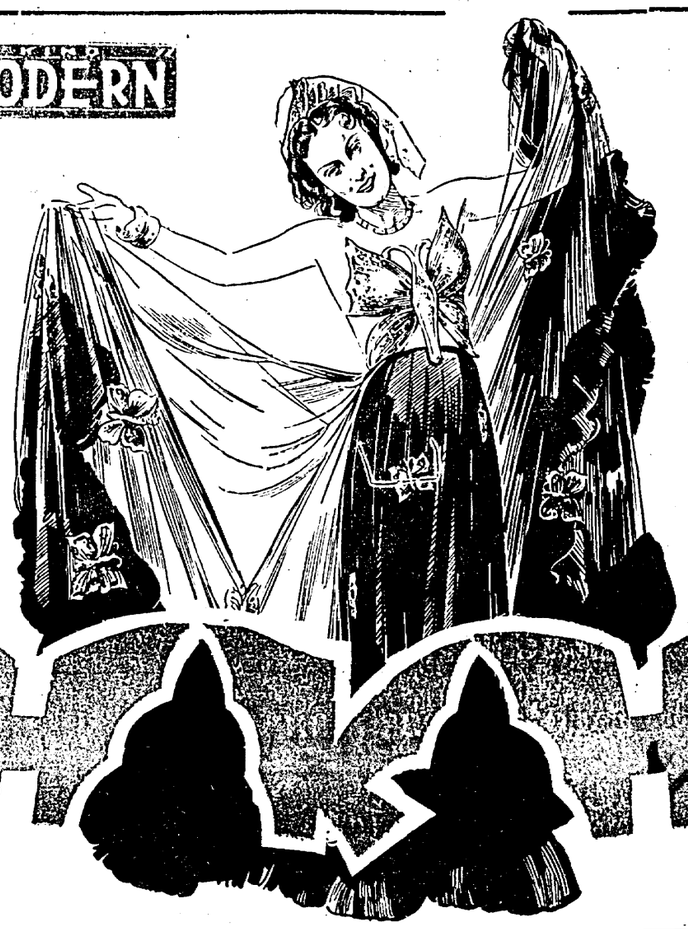

Friedl Szepo
Georg Alexander
Hans Moser j. t.

Mängib maailmakuulus Berliini Philharmonia orkester Alois Melichar'i juhatusel.

WALTZTIME

Režii Paul Verhderen. Kunstil. külg Hans Zerlett.

5|7|9 pühap. 2|4|6|8|10 Palutaks sea

Esietenduskino **ARS**

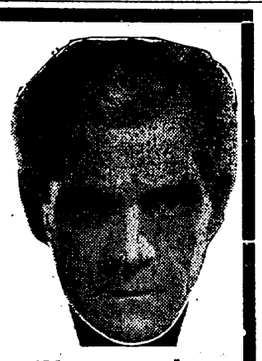

Esietenduseks põnevusfilm, mis kannab teid uskumatusse fantaasiavalda

Põnevam kui ükski kriminaalromaan! Võimatu saab võimalikuks!

Boris Karloff

kinolina suurim karakterosade näitleja, suu filmis

Dr. Laurience'i katse

Algminutitest peale jälgite hinge kinni pidades seda fantastilist linastust. Teadusele võimatutena paistvad salapärasused saavad tõeks . . . Inimene, kes mängis kaasinimeste mõistusega . . . inimesed olid tema katsejänesteks.

II. Huvitav ja mitmekesine lisaeeskava.

Seansside algus ärip. 5, 7, 9, pühap. 2, 4, 6, 8, 10.

BI BA BO

Viimaseid päevi

lõbus meeliköitev ja seiklusrikas armuromaan!

Erakordne näitlejate koosseis!

Kauneim ja armastatuim filmiläht

Joan Crawford

esineb koos

William Powell'i ja Robert Montgomery'ga

R. BOLESLAWSKI lavastuses

„Pärlid ja pisarad"

See on pööraselt ärev ja täis ootamatuid üllatusi linastus.

Filmitud FREDERICK LONSDALE'i näidendi järele.

II. Uusim „Fox" nädalaringvaade ja E. Kultuurfilm.

Seansside algus 5, 7, 9; pühap. 2, 4, 6, 8, 10

UUDIS!

PUUDER „Luxus" A.S. „ODOR"

Ilmus müügile „LUKSUS" puuder moodsa lõhnaga, 14 erivärvingus.

A/S. „Odor".

Pühapäevil kella 11-2 ja ärip. kl. 9—5

fotoateelier **Tarikas**

meisterfotograafid Kuninga 1.

Sonja Lewin
Efraim Pessin
kihlatud
PÄRNU TALLINN

PASSILIKUD JÕULUKINGID

Kodumaa ja välismaa parfümeeriat kui ka klaas-jõulupuuehteid ja ladvatähti suures valikus soovitab

A. MARKUS & H. SEEZEN,

Tallinn, Harju 45, end. Feischneri ruumes; Viru tän. 19; Tartu, Võidu tän. 1.

Koolipoisid läksid suusatama

Tallinna poeglaste kommerts- ja taubanduskool korraldas täna esimeje suusapäewa. Õpilased kogunesid hommikul Kadriorus Peetri maja juures. Warsti siirdus eluröömus suusatajate pere laiadele lumeväljadele, üle Lasnamäe Liikatile.

Poola-Eesti tariifiprotokoll ratifitseeriti

Warsjawi, 17. 12. (ETA) (Pat) Senat ratifitseeris rea seaduseelnõusid ja nende hulgas ka Poola-Eesti tariifprotokolli.

2200 mustsärklast Abessiiniasse

Napoli, 18. 12. (ETA) (Havas) Täna lahkus siit aurik „Toscana" pardal 2200 mustsärklast, et sõita Massauasse (Abessiinias).

Jaanimäe tapja protsess Viiburis

Otsuse tegemine lükati edasi

Helsingi, 18. 12. (ETA) Eesti kunstnik E. Jaanimäe tapja E. Taurio süüdistusasi oli eile arutusel Wiiburi raekohtus. Asjaarutamisel midagi uut ei selgunud. Kohus lükkas otsuse tegemise edasi 14. jaanuarile, millal kuulatakse üle ka Jaanimäe kaaslane kunstnik Tammet.

Soome ei võta tarvitusele Kesk-Euroopa aega

Helsingi, 18. 12. (ETA) Posti- ja telegraafiwalitsus on saatnud teedeministeeriumile kirja, milles teatatakse, et posti- ja telegraafiwalitsus loobub tema poolt juba 1929. aastal tehtud ettepanekust Kesk-Euroopa aja tarwitusele wõtmiseks Soomes. Kuigi see muudatus oleks kasulik posti-, telegraafi- ja telefoniühenduse, tuleb siiski esmajoones arwestada pahesid, mida niisugune muudatus tekitaks terwishoidlikul ja majanduslikul alal kogu rahwale, üteldakse kirjas.

Greeka saadik esitas volitused

Täna kell 12 esitas Greeka saadik Kimon A. Collas riigihoidjale K. Pätsile oma wolitused.

Wastastikustes kõnedes kriipsutati alla austus- ja sõprustundeid Greeka ja Eesti wahel.

Beck külastab Riiga ja Stokholmi

Helsingi, 18. 12. (ETA) „Uusi Suomi" teatab Warsjawist Poola wälisministri Becki eelseiswate wälisministrite külastuste kohta, et lähemal ajal minister Beck teeb wastukülastuse ainult Riiga ja Stokholmi.

Prantsuse õhuminister Londonis

London, 17. 12. (ETA) (DNB) Nagu alles niiid teatawaks saab, wiibib neljapäewast saadik Londonis Prantsuse õhuminister Pierre Cot, kellel oli siin Inglise õhuministri lord Swintoniga pikem läbirääkimine.

Uue põhiseaduse maksmahakkamise pidulik tähistamine

Uueaasta öö riigihoidja peab raadiokõne Kadrioru rongkäik lossi ette. — Pidulikud jumalateenistuse 1. jaanuaril aktused linnades ja maal

Põhiseaduse jõusseastumisest teatamise suurtükipaugud

Eesti wabariigi uue põhiseaduse maksmahakkamist uueaasta öö tähistatakse üle maa erilise pidulikkusega. Wastawad kawad on juba koostatud. Neist on informeeritud isikuid ja asutusi, kes kohtadel on lubanud selles asjas algatuse oma peale wõtta.

Tallinnas kujuneb põhiseaduse jõusseastumise tähistamise kawa järgmiseks: kell 23.30 min. kesklinnast läheb ühine suur rongkäik Kadrioru lossi ette. Rongkäik moodustub kaitseliidust, tuletõrjest ja teistest organisatsioonidest, nii palju kui neil on wõimalusi kaasa tulla. Wõimalik, et rongkäigus esinewad ka lipud ja tõrwikud. Rongkäigu saatjateks kutsutakse kõik Tallinnas leiduwad sõjawäe, kaitseliidu, tuletõrje ja teised orkestrid.

Kell 23.40—24.00 riigihoidja peab kõne Kadrioru lossist, mis edasi antakse raadio-ringhäälingu kaudu. Punkt kell 24.00 põhiseaduse maksmahakkamisest teatawad 21 suurtükipauku. Tallinnas need lastakse arwatawasti Harjuwärawamäelt. Suurtükipauke annawad kas sõjawägi wõi kaitseliit, kus patareid olemas — linnades, alewites, alewikes ja mujal, kus wõimalik. Sellele järgneb Kadrioru lossi ees Tallinna linnapea wõi kaitseliidu ülema terwitus riigihoidjale, millele riigihoidja wastab.

Pealinna tähtsamad hooned ja osad (Toompea, Kadriorg, mõned tähtsamad tänawad) illumineeritakse. Kadriorus, Wabaduswäljakul ja Raekoja platsil seatakse üles waljuhääldajad, mis edasi annawad riigihoidja kõne, terwituskõne Kadrioru lossi eest ja hümni. Wabaduswäljakul ja Raekoja platsil mängiwad uueaasta öö puhkpillide orkestrid, kes oma ettekandeid algawad hümniga peale waljuhääldajate kaudu edasiantawate terwituskõnede lõppu.

Teistes linnades, jamuti mundes kohtades, korraldatakse põhiseaduse lik tähistamine wastawalt kohalike wõimaluste piirid hoidja kõne antakse edasi w kus see wõimalik. Kui ku liku elu juhid soowiwad sü neid seda teha.

1. jaanuaril kogu u des ja maal — pannakse Peale lõunat kell 17.00 k ja maal pidulikud koosolek tu aktuste kõned wõi teine tatakse ringhäälingu kaudu. olekuil tahetakse kuulata aktuse kõnet raadio kaudu korraldada algusega kell 1 wõib korraldada neid ka r

Kiirikutes ja palw uue põhiseaduse elluastum lustega wana-aasta kui k teenistustel.

Wana-aasta õhtul, unee uueaasta õhtul kõigis ra nagu teatrid, peod, ballid j minutilistes kõnedes põhise wängitakse wõi lauldakse

Kinodes näidatakse teksti ja mängitakse jamu alul kas wana-aasta õht tuleks demonstreerimisele e da sisse juhatawad fanfaar neb hümn. Hümni ajaks waatesaalid, publik tõuseb tatakse uue põhiseaduse sis weel mõnedest pidulikest

Silgukaupmehelt warastati hobune ühes ree ja kaubaga

Reedel awaldas Rakwere kriminaalpolitseile Rakweres, Pitk tän. 46 elutsew Kaarel Taal, et temalt on öö warastatud hobune ja regi ühes kaasasoleiwa kaubaga. Nimelt olnud tal rees üks tünder silku, lauakaal ja 23 kilomõõtri. Ta olnud oma kaubaga Ilwanduse-walla Rohu külas ajutiseiwa Suurekaewu talu juures, kuhu sisse astunud, et majarahwale silku pakkuda. Ilmesti majast wäljudes olnud hobune ühes kaubaga kadunud. Warastatud hobune oli wärwilt kõrb mära ning 24 aastat wana. Ollakse arwamisel, et wargus paudi toime peamiselt rees oleva kraami saamiseks, kuna hobusewargusi wiimasel ajal on wõrdlemisi wähe ette tulnud.

Wõrtsjärwel nõu misõig

Tarwastu põllumeeste kon tati hiljuti eineda soowiawal riumile, et Wõrtsjärwe kalde antaks kalastamisõigus nend piirkonnas. Praegu makswa k kud, kui nad tahtsid teatud selle rentima põllutööministeer

Wõrtsjärwe ümbruse maao et neil awaneb edaspidi wõ piiigiks järwe kaldaäärseid kohta pannakse Wõrtsjärwel

A.-ü. „Eesti Wosworiidist" sai a.-ü. „Eesti Fosforiit"

Põhikapitali suurendati 1.150.000 kroonile

Waliti juhatus, nõukogu ja rewisjonikomisjon

A.-ü. Eesti Wosworiidi aktsionäride eilsel peakoosolekul majandusministri abi E. Wendelini juhatusel otsustati muuta aktsiaseltsi põhikiri ja suurendada põhikapital 1.150.000 kroonile wastawalt uutele ülesannetele, mille täitmisele sellel ettewõttel tuleb asuda riigiwalitsuse soowide kohaselt. Ühtlasi waliti uus juhatus, nõukogu ja rewisjonikomisjon.

Juhatusse waliti majandusministeerium töösusosakonna direktor inf. J. Kark, sama osakonna inspektorid keemik L. Kampman ja inf. O. Wucht, põllutööministeerium põllumajanduse osakonna abidirektor agr. J. Ümarik ja Wiljandi Eesti Põllumeeste seltsi kaubandusosakonna direktor M. Trunsöök. Juhatuse liikme kandidaatideks said A. Awesson ja O. Jürgenson, esimene senine a.-ü. Eesti Wosworiidi tehniline direktor ja teine asjaajaja direktor.

Nõukogusse waliti majandusministri abi E. Wendelin, maksudewalitsuse direktor H. Kukk, majandusministeerium nõunik W. Daniel, sama ministeeriumi kaubandusameti juhataja E. Uneman, põllutöökoja direktor T. Kind, Tallinna Eesti Majandusühisuse direktor A. Elsas, T. Pool, A. Ehrlich ja A. Oinas.

Rewisjonikomisjoni waliti R. Muneman, majandusministeeriumi laenudebüroo juhataja, P. Öpik, Pikalaenu Panga president J. Kalm, Seemnewilja ühisuse direktor A. Tealu, J. Kõlp ja F. Kask.

Kuna nuel ettewõttel tuleb otsekohe asuda ihendusse wälismaalisega, siis otsustati aktsiaseltsi nime juures wõtta ette wäike „iludusoperatsioon". Eestipärasest Eesti Wosworiidist sai rahwuswahelise kõlaga Eesti Fosforiit.

ümbersündinud a.-ü. Eesti Fosforiidi ülesandeks on laiendada fosforiidituõstust ja kaewandust ning fosforiidi rikastamise seadeldist, ehitada uus superfosfaadiwabrik Kopliisse, samuti uus wäärwelhappewabrik selle juure.

Töökawa ja finantsplaani koostamine jäi juhatuse hooleks, kes tuleb kokku täna wõi esmaspäeval. Esialgu peakoosolek direktoreid ei valinud. Direktoritena on nähtud ette keemik L. Kampman ja inf. O. Wucht, kes juba praegu tegelewad fosforiidi-küsimustega, olles wabastatud senisest ülesannetest majandusministeeriumis.

Wabriku ehitamine algab tulewal kewadel. See kestab poolteist aastat. Samal ajal toimub ka kaewandustegewuse laiendamine, et warustada uut wabrikut toorainetega wajalisel määral.

Awalik protest

Raadiotehase „Ret'i" direktor H. R. Wörk on oma seletuses „Uudisleht" 14. dets. 1937, Eesti raadioturu olukorra üle ette toonud Eesti raadiokaubanduse kohta sellaseid insinueeriwaid wäiteid, et selle wastu peab tõstma kõige waljumat protesti.

Dir. H. R. Wörgu kui konkureeriwa raadiotehase juhi seletus, nagu warustaksid wälismaa raadiotehased Eesti turgu säärase alawäärtusliku kaubaga, mis kõlbab ainult Eestisse ja Balkanile, on — kui mitte kõlwatu wõistluse wastu wõitlemise seadusega wastolus seisew, siis wähemalt sihilik ja asjatundmatu.

Need wälisriikide raadiotööstused, kes warustawad Eestit raadioaparaatidega, on maailma tuntumad raadiotehased ning üldse pioneerid raadiotehnika alal ja see kaup, mis saadetakse Eestisse turustamiseks, on müügil kogu maailmas.

Nii Inglise, Hollandi, Saksa ja teiste maade suuri raadiotööstusi, nagu on seda Marconi, Philips, Telefunken jne., juhiwad tänapäewa silmapaistwamad raadiotehnika eriteadlased, kes annawad oma loominguga kogu Euroopa raadiotööstusele eeskuju. Wälismaa raadioaparaatide mahategemine direktor H. R. Wörgu poolt on seda imekspanemiswäärsem, et raadiotehas RET ei ole seni ise midagi uut loonud, waid on kopeerinud nende firmade aparaate ja walmistanud neid samade firmade osadest, millede kaupa RET-i direktor tunnistab kõlbma Eesti raadioaparaatide tarwitajatele. Raadiotehase RET-i dir. H. R. Wörgu seletus nab nii tugewasti enesereklaami ja wõistlemahategemise järele, et säärasele teguwiisile oska õiget nimegi anda. See on esmakordne juhus Eesti kaubanduse ja tööstuse elus, kui wõistlewa ettewõtte juht, unustades algelisegi töösturi ja kaupmehe eetika reeglid, nõumata abinõusid, samal ajal, kui härra majandusminister oma kirjas kaubandus-tööstuskoolile soowitab tarwitusele wõtta wiisakaid komme ja on hakanud maha tegema wõistlewaid firmasid. Misugustel põhjustel ta seda teinud on, meid ei huwita, waid peame oma kohuseks kaitsta Eesti tööturite ja kaupmeeste huwi siinkohal kinni naelutada RET-i raadiotehase direktori H. R. Wörgu teguwiisi, millisele meie waid põlgusega suhtuda.

Nagu direktor H. R. Wörk seletab, müüwat Eesti raadiokaubandus kindlat kontrolli ja nagu sama seletuse eessõnas öeldakse, ka sellase kontrolli sisseseadmist algatanud majandusministeerium ees. Eesti raadioaparaatide müüjatel ja ka töösturitel ei ole midagi pooletu kontrolli wastu, kui seda teostatakse erapooletult ja kindlate normide järele.

Ü. E. Muusikariistade Kaupmeeste Ühingu raadiosektsioon.

Tallinnas, 18. detsembril 1937.

Rahvahääletus otsustab sõja

Washington, 17. 12. (ETA) (Havas) President Roosevelt seletas, et demokraatliku rahwasaadikute ettepanek, mis taotleb ühendriikide põhiseaduse muutmiseks mõttes, et sõja kuulutamiseks on wajalik ette wõtta rahwahääletust, on wastolus walitsuse põhimõtetega. See ettepanek tuleb saadikutekojas arutusele alles jaanuarikuus. Nii riigidepartemang kui ka ühendriikide ajakirjandus on Ludlowi ettepaneku wastuwõtmise wastu. Tähendatakse, et kui see ettepanek peaks wastu wõetama, siis see nõrgestaks presidendi wõimu wälispoliitilisis küsimustis, hilistades ühtlasi tõenäoliselt ühendriikide astumist sõtta. Ludlowi ettepanek on leidnud demokraatide ja ka paljude potsifistlike ja usuliste ühingute poolehoidu.

Tööliskoda nõaub wanade töö liste kindlustamist eripensionig

Kewadeks on sõdata wanaduse ja töövõimetuse wastu kindlustamise seaduse kehtimahakkamist. Tegelik pensionide wäljamaksmine selle seaduse alusel hakkab aga toimuma märksa hiljem — kuulbawasti alles 6—8 aasta pärast. Nimelt tekib pensioni saamise õigus siis, kui kindlustatu on pikema ootaja jooksul tasunud oma kindlustusmaksu. Sellega ei saa mingit pensioni need wanad töölised, kes on praegu juba lahkunud töölt wanaduse tõttu wõi kes wabanewad töölt enne seaduses ette nähtud ooteaega. Nende tööliste olukord on äärmiselt raske, kuna meie maadalate palkade juures, kui ka tööliste organisatsioonide ainelise ressursside wähesuse tõttu, on nende ülalpidamise wõimalused wäga piiratud.

Neil kaalutlusil on tööliskoda wälja töötanud ja sotsiaalministrile esitanud konkreetse ettepaneku küsimuse lahendamiseks wanaduse ja töövõimetuse wastu kindlustamise seaduse ülemineku eeskirjade näol. Selle ettepaneku kohaselt saaksid need töötajad tööstuslikes käitistes, kes on saawutanud pensioni saamiseks ette nähtud wanuse wõi selle töövõimetuse ulatus wastab pensioni saamiseks ette nähtud määrale enne kindlustamise korra kehtimahakkamist, wõi kes ei oma pensioniõigust seetõttu, et nende kindlustusmaksud katkesid töölt lahkumise tõttu enne seaduses ette nähtud ooteaega, eripensioni kahekordse alaspensioni suuruses.

Eripensioni õigus tekib siis, kui wastaw isik tegutses töötajana aja jooksul, mis wõrdub seaduses ette nähtud ooteajale. Eripensioni kulud kaetakse riigi eelarwe korras.

Tartus korraldati uudisloomingu õhtu

Oma töödega esinesid K. E. Sõõt, Fr. Tuglas, J. Semper, R. Janno, B. Alver j. t.

Tartu Kunsti ja Kirjanduse Klubi korraldas reede õhtul Tartu kutseühinuste kodu saalis uudistooste õhtu ühes muusikaliste etteannetega. Meie tuntu wanameister Karl-Eduard Sõõt esitas oma peatselt ilmuwast luuletusteraamat „Kunstirõõ" 4 pala, kuna Betti Alver kandis ette oma 2 luuletust. Proosajaoladega esinesid Joh. Semper, kandes ette katkendeid oma reisikirjeldusest „Lõuna risti all", F. Tuglas katkendiga „Wäike Illimar 2"-ja Richard Janno katkega romaanist „Kaks ja üksainus". Ettekandeid jälgiti pinewa huwiga ja awaldati autoreile kiitust.

Muusikalises osas esinesid tšellosoolodega Tõnis Kuusna, lauludega prl. Elsa Maasik ja wiiulil E. Turgan, kuna klawerisaade oli W. Tiitingilt.

Rõõbiti uudisloomingu õhtuga oli korraldatud samas muumis ka kujutawate kunstide poolt maalide näitus. Näituse oli eesindatud töid hulgalt nimekailt maalikunstnikelt. Osa maale on müüdaw.

Kunsti- ja kirjanduse õhtust wõetis osa publikut üsna rohkesti. Pisut igawaks kujunes ainult eeskawa algus ootamine, mis hilines miskipärast tiigikaudu ¼ tundi.

Sudeedi-sakslaste esindajad Delbosi juures

Praha, 17. 12. (ETA) (Havas) Tschechhoslowakkia walitsuse palwel Prantsuse wäliminister Delbos wõttis eile wastu Sudeedi-sakslaste erakonna esindajad senaator Profneri ja rahwasaadik Kundti. Mõlemad rahwusrõõmustatud kinnitasid Delbosile, et Sudeedi-sakslased tahawad olla head sakslased kui ka head Tschechhoslowakkia riigi kodanikud. Nad lisasid, et Saksa-Prantsuse sõbrunemine, eriti aga Tschechhoslowakkia-Saksa lähenemine aitaks palju kaasa nende seisukorra ühendamisele.

Tallinlane warastas Helsingi haiglast mikroskoope

Tallinna ringkonnakohus mõistis kuueks aastaks wanglasse tallinlase Leo Znamenski, kes oli panud toime Helsingis mitu wargust.

See oli 13. mail, kui Helsingi kriminaalpolitsei teatas Tallinna kriminaalpolitsei, et Helsingi üldhaiglast on warastatud mikroskoop, mis on 6000 soome marka wäärt, kirurgia-haiglast üks 1000-margaline mikroskoop ja teine 1700-margaline mikroskoop. Helsingi kriminaalpolitsei teatas seda Tallinnasse igaks juhuks, et kui need asjad peaks siia toodama, siis Eesti politsei teaks neid kinni pidada.

23. mail sai Tallinna kriminaal-abikomissar Tamtik andmeid, et siin tuntud waras Leo Znamenski on käinud Soomes ja realiseerinud nüüd siin sealt warastatud asju. Znamenski ise oli kukkunud rahuriikumise pärast wanglasse.

Politsei otsis Tondi tän. nr. 8—9 ta korteri läbi ja leidis sealt mikroskoobi ühes tagawara-objektiiwidega, okulaare, kaks niwelleerimisaparaati, ühe hämoglobinomeetri ja ühe soome üliõpilasmütsi. Ka leiti sealt reisikaart, millest oli näha, et ta oli Soomes käinud kolmel korral. Oma elutkutsena wõi ametina ta olt lasknud märkida kaardile „üliõpilane", kuigi ta ülikoolis pole käinud.

Leitud mikroskoobi kohta seletas Leo Znamenski wõõrasema Hilda Znamenski, et see kuulub tema sellele wõõraspojale, kes töötab Wiljandis arstina.

Leo Znamenski ise aga seletas, et tema on selle mikroskoobi ostnud Wiru tän. kellelgi Arnold Stambergilt 300 kr. eest. Hiljem ta seletas, et on ostnud selle resoran „Astorias". Soomes ta polewat käinud, warguši pole üldse toime pannud.

Wõõrasema seletas ülekuulamisel, et Leo Znamenski on käinud kolmel korral Soomes. Esimesel reisul ta toonud Soomest kaasa ühe mikroskoobi, mille müünud ühele Tallinna arstile, arwatawasti dr. Sääsele. Teisel korral ta toonud kaasa jällegi ühe mikroskoobi, mille müünud Tartusse. Ka kolmandal korral ta toonud sealt mikroskoobi kaasa.

Leo Znamenski ise seletas ülekuulamisel, et ta on huwi pärast käinud kolmel korral Helsingis. Wiimasel korral ta ostnud wõõrastemajas kahelt soomlaselt ühe mikroskoobi. Mis puutub niwelleerimisaparaati, siis selle ta ostnud Tallinnas restoran „Imperialis" kelleltki Johansonilt. Hämoglobinomeetri ta ostnud Uuelturul tundmatult, objektiiwid aga wanakraamiturult.

Teisel ülekuulamisel seletas Znamenski, et ta on ostnud kelleltki Toiwoselt kolm mikroskoopi. Ühe te müünud dr. Sääsele ja teise dr. Citowitschile.

Juurdluse selgus, et Znamenski on tõesti nendele arstidele mikroskoobid müünud. Ühe mikroskoobi ta oli müünud Tartus August Tambergi nime all prof. Ernst Masingi kaudu ülikoolile.

Soomes toime pandud juurdlusega tehti kindlaks, et Znamenski on warastanud peale mikroskoopide ühelt üliõpilaselt kirjutusmasina ning äridest ühe klarneti ja ühe binokli ning on esinenud seal cand. fil. Thomsoni nime all.

Leo Znamenski on 30 a. wana ja mitmel korral warguste eest karistatud. Seekord ta mõisteti, nagu eelpool öeldud, kuueks aastaks sunnitööle.

Riigikohus

Otsuseid

Administratiiw-osak. kohtuistungil 10. dets. jäeti tagajärjeta: August Padjuse palwe, Werner Mehksi, Gustaw Mändi, korterite puuduse kõrwaldamise ühingu „Corona", Karl Rilgi, Edgar Rückeri, Albert Lipsaare, maksudewalitsuse direktori (Karl Willbergi asjas), August Jürise ja Aleksander Iwanowitschi kaebused.

Kaewatud otsused tühistati: A.-ü. Balti puuwillaketramise- ja kudumisewabriku, Johanna Riglase erakaebuses, Johan ja Elisabeth Sisaski, maksudewalitsuse direktori ja Johan Taari kaebustes.

Otsuse kuulutamine lükati edasi: Anna Timbergi, Edit Roosiorgi, Eduard Taltsi ja Frits Laatsi kaebustes.

Tsiwil-osak. 10. dets. jäeti tagajärjeta: Suislepa piimatalituse ühisuse likw.-komisjoni, Jüri Jürgensoni, Johanna Medowi, Wilhelm-Ludwig Mõdowi, Karl-Reinhold, Alma-Julie ja Wilhelmine-Emilie Medowi, mittekaubanduslikul alal maksujõuetuks tunnistatud Samuel Mendelewi, Aleksander Dunajewi, Jakob Kotowi, Anna Shaworonkowi, Darja Belsäjewi, Madli Jürgensi, Jaan Müleni, Ewald Pütsepa, Julie Jõgewa, Robert Meiuse, Isak Berkowitschi, Juuli Rätsepa, Peeter Koobi ja Salme Ehrenpreisi kasj.-kaebused.

Kaewatud otsused tühistati: Eduard Wällo, Julius Pääsukese ja Johannes Oissi kasj.-kaebustes.

Otsuse kuulutamine lükati edasi: Leena Tedderi, Elli Saare, Paul Leonowi, Adele Aadla (end. nimega Wankner), Karl Heinweli, Johannes Rojsmanni ja August Roosi kasj.-kaebustes.

Politseipeegel

Regi riiwas autot. Pärnu mnt. nr. 28 elutsew taksoauto nr. A-1834 juht Mihkel Kimmel awaldas politsei, et Maakri ja Lennuki tänawate nurgal jõitnud reega tema sõidukile külge Wiimsi wallas elutsew Ilse Katk. Kokkupõrke tagajärjel saanud wigastada auto uks, millest tekinud kahju awaldaja hindab 50 kr.

Lärmitses endise naise korteris. Liiwalaia tän. nr. 42—4 elutsew Alide Laht awaldas politsei, et tema lahutatud mees Juhan Lepitson tulnud joobnud olekus tema korterisse, kus lärmitsenud, riikudes seega awalikku rahu. Lepitsoni elukoht on Söörensi tän. nr. 10.

Joobnud isikuid paigutati politseiarestimajja 5.

SOOVITAME
KOOKOS-PÕRANDALINIKUID JA
KOOKOSJALAMATTE.
A.-ü. „Kaubamaja Estika",
Tallinnas,
S. Karja 20/12, kõnetr. 447-67.

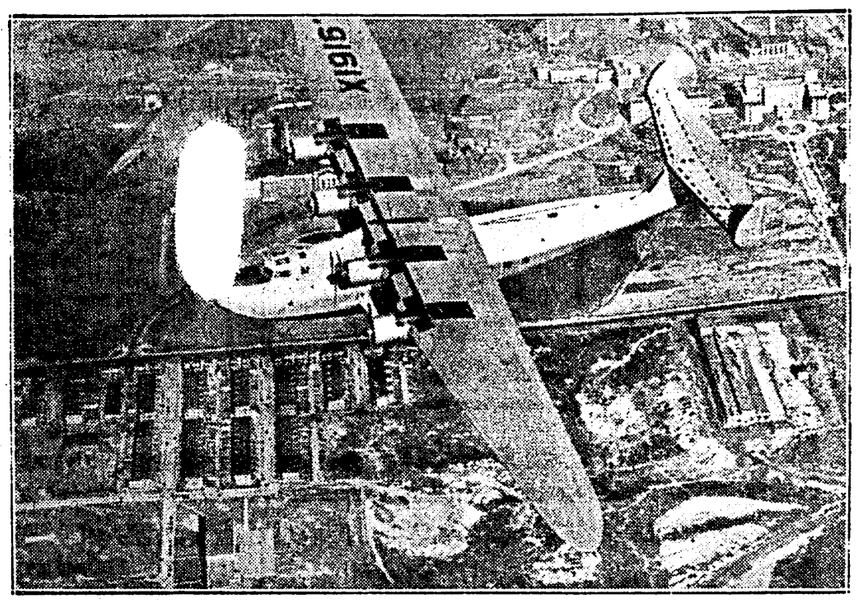

USA ehitab Wenemaa jaoks hiigellennukeid. Nõukogude Wenemaa on Ameerika tehastele annud limise hiigellennukitele, mis wõiwad wõtta peale 46 reisijat. Pildil: Walmissaanud hiigellennuki proowilennul.

Maroko mässuliste juht wangistati

Moodne tuhandeaastaste traditsioonide säilitaja

René Krauss jutustab, kuidas ta on Marokos ajanud „Maroko sakiiri" Allal el Fasi jälgi. Osaw sakiir on end poetanud pan-islamismi liikumise juhiks Marokos. Krauss ei leidnud teda kloostri müüride wahelt ega wõõrastemaja saalidest, Atlase mägedest ega Fezi bulwaaridelt. Teed näitasid berberi scheigid, araabia ajakirjanikud, prantsuse salapolitseinikud, rahawahetajad, kerjused ja paljud teised, kes joowisid teenida jootraha wälismaalasilt. Kõikjal oli tunda selle mehe jälgi, näha ta warju, ainult mitte teda ennast. Fezis oli ta rääkinud põrandaalusel üliõpilaste koosolekul, Tangeris oli teda nähtud rahuswahelises linnasaos ühes wälismaalastega, Tisinti oasis oli ta juhatanud suguharu-wanemate koosolekut. Kõikjal oli ta kas olnud, saabus, wõi oodati teda, kuid kuštki polnud teda leida. Wiimaks ometi kohtas Krauss teda Maroko mässuliikumise keskuses Fezis.

Allal el Fasi oli oma tähtsaimate pooldajate keskel. Seal oli Omar ben Abdeldschelil, mässuliste kawatsetawa walitsuse suurwesiir wõi peaminister. Tema kõrwal seisis Mohhamed ben Mesjaud, tiibilise wenelase nõoga marokolane. Siis oli seal weel ajalehe „Difaa" (Kaitse) toimetaja Abdenebija Kaeraibi, kes lootis saada „propagandaministriks", ja teisi „tulewasi suurusi". Nad olid tulnud kokku määrama tulewase „walitsuse" juhtnööre. Kuid politseil läks korda nende jälgi leida ja neid wangistada mõni tund enne nende endi kawatsetud mässu algust. Nad saadeti Senegali roimarite-kolooniasse.

Päew enne seda olid mässulised weel wäga julged. Allal el Fasi põles weendest, et ta on prohweli järglane. „Maroko sakiir" on umbes 35-aastane ja näib selswat kuskil kahe maailma wahel. Euroopa ülikonna peal kannab ta araablase mantlit, mille peakate warjab ta näo. Ta räägib hästi prantsuse keelt, ainult weidi araablasele omaste kurguhäälikutega. Ta walitseb suurepäraselt poliitilist ihargooni, rääkides demokraatiast, progressist, inimõigustest ja ühedigustest. Kuid Euroopa tsiwilisatsioon on sakiirile nagu ülikond marokolase kuue all, mille ta homme lubab ära wisata. Sakiir teab wäga hästi, et näljahäda, mis kange põua tagajärjel juba mitmendat aastat on Marokot külastanud, toob tema leeri palju pooldajaid. Ta oskab oma kodumaa majandushädasid hästi kasutada poliitilisteks kihutustööks. Selmata wõib Maroko Prantsusmaa mõõduka juhtimise all parimini uneldu koostööst teiste kultuurmaadega. Sakiir on sellest hoolimata otsustanud sidemed Maroko ja Prantsusmaa wahel läbi lõigata. Ta ei taha olla riigi kodanik, kus walitseb ühelik kord, waid Marokos sisse seada isiklikku diktatuuri ja kehtima panna wanad araabia kombed.

Rääkides eurooplasega Allal el Fasi mõõdu püüab oma kawatsusi ilustada. Ta räägib enda sõnu mõjust rahwale: „Kui mind wangistatakse, siis tekib minust märter, ja sellena ma olen wõitmatu." Needsamad nad täitusid. Niipea kui Marokos sai teatawaks, et sakiir on wangistatud, korraldati kõikjal meeleavaldusi ja juhtus weriseid kokkupõrkeid. Sellest hetkest alates, kus sakiir pandi wangi, pole Maroko kindlate residendil polnud enam rahulikku ööd. Nii ametlik kui diplomaatlik kui sakiir püüab olla euroopalik, muutub ta näoilme äkilaks, kui keskustelu käsitleb Maroko sultanile Sidi Mohhamedile. See on sõbrunenud fõnade järele Juudas, kes töötab koos walgete araablaste häwitamiseks.

Sultan on wäga tagasihoidlik ja haritud inimene, kes asjatult ootab oma rahwalt tunnustust. Sultan umbes 30-aastane mees, kelle huuled oskawad kõnelda ja silmad sõnatult jutustada. Noor sultan on ka läbi meieaja inimene. Kõige rohkem huwitawad tema majanduslikud ja sotsiaalküsimused. Ta töötab moderniseerimise kallal, mis Prantsuse protektoraat jätab täiesti tema ülesandeks, uurib eksporthinnaga tööpalkade omawahelist sidet, jälgib hoolikalt rahwahelist ajakirjandust ja on hästi informeeritud kõigist aktuaalsest probleemest. Kojaga kokkupuutuwad araablased räägiwad, et sultan, kuigi tal on haarem, on armunud oma seaduslikku naisesse. See sajandi poeg on ka wana kaliifi järglane ja tuleb aastase traditsiooni hoidja, tal peab olema ainult haarem, kus olewat neegriorjatare, kohwipruune jõesse ja wanu sugulasi, kuid sultan ei tõsta tiiat üle haaremi läwe.

Oma rahwale noor sultan wõib end näidata ainult kord nädalas, reedel mošheesse sõites.

Toimetusele saadetud kirjandus

Karl-August Hindrey: Sündmusteta suvi. Romaan. O.-ü. „Noor-Eesti Kirjastus" Tartus, 1937. a.

See romaan näitab K. A. Hindreyd jällegi hoopis uuest küljest. Selles üheainsale suvele koondatud romaanis on vaatlusaluseks keskealine algav kirjanik, kelle juustes juba halli ja tema seltskonda kuuluvad inimesed, kes suvitavad kusagil ideaalses kohas, millisena arvatavasti on mõeldud Pühajärv. Seltskonna moodustavad vana notar Taar oma naise ja kolme lapsega, kinnistusjaoskonna sekretär Leebik ja muusikamees Room, ka mõlemad abielumehed, ajakirjanik Allast, ebapraktiline poissmees, lahutatud naine Mari-Ann j.t.

Seda seltskonda kujutab ja iseloomustab kirjanik. Ta tähelepanekud on huvitavad ja peened, eriti oskab autor pisiasju ja detaile inimeste iseloomudes ja toiminguis näha ja tabada.

M. Sillaots: Viiskümmend. Biograafiline visand. „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi" väljaanne, Tartus 1937. a. 176 lk. Hind kr. 2,50, kal.-köites kr. 3,75.

Autor nimetab oma teost biograafiliseks visandiks, sest ta ei kuulu otseselt ühegi kirjanduse liigi alla. See teos on psühholoogilise kallakuga iseloomuvaatlus ja temas on usutavalt ja haaravalt kirjeldatud ühe eesti töötava haritud naise elukäiku. Kuigi ka autor ise pühitses hiljuti 50. sünnipäeva, ei sisalda teos siiski isiklikke mälestusi, vaid on puht-fiktsioon.

Autor on võtnud endale ülesandeks kirjeldada eesti haritud naist, kujutada teda tema igapäevases tegevuses, kujutada teda küll positiivses valgustuses, kuid ilma ülistava liialduseta.

M. Sillaotsa teos on aine käsitluselt uudne. Meil on ilmunud küll teoseid, kus meesautorid kirjeldavad naisi, kuid nad pole siiski suutnud küllaldaselt naise sisemaailma tungida, et õieti neid mõista. Siin autor jagab lugejaga mõningaidki eluküpse inimese tähelepanekuid abielu ja armastuse küsimusis.

H. C. Anderson: Muinasjutte. Tõlkinud A. Antik. Karin Lutsu illustratsioonid. „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi" väljaanne. Tartus, 1937. a. 258 suurt lehekülge teksti. Hind kr. 3,50.

Käesolev valimik, mis sisaldab 41 H. C. Anderseni muinasjuttu, on esimene raamat „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi" poolt väljaantavaist „Lastejuttude" sarjast.

H. C. Anderseni muinasjuttude kogu Soomes ilmumise puhul kirjutas tuntud Soome lastekirjanik Anni Swan: „Daani suure muinasjutu-kuninga Anderseni muinasjutud ei vanane iialgi, neis on alati sama värskus, sama puhtuse vaim ja muinasjutu imeline salapärasus." Selle seisukohaga võime julgesti ühineda. Anderseni muinasjutud on ja jäävad ka tulevikus eesti lastele lemmiklugemispaladeks.

See valimik sisaldab H. C. Anderseni levinenumaid, loetavamaid ja ühtlasi kunstipärasemaid muinasjutte ning arvult pakub enam-vähem tühjendava valiku Anderseni muinasjuttude kogust.

Raamat on rikkalikult illustreeritud kunstnik Karin Lutsu poolt valmistatud tekstile vastavate ja kunstipäraste piltidega.

Adolf Hint: Kuldne värav. Romaan. E. Kollomi kaas ja siseillustratsioonid. „Eesti Kirjastuse Kooperatiivi" väljaanne. Tartus, 1937. a. 396 lk. Hind kr. 5.—

Adolf Hinti uus teos „Kuldne värav" on psühholoogiline romaan. Selles kirjeldatakse ühe inimese kujunemist lapsest m e h e k s. Romaani keskseks kujuks on kaluripoiss Laas Raun, kes läbi kehvade olude töötab enda üles inseneriks, kuid väline rahu ei rahulda teda ega kujune kuldseks väravaks u n i s t u s t e m a a l e. Juba varasest lapseeast on ta valusalt kogenud, et on elamusi, millest üksteisele vaigitakse, kus avameelsus lõpeb ja algab ohtlik salatsemine.

Alles siis kui üks naistegelane julgeb järkjärgult paljastada oma minevikku, leiab Raun kadunud usalduse kuldse värava kaasinimese ja õnne juure.

„Kuldne värav" on sisult raske raamat, kuna autor selles paljastab otse halastamatult oma tegelaste pahesid, kuid ta lõpetab selle siiski lepitava akordiga — oma lastes sünnitakse uuesti puhaste ja tugevate inimestena.

Hinti ainekäsitlus on värske, esitatud tüübid elust võetud ja miljöö uudne.

Erni Hiir: „Päikeselised päevad". Valimik sünnimaa-, töö- ja võitluslaule. K.-ü. „Looduse" kirjastus. 192 lk. Hind köites kr. 5,30.

See on raamat meie maast, meie töötavast, võitlevast ja loovast argipäeva-inimesest kelle kanda on jäetud elus suurimad raskused ning keda seejuures kõige enam ohustavad alatised sõjahädad, mille kannul varitseb pahatihtigi õigeksmõistetud ülekohus. Nii on sõdade ajutised vaheajad või pikkliihikesed rahuperioodid tõkestatudki arengu puhul päikesepaistelisiks päeviks, millal inimene saab mahti anduda oma otseste ülesannete teostamisele. Uudsel valgusel on püütud esile tõsta ja selgitada ses raamatus meie igapäevase elu sügavamat ning peidetumat või mahasalatud sisu. Raamatu välist nägusust ilmestavad rikkalikult kunstnik E. Kollomi silmapaistvad originaal-puulõiked.

L. Randkepp: Koldetule paistel. 72 lk. Hind kr. 1,50.

Raamat sisaldab luuletusi. Need on aktuaalse sisuga. Peateemadeks on vaba Eesti, tema ajalugu, tema olevik, tema vabadussõda ja kangelaskujud, tema vaimne ja poliitiline elu. Tõsisesisuliste palade kõrval esineb humoristlikke. Autor on tugeva eetilise orientatsiooniga, mis väljendub eriti tema mõtteteris. V. Elleri poolt esineb kogukene epigramme eesti tähtsamaile avalikele tegelasile; neis avaldub positiivne ja sümpatiseeriv tendents.

„Kolonelleitnant Johan Schmidt". Toimetanud toimkond: M. Tuisk, J. Toomsaar ja J. Taalder.

Kol.-ltn. J. Schmidt oli Vabadussõjas 3. ja 9. rügemendi ülemaks. Viimase ülemana ta kaitses sangarlikult Narvat 1919. a. lõpul. J. S.-ile annetati 3. vabadusristi. Ta suri mõned aastad tagasi.

Dr. Tojohiko Kagava: „Nisuiva". Tõlkinud mag. E. Mänd. „Kristlik Kaitsja" kirjastus Tartus. 344 lk. Hind brošeeritult kr. 2,50 ja 2,60; köites 3,50.

Dr. Tojohiko Kagava on silmapaistvamaid sotsiaalseid reformaatoreid tänapäeva Jaapanis. Tema raamat „Nisuiva" kajastab autori isiklikke kannatusi kui ka õpetusi ja vaateid ühistegevuse, karskuse, usu ja sõja kohta. Raamatut võiks nimetada armastuse ülemlauluks maa, ligemise ja Jumala vastu. Mõne aasta kestes on „Nisuiva" ilmunud Jaapanis 63 trükis ja on tõlgitud peagu kõigisse kultuurkeeltesse.

Jetta Ollik-Andevel: Nõiutud loss. Lastejutt. O.-ü. „Noor-Eesti Kirjastus" Tartus, 1937. a. Hind kr. 0,50.

Raamatus jutustatakse päkapikkude kuninga tütrest Oleliiliast, üksikus metsamajas elavast viulikunstnikust ja kurjast nõiast, kes nõidus kuningatütre koos ta lossiga kiviks. Raamat on kirjutatud lihtsalt kuid kunstilisi nõudeid silmas pidades. Teose nauditavust aitavad tõsta Ott Kangilaski hästiõnnestunud illustratsiooid.

Johannes Semper: Lõuna Risti all. Reisikirju. B. Lukatsi kaas. Hind kr. 4.— Eesti Kirjanike Liidu kirjastus, Tartus.

Mässuline Hispaania, Lissabon, Kanaaria saared, Brasiilia troopikametsad, Argentiina lagendik oma gautšodega, Rio de Janeiro, Buenos Airès, rida teisi rannikulinnu teispool ekvaatrit — kõigest sellest jutustab käesolev reisiraamat, mida illustreerib hulk autoripoolseid ülesvõtteid.

Õigus nr. 7. Artiklid: J. Uluots — Eesti uue põhiseaduse idéestikust. E. Ilus — Ülevaade Poola uue obligatsiooniõigusе koodeksi saamisloost, iseloomust ja sisust. M. Nurk — Läti tsiviilseadustik 1937. I. Sumakov — Süütemus Eestis. Riigikohtu tegelus.

Hinnanot eeringuid

Peekonisigade hindadeks noteeriti 20. detsembrist alates 1. sort 79—88 senti, 2. sort 75—83 senti kilo. Elusigade hinnad on 62—66 senti kilo.

Nõõtsi eksporditawa wärske lambaliha hindade noteerimiskomisjoni koosolekul 17. detsembril 1937. a. noteeriti eksporditawa wärske lambaliha hinnaks Tallinna tapamajades headuse järele 80—85 s. kg, eluskaalu hinnaks franko saatejaam 36—39 s. kg.

Kanamunade hindade noteerimiskomisjoni koosolekul 17. detsembril 1937. a. noteeriti eksportmunade hinnaks 135 senti kg franko kogumispunkt.

Sisetturu munade hinnaks noteeriti 125 snt. kg franko kogumispunkt.

Tendents: rahulik.

Wanemad!
Ärge unustage mitte
oma lapsi — tellige neile
„Laste Rõõm"

Ameerika suurim „jõulumaa", mis on seatud Tennessee osariigis Memphise linnas.

Igaüks oma lapsepõlvest ja noorest east mäletab kui suurt rõõmu pakkus muusikariist, eriti veel aga

jõulu-kingina!

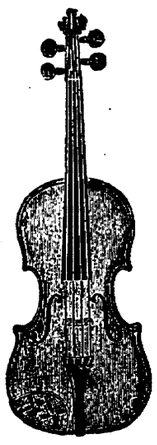

Viiul
Gitarr
Mandoliin
Puhkpill
Tsitter
Kannel
Suupill
Lõõtspill
Harmoonium jne.

Meie valik on suurimaid ja väärikaimaid kogu Eestis — seda teab küll igaüks isegi. Hinnad ja maksutingimused soodsad.

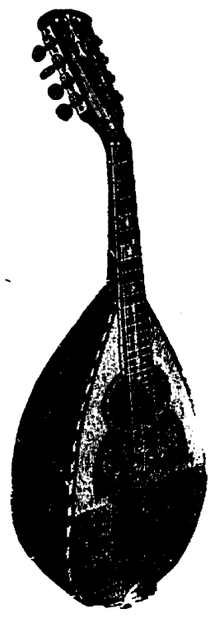

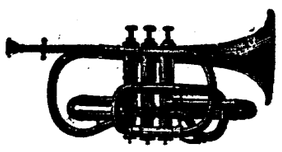

O.-Ü.
ESTO-MUUSIKA

Tallinnas, Viru t. 2
Tartus, Aleksandri 2
Viljandis, Lossi t. 14
Pärnus, Kalevi t. 41
Esindused kõikjal

Saksa massimõrvar Pariisis

Mattis ohwrite laibad villa keldrisse

Pariisis paljastati massimõrwar, Saksa kodanik Weidmann, kes möödunud suwel Pariisi läheduses oli üürinud villa ja seal oma senise ülestunnistuse järele toime pannud kuus mõrwa. Weidmann on Saksa wäejooksik. Selgub, et Weidmann on Pariisis ajutanud jõugu, mis töötas wäliswaluuta wälja weoga mailt, kus see on keelatud. Ta kaaslased Million ja Blanc kukkusid sellega Frankfurdis sisse. Pealeselle kaubeldi uimastuswahenditega, müüdi kokaiini ja heroiini. Jõugu kolmas tegewusala, elawkaubaga kauplemine, pole weel küllaldaselt selgitatud. Weidmann paigutas ajalehtedesse kuulutusi, milles pakkus noortele naistele tantsitarikohti Lõuna-Ameerikasse.

Eraelus Weidmanni tunti kui wäga lahket ja wiisakat inimest, kes endast kõigile jätnud parimaid muljeid. Ühe mõrwatu ema jutustas politseile, et mõrwar on tema poja laiba leidmise järele isegi käinud talle kaastundmust awaldamas. Weidmanni villa naaber jutustab, et noormees on käinud sageli tema perekonnas, weetnud aega tema, ta naise ja 25-a. tütre seltsis. Raadioaparaat on siis keeratud Saksa jaamade lainele. Peale muusika on Weidmann armastanud malet mängida, õpetades seda ka majatüütrele. Noormees jutustas, et elas wäga terwislikult, mispärast ta läks alati juba warakult „koju magama". Kord pahandas Weidmann inimese üle, kes olewat teda reetnud. Sellal oli ta juba oma villa keldrisse matnud ameerika tantsitari Kelleri laiba. Järgmisel päewal ta tappis Lesobre'i, kuid käis sama päewa õhtul naabrite juures muusikat kuulamas. Kui sellest mõrwast lehtedes kirjutati, siis awaldati perekonnas arwamust, et mõrwar pidi olema rumal inimene, jättes oma nimekaardi tapetu taskusse. „Aga kust teie teate, et see oli mõrwari nimekaart?" küsis Weidmann. „Kindel on, et see on mõne kõrwalise isiku nimekaart." Tema teadis, et see nii oli. Kuid kõrwalise isiku nimekaart wiis ääri-weerimööda siiski Weidmanni tabamisele.

Kord jutustas Weidmann, et ta tahtwat autot wahetada, kuna tema senine masin wõtwat liig palju bensiini. See oli tapetud autojuhi Coufferi masin. Mõne päewa pärast oli Weidmannil tõesti uus auto, mis oli kuulunud tapetud Leblonclle.

Politsei on villa keldrist leidnud ameeriklanna Kelleri laiba. Laibal oli kaks sõrmust sõrmes, üks laulatussõrmus, teine briljantidega. Nähtawasti toimus laiba kõrwaldamine villas suure kiirusega. Teiste leidmata ohwrite laipu otsitakse villa aiast. Politsei kaewamistöid jälgib ärritatud rahwahulk.

Weidmann ütles politseile, et ta olewat halwa pärimuse ohwer. Kuid Frankfurdist järele kuulates selgus, et Weidmanni wanemad on wäga lugupeetud inimesed ja selles sugukonnas pole ennem roimareid olnud.

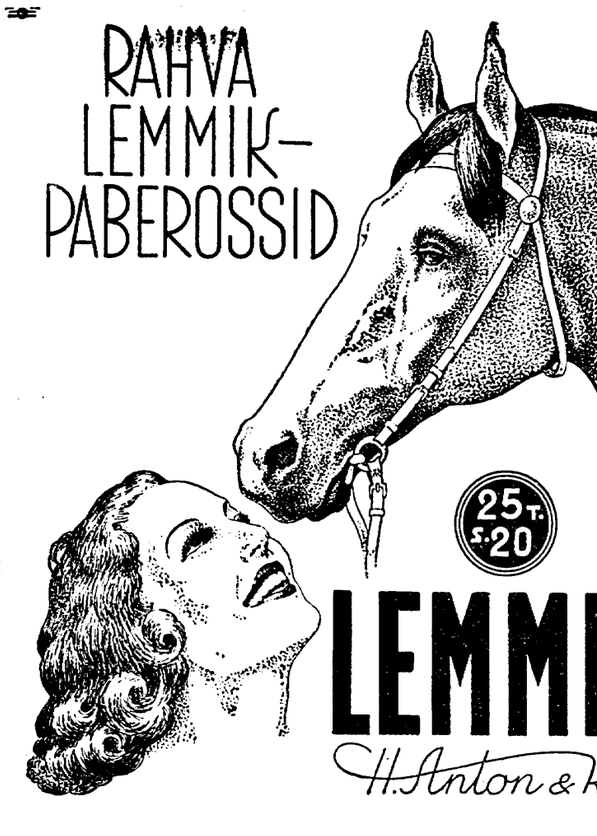

Tartus jõuludeks abiellu 300 paari

Tartu linna perekonnaseisuamet on saanud endale ainulaadse registreerimissaali Eestis

Tartu linna perekonnaseisuameti juhataja Ed. Metsik tutwustas neljapäewa õhtupoolikul ajakirjanikele oma ametiruume ja andis lühikese ülewaate ka perekonnaseisuameti tegewusest wiimastel aastatel. Tänawu on Tartu linnawalitsus nii kaugele jõudnud, et perekonnaseisuametile on joetatud enam-wähem sellele asutusele wastawad ja perekonnaseisu seaduse nõudeid rahuldawad ametiruumid, mis on praegu ainsad sellesarnased Eestis. Eriti imposantse mulje jätab awar registreerimissaal, mis on ühtlaasi ka juhataja töökabinetiks.

Perekonnaseisuameti registreerimislaud wõi „ilmalik altar" on walmistatud linna töökoolis tammepuust ja kaetud musta wineeriga. Samuti on registreerimissaali tooli tammest ja kaetud nahaga. Kantsli ehk „ilmalikul altaril" on sinine kaetw. Kantsli ees asetseb põrandal kallihinnaline waip, mille on walmistanud pr. O. Ruuben. Aknad on kaetud massiiwsete eesriietega ja saal on warustatud rohkete walgus-punktidega ja suure armatuuriga. „Altarimaali" asendab praegu kunstnik J. Piitsepa maal maalu motiiwidel. Linnapea soovi kohaselt asetatakse aga hiljem sinna maal, mis kujutab perekonnaelu ja kus on lapsi wähimalt 12! Mõlemale poole kantsli nurkadesse asetatakse kunstipärased kujud. Nii wõib öelda, et Tartu registreerimissaal kujneb täiesti mugawaks ja eßindusliikuks ning peaks wististi küll aitama siiwendada pidulikke tundeid ühisi eluteed alganate paaride jüdames.

Waade Tartu perekonnaseisuameti registreerimissaali. Ees näha „ilmalik altar", mille taga istub perekonnaseisuameti juhataja Ed. Metsik. Põrandal näha kallihinnaline waip.

Kokku on perekonnaseisuameti kajutada praegu 6 ruumi, millest kaks tuuluwad Tartu Õpetajate Seltsile, kuna ruumipuudusel kajutab neid hommikupoolel perekonnaseisuamet. Perekonnaseisuameti personaal on kasswanud 15-liikmeliseks ja perekonnaseisuametis käib igapäew peagu 500 inimest.

Mis müüd puutub Tartu perekonnaseisu muudatustesse, siis, nagu iga aasta, nii ka tänawu annab Tartu jündiwuses puudujäägi kuna surmajuhtude arw ületab jünnid praegu ligikaudu 15 juhuga. 13. detsembrini oli perekonnaseisuametis registreeritud ünde 600. Laste jünni registreerimisel ja nimede waliku on pandud maksma kindel kord. Üksti eesti rahwusest kodanik ei saa panna omá lapsele wõõrapärast nime.

Abiellumine Tartus näitab järjest tõusu. Kui möödunud aasta oli abiellumiste rekordaastaks iseseiswuse aastate kestes, siis tänawu ületatakse omakorda see arw. Piihadeks registreeritakse Tartus paari perekonnaseisuametis kui ka kogudustes kokku 300 paari ümber. Seni on juba tänawu perekonnaseisuametis paari registreeritud ka üle 300 paari. Kõige kibedam tööpäew abielu registreerimisega olewat jõulueelpäewal. Siis algawat ilmaliku pastori tööpäew kell 6 hommikul ja lõppewat õhtul, kusjuures iga poole tunni tagant registreeritakse üks paar.

Perekonnaseisukirju on sisse seatud Tartus praegu 40.000, sisse seadmata on aga weel umbes 20.000. Mis puutub Tartus nimede eestistamisse, siis on siin 3 aasta jooksul perekonnanimesid eestistatud üle 10.000 ja eesnimesid natuke üle 1000. Nimede eestistamine Tartus ei ole läinud mitte kõige hoogsamalt. Mõnewõrra kirjutatakse seda juhtiwate tegelaste arwele, kes seni oma nime muutnud ei ole. Muuseas ei ole ka Tartu linnapeal weel nimemuutmine õnnestunud. Mõni aeg tagasi käis ajakirjanduses jõnum läbi, et linnapea tahtwat wõtta endale uueks nimeks Tõnissaar. Siis aga pandi kellegi poolt Tõnissaare nimi kaitseregistrisse ja nüüd tuleb linnapeal, kui ta tahab oma senisest nimest loobuda, otsida sellle uus nimi. Üle riigi on praegu nimesid eestistatud 160.000.

ILMUS
LasteRöom
jõulunumber
uue ilusa kaanepildiga

Selles numbris algab „Koerpoiss Ennu" autori Madis Porisoo uus huwitav jutt „Uuevana".

Tädi Annalt on kena „Jõulujutt", Herma Foelschilt tore muinasjutt „Mustlase ennustus".

Eduard Nukk'ilt on ilus luuletus „Endu ja jõulumees", ka J. Palmilt samasugune luuletus.

Pealeselle veel kuus võistlusjuttu lasteröömlasilt, uus helind, lasteröömlaste luuletusi ja nende pilte. Teiste piltide hulgas on jälle üks Juku-seeria ja neli huvitavat „prillmadu". Ka õpetatakse teid, kuidas võite mängida mõtelugejat.

Mõistatusi, lahendusi, kirjakast, vahetalituskontor, kabe jne. nagu harilikult.

„Laste Rööm" ilmub kord kuus.

„Laste Rööm" ilmub endise hinnaga: aastas 3 krooni, poolaastas 1 kr. 50 s., veerandaastas 75 s., üksiknumber 25 s.

Saksamaa teeb miljardilise s

1937. a. on juba wälja lastud kolm la

Berliin, 17. 12. (ETA) (Havas) Täna õhtul teatati, et Saksamaa teeb uue sise-laenu miljardi marga suuruses. Laenu tellimine avatakse 3. jaanuaril ja kestab 8. jaanuarini. Uus laen on määratud lühiajaliste laenude ümberlaenustamiseks, mis olid tehtud relvastumiseks ja töövõimaluste loomise programmi teostamiseks. See on esimene ümberlaenustamise laen, mis tehakse 1938. aastal. 1937. aastal on välja lastud kolm laenu: esimene veebruaris 700 miljoni marga suuruses, teine mais 800 miljoni marga suuruses 850 miljoni marga su

Rahaturu likviids et tellimised ületava aastast saadik Saks wälja lasknud kogus miljoni marga väärt tatakse hiljemalt 18 takse, et pangad on miljoni marga eest.

Berliin, 17. 12. tetatakse, et uus S wälja juba homme.

Tallinna-Harju prefekt Reimo 50-aastane

N. Reimo sündis 20. detsembril 1887. a. Tähtvere vallasekretäri pojana Tartumaal. Lõpetanud 1909. a. Aleksandri gümnaasiumi Tartus, astus ta sama aasta sügisel Tartu ülikooli õigusteaduskonda. 1912. aastal läks vabatahtlikuna teenima Sveaborgi kindlusse (Suomenlinna) ja 1913. a. tuli jälle kodulinna jatkama oma õpinguid.

Maailmasõja algul mobiliseeriti Reimo lipnikuna vene sõjaväkke ja määrati 14. korpuse staapi; 18. veebruaril 1918. a. langes ta Saksamaale sõjavangi, kust vabanes sama aasta oktoobrikuus, asudes elama oma kodulinna Tartu. Saksa okupatsiooniwägede lahkudes asus ta juhtima Tartu linna maksuametit ja 1. veebruaril 1919. a. nimetati ta Tartu miilitsaülemaks.

30. mail 1919. a. astus ta Eesti sõjaväkke 2. kindluse raskesuurtükiväe divisjoni, kus teenis kuni 20. dets. 1920. a., millal arvati reservi suurtükiväe kaptenina.

16. märtsil 1921. a. määrati N. Reimo siseministri käskkirjaga politsei peavalitsuse ülema abiks ja 3. okt. 1923. a. vabariigi valitsuse otsusega politsei peavalitsuse ülema kohustetäitjaks. Juunikuus 1924. a. määrati ta Tartu linna politseiülemaks, kuna 20. veebr. 1925. a. asub ta uuesti politseivalitsust juhtima ja 27. okt. kinnitati ta vabariigi valitsuse otsusega samale kohale ministri abi õigustes. 16. märtsist 1934. a. nimetati R. vabariigi valitsuse otsusega kohtu ja sisemiinistri abiks ja 31. augustil samal aastal Tallinna-Harju prefektiks.

Juubilar omab rea Eesti ja välismaa au- ning teenetemärke. Prefektina on ta tuntud kui õiglane ülemus, kes arusaamise ja asjalikkusega suhtub oma ametkonda. Ka leiavad kodanikud temas alati heatahtliku ja vastutuleliku politseijuhi, kes oma asjatundlikku nõuannet ja abi ei keela, kui seda vaja-

takse. Seepärast on ta l
kui ka kodanike hulgas.
damise ja organiseerimis
kõrgema juhi teened kõ
Seistes pealinna kod
kaitse juhi vastutusrikka
töö kõrval leidnud aega
ka seltskondlikest üritusi
nike keskkogu juhatuse l
nike kogu esimees. Pe
Centumis, Rotary klubis,
nis ja reas teisis organisa

Vene sõjalaevas me

Kotlini jaõ kindlu

Berliin, 17. 12.
kohta, et Nõukogude Li
wastiku Balti meresi ä
zeitung" uurimisest: See
olla. Tegelikult seisab
endiselt Balti meres.
kestes tugewasti kindlu
ühes naabruses olewate
ja kindlustustega mand
relwaga tugewa tõkkewö
ja Leningradile. Siin
tud lahingulaewade ja
kogude uusi miiniristlej
nis aga allweepaate ja
sõjalaewade jaoks on lo
ühendus Läänemerega, k
Nõukogude merewäe to

Poola ei kavatse Rahvasteliidust lahkuda

Varssavi, 17. 12. (ETA) (Havas) Siinseis poliitilisis ringkonnis seletatakse „Poola poliitilise informatsiooni" poolt avaldatud artikli kohta, et selles ei tule näha Poola kavatsust lahkuda Rahvasteliidust. Lisatakse, et Poola avaldas juba 1936. aastal oma kartust selle üle, et Genfi asutus on muutumas ideoloogiliseks blokiks. Samuti Poola ei kavatse ühineda kommunismivastase paktiga, sest ta suhtub vaenulikult igasugustesse doktriinide bloki poliitikasse.

Iiri saadik Abessiinia keisri juure

Dublin, 17. 12. (ETA) (DNB) Kuuldub, et Iiri president de Valera on saatnud Inglise kuningale kirja, milles ta teatab, et Rooma määratava Iiri saadiku volitused kavatsetakse adresseerida Itaalia kuningale ja Etioopia (Abessiinia) keisrile.

Poolas alandati diskontomäära

Warsawi, 17. 12. (ETA) Poola panga nõukogu otsustas alandada diskontomäära wiielt protsendilt neljale ja poolele protsendile, alates 18. detsembrist.

Itaalia liirat ei dewalweerita

Rooma, 17. 12. (ETA) (Havas) Kuuldused liira uue dewalweerimise wõimalusest, mis liikusid wälismaal, lükati täna senatis rahaminister Thaon di Reveli poolt kaudsel wiisil ümber. Thaon di Revel seletas, et Itaalia kullatagawarad ei ole wähenenud 1936. aasta 5. oktoobrist, s. t. liira ceimisest dewalweerimisest saadik. Kuid ta keeldus teatamast, kui palju kodanikud on annud riigile kulda.

Pomm juudi äärisse

Warsawi, 17. 12. (ETA) (Havas) Lodzis on olnud juudiwastaseid wahejuhtumeid. On wiisatud pomme juutide äridesse. ühenduses sellega on wangistatud 30 rahwusdemokraati.

LUMIVALG
PARIM PESEMISVAHEND

SUUR PAKK 20 ST.
VÄIKE PAKK 15 ST.

Odav kuid siiski püsiva väärtusega kink, mille üle saaja kindlasti rõõmustab, on

Tudengilaulik.

2. täiend. tr. 497 eesti- ja 77 võõrkeelset laulu. Hind 2.35 kr., kal.-köites 2.90 kr., nahkköit. 4 kr.

„Käesolev kogu on koostatud kõige vastsemate allikate järgi. Siin on katsutud kajastada meie tudengi- ja seltskonnalaulu tänapäeva. Siin on kogutud võimalikult kõik, mis on seltskonnas lauldavat. Seetõttu tohiks käesolev lauludekogu rahuldada lauluhuvilisi kõige laiemas mõttes, olles uudseks ja mitmekesiseks käsiraamatuks kõigile neile, kellele teeb rõõmu lauluviise veeretada." (R. Janno.)

Jõulukuuse ehtimiseks:

ilustusesemeid,
jõulukiiunlaid,
nukukiiunlaid,
jõululühtreid —
suuri ja väikesi,
lamettat,
inglijuukseid,
inglilokke,
säraküünlaid,
paukkompvekke jne.

A.-S. Ephag

Harju tän. 41, Narva mnt. 42, Tartu mnt. 27

Rahwusterwituse mõranemisest

Miks differentseerub Eesti kodanikkond?

Päljudes riikides on wiimastel aastatel wähemusrahwuste ja enamusrahwa wahekorrad tunduwalt halwenenud ning wõtnud hoopis terawama kuju kui waremalt. Kaebused üksteisele suurenewad alataja ja ulatuwad wahetewahel isegi juba rahwuswahelisele foorumilegi.

Kord süüdistab enamusrahwas wähemusrahwast lahkhelilistes püüetes, teinekord jälle kurdab wähemusrahwas enamusrahwa tagakiusamise ja ümberrahwustamise tendentsidest. Kuhu ka ringi ei waata ja kus elab enamusrahwa kõrwal suuremal arwul wähemusrahwaid, seal pole kuskil päris rahu majas, waid on ikka ja alati ütlemist.

Kuid millest on see tingitud?

Arwatawasti üldjoontes küll sellest, et rahwuslik propaganda ja sellega kaasaskäiw oma rassi üllistamine on muutunud teatawal määral juba eksportartikliks.

Tugewa tõuke rahwusliku iseduse allaröhutamiseks ja selle esile tõstmiseks on annud saksa natsionaalsotsialism. Seda nii teoreetiliselt kui praktiliselt. Saksa rahwussotsialism ei piirdu sellega, et efirinda nihutada rahwuslikkuse erikaalu ning tõupuhtuse osatähtsust üksnes Saksas, waid ta püüab oma õpetuse ning liikumise platwormile tõmmata ka kõik need sakslased, kes elawad teistes maades.

Seega on aga rahwussotsialism ületanud oma tegewuses juba territoriaalsed piirid ja saanud eksportmessianismiks. Ja kuna rahwussotsialism ei osutugi enam tawaliseks erakondlikuks organisatsiooniks, waid kogu maailma omamoodi parandada tahtwaks õpetuseks, siis iga niisuguse usutunnistuse jaoks jääb oma maa lõppeks kitsaks. Ning üksi poliitiline liikumine, kui see on olnud rajatud maailma teiseks muuta püüdwale dogmaatilisele aluspõhjale, pole jätnud kunagi awaldamata oma mõju wäljaspoole. Nii on see olnud sotsialismiga, ja nii on see olnud kommunismiga ning paljude teiste ismidega.

Kuna aga igale rünnakule algab pea wasturünnak, siis emamaalt rahwuslikku ergutust saanud wähemusrahwuste taas ärkamise sunnil muutub erksamaks oma rahwuslikkuses ka enamusrahwas ning sellest arenewadki lõppeks üiwenewad lahkuminekud ning üha terawnewad wahekorrad. Teisiti oleks olukorda wõimatugi kujutella, kui rahwuslikud omapärad ja erisihid ühes riigis wõtawad järjest üksteisest lahkuminewa ilme ja kui algab heitlus hegemoonia pärast. Sest niisuguses olukorras ei saada teenida enam tõhusalt ühist isamaad, waid suurem osa energiast kulutatakse omawaheliste arwete õiendamiseks.

Oleks aga siiski ekslik, wähemasti Eesti suhtes, kui wõtaksime omaks arwamise, et wähemusrahwuste eraldumine oleks saanud uut hoogu waid wiimastel aastatel. Meie arwates on see saanud suurema ulatuse ja mõjuwama annuse just kultuurautonoomia raamistikus teostatud koolipoliitikaga. Ja seda seepärast, et see koolipoliitika pole wähemusrahwusi ligendanud enamusrahwusele ning wastupidi.

Hiljuti westeldes ühe meie tuntuima ja silmapaistwaima wähemusrahwusse kuuluwa tegelasega, wäitis wiimane, et meie wähemusrahwuste noorsool ei ole enam enamusrahwusega mingit püüwat kokkupuudet. Ainukeseks isiklikuks kontaktiks ja isiklikuks wastastikkuseks tundmaõppimiseks on nüüd wõimalus ainult õpjawäeteenistuses olles. Kuid see haarab waid poisse.

Ja tõepoolest; kui wähemusrahwused õpiwad eraldi oma koolides, kehwem klass enamusrahwast rahwakoolis ning Eesti õpukam kiht saadab oma lapsed kohe algusest peale jälle erakoolidesse ja kolledshidesse, siis säärane süsteem ju ühelgi wiisil ja milgi kombel ei liginda ühe maa noorust üksteisele, waid tekitab juba algusest peale üksteisest kindlailmelise erinewuse tendentsi.

Selle süsteemi põhjal on juba warasemast lapsepõlwest alates eraldumine kahesuunaline. Ühelt poolt üksikute wähemusrahwuste ja teiselt poolt wähemusrahwuste ning enamusrahwa wahel. Pärastises elus wõiwad wahekorrad küll paraneda, kuid mis juba noorpõlwes on istutatud inimesse erinewat, seda on tohutu raske muuta pärastpoole. Ja juba wanasõnagi ütleb, et mida Juku pole õppinud, seda Juhan ei mõista.

Wõib-olla, et mõnele paistab toodud arwamine jälle wastseks õli tullewalamiseks rahwusliku wihawaenu õhutamiseks. Kuid praegune asjade areng kohustab siiski küsima: kas senine suund lõppeks ei wii meid kõiki ummikusse. Tõele näkku waadates peame otsekoheselt tunnistama, et meil pikkade aastate jooksul ei ole rahwuslikud wahekorrad mitte paranenud, waid halwenenud ning pealeselle on teostunud kogu liinil weel kiliunemine.

Meil on püstitatud küll hüüdsõna: rahwusterwiklus. Kuid rahwusterwiklust ei saa hakata harrastama latwadest, waid see peab saama algust juba juurtest ning mitte niipalju sõnadest, kui just tegudest.

Kui meil wäljastpoolt imporditud messianismi mõjul on tugewenenud wähemusrahwustes maa pärisrahwast eraldumise tung ning teiselt poolt differentseerumine omawahel, siis mainitud tegurid ei wii meid mitte ligemale rahwusterwikule, waid hoopis kaugemale.

Kuna Eesti riigis elawate kodanike kohuseks on teenida kõikidel ühtlase innuga oma ühist kodumaad, siis tulewiku rahu mõttes oleks paratamatult wajaline, kui juba aegsasti püüdakse asetada senisein lahkhelisid tekitawaid tegureid wastusuunalistega praktiliselt. **Tja.**

Raamat jõulukingiks

Kinkimine on kahepoolne rõõm. Sobiw kingitus walmistab rõõmu ja headmeelt nii kinkijale kui ka saajale ja wist on kinkimisrõõm neist suuremgi.

Jõulukingitus, — see walmistab rõõmu kõigile. Eriti suurt osa mängib jõulukingitus noorsoo elus. Jõulueelne aeg toob enesega kaasa kingituse ootamisrõõmud ja tihti ka kinkijale walikumured. Sageli ei olegi nii kerge leida sobiwat kingitust, sest healt kingituselt nõutakse esmajoones seda, et ta walmistaks püüiwalt rõõmu ja ühtlasi oleks kasulik. Jõulukingituse walik ei tohiks aga siiski kellelegi tõsist raskust pakkuda, sest hea raamat on alati kingitus, mis wastab neile tunnustele, mida nõutakse healt kingituselt.

Raamat walmistab püüiwalt rõõmu ja raamat omab waidlematult ka kaswatustegurina suurt tähtsust. Meie praegune raamatuturg on niiwõrd arenenud, et wõimaldab sobiwa kingituse leidmist igaühele. Raamat on arenemas esmajärguliseks tarbeks ega wõi olla enam juhtugi raamatust kui luksusesemest.

Raamatu populaarsus on tublisti tõusnud, kuid lewik on endiselt õige wäike. Raamatu-aasta mõjutusel on seltskonna lugupidamine meie kirjanikkonna wastu tõusnud, on asutatud riiklikke ja seltskondlikke kirjandusauhindu, kirjandus on saanud jälle wiisakaks kõneaineks meie seltskonnas ja ka meie noorsugu tunnustab kirjandust wäärtusliku huwialana.

Eesti raamat ilmub keskelt läbi ikkagi ainult 500—1000-eksemplaarilises tiraažhis, harwa üle 1500. Kõige rohkem heldetakse meie raamatule ette kõrget hinda, see on puhtal kujul wäikese tiraažhi süü. Mingil tingimusel ei tohi aga meie raamatu hind weelgi tõusta. Siin wõib aidata ainult raamatu suurem lewik. Kingitusel on aga raamatu lewiku suhtes kahekordne mõju. Peale otsese lewiku suurenemise arendab raamatu kinkimine ka armastust ja huwi raamatu wastu ja kindlustab niiwiisi meie raamatule edaspidi suurema lewiku.

Praegu nõutakse: igale eestlasele eesti nimi! Weelgi tähtsam kui puhtwäline nimi on sisu, waim. Seepärast: igale eestlasele eesti raamat!

Kodukuunistamise hoogtöö propageerib rootsi wärwi meie kodude wälise nägususe tõstmiseks. Meie kodude sisemist ilu tõstab aga eesti raamat. (Kas ei oleks mõeldaw kodukaunistamise eest wärwimulla-preemiate kõrwal ka kirjanduspreemiate andmine?) Siin wõiks eeskuju wõtta Soomest, kus igas kodus on aukohal joome raamat ja autor. Meil leidub aga (eriti maal) kodusid, kus peale kalendri ja lauluraamatu waewalt mingit kirjandust leidub. On juhtumeid, kus rikka suurtalu peremees endale raamatukapi muretseb ja seda siis hobuseriistade panipaigana kasutab.

Wähemalt üks eesti kirjanduse wäärtteos peaks küll igas eesti kodus leiduma. Selle läbiwiimiseks pakub jõulukingitus wäga häid wõimalusi.

Kahjuks ei suuda ainult isiklikud raamatukogud ka kõige rikkama rahwa juures rahuldada laiemate huikade lugemistungi. Ja et see tõesti suur on, seda tõestawad sabad awalikes raamatukogudes. Uuemat eesti kirjandust tuleb järjekorras tihti aasta otsa oodata. Meil on tekkinud waimsed leiwasabad.

Raamatu-aastal propageeriti õige aktiiwselt laialdasemat raamatute kinkimise aktsiooni. Kahjuks on see ilus üritus soikunud. Hoopis rohkem on sel alal Lätis ära tehtud. 28. jaan. 1935. a. awaldas Läti president dr. K. Ulmanis üleskutse, et kõik Läti kodanikud, kelle majanduslik olukord seda wõimaldab, tuletaksid meele koole, kus nad oma haridust on saanud, annetades neile wäärtuslikke raamatuid ja muid õppewahendeid. Sellest kuupäewast kuni 10. nowk. a. on Lätis annetatud 748.645 erinimelist raamatut ja puhtas rahas 417.023 latti. Kõikide nende annetuste kohalejuhtimiseks on asutatud eri-ametkond 22 ametnikuga. Nagu nendest arwudest wõib näha, on see üritus paljunud wägewaks kultuurteguriks. „Kuldse õunapuu õitsenguks" nimetab seda Läti ajakirjandus.

Ka meie awalikud raamatukogud wajakjid toetust seltskonna kingituste näol. Seaduslikud 2 senti elaniku kohta kogukondlikku toetust ei suuda kuidagi moodi raamatukogusid ajakohajad tasemel hoida. Riiklikku toetust on 1937./38. a. eelarwes 35.000 kr., raamatukogusid aga 800 ümber. Nii ei saa kestmise raamatukogu ülesjõustelukuks lugeda rohkem kui 50—80 kr. aastas.

Tänuwäärsel kombel on riiklikult poolt osutatud meie koolimajade uuendamisele ja ehitamisele suurt hoolt ja tähelepanu. Seltskond peaks seda üritust täiendama, kinkides meie koolidele wäärika kultuuriline sisustuse — korralikud raamatukogud.

INGLISE KOHTUSTSEEN

Londonis astus kohtu ette murdvaras Williams kes on kuulus üle kogu Inglismaa. Viimast korda mõisteti Williams vangi 1911. a. Sealt peale on politsei küll alati tunnud tema mängusõlnud kätt kuid teda pole läinud korda püüda. Kohtus tunnistas mees avalikult, et oli tawaliselt „töötanud" igal laupäeval, kui rahval on raha (Inglise palgapäev). Üksi 1937. a. on ta pannud toime 38 murdvargust. Kohtunik esitas, et ta loetleks täpselt kõik juhtumid.

„Kahjuks," wastas Williams, „ma ei suuda kõike mäletada. Aadresse on nii palju."

Vangistamisel leiti tema juurest 47 muukrauda, kaks elektrilampi, traati ja aparaat, millega saab aknaid avada klaasi purustamata. Politsei nõudis, et seda aparaati ei näidataks publikule ja palus advokaate teda mitte kirjeldada, sest Williamsi aparaat olevat „geniaalne leiutus", mis võiks tuua wäga palju kahju.

Williams kinnitab, et ta pole iial tarvitanud relva. Ta on võtnud kaasa ainult raha, mitte kunagi wäärtasju, et pärast poleks läbikäimist warastatud asjade ostjatega. Sellega ehk seletubki, miks teda 26 aasta jooksul pole tabatud. Kohus mõistis ta viieks aastaks vangi. „Pole viga," ütles Williams, „minagi vajan puhkust."

Kui soovite oma abikaasale valmistada tõsist rõõmu,

siis kinkige talle hõbetatud vaagnaid või kausse. Need esemed annavad igale lauale piduliku ilme ega tohiks puududa üheski majas, kus armastatakse kodukaunistamist.

Suures valikus hõbe- ja hõbetatud lauatarbeid mõõdukate hindadega.

% J. KOPF

TALLINN — PIKK 27.

Pöörge tähelepanu meie vaateakendele.

Matieseni

ÕUNA MAHL

LUSSNER & MATIESEN

Eesti Kirjanduse Seltsi perioodiliste väljaannete 1938. a. aastakäikude

soodustustega eeltellimised

lõpevad **20. detsembril 1937.**

Elav Teadus

Tellimishind aastas — 9 kr. Köites — 14 kr.

Populaarteaduslik sari, piltidega, ilmub iga kuu üks raamat, aastas kokku umb. 1400 lk., üksiknumber 1 kr.

1938. a. kavas (nr. 73—84) on: 1/2) Armastus ja abielu I—II. 3) Eesti Kroonika 1937. 4) Dr. W. Stekel: Kirjad emale III. 5) Mesilased ja mesindus. 6) Mag. E. Keskküla: Võitlev Hispaania. 7) Õnnelikud skandinaavlased. 8) H. G. Wells: Lühike maailma ajalugu (uus aeg). 9) W. Durant: Lood filosoofia ajaloost (uusim aeg). 10) H. Mäelo: Tänapäeva Ameerika. 11) E. Laaman: Kolmas riik. 12) F. Semjonov: Meie igapäevane leib.

„Elava Teaduse" sisu muutub aasta-aastalt huvitavamaks. Ta aastakäigud on muutunud väärtuslikuks varasalveks nende omajale.

Suurmeeste Elulood

Tellimishind aastas — 7 kr. 50 s. Köites — 10 kr

Biograafiline sari, piltidega, ilmub aastas korda, kokku umb 1000 lk., üksiknumber 1 kr 50 senti.

1938. a. kavas (nr. 42—47) on: 1) Alfred Nobel. 2) Heinrich Heine. 3) Adam Smith 4) Aristoteles. 5) President Wilson. 6) Edward Grieg. Tarbe korral mõned neist teoseist asen datakse järgnevatega: Puškin, Tšaikovski Bach j. t.

„Suurmeeste elulood" on väljakujunenud ilmega tüse sari, mis tutvustab maailma suur sündmusi nende inimeste elulugude kaudu, ke neid on mõjutanud. Toodud andmestik ei sisal da väljamõeldisi, vaid rajaneb faktidele. Ühtlas pakub iga raamat ülevaate suurmehe kaasaj vaimust ja elust ja hinnangu ta tegevusest, olle sellega terviklikuks ja seetõttu väärtuslikuks k sitluseks.

Eesti Kirjandus

Tellimishind aastas — 5 kr.

Kirjanduslik kuukiri. Kaasandena ilmub „Eesti raamatute üldnimestik" ja „Raamatukogu". Aastas ilmub ligi 1000 suurekaustalist lk. teksti.

Uudisena hakkab „Eesti Kirjanduse" kaasandena ilmuma 1938. a. peale eripoognatena (100 lk. aastas) raamatukogunduse ajakiri

RAAMATUKOGU,

mida annab välja Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing Tallinnas. Ta sisaldab artikleid ja ülevaateid raamatuist ja raamatukogudest, tehnilisi juhtnööre, andmeid, informatsiooni, bibliograafiat jne., mida oluliselt vajab iga raamatukogu korraldaja ja raamatusõber.

Seejuures „Eesti Kirjanduse" hind jääb endiseks.

Soodustused:

Tellimise andmisel tuleb iga sarja kohta siss maksa vähemalt 2 kr. Ülejäänud tellimishinn võib tasuda 21. jaanuariks 1938. aastal.

Kes tellib ühe neist kolmest aastakäigus (Elav Teadus, Suurmeeste Elulood, Eesti Kirjan dus), võib saada A. Carreli teose „Tundmat inimene", mis müügil maksab 6 kr., ainult 2 k eest (köites 3 kr. eest).

Kes tellib kaks aastakäiku, võib saada „Tun matu inimese" ainult 1 kr. eest (köites 2 kr. ees

Kes tellib kõik kolm sarja, neile saadetak „Tundmatu inimene" hinnata kaasandena (köit soovijail tuleb tasuda 1 kr. köite eest).

„Tundmatu inimene" ilmub peale jõulu saadetakse kätte kõigile tellijaile peale tellimi hinna täielikku tasumist.

Alexis Carrel: Tundmatu inimene

Arstiteaduse Nobeli laureaadi kogu maailmas sensatsiooni tekitanud teos, mis oma ilmumisest peale 2 aastat tagasi on tõlgitud juba enam kui kümnesse euroopa keelde. Dr. Carrel avaldab selles julgeid mõtteid ja esitab terve rea teaduslikult põhjendatud ettepanekuid, mis ähvardavad pööret sünnitada kogu inimkonna eluviiside korralduses.

Selle raamatu suur menu ja suur huvi ten vastu kogu kultuurmaailmas on tagatiseks, ka meil see äratab elavat vastukaja.

Teos trükitakse heale „Kalevipoja" paberi 14×20 sm kaustas. Hind 6 kr., üleni kalingu köites 7 kr. Köited valmivad 2 kuud peale ra matu ilmumist.

Ilukirjanduse tõlkeseeria

„MAAILMAKIRJANDUS"

Aastakäigu eeltellimishind — 14 kr., köites 16 kr. 50 s.

Kavas on:

1) J. Swift: Gulliveri teekonnad. Tõlk. L. Anvelt.
2. H. Ibsen: Peer Gynt. Tõlk. M. Under.
3. A. Strindberg: Teenijatüdruku poeg. Tõlk. A. Raudsepp.
4. Platon: Phaidon.
5. Stendhal: Punane ja must I. Tõlk. J. Se per.
6. Stendhal: Punane ja must II. Tõlkin J. Semper.

„Maailmakirjanduse" sarjas ilmub aastas umb. 2100 lk. ulatuses maailma rahvaste par maid, kirjanduse tippsaavutiste hulka kuuluvaid töid. Need teosed moodustavad kirjanduslik sisukuse, ilu ja vormitäiuse mõõdupuu, mille alusel hinnatakse teisi töid. Neid võib korduva lugeda, ilma et nende sisu tühjeneks. Peale ilmumist maksavad need teosed kokku umb. 24 k

Ettetellimishinda 14 kr. võib tasuda: tellimise andmisel 2 kr., ja kolme esimese raamat ilmumisel Kr. 4.— + 4.— + 4.—.

Tellimised on soovitav saata kas posti jooksva arve nr. 20-36 sissemaksukaardile kirju tatult või kirjas.

EESTI KIRJANDUSE SELTS

Aia 19. Tartu, tel. 6-01, posti jooksev arve 20-36.

VALGED TAHVLID JA MUST KRIIT

Seni tundsid kogu maailma õppurid ainult musta tahvlit ja valget kriiti. Nüüd nõuavad inglise psühholoogid reformi — valget tahvlit ja musta kriiti. Psühholoogid väidavad, et mustad tähed valgel põhjal olevat kergemini loetavad ja nauditavamad. Arstidki tunnustavad, et praegused mustad tahvlid rikuvad õppurite nägemist, ja toetavad soojalt mustade tahvlite asendamist valgetega.

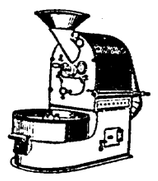

Iga päev värske praet

KOHV

tuntud headuses. 16 erise

Harilikud ja Soome seg

Joh. Luts Lai tän. Kõnetr. 437

E. Phillips Oppenheim

AADLIK VARGAKS

8

„Tehke mulle wann ja saatke üles üks majawalitsejaist," andis ta käsud teenrile, kes wastas helistamisele.

Keegi wäga wiisakas noormees, kes rääkis kuigi waewalt tunduwa wõõrapärase rõhuga, aga head inglise keelt, esitles end peagi. Ta kuulas äärmise tähelepanelikkusega Davidi loo. Siis uuris ta läbilõigatud telefoni- ja elektritraate põhjalikult.

„Ütlesite, et teie uks oli lukustatud, sir?" küsis ta.

„Mitte ainult minu magamistoa uks ei olnud lukustatud," wastas talle David, „waid ka uks, mis wiib halli, ja samuti oli lukustatud ka uks, mis ühendab mu wastuwõtutuba magamistoaga."

„Näib, et olite wõtnud tarwitusele kõik ettewaatusabinõud, sir?" tähendas noormees.

„Mul oli ka põhjust," pihtis David. „Tean, et Londonis on inimesi, kelle tunded minu wastu ei ole parimad."

Majawalitseja proowis ust, mis ühendas tuba teise tubade seeriaga. See oli lukustatud teiselt poolt.

„Kes seal elab?" küsis David.

„Helistan teie wastuwõtutoast ja küsin, sir."

Weidi aja pärast tuli noormees tagasi. Ruumid mõlemal pool olid wabad. Ta awas ühe ukse oma wõtmega. Tuba oli wäike ja tühi, kuid woodis oli magatud.

„Mida ütlete selle kohta?" nõudis David.

Hotelli ametnik oli üllatatud. Ta läks telefoni juure, mis seisis öölaual, ja kõneles jällegi kontoriga. Ta näis mõtlikum, kui kõne oli lõpetanud.

„See tuba anti ära eile õhtul hilja," teatas ta, „ühe meie kelneri poolt ta endisele leiwaisale, kellelegi dr. Nadole, kes sõitis hommikuse postirongiga Liverpooli, läbi wiima üht lõikust."

Noormees lahkus. David istus weel mõni aeg tugitoolis ja mõtles järele. Ühes asjas oli ta täiesti kindel. Ta oli olnud täiesti oma endiste kaaslaste wäimuses, kel oli küllalt põhjust teda karta, aga kes ühel wõi teisel põhjusel ei saatnud oma ähwardust täide. Nähtawasti uskusid nad tõesti, et tema oli peitnud teemandi, ja seda temalt mitte teada saades otsustasid teda walwata. Nad olid wõib-olla liig kawalad, et tappa hane, kes teadis kuldmunast kõik, aga ei olnud siiski „lammaste" wiis jätta töö pooleli. Jäi üle waid üks oletus: tüdruk oli järgnenud neile mõrtsukaile, et päästa ta elu. See oli tema, kes oli sundinud neid wiimsel hetkel järele andma. See mõte täitis teda õudusega. Mida enam ta aga sellele mõtles, seda kindlam oli ta oma oletuse tõelisuses. Ta isegi wõis weelgi tunda õhus seda parfüümi, mida ta wihkas; seda enam weel, et see tõi enesega kaasa mingi teatud elajaliku ahwatluse...

Ta awas akna weel enam, täiesti pärani, helistas eine järele ja wõttis siis telefonikataloogi. Leidis otsitawa numbri ja helistas.

„Kas mr. Atkinsoni juurest?" küsis ta. „Hea! Kas wõiksin mr. Atkinsoniga kõnelda? Lord Newberry."

Moment hiljem wastas unine, ent kartlik hääl

„Waadake, Atkinson," ütles David, „mul on wäga kahju, et teid nii wara pidin tülitama, aga kas mul ei ole wäike maja John-streetil? Kuulus mu wendadele?... Jlus! Teie ei ole seda weel wälja üürinud? Tore! Waadake järele, et see oleks täna õhtupooleks walmis. Kolin sinna... Tänan. Good bye!"

Ta tõusis ja sirutas end. Siis läks ta wannitoa poole

7. peatükk

Täpselt kell kaksteist oli David selgi hommikul jälle Abbsi juures. Ta läks mööda kontorist, elektriga liikuwaist hobusest, paatidest, poksipallidest ja hulgast teisest esemeist, mis olid wajalised lihaste arendamiseks, toa teise otsa, kus Abbs isiklikult treenis üht lootustäratawat paari sulgkaalus. Ring lõpnud, saatis instruktor nad ära ja tuli aeglaselt oma küülastaja poole. Ta oli kohmetanud, kui David esitas talle minna kontorisse.

„Mul on wäga kahju, sir," ütles ta, „kuid kardan, et ei ole mõtet selles asjas pikemalt kõnelda. Olen otsustanud seda mitte wastu wõtta."

„Ons see rahaküsimus?" küsis David. „Kas tõstan pakkumist?"

„See pole rahaküsimus, sir," pihtis teine. „Siin seisab küsimuses mu elu."

„Nii," tähendas David tõsiselt. „Nad on siis juba teile kallale tunginud. Kuidas pagan said nad seda teada?"

„Noh, wõite tõtt saada teada niisama hästi praegu kui hiljem," ohkas Abbs. „Kuulsin mõndagi ühelt mehelt, kes näib teadwat kõik sellest salgast, kellega olite ühenduses, ja mul ei ole mingisugust tahtmist olla nende mustas nimekirjas. Ta näis olewat aimanud teie kawatsusi. Igatahes on asi järgmine. Hindan oma elu kõrgemalt kui et jatkata sellist ettewõtet. See on kõik teie huwides, sir."

David süütas sigareti ja mõtles weidi. Siis pani ta oma käe teise mehe õlale.

„Tulge korraks kontorisse, Abbs," kutsus ta.

Nad tõusid weel ülejäänud aftmed, läksid üle põranda ja astusid siis kontorisse. David silmitses masinakirjutajannadest mööbudes neid tähelepanelikult. Uks neist, tähelepanuärataw, wärwitud noor naine, kähardamisest rikutud kollase juuksega, tumedate silmadega ja liig punaseks wärwitud suuga, wastas ta waatele pilku maha heitmata, kusjuures ta suunurgis wõis isegi märgata kerget naeratust. Wälja arwatud, et tal puudus täiesti see metsik wõlu, mis oli omane sellele teisele naisele, pani sarnadus nende kahe wahel Davidi wärisema.

„Saatke need kaks tüdrukut lõunale wõi kuhugi, Abbs," ütles ta. „Tähan olla teiega üksi. Ei ühtki pealtkuulajat seekord."

Abbs tegi nagu palutud, ja Davidile, kes jälgis tüdrukut, näis, et ta lahkus wäga wastumeelselt. Isegi pärast seda, kui ta oli sulgenud ukse enda järel, peatus ta weel teisel pool klaasist waheseina, nagu jälgiks ta harjutusi all saalis. Alles siis, kui Abbs oma külalise nõuandel koputas klaasile, lahkus tüdruk wiimaks.

„Teil on keegi, kes teid siin aitab, eks ole?" küsis David.

„Olen wõtnud Sammy Westi, tolle poksija, siia abiks, sir," wastas Abbs. „Ta õpetab neid hästi ja on wäga aus."

„Ja kui palju õpilasi on teil kõiki kokku?"

„Peagu kuuskümmend."

„Kui palju raha olete siia matnud?"

„Ligemale kolm tuhat naela," kõlas lootusetu wastus. „Ühe tuhande sellest pidin pangast laenama."

„Kas see wärk tasub end?"

„Ei tasu. Ma ei wõi üteldа, et kaotaksin palju, kuid natuke sulab iga nädal. Arwutasin, et wajaksin juure kolmkümmend poissi, et asja tasuwaks teha, kuid siis pole neile jälle riistu küllalt."

„Teil on kaks tuhat naela suure waewaga teenitud raha siin sees," arutas David mõtlikult, „ja juba hakkab see wähehaawal sulama. Ons teil leping maja kohta?"

„Wiie aasta peale."

„Annan teile wiis tuhat naela sularahas kõige eest," pakkus David.

„Kuidas? Kas ostate pangupealt?"

„Nii ma mõtlesin."

Abbs tuges lauale, pea käte wahel. Igatsew ilme ta näol oli peagu kaastunnet ärataw.

„Teeksin seda heameelega," pomises ta, „kuid wanamees saaks mind ikkagi kätte."

„Arge olge rumal," wastas ta külalin „Wõite ju minna siit kas wõi maailma o Tottie on kardetaw mees Londonis, aga kau male ta wõim ei ulatu. Olete Welshist pä mis?"

„Sündinud Aberystwythis."

„Sõitke sinna juba homme," pani Da ette. „Jätke siin kõik maha ja alake mujal sast peale. Lisan tšekile weel paarsada n reisi- ja kolimiskuludeks. Mida ütlete se kohta?"

Abbs, ohates siigawalt, ei kõhelnud en „Olen nõus, sir," otsustas ta.

*

Maja oli tühi ja lõunatund peagu möö kui Abbs südamliku käesurwega lõplikult kus oma poksiakadeemia uuest omanikust. vid jalutas mõni aeg üksi kohapeal ringi. mene, kes tagasi tuli, oli Sammy West. vid kutsus ta kontorisse.

„Kas olete juba kuulnud uudist, We küsis ta heatahtlikult.

Sammy West, kena, tedretähnilise nä tugew noormees, kellest paistis, nagu ei suud miski siin maailmas ta rahu segada wõi üllatada, irwitas.

„Jõime Tom Abbsiga teel koju pott õl pihtis ta. „Ta ütles, et minu koht on all ri peremees."

„Teie koht on rohkem kui all right," ki tas talle David. „Kui palju saite siin?"

„Neli naela nädalas. Ma ei wõinud milt rohkem küsida, sest teadsin, et ta sai walt otsotsaga kokku. Mu wõistlused too mulle ikka ka midagi sisse."

„Parem kui wõistleksite mõni aeg wäh ütles David. „Ma ei taha, et teid lööd knock-outi just siis, kui wõiksite olla kas Wõite arwestada kümne naelaga nädalas, täidate eeskirjad."

Sam West kratsis kukalt.

„Olen ikka tahtnud saada korrapärast nistust," nõustus ta.

LOOMING

LOOMING on meie parim kirjanduse ja kultuuri ajakiri. Ta ei ole määratud ainult kitsaile ringidele, vaid kõikidele hea kirjanduse ja kultuurihuvilistele lugejatele.

LOOMING on oma viieteistkümne ilmumise aasta kestes olnud vabamõtteliseks parlamendiks kõigile meie kirjanduslikele ja kultuurilistele suundadele ja jääb selleks ka tulevikus.

LOOMING on oma laialdase, mitmekesise, jäädava ja väärtusliku sisu tõttu põhivaraks kõigile isiklikele, avalikele ja koolide raamatukogudele.

LOOMING Teie laual ei ole üksi Teie tarbeks, vaid ka auasjaks.

LOOMINGU väljaandjaks on Eesti Kirjanikkude Liit, tegevaks ja vastutavaks toimetajaks Johannes Semper.

LOOMINGUT ilmub 10 numbrit aastas, iga nr. 128 lk. suures kaustas, eriti heal paberil. Seega saab tellija aasta jooksul ca 1200-leheküljelise väärtusliku raamatu.

Loomingu tellimishinnaks on 9 kr. aastas, pooles aastas 5 kr.

Võrreldes meie raamatute ja teiste kirjanduslikkude väljaannete hindadega on „LOOMINGU" tellimishind odav.

Tellige „Looming" 1938. aastaks! TELLIMISI VÕTAVAD VASTU KÕIK POSTIASUTUSED JA TELLIMISTE VASTUVÕTJAD ÜLE RIIGI JA „LOOMINGU" talitus Tartus, Aia tän. nr. 19. Posti jooksev arve nr. 22-43.

Würst Bülow' awaldamata kirjad

Mits Saksa-Itaalia liit 1915. aastal purunes

„Päewalehele" kirjutanud **Theodor Wolff**

II

Esimeste kuude jooksul ja wähemalt kuni 1915. a. aprillini wõis würst Bülow Roomas oma ülesannet täites weel uskuda selle diplomaatia taktikasse, mis waikselt ja pingutusteta rühib edasi. Polnud weel olnud wäliseid rünnakuid, tormilisi rahwaliikumisi, sõjameeleolude purskeid tänawail ja wäljakuil, kõik arenes alles kulisside taga, waekaal kõikus, dramaatiline haripunkt polnud weel saawutatud. Külaskäikude waheajal Sonnino ja sõprade juures, kelle pooldamine näis talle tähtis, wõis würst Bülow weel selle diplomaatliku tasakaaluga, mis ta oli endale teinud hügieenilisels distsipliinikis, tsiteerida Goethet ja Horatiust, nagu teised karastawad end rootsi wõimlemisega, kõa Pinccil jalutamas. Tollel, weel wõrdlemisi meeldiwal ajal kirjutas ta oma Roomas wiibimisest järgmist:

„Roomas, 5. weebr. 1915.

Armas härra Wolff.

Kui saabusin siia, wõttis mind olukorda tundew esindaja Barth wastu sõnadega: „Teie hiilgus, kas peame oma kohwrid pakkima?" See meeleolu walitses siis enamiku sakslaste seas Itaalias ja see meeleolu pole weelgi kadunud. Olen kõiki suguwendi rahustanud ja rahustan neid weel igapäew. Kuid nii nagu olud on sõja algusest peale arenenud, need olud, mida ma pole tekitanud, waid leidsin eest 12-dal tunnil Rooma saabudes, ei peaks nad meile andma põhjust hellitada pettepilte. Kui austerlased ei tule wastu Itaalia sõowidele Trentinos piire parandada, siis ei näi itaallaste wäljaastumine austerlaste wastu sugugi wõimatuna. Diplomaatia on sageli eriwärwingute wõtmise kunst, kuid austerlastel puudub wajaline opereerimisoskus. Alustaksid itaallased Austria wastu sõda, jääksid siis rumeenlased rahulikuks? Ja ons Austria tõesti nii tugew, et suudab kannatada koorma suurenemist ühe miljoni itaallase ja 500.000—600.000 rumeenlase wõrra?

Ma tunnen sõjamehi ja tõsiseid sõjamehi, kes ei jaata seda küsimust. Moraalsete kujutlustega pole siin midagi saawutada, Macchiavelli maal pole meie suur Immanuel Kant weel kõrges kursis. Ahwardused oleksid praegu ainult kahjuks, neist wõiks olla kasu ülimalt, oleks Austrial Galiitsias ja Serbias suur edu. Opetusest pole ka kasu, sest nagu ikka suurem jagu inimesi, nii usuwad itaallased ise parimini tundwat oma wajadusi. Artiklid, eriti Monts'i sulest, on ainult weeks meie wastaste weskile, kes sellest järeldawad, et Itaalial ei olewat keskriikidelt wähemalgi määral loota nõudmiste täitmist. Nii kaua kui Itaalia wõiwat weel wisata kaalule tunduwa raskuse, pidawat ta astuma liitlaste poolele. Meie sõbrad mööduwad Monts'i arwamustest kohmetult, sest Monts on siin peale oma artiklite ka isiklikult suutnud panna mõtlema kõiki ringkondi.

Tahaksin eriti toonitada, et kui ei õnnestukski Wiini sundida Itaaliale sõbralikku nägu näitama, kui ta oma poliitikas endiselt jääb teatawal määral ülesolewaks, siis teen mina ikkagi mis suudan, et neiski tingimusis itaallasi rahustada. Praeguses olukorras pole see aga sugugi kerge.

Huwiga (loen teid tõesti alati huwiga) lugesin teie juhtkirja 25. kuupäewast. Chamberlain ega Salisbury pole meile iial pakkunud liitu. Chamberlain tegi mulle 1899. a. Windsoris mõningaid wihjeid, kui lus wõiks olla Inglise, Ühendriikide ja Saksamaa liit. Warsti pärast seda ilmus minu juure Lascelles, et peaminister Salisbury ülesandel teatada, Chamberlain olewat awaldanud ainult isiklikku arwamust, millest eest pole wastutawad ei peaminister ega kabinet. Hiljemgi suhtus Salisbury eitawalt liidule Saksamaaga, kuna Chamberlain oleks meid küll pannu wälja Wenemaa ja wahest ka Prantsusmaa wastu — see oli buurisõja ajal ja enne Wene-Jaapani sõda — kuid ise ta hoidus igasugusest liidu eest meiega. Kaamuide, kogu ajalugu ei näita, et liidulepingute puhr Inglismaaga on tema ratsanik, teine liidu vool agtawaline hobune, kes ühisest matkast kuigi palju e wõida? Nõnda ütles Talleyrand. Hetkest alustades kus meie olime mitte ainult tugewaimaks wõimukmandril, waid arendasime ka tööstust ja kaubandust enneaimamatus ulatuses, kus tungisime merele, ehitasime endile laewastiku, polnud aus liit meie ja Inglismaa wahel enam wõimalik. Ebasiiras liit on pahem kui olla hoopis ilma liiduta. Mis puutub Prantsusmaasse, siis olen mina alati olnud arwamuses (kuna olen noorest põlwest peale tunnud prantsuse hingeladi, mul on Prantsusmaal palju sõpru ja palju suhteid), et Prantsusmaa on Elsass-Lothringi ärawõtmise järele tõesti leppimatu. Ma arwan, sündmused on näidanud, et mul on õigus. Mõned kuud enne sõja puhkemist saatis mulle Lavisse oma eesõna elsasslase Lalance'i eluloole ja ses eesõnas näidati küll wiisakalt, kuid kolmekordsete „ei iialgitega", et nende maade annekteerimisega Prantsusmaalt oli Saksamaa enda ja Prantsusmaa wahele ajanud ületamatu kuristiku. Suhin tähelepanu ka Quinzaine'i artiklile möödunud aastast, milles mu sõber Francis Charmes sõja puhkemise hetkel kirjutas: „Ajalugu ütleb kord, et Prantsusmaa, kel 44 aastat on olnud parimad ja seaduslikumad põhjused sõja alustamiseks, on oma südames lämmatanud tundmusi, mis nõuawad tehtud ülekohtu parandamist, on toonud igasugusei ohwreid, wälja arwatud oma au hinnaga, mida on nõudnud rahu säilitamine... Kas see tähendab, et ta on oma südame põhjas loobunud paranduste nõudmisest? Muidugi mitte, kuid paheest mõtlemine tähendab tema tunnustamist." Kardan, sündmused näitawad edasi, et see sõda ei kaota lõhet prantslaste ja sakslaste wahelt, waid süwendab seda weelgi. Kuidas müristab isegi mu hea Costant d'Estournelles, kes oma lõpmata patsifistlike tsiteeringutega pani mu kannatuse rängale proowile. Stendhali „Rohelise küti" haruldane wäljaanne, mis ta mulle kinkis 1908. a., on ka kõik, mis mulle weel on jäänud mehest, kes kolmkümmend aastat on olnud mu sõber...

Mu naine laseb teid südamest terwitada, ta pole mulle niiid ainult armas elukaaslane, waid ka, kuigi ise wäga ebapoliitilise meelsusega, poliitiliselt wäga kasulik. Ta tunneb ja mõtleb kõiges ainult saksalikult. Kuid tema suhetest sünnimaaga on mulle suur kasu. Oleksid ometi jälle rahuajad, millal nad saabuwad? Suunake oma sammud kord Rooma, kust alates Tasso, Byroni ja Chateaubriandiga inimesed on tunnud mööduwa au ja kuulsuse tühjust.

Teie ustaw würst von Bülow."

Me näeme: würst lootis weel ikka, et Itaalia rahupartei lööb enda läbi ja Itaalia jääb sõjast eemale, et see on saawutataw osawa kombinatsiooniga. Ta polnud weel täiesti haaratud pessimistlikust kahtlusest, tal oli küllalt waimuwabadust, et huwituda oma wanast wihatud wastasest, krahw Monts'ist, endisest Rooma saadikust, et end ühes sellega kaitsta minu etteheidete wastu oma endiste wigade suhtes, millega ta kahtlemata oli koormanud oma poliitilist tegewust. Läbirääkimistelt wälisministeeriumiga pöördus ta Tasso, Byroni ja Chateaubriandi juure. Wähemalt polnud ta kaotanud wana kaldumust oma kirjadele anda kirjanduslikku sädelewust.

Seisund muutus täiesti aprilli wiimaseil päewil ja eriti mais. Niiid algas otsustaw wõitlus Giolitti pooldajate wahel, kes tahtsid pidada kinni erapooletusest, ja nende wahel, kes ei uskunud enam Austria wiimaks ometi saabunud pakkumisi, lükkasid need põlglikult kõrwale ja küsisid ühes noore Mussolini sõnadega: „Kas sõda wõi rewolutsioon?" Giolitti, kellele küll weel kuulus rahwasaadikute enamus parlamendis, sunniti ajakirjanduse ähwardustega ja ärewate meeleawaldustega sõitma oma koduprowintsi, pealinnast eemale. Kõigis Itaalia linnades korraldati kärarikkaid meeleawaldusi Austria ja Saksamaa wastu. Oleks asjatu peatuda selle ammumöödunud ajajärgu üleskutsete ja süüdistuste juures. Ametlik Saksa telegraafibüroo teatas, et rahwas oli karjunud ka: „Maha Bülow!" ja würsti autot oli kiwidegi loobitud. Würst Bülow aga kinnitab oma mälestusis, et teda olewat wiisakalt koheldud ega ole iial tülitatud jalutuskäikudel, mida ta endiselt jatkas. Wõi mängis selles kinnituses weidi kaasa endagiarmastus, ent siiski ka armastus Rooma wastu. Eks olnud ta ju igawese linna kodanik, kuuludes nende suursuguste isikute hulka, kellele Roomast oli saanud teine kodumaa? Ta oli juurdunud sesse mulda peagu kui palm, mis Goethe enne seda, 120 aasta eest, oli istutanud Malta villasse ja mis sirutas wälja oma tumerohelisi oksi, jäädes puutumata ajatuultest ja poliitilise ilmastiku waheldusest.

Paljudest riigimeestest ja diplomaatidest on jutustatud, et nad olewat sõja kuulutamise hetkel nutnud, lahkudes waenlasteks saanud kolleegidest. Peterburis olewat nutnud Safonow ja krahw Pourtalès, Berliinis von Bethmann ja Goschen, Pariisis ei suutnud wabahärra von Schön Biviani toas warjata liigutust ja nõnda walati enne suurt weremerd pisarate jõgi. Würst Bülow polnud sentimentaalne. Berliini tagasi saabudes oli ta nägu küll tõsine, kuid mured polnud jätnud nähtawaid jälgi ja kurwastust, mis talle Roomast lahkumine kahtlemata oli toonud, polnud sugugi märgata. Ta palus mind end jälle külastada ja wajas kaks pikka pärastlõunat kõige seletamiseks ja enda kaitsmiseks, mis kokku oli wäga hästi põhjendatud süüdistuskõne. Pingutuspäewad polnud ta waimu wäsitanud. See mees oli kogunud suure tagawara ilusaid sarkastlikke ja tigedaid tähelepanekuid, rääkis lõikawalt Austriast, põlgusega von Jagow'st ja segas, nagu ikka, kantsler Bethmanni hukkamõistmisega ka häwitawat kaastundmust. Tõde seisis selles, et kõik, keda ta süüdistas, olid täiel määral süüdi, kuid et Roomat ei ajanud sõtta mitte niipalju diplomaatlik malemäng kui kihutustöö, mis oli wallutanud rahwa hinge ja paiskas malendid laualt maha.

Ses kihutustöös oli noore Benito Mussolini „Popola d'Italia" tarwitanud waljemaid toone. Mussolinile kuulus ainult hääl wäljaspool parlamenti, kuid ta oli andekam ja tahtejõulisem kui parlamendi liikmed, kes tollal pöördusid rahwale tribüünikõnedega, ja wististi ruttasid ta mõtted juba üle algawa sõjaaja ning moodustasid eesmärgi ja tulewikukujutelma. Erakõnelustes, kus ta isiklik wõlu ja armastuswäärsus, mis wõis olla wäga lihtne ja ebateaterlik, mõjutas hästi ka faschistlike ideede wastaseid, olen ma teda tundma õppinud rohkem kui ainult ideoloogiasse wajuwa reaalpoliitikuna. Tuleb toonitada, et ta pärast sõda ei lasknud end wallutada wihast Saksamaa wastu. Ainult kord tekkis tema ja Saksa walitsuse esindajate wahel kokkupõrge: Strasemanniga 1926. a. weebruaris, Baieri peaministri Heldi kõne pärast Lõuna-Tirooli kohta. Tollal Mussolini ütles: „Itaalia ei kõrwalda iial oma lippu Brennerilt, wajaduse korral ta pigemini kannab selle lipu teispoole Brennerit." Neid sõnu ei tohiks hiljem unustada.

Kuid kõigi mälestuste wäärtus, niipalju kui see puudutab praktilist uute ajajärkude poliitikat, on wäga piiratud. Mingi painduw hingeeluline tarkus ja poliitiline arwustuskunst ei suuda 1937. a. teha olematuks, et Berliin-Rooma telg 1915. a. murdus otsustawal hetkel. Wõib olla, et ennustajad muistses Roomas, kelle ametiks oli tapetud loomade sisikondade järele uurida tulewikku, eksisid harwa. Kuid eksiwad kindlasti need, kes tulewikku piiiawad lugeda minewiku sisikonnast.

(Copyright by „Päevaleht" and Cooperation.)

JULMUS

Lugu kahest poisist

Florence Montgomery kuulus noorsooromaan. Eestistanud Mary Sarap. 134 lk. Hind 1 kr. 30 s.

See romaan, mille originaalpealkirjaks on „Misunderstood" („Vääriti mõistetud"), kuulub maailma enimloetavate raamatute hulka, olles huvitav mitte ainult noortele umbes 10. eluaastast peale, vaid ka täiskasvanuile.

Romaanis jutustatakse meile põnevalt ja liigutavalt kahest poisistvennast, kelle ema on surnud. Väike poiss, kes ei mäleta enam kuigi hästi ema, on isa lemmik, suurem aga elab oma mälestustes emast, millest ei ole kellelgi teisel aimu. Alles siis, kui on liig hilja, isa õpib tundma ka vanemat poega, keda ta peab üleannetuks ja kaunis tühiseks poisiks.

Raamat viib meid Inglismaale. Temas sünnib palju, ja terve rida omapäraseid kujusid elustab huvitavat tegevust.

„LUGU KAHEST POISIST" loevad suurima innuga ka tütarlapsed.

„LUGU KAHEST POISIST" on hea ja sealjuures odav raamat.

Ilmusid:

H. Adamson: LINNULAUL. Luuletusi. E. Rii
Hind kr. 2.50.

„Linnulaul" sisaldab lüürilisi ja jutustava sisuga
Luuletaja on neis jõudnud kõige lähemale meie r
gele, on kujunenud tõelikult kõige eestilisemaks n
luuletajateperes.

A. Adson: LEHEKÜLG AJARAAMATUST.
tusi. H. Hackeri kaas ja frontispiiss. Hind

See on Adsoni 7-mes värsipõimik, milles ülekaalus
raskemeelsed värsid, mis kulmineerivad tsüklis, mid
letaja loonud oma ema surma puhul ja Eduard Vilde
See kogu sisaldab aga ka kergeid kevadvärsse, intiim
seid „Koduseid värsse" ja poolhumoristliku külaball

K. A. Hindrey: SIGTUNA HÄVING. J
E. Riiga kaas. Hind kr. 4.—.

„Sigtuna häving" sisaldab rea haaravaid jutustisi, m
poolt teadlikult sellesse raamatusse valitud, et saavu
malikku mitmekesisust nii ainestikus kui selle käsi
dis. Kõigis neis jutustustes on valdav Hindreyle
psühholoogiline valgustamisvõime.

E. Hiir: RAUDVÄRSID. Luuletusi. J. Vahtr
Hind kr. 2.50.

„Raudvärssides" on esitatud ümbritsevast tõsielust,
tööst ja ehitavast inimesest rida esiletungivaid pil
kinnitatud need kontrastsed nähted ning ohud, mis
vad tõkestada inimliku elu loomulikku arengut.

B. Kangro: VANAD MAJAD. Luuletusi 19
O. Kangilaski kaas. Hind kr. 2.25.

Käesolevas luuletuskogus saavutab autor oma kallak
vilisse ning panteistlikku looduskäsitlusse ja süng
ainevaliku, aga seejuures optimistliku hoiakuga elu-
probleemide lahendamisel huvitava motiivide ja m
atmosfääri.

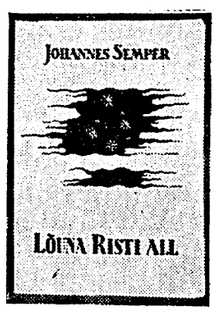

J. Semper: LÕUNA RISTI ALL. Reisikirju 2
tahvliga, enamikus autori ülesvõtete järgi.
katsi kaas. Hind kr. 4.

Mässuline Hispaania, Lissabon, Kanaaria saared,
troopikametsad, Argentiina lagendik oma gautšodega.
Janeiro, Buenos Aires — kõigest sellest jutustab käeso
raamat.

G. Suits: HOLLANDI VÄRSIPÕIMIK. Luu
tõlked ja pikem sissejuhatus Gustav S
H. Mugasto kaas. Hind kr. 3.—.

Olles esimeseks madalmaalise lüürika valimikuks eest
katsub see luuletistekogu vahendada viimaseid aasta
hollandi värsiarengust. Luuletõlkeid leidub selles vää
raamatus 26-lt hollandi autorilt ning pikem ülevaa
lugejat tutvuda hollandi luuletajasperega.

H. Talvik: KOHTUPÄEV. E. Kõksi kaas. Lu
Hind kr. 2.50.

Käesolev luuletuskogu käsitleb poliitilise murrangu r
sid 1934. a. varakevadel. See on maailmavaateliste ü
nangute ja otsingute raamat.

Peatselt ilmub:

O. Urgart: OSKAR LUTS. Essee. O. Lutsu
kriitpaberil. E. Kõksi kaas. Hind kr. 3.—.

Siin taotellakse esmakordselt anda põhjalikum
O. Lutsu laiaulatuslikust loomingust ja esitatakse vä
käigu tähtsamad kujunemisastmed. See raamat on va
ja sobivaks juhiks niihästi kitsamale kirjanduslikule
kui ka koolinoorsoole ja kõige laiemale lugejaskonnal

Eesti Kirjanikkude Liidu Kirjas

Tartus, Aia tän. 19. Posti jooksev arve

Oma antenniga

„Terawmeelne nali"

Antiikse mööblistiili näituselt wäljub kolm daami ja neli härrat. Need on — kõrgem ametnik, koolijuhataja, arst, nende kesk- ja ülikooliharidusega prouad ja suurärimehe Takerdi abikaasa.

„Kõik oli ju wäga kena," ütleb proua Takerd, „ainult et kole wanad asjad!"

Seltskond naerab proua „järjekordset terawmeelset nalja". Seltskond hoolitseb, et proua poleks antiikmööbli „arwustamisega" sisse kukkunud.

Proua Takerdil on endal kodus „antiikmööbel", ostetud äristi, kus wana „mõisa mööblit" tehakse järele. Proual on enda ja mõne teisegi rikka kodu järele küllalt põhjust imestada, et tema tuliuue, läikiwa ja särawa antiikmöö bliga wõrreldes on näituselе toodud nii „kolewanad" asjad!

Ta on wäga rikka mehe naine. Hakkawad warsti ehitama uut „pilwelõhkujat". Kogu sel seltskonnal siin on au kuuluda Takerdite lähimasse tutwuskonda. „Ah, pr. Takerd olewat wälkese haridusega? Tss, kes seda räägib?!... Kuid ta on wäga lõbus inimene, Takerdid mõiwad endile kõike lubada, nad on nii palju wälismaal matkanud... Ja proua on nii rahwapärase kõnewiisiga, nii... lihtsalt tore inimene!"

Kui perenaisel pole puulõhkujat

Hommikul tööle minnes waatan ja imestan: Kõnnib mu ees pikk, sale poiss, käekott käe otsas. Et kust ajast need mehed on käekotti kandma hakanud! Mõõdudes aga näen blondlokke bereti alt ja mõistan, et „poiss" on tüdruk! Ta on püksülikonnas naisaknapuhastaja, kes läheb tooma redelit.

Poes, kus teen oma ostud, käib eht poiss aknaid puhastamas. „Meil on poiste rajoon," ütleb poenaine. „Wõib-olla tüdrukud puhastawad aknaid paremini, see on nende amet, kuid minul läheb poissi waja. Täna ütlesin talle: „Mu waateakna lamp on kustunud. Roni üles, sea lamp korda!" Poiss ronis aknapuhastamise redeliga üles ja lamp hakkas jälle põlema."

„Rootslased juba wõtwat meesmajateenijaidki," ütles ostja, keegi proua. „Ojah, küll minulgi meesmajateenijat waja läheks. Tüdruk ei taha puid lõhkuda. On küll alles kahe aasta eest Saaremaalt tulnud, kuid juba linna kombed kätte õppinud. Ei tea, mis jeal lõhkuda on? Halud on juba puuhoowis pooleks saetud, puukuur elektriga walgustatud ja joojas keldris, pole nagu wanasti, et puukuur oli õues ja lund jadas ukse wahelt sisse, kirwe wars oli jäätanud. Lõhuksin ise, kuid teenija ei oska keeta, mind ennast on rohkem kööki waja kui teda."

Nii et ei tea, kuhu see mees kadus, kes esimese pääsukesena kuulutas juba meilgi, et otsib majateenija kohta. Prouad wõtaksid tema kahel käel wastu. Mis jest, et mees ei oska keeta, tüdruk ei oska kah. Selle eest aga mees kannaks puhastuspäewil õue kõik rasked madratsid ja johwapadjad, palmid ja kummipuud wihma jaama, klopiks waibad ja seaks korda elektri-

Jlmusid:

ADOLF HINTI romaan

Kuldne värav.

E. Kollomi kaas ja illustratsioonid.
Hind Kr. 5.—, kal.-köites Kr. 6.25.

„Kuldne värav" on romaan kaluripoiss Laas Rauna lapsest meheks kujunemisest. Selles paljastab Hint otse halastamatult oma tegelaste pahesid, kuid lõpetab siiski lepitava akordiga — oma lastes sünnitakse uuesti puhtate ja tugevate inimestena.

M. SILLAOTSA BIOGRAAFILINE VISAND

Viiskümmend.

E. Järve kaas. Hind Kr. 2.50, kal.-k. Kr. 3.75.

M. Sillaots kirjeldab selles usutavalt ja haaravalt ühe eesti töötava haritud naise elukäiku, kujutab teda tema igapäevases tegevuses, kujutab teda küll positiivses valgustuses, kuid ilma ülistava liialduseta.

RICH. JANNO ROMAAN

Kaks ja üksainus.

E. Kõksi kaas. Hind Kr. 2.50, kal.-k. Kr. 3.75.

See teos, mis on pühendatud ühe armastuse „kolmnurga" lahendusele, on kahtlemata üks viimase aja omapärasemaid, kuid ühtlasi ka südamlikumaid raamatuid. Niisama habras nagu naispeategelane ise, on ka kogu teose põhitoon.

R. SIRGE JUTTUDE KOGU

Luhtunud lennud.

E. Kollomi kaas. Hind Kr. 2.75, kal.-k. Kr. 4.—.

See kogu sisaldab R. Sirge kaks pikemat juttu: „Pärijate vahel" ja „Teder lendab". Esimeses kujutatakse riidu päranduse jagamise pärast, kuna teine tegeleb linnamehega, kes väsinuna tsivilisatsioonist, unistab pääsust tagasi loodusse.

Vastolu igapäevaste inimeste unistuste ja soovide ning võimete ja teojulguse vahel — see ongi „Luhtunud lendude" peateemaks.

EESTI KIRJASTUSE KOOPERATIIV — Tartus.

„Minge, ässitage rahvas kuninga vastu üles

Kuna Miki on töötamas Medioka riigiprobleemide kallal, hertsog Varalott valmistub troonihaaramiseks.

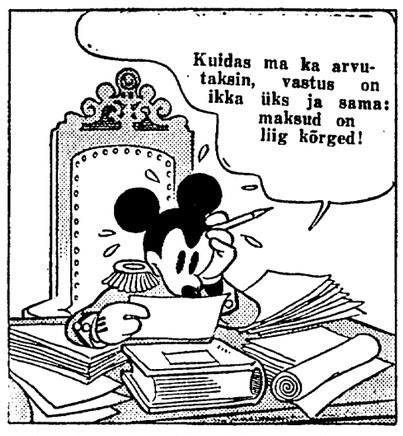

Ei Muhu saarel kaswa muud . . .

Kõik igatsewad tagasi kodusaarele. — Ainuke säilinud tamm esiwanemate hiiest

Kui muhulased pääsiti Rootsi kuninga

Eesti Turistide Ühingu algatusel on kooliõplased kirjutanud võistlustöid turismi alal. Selliste võistlustööde sarjas on Haapsalu tõlenduskooli õpilane Sinaida Keerd kirjutanud „Turismi albumis" huvitava matkakirja Muhu saarelt. Toome tähendatud kirjutusest mõned väljavõtted.

Oma nime olevat saar sellest saanud, et ta on muhutaoliselt ümmargune. Keskelt kõrgem, ääred laskuvad aegamisi merre. Ei kusagil kõrget kallast, järsku vastupanu, ei selget joont maa ja mere vahel. Laine tungib niikaugele kuni jälle heaks arvab taanduda. Maa ja meri kaisutavad siin kui sõsarad, on lahutamatud seltsilised. Ja muhulane armastab oma kodusaart. Sinna tulevad tagasi mehed maailmameredelt, veetma vanuse rahulikke päevi. Sinna igatseb tagasi teenija ja karjalaps, kes on olnud suvel mandril, sest kodusaare kehv pind pole küllalt helde jagama kõigile, peale armastuse, küllaldaselt leiba ja riiet. Kirjanik R. Saar mäletab nüüd vanuseski veel, kuidas ta, olles mandril karjaseks, roninud selge ilmaga kuuse latva, et heita ainust pilku paistva kodusaare mustale punktile.

Lambad aednikuametis

Matkajaile Muhus paistavad esimeseks silma selle imelikud kadakapõõsad. Nende väljad lähevad kuni silmapiir ulatub. Ja põõsad on kõik ühesugused ümarikud, nagu oleks asjatundja aednik nad pügänud või nagu oleks toodud siia mõnd uut soojamaa kadakasorti. Kuld pole siin aedniku ega uue sordiga tegemist, need kunstnikud on Muhu lambad, kes neid pügavad.

Võlla tamm

Edasi sõites Saaremaa poole paistab maanteest paremal pool, põldude keskel, kõrgem küngas, keskpaigas suure, põlise tammega. Ajaloos tuntakse seda Võlla tamme nimega. Sellel künkal mühanud esivanemate piha hiis. Sakslaste siiatulles hävitanud need teised puud, jättes kasvama vaid ühe, et kasutada endist hiietamme peksutammeks. See asetseb Võlla põldude keskel, üsna Võllamõisa lähedal.

Rahvajutt Raagi mõisa vanapiigadest

Kõik, kes sõidavad Kuivastust Kuressaare poole, näevad, umbes saare keskel, maanteest paremal pool suurt, jämedat mändi, n.-n. Raagi mändi, mille oksad ulatuvad üle maantee ja ähvardavad igakord riivata omnibuse katust. Rahvajutt räägib männi saamisloost järgmist: Vanasti asetsenud seal Raagi mõis. Mõisas veetnud kaks vanapiigat oma elu rahulikke päevi. Rahvas kutsunud neid Raagi preilnateks. Olnud üks tuisustest talveõhtutest, millal inimene ja loomgi otsib ulualust. Korraga koputatud Raagi mõisa uksele. Kui piigad ukse avanud, seisnud lävel kaks ratsanikku, paludes süüa. Saanud jaatava vastuse, sisenenud mehed, kuna piigad läinud võõrastele süüa tooma. Tagasi tulles aga polnud meestest enam jälgegi, kuna tuppa oli jäetud väike, hilpudesse mähitud laps. Vanapiigad näinud selles kui jumala andi ning kasvatanud last suure armastusega.

Sellest juhtumist oli möödunud juba kümmekond aastat, kui jälle oli selline tuisune talveõhtu. Korraga tunginud Raagi mõisa koks näokattes meest ja röövinud lapse. Piigad tormanud röövleile järele, et oma kasulast päästa. Mõisa õues tekkinud võitlus aga lõppenud õnnetult, kuna surnuna jäänud lamama üks vanapiiga ja nende 10-aastane kasvandik. Ellujäänud pilga istutanud võitlusväljale männi ja lausunud: „See mänd mühagu teie pühaks mälestuseks. Tema tüvve ei vajuta keegi saagi, enne kui ta ise hääbub".

Muhulaste võitlus 20-tuhandelise rüütliväega

Järgmine peatus matkajal oleks Muhu Linnuse maalinnas. Siin lõid muhulased 1227. a. lahingut 20-tuhandelise rüütliväega. Linnuse vallid on hästi säilinud ja paiskavad kaugele. Linnuse keskele on püstitatud mälestussammas muistses ja Vabadussõjas langenud Muhu poegadele. Iga muhulane, möödudes mälestussambast, paljastab pea langenud vendade auks. 4 kilomeetrit linnusest asetseb suur ohvrikivi.

Kui külmetav kuningas viidi Muhu tarre

Nüüd võiks matkaja siirduda Koguva küla. See küla pole kuigi palju kannatanud mõisakupja ja opmani piitsa all. Ta on olnud vaba juba rootsiajast alates. Kord südatalvel sõitnud Rootsi kuningas Venemaalt merd mööda kodu poole. Teel aga tõusnud tuul ning tuisk ja kuningas ühes saatjatega eksinud teelt. Vahepeal pimenenud ilm ja mehi ähvardanud õine külm merel. Seal juhtunud Koguva küla mehed tulema Hiiumaalt ja kohanud teel kuningat. Nüüd viidud külmetav kuningas ühes saatjatega külla ning teisel päeval juhatatud õigele teele. Tänutäheks lubanud kuningas Koguva külale täieliku vabaduse, — võisid elada mõlsnikest täiesti sõltumatult. Ent kuningas elas kaugel ja kohapealsed mõisnikud ei tahtnud sellega kuidagi leppida, vaid nõudnud endiselt kiimnist ja maanteede tegemist. Vahepeal oli kuningas teinud kirjaliku tõenduse priikslaskmise kohta, ning Koguva mehed sõitnud sellele järele. Mõisnikel olnud see aga teada ning saatnud merele vastu oma eelpostid, kes pidid raamatu ära röövima. Kuid külamehed olnud kavalad ja sidunud selle ree põhja. Mitugi korda oli regi merel läbi otsitud, kuid testament saabus õnnelikult külla ja hoitakse veel praegu, kui muistse priiuse mälestust, alles. Küla oli tõusnud kiiresti jõukale järjele ja elanikudki olid end nagu paremaks pidanud. Nii et poisid olid naitunud ainult omaküla tütarlastega ja vastupidi, ning nii juhtuski, et peagu oli terve küla üks sugukond ja kandis üht perekonnanime — Schmuul, mis on veel tänini püsinud.

Muhulane on külalislahke

Kel on soovi siin suve veeta, küll siit ulualust leiab. Ei muhulane aja kedagi uksetagant minema, olgu kas või kesköö!. Nad on ise ringi rännanud, küll merd kündes, küll silku kaubeldes. „On palju käin ja palju näin", nagu ise armastavad öelda. Siin puuduvad ka majad, mille esiküljel ilutseks silt „Hotell" või „Söögimaja". Kuid neid pole tarviski. Ei sellepärast turistid siin nälga jää. Muhulane pakub seda, mis tal parajasti käepärast on. Kui pole muud, siis leib, silgutaldrik ja hapupiima pütt ilmuvad õue, kastani või pärna alla lauale — muhulased armastavad suvel väljas süüa. Ja perenaine ütleb selges, kõlavas Muhu murrakus: „Tulge tähepoole, täsa ubam olla." Ja tüdruku poole pöördudes lausub: „Ingel, too koostad lava peale." — „Kus sa nad toone omingu pannid?" — „Oata ikka, reiuli peal."

Muidugi räägivad nii vaid vanad inimesed, kuna noored on kõik 6-kl. algkooli haridusega ja paljud õppinud ka mõnes kõrgemas õppeasutuses. Kuid hingelaadilt on nad ikkagi jäänud muhulasiks, vabaks ja sõltumatuks kui kajak merel, truuks kommetele ja traditsioonidele.

juhtmed, lööks kinni lastetoas nagisema ratsutatud toolijalad, liimiks pildiraamid ja muidugi — lõhuks ka puud!

Muulased peawad Eestit tutwustama

„Põhjamaa blond neiu telgede taga! C'est pictoresque! Kui maaliline!"

Külaline lõunast wõttis taskust blokknoodi ja hakkas joonistama kutsekooli õpilast kudumisklassis.

Ta oli meie kutsekoolidest waimustatud. Küsis materjale, et kirjutada sellest eeskujulikust õppetegewusest omagi maa naistele ja kaswatajatele.

Daam wiibis Eestis ile kahe nädala ja jattus alles ärasõidu eel meie kutsekoolidesse. Täiesti juhuslikult. Ta oli tulnud siia tutwuma meie eluawaldustega, kuid kellelegi ei tulnud meele saata teda meie kutsekoolidesse. Keegi eesti naine oli ta wiimaks sinna toonud.

„Wälismaalane liigub meil ainult kohalike muulaste pe'ekonnis," ütles ta. „Tuli siia tundma õppima meie rahwuslikku omapära, kuid nüüd kogub informatsiooni muulastelt. Muulased on külalislahkemad.'

„Aga meil korraldati ju tema auks ka wastuwõtte?"

„Need olid ametlikud wastuwõtud ja külalise auks korraldatud õhtud organisatsioonides. Meie kodud awawad külalistele wäljaspool ametlikku programmi wäga wisalt uksi."

„Aga meil on ju niipalju ... rahwuswahelisi kodusid kui wõiks ütelda, ma mõtlen nimelt stiilinäitusel wälja pandud barokki, ampiiri, rokokood. Suur osa sellest tuli ju eesti kodudest."

„Ei see aita midagi, kui neis kodudes pole perenaist. Meie perenaised käiwad igafugustes organisatsioonides, istuwad komiteedes jne. Kus neil aega on kodus olla."

„Mis oleks, kui need komiteed tulekšid kokku ja walikšid endi seest komitee, millel ülesandeks wälismaalasi juhtida meie kodudesse ja anda neile wajalist informatsiooni? Muidu on seda tahes-tahtmata juniitud tegema muulased. Ja milline informatsioon see on, seda me juba teame."

Mt.

Jõulukingid

DAAMIDELE:

prants., saksa, ingl. ja kodumaa lõhnaõlid, Eau de Cologne, juukse-, näo- ja käeravivahendid ilukarpides ja üksikult.

PERENAISTELE:

kummipõlled ja majapidamiskindad, Mopp-põrandaharjad, vannitoavaibad, metallipuhastajad jne.

Soovitab

A/S. MEY & LANDESEN.
Tallinn, Viru t. nr. 9.

Nõudsest peale on

ÕISU JUUST

alati saadaval kõigis paremates toiduainete ärides Tallinnas ja üle kogu riigi.

Esindus: **Õisu juustu- ja võitsentraal,** Müürivahe 16.

„LASTEJUTTUDE" 1. VALIKUST
VALIMIK H. C. Andersenit

Muinasjutte.

K. Lutsu illustratsioonid. 258 lk. Hin

„Need Taani suure muinasjutukunin seni muinasjutud ei vanane kunagi. Ne sama värskus, sama puhtuse vaim ja imeline salapärasus." (A. Swan.)

UKSIKUD MUINASJUTUD JA K

Inetu pärdipoeg. Kindlameelne tinas jooksjad. Keisri uued rõivad. Vigane.
Sulesilmad. Sitikas. HIND à 25 SEN
Vana tänavalatern. HIND 35 SE
Reisiseltsiline. Majahoidja poeg. Paju à 50 SENTI.

VALIMIK VENNAD GRIM

Muinasjutte.

Tõlk. L. Matto, 274 lk. HIND K

Soome arvustaja otsusel on venna muinasjutud: „Peenim muinasjuturaam noorsoole üldse ilmunud. Need võrr muinasjutud on aarded. See on süda damete raamat."

VALIKKOGUD (à 48 lk. — HIND 7

Jänes ja siil. Punamütsike. Kuldla Johannes. Laulev lõokene. Vahva

VALIMIK WILHELM HAUF

Muinasjutte.

E. Kollomi kaas, 223 lk. HIND K

Need muinasjutud on meile rõõm nud meie lapsepõlves ja valmistavad meie lastele ja lastelastele.

W. HAUFF: KARAVAN.
Muinasjutte. HIND Kr. 2.-

VAREM ILMUNUD:
K. MARTINSONI TÕLKES CH.

Meie Issanda elu.

Hulga piltidega, 112 lk. HIND K

„Üht meisterteost esitab käesolev paljude laste rõõmuks nüüd ka e ilmub." (Õpet. H. Haamer. — Saatek

J. KARNERI EESTINDUSEL K. T

Muinasjutte lastele.

K. Rotovi illustrats. HIND Kr

KAL.-K. Kr. 4.25.

Üksikud muinasjutud: Loomade mäss Lasteõgija. Varastatud päike. Köögi Telefon. Pese-ise-sa. Hiiglane prussal

Piriseja. HIND à 35 SENT

EESTI KIRJASTUSE KOOPER.

Tartus. — Posti jooksev arve nr

Wanemad

Ärge unustage m i
oma lapsi — tellige n
„Laste Rõõ

Festimaa kuningas

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

18

„Päris kindlasti ei tea, olen aga kuulnud, et tahetakse rehepeks seada õhtu peale. Sakstel pole see veel endilgi selge, kunas seda teha. Mõisnikud tulevat varsti Uuemõisa kokku nõu pidama."

„Rehte võib õhtuti ju peksa, kui poolest lõunast õhtule lastakse," arvas keegi kohalikke teopoisse.

„Selle vastu pole midagi," tähendas Toomas. „Iga uus asi on tulnud aga meile kahjuks, seepärast peamegi üheskoos nõu pidama. Hea küll, kui mõisas tahetakse õhtul peksa, siis peksame: töö on töö ja see tuleb teha. Seda teeme aga mõisa ajast, aga mitte une otsast. Rehepeks on samasugune töö kui põllukünd ja heinategemine, miks peaksime seda öösi tegema. Öö on Jumalast loodud puhkamiseks, aga mitte teorahva kurnamiseks."

„Sul on tuline õigus, Toomas... Vaata, see mees oskab alles seletada!"

Toomas jätkas:

„Kardan, et tahetakse meie kaela suruda, peame rehte peksma siis, kui oleme juba õhtule saanud..."

„Kurat, see läheb liiale!"

„Siis hakkame vastu!" hüüdis Põua Mait.

„Kas te, Aruvalla mehed, suudate ühte hoida?" küsis Toomas ja vaatas meestele. See ongi kõige õrnem koht kogu loos ja seepärast peamegi nõu. Kui vastu hakata, siis tuleb seda teha üheskoos, keegi ei tohi järele anda. Mitte üksi Aruvallas, vaid kogu kihelkonnas, kogu maal tuleb sedasi teha. Oleme samasugused inimesed kui saksad ja vajame inimese õigust. Aga kus on õigus, küsin ma? Kus on see uus seadus, mis juba aastate eest välja kuulutati? Kas pole mõisnikud selle keisri tahtmise ära solkinud ja Eesti kubermangule hoopis sandima seaduse kuulutanud kui Liivi kubermangu rahvale. Ometi oleme ühesugune maarahvas — eestlased, aga seadused on tehtud kaht moodi? Ma küsin, mis see tähendab?"

Toomas oli tõusnud pingile püsti. Ta hääl paisus, ta sõnad tungisid kuulajaile südamesse. See mees oskas alles kõnelda! Mis oli Urvaste Juhani kõne palvemajas Tooma kõne kõrval?

Mehed kuulasid ja otse neelasid Tooma iga sõna.

Toomas teadis, et Aruvallas on rohkesti vennastekoguduse liikmeid, seepärast põimis ta oma kõnesse ka pühakirja:

„Kristus on oma vere risti peal valanud kõigi inimeste eest, seepärast peavad seadused olema ka kõigi inimeste kohta ühesugused. Ei saa olla ka vahet Eestimaa ja Liivimaa talurahva seaduste vahel."

See ütlus tabas märki.

„Räägib nagu Kristus mäejutlusel," kõneldi omakeskis.

„Ja härja suud ei pea mitte kinni seotama, kui ta pahmast tallab. Meie, teosulased ja -tüdrukud, oleme need härjad, kes tallavad mõisade pahmast. Kui härg tohib suuga pahmast võtta, siis tohime meiegi käia piiblisõnade järele: öö on Jumalast antud puhkamiseks, aga mitte rehepeksmiseks."

„Kes tahab, see peksku öösel rehte, meie seda tegema ei hakka!" hüüti Toomale vastu.

Keegi köhatas ja küsis:

„Mida teeme siis, kui mõisasaks järele ei anna?"

„Siis jätame töö seisma, las saksad võtavad vardad kätte ja peksavad ise oma rehte."

Sellele reageeriti ühise naeruga.

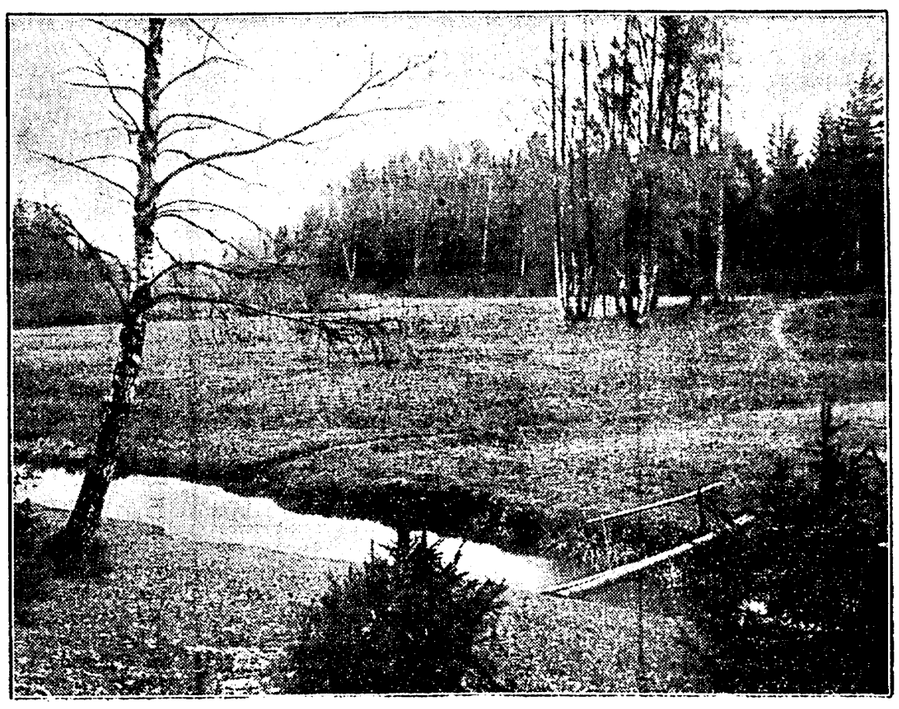

Foto M. A

„Noh, küll oleks kena, kui va Tiisna[2]) vehib vardaga rehealuses ja teosulased vaatavad pealt!"

„Veel kord: pidage meeles hüüdsõna: Üks kõigi eest ja kõik ühe eest! Kui ühes mõisas teosulased vajavad abi, siis peab teistest mõisadest abiks minema. Kui me ühte hoiame, siis saame ka võidu... Me ei põlga tööd, me ei karda tööd, aga kurnata me endid enam ei lase!"

Toomas oli pingilt maha astunud, ütelnud meestele head päeva ja lahkunud oma kahe seltsilisega.

„Meil on täna veel mujalegi minna!" Põua Mait hobuse seljast. Juba kihutasid meest tolmusel teel.

Tooma kõne oli omapärane, kaasakisku korda selgitav. Niisugust juttu polnud me kuulnud. Ja kui avalikult ta veel rääkis! S julgeb küll mõisasaksale ja opmanile vastu

Veel kaua harutasid teosulased Toom „Tõepoolest hakkame vastu, kui tahetakse r mist seada õhtuks, pärast päevatööd mõisa

Põlev tungal oli heidetud...

(Jä

[2]) Mõisnik Tiesenhauseni rahvapärane nimetus.

Sügisene
Uue

Kultuur

Kõik tõeliselt ilus, ehtne ja algupärane tähistab kultuuri, rikastades inimsugu. Kõrge kultuuri ja peene maitse tulemuseks on osutunud Patrician Old Lavender, mis omab kõik ehtsa Lavendli väärtused. Igaüks on vaimustatud selle meeldivast värskusest.

Saadaval veetlevais ilupudeleis mitmes suuruses.

Patrician Old Lavender

Jünger & Gebhardt Berlin

Vaimustab oma puhtuse ja omapärase lõhnaga.

Lab. S. Schneider, Tallinn.

„Loodus" korraldab romaanivõistluse

Eesti wabariigi 20. aastapäewa tähistamiseks korraldab k.-ü. „Loodus" algupäraste romaanide wõistluse ja kutsub kõiki eesti kirjanikke rikastama meie kirjandust wääralisse algupäraste romaanidega ning saatma neid wõistlusele. Aine walikus ja käsitluslaadis on jäetud autorile wabadus. Romaani all tuleb mõista tööd ses ulatuses, mis meie kirjanduses on romaani piiriks wälja kujunenud. Wõistluse tingimustes on muu hulgas: Käsikirjade suurus wõib olla 300.000—600.000 täheruumi.

Töödewastuwõtmise wiimaseks tähtpäewaks on 1. september 1938. a.

Shürii koosseis awaldatakse hiljemalt 1. juunils 1938. a.

Shürii awaldab oma otsuse 1. oktoobril 1938. a.

Auhindadeks makstakse 2250 krooni: 1000 krooni esimeseks, 750 krooni teiseks ja 500 krooni kolmandaks auhinnaks kolmele wõistlusel parimaks tunnustaud käsikirjale.

Shürii wõib oma äranägemisel jätta mõne auhinna andmata wõi k.-ü. „Loodusele" nõusolekul määrata mõnd auhinda rohkem kui üks, samuti üldse loobuda auhindade wäljaandmisest, kui wõistlustööde kirjanduslik tase on niiwõrd madal.

Makstud auhinna arwel on k.-ü. „Loodusel" õigus iga auhinnatud tööd trükkida ning lewitada kuni 1300 eksemplaris; kui k.-ü. „Loodus" trükib auhinnatud töid üle 1300 eksemplari, siis makfab ta iga ületrükitud eksemplari eest autorile honorariks 20 protsent korrektseeritud raamatu kaanehinnast.

Auhinnatud teoste järgmiste trükkide awaldamiseks on k.-ü. „Loodusel" eesõigus.

K.-ü. „Loodusel" on eesõigus kokkuleppel autoriga kirjastada ka wõistlusest osawõtnud, kuid auhindamata jäänud töid, kui shürii poolt on nad tingimisi tunnustaud trükikõlwulisteks.

Praktilisem jõulukink on

kvaliteetkarusnahk!

Suurim karusnahaladu

A. RATNER

Narva mnt. 71

Telefon 307-46

RIKKALIKUS VALIKUS

karakul, naarits, pesukaru, bisamkotik, skunks, rebased, karakultscha, hüljes jne

Müük suurel ja väikesel arvul.

K.-ü. „Looduse" lastekirjanduse wõistlus

(Nooremale astmele.)

K.-ü. „Loodus" korraldab wõistluse eestikeelse algupärase lastekirjanduse rikastamiseks. Wõistlewatele autoritele jääb wabadus teema walikus, kuna teose aine peab olema kodumaaline ning kodukohaline ja oma käsitluswiisiga lastesse koduarmastust, elurõõmu ning teotahet suggereeriw.

Wõistluse tingimustes on muu hulgas:

Teose suurus wõib olla umbes 15.000—60.000 täheruumi.

Töödewastuwõtmise wiimaseks tähtpäewaks on **28. apr. 1938. a.**

Shürii koosseis awaldatakse hiljemalt 1. märtsiks 1938. a.

Sellel wõistlusel parimateks tunnustatud teoste eest makfab k.-ü. „Loodus" wiis auhinda: 1. — 250 kr., 2. — 200 krooni, 3. — 150 krooni, 4. — 100 krooni, 5. — 50 krooni, omandades sellega ühtlasi õiguse kirjastada auhinnatud teoseid kuni 4000 eksemplari.

Lisaronge jõulu- ja uueaasta-pühadeks

Reisijateweoks jõulu- ja uueaasta-pühade puhul määratakse käiku alljärgnewad lisarongid:

Neljapäewal, 23. detsembril.

Tallinnast Tartu kiirrong nr. 101; minek Tallinnast kell 16.20 ja saabub Tartu kell 19.31. Rong peatub ainult Tapal ja Jõgewal.

„Balti ekspressis" wõimaldatakse sõita reisijail, kes sõidawad kaugemale Tartust; kõigil teistel tuleb kasutada lisakiirrongi nr. 101.

Tallinn-Sadamast Wirtsu reisirong nr. 37; minek Tallinn-Sadamast kell 17.20; tuleb Rapla 18.57; Märjamaale 20.07; Lihula 21.52 ja Wirtsu 22.48. Rong peatub kõigis wahejaamades. Wirtsu wagunite grupp kell 17.00 koos Pärnu rongiga wälja ei saadeta.

Reedel, 24. detsembril.

Tallinnast Narwa reisirong nr. 23; minek Tallinnast kell 00.01 (eraldi Walga rongist), saabumine Tapale 2.50 ja edasi Narwani makswa plaani järele. Rong peatub kõigis wahejaamades.

Tallinnast Narwa kiirrong nr. 25; minek Tallinnast kell 8.45 (eraldi Walga rongist), saabumine Tapale 10.23; Narwa 13.10. Rong peatub kõigis wahejaamades.

Tallinnast Tartu kiirrong nr. 103; minek Tallinnast kell 14.35, saabumine Tapale 16.06, Kiltsi 16.52, Rakke 17.06, Jõgewale 17.41 ja Tartu 18.40. Rong peatub ainult ülemistel ning Tapa ja Tartu wahel kõigis jaamades.

Tallinnast Narwa reisijaterong nr. 221; minek Tallinnast kell 14.50, saabumine Tapale 16.37, Rakwere 17.16, Sonda 17.53, Kohtla 18.27, Jõhwi 18.45 ja Narwa 19.47. Rong peatub kõigis jaamades.

Tallinnast Tartu kiirrong nr. 101; minek Tallinnast kell 16.20 ja saabub Tartu kell 19.31. Rong peatub ainult Tapal ja Jõgewal.

„Balti ekspressis" wõimaldatakse sõita reisijaile, kes sõidawad kaugemale Tartust; kõigil teistel tuleb kasutada lisakiirrongi nr. 101.

Tallinn-Sadamast Türile reisijaterong nr. 115; minek Tallinn-Sadamast kell 14.50, Tallinn-Väikesest 15.10 ja saabub Kohila 16.01, Rapla 16.36, Lellesse 17.05 ja Türile 17.48. Rong peatub kõigis jaamades.

Tallinn-Sadamast Wirtsu reisijaterong nr. 37; minek Tallinn-Sadamast kell 17.20, saabub Rapla 18.57, Märjamaale 20.07, Lihula 21.52 ja Wirtsu 22.48. Rong peatub kõigis wahejaamades. Wirtsu wagunite grupp kell 17.00, koos Pärnu rongiga wälja ei saadeta.

Laupäewal, 25. detsembril

Tallinnast — Narwa kiirrong nr. 25. Minek Tallinnast kell 8.45, eraldi Walga rongist; tulek Tapale kl. 10.23 ja Narwa kl. 13.10. Rong peatub kõigis wahejaamades.

Esmaspäewal, 25. detsembril

Tartust Tallinna kiirrong nr. 102. Minekuga Tartust kell 14.15, Jõgewalt kl. 15.11, Rakkest kl. 15.47, Kiltsist kl. 16.01, Tapalt kl. 16.38; saabub Tallinna kl. 18.28. Rong peatub kõigis jaamades.

Narwast Tallinna kiirrong nr. 26, mis Narwast wäljub kell 14.05 pikendatakse Tapalt Tallinnani eraldi Walga rongist. Tallinna saabumine kell 19.24. Rong peatub kõigis jaamades.

Pärnust Tallinna reisirong nr. 22, mis Pärnust wäljub kell 15.30 pikendatakse Lellest Tallinna-Sad. eraldi Wiljandi rongist. Tallinn-Sadama saabumine kl. 19.45. Rong peatub kõigis jaamades.

Teisipäewal, 28. detsembril

Narwast Tallinna reisirong nr. 24, mis Narwast wäljub kell 21.50 pikendatakse Tapalt Tallinna eraldi Walga rongist. Tallinna saabumine kell 6.00. Rong peatub kõigis jaamades.

Reedel, 31. detsembril

Tallinnast Tartu kiirrong nr. 101. Minek Tallinnast kell 16.20; saabub Tartu kl. 19.31. Rong peatub ainult Tapal ja Jõgewal.

„Balti ekspressis" wõimaldatakse sõita reisijail, kes sõidawad kaugemale Tartust; kõigil teistel tuleb kasutada lisakiirrongi nr. 101.

Pühapäewal, 2. jaan. ja neljapäewal, 6. jaan.

Narwast Tallinna kiirrong nr. 26, mis Narwast wäljub kell 14.05 pikendatakse Tapalt Tallinna eraldi Walga rongist. Tallinna saabumine kell 19.24. Rong peatub kõigis jaamades.

Piihade puhul, reisijate suure arwu tõttu, mootorrongid nr. 1 ja 2 Tallinn-Sadama — Wiljandi — Mõisakülla wahel ja mootorrongid nr. 25 ja 26 Tallinn-Sadama — Pärnu wahel liiguwad auruwedurites, seepärast nad hilinewad lõppjaamadesse saabumisega umbes ¾ tundi.

Tungi äraholdmiseks palutakse kasutada käikumäärataiwaid lisaronge ja sõidupileteid osta eelmüügil.

Jõulukingiks

ainult püsiva väärtusega teosed:

Riigivanema 1 auhinnaga ja Tallinna linna auhinnaga kroonitud A. Kivika romaan

Nimed marmortahvlil.

E. Järve kaas ja siscillustratsioonid. Hind Kr. 6.—, kalingurköites Kr. 7.50.

Riigivanema kõrgema auhinnaga kroonitud M. Metsanurga romaan

Ümera jõel.

E. Järve kaas. Hind Kr. 5.40, kal.-köites Kr. 7.—.

M. Underi luuletuste valikkogu

Ja tiha sai sõnaks.

Iluväljaanne. H. Mugasto kaas ja siseillustratsioonid.

Hind Kr. 5.25, kal.-köites Kr. 6.75 ja poolnahkköites Kr. 7.75.

J. Kärneri valimik armastuse-, looduse-, kodu- ja isamaaluulet.

Sada viiskümmend aastat eesti luulet

Iluväljaanne. 250 luuletust. E. Kollomi kaas ja puugravüürid. Hind Kr. 3.85, kal.-köites Kr. 5.25

EESTI KIRJASTUSE KOOPERATIIV — Tartus.

Jõulu üllatus!

PAULIG'I

kohvi saate nüüd odava hinnaga suure tollialanduse tõttu!

Endine toll oli 1 kg. kohvi pealt Kr. 3.50, nüüd on see Kr. 1.20, mis on maksew ainult Soomest sisseveetava praetud kohvi kohta. ● **Paulig'i kohv on kuulsam Soome kohvi** ● **Paulig'i kohvisuutehas** tarvitab oma segudeks ainult ülmakuulsaid kohvisorte, missugused õigel viisil praetult, tagavad Teile puhta kohvi värskuse ja maitse. ● Paulig'i kohv on saadaval parimates koloniaalärides. Tehas tagab kohvi headuse ja ta kõrge väärtuse ainult originaalpakendis.

PRESIDENTI-KOHV N:o 26 +

JUUBELI-KOHV N:o 25 +

COLOMBIA-KOHV N:o 18 +

Peaesindus: K/K Kütt ja Ko Rataskaevu 20

Jooge PAULIG'I KOH

Room uppumisohus

Lennusadam ja eeslinna waksal üle ujutatud. — 20.000 inimest peawarjuta

Rooma, 17. 12. (ETA) (Reuter) Rooma kaugemates eeslinnades on umbes 20.000 inimest peawarjuta Tiberi jõe üleujutuste tagajärjel. Wesi jões on 30 jalga üle normaaltaseme. Faschistlik miilits on mobiliseeritud päästetöödele.

Kuningas ja Mussolini käisid täna kumbki eraldi ajaloolist Ponte Milvo silda waatamas, mis suurwee surwol ähwardab kokku wariseda.

Rooma, 17. 12. (ETA) (DNB) Suurwesi Tiberi jõel on wiimase 24 tunni jooksul tõusnud weel 2½ m wõrra. Nii kõrget weeseisu ei ole Tiberil 1870. a. saadik märgitud. Kõrgelt woolawad weemassid ähwardawad kõiki silda jõel. Hooned Tiberi saarel seisawad juba kuni 1. korrani wees. Rooma lennusadam ja naabruses asetsew eeslinnawaksal on suurweest üle ujutatud. Raudteeühendus Firenzega on mõõdunud ööst saadik katkenud.

Rooma, 17. 12. (ETA) (DNB) Tänase päewa jooksul on wesi Tiberi jõel praegu 17 m. Silbad tatud. Wihmasajud Ro Trastevere kwartaalis walgunud. Tiberi sund wõtnud eriti ähwardaw täiesti wee all. Kunin Rooma ümbruse, kus u

Ainult k

võite endale soodus jamaade romaanide" jamaade kirjanikkud

H. Bang: Isamaat
O. Duun: Juvikla
S. Siewertz: Sela
S. Undset: Ida E
„PR" 3. valik sis kaunistatud E. Kollo

Hind kuni 1. ja broš. — Kr. 10.— (+ saatekulu

EESTI KIRJASTUS

Posti joo

Mitmesugune maailm

AMEERIKA ÜLIÕPILASED BOIKOTEERIVAD JAAPANI KAUPU

Ühendriikides on levinud vaikne, kuid väga aktiivne Jaapani kaupade boikoteerimine. Jaapanlased, kes peavad vajaliseks kogu maailma uputada oma propagandakirjandusse, on Ühendriikidesse saatnud erilise propagandisti. See ülesanne on usaldatud Tokio ajalehe „Nichi-Nichi" väljaandjale Takaishile. Hiinlased on omaltki poolt saatnud Ameerikasse inimese, kes peab kaitsma nende õigusi — Tshiang-Kai-sheki sõbra Hsushi. Ameeriklased sümpatiseerivad hiinlasele. Nende ametiühingud, nais- ja kirikuorganisatsioonid kutsuvad kokku miitinguid ja võtavad vastu resolutsioone boikoteerida jaapanlaste saadusi. Seda kihutustööd teevad ka nende organisatsioonide häälekandjad. Viimasel ajal on jaapanivastase boikotiliikumisega liitunud ka Ameerika akadeemiline noorsugu. Esimesena alustasid seda liikumist Kolumbia ülikooli naisüliõpilased, kes otsustasid mitte enam tarvitada jaapani siidsukki, siidpesu ja muid siidist valmistatud kaupu, mis veetakse sisse Jaapanist. Naisüliõpilased kannavad nüüd puuvillaseid sukki ja villaseid džempreid. Puuvillases ja villases rõivastuses nad kõlvad ka ballidel.

SKANDINAAVIA JÕULUTURULT

Milliseid mänguasju eelistavad meieaegsed lapsed? Seda küsimust on jõuluturu saabudes arutatud Skandinaavia mail. Ons sõjarelvad mänguasjadena praegu heas nõudmises? Selgub, et Rootsis on tinasõdurid, tankid, sõjalaevad ja kahurid peagu turult kadumas. Neid tõrjuvad välja tehnilised asjad. Ainult ajaloolised tinasõdurid, indiaanlased ja kauboid leiavad veel ostjaid. Kuid need on ka militarismi kasvatamise seisukohalt hädaohutud, kuna nad rohkem nõltavad lapse seiklushimu ja fantaasiat kui sõjalisi loomusunde.

Soomes on mänguasjade suurkaupmees ajalehemeestele seletanud, et tehnika tõrjub tinasõdurid välja, nagu autodki on mänguasjade turult välja tõrjunud hobuse. Mootoreid, ronge, lennukeid lastakse aina suuremal hulgal mänguasjade turule.

Püss on läinud moest ja sõjalaevgi leiab ostjaid ainult hinnaalandusega.

KENTI HERTSOGI KASVATUS

Kenti hertsog, inglise kuninga vend, kes vilbib praegu Shotimaal, võttis neil päevil osa tema auks korraldatud õhtust Newbattle'i üliõpilasseltsis. Desserdi järele hertsog läitis sigareti ja mitu üliõpilast jälgis ta eeskuju.

Üliõpilasseltsi esimees, keegi Edmund Hew, kohaliku lukusepa poeg, tõusis ja ütles:

„Kuninglik kõrgus, lady ja dzentlmenid! Luban endale teile meenutada, et meie dineedel ei ole kombeks lauas suitsetada."

Kenti hertsog kustutas kohe sigareti ja jatkas vaba keskustelu üliõpilastega. Veidi hiljem ta läks salongi ja läitis seal uuesti paberossi.

TSELLULOOS SÖÖDAVAKS

Inglise lehtede kirjasaatjad Berliinis teatavad, et sajad keemikud töötavad praegu Saksa riiklikes laboratooriumides tsellulloosi muutmise kallal toiduaineks. Saksa võimud annavad sellele suure tähtsuse ja riik on katseiks määranud piiramatu krediidi. Keemikute nõudmisel peaks eratööstus nende kasutusse andma aparaadid, masinad ja töökojad, vajaduse korral isegi tehased.

Tselluloos koosneb samadest ainetest, mida inimenegi tarvitab toiduks. Vahe on ainult selles, et inimorganism ei seedi teda. Sülg ega maomahl ei suuda teda sulatada ja viia ainetevahetusse.

On olemas mikroorganisme — pisilasi, seeni, kes seedivad tsellulloosi ja muudavad ta pudruks, mida organism võtab vastu. Nilsuguste pisilaste olemasoluga ongi seletatav, et paljud putukad, nagu näiteks termiidid söövad läbi terved puuehitused. Nende sisikonnas on mikroobe. [illegible] ümber, andes puuma kehale seeditavat toitu.

Saksa keemikuil on nüüd ülesandeks leiutada, kuidas saaks tsellulloosi ühes vastavate mikroobidega juhtida inimkehha. Need mikroobid on tervisele kahjutud ja seedivad tsellulloosi. Lähendataks see küsimus, siis poleks Saksa valitsusel enam muret oma rahvamasside toitlustamisega sõja ajal, sest tsellulloosi tagavarad on Saksamaal rohkem kui küllaldased.

LASTEGA FILMITAHED MOES

New Yorgi lehed kirjutavad, et Ameerikas on tekitanud sensatsiooni Hollywoodi ilu- ja kosmeetikaasjatundjate kinnitused, et publikule meeldivat nüüd parimini tähed, kel on lapsi. Olevat möödunud ajad, kus publikut huvitasid peenendunud ja halastamatud „vambid" ja nukutüüpi naised. Publik ei nõudvat enam naiselt ainult välist ilu ja tualette, vaid vaimustuvat diivadest, kes ilmutavad oma mängus ka vaimset ilu ja inimlikku soojust. Parimaid Hollywoodi kosmeetikaeriteadlasi Max Factor, kelle ekspertiisi iluküsimusist Hollywoodi tähed peavad väga arvestama, andvat neile nõu mitte enam hoiduda lasterikaste perekondade soetamise eest. Olevat eksinud tähed, kes oma ilu ja võlu on püüdnud säilitada „tütarlapselikkusega", et mitte kaotada filmilepinguid. Nad olevat saavutanud vastupidist, sest tegelikkus näitavat, et tähed, kellel on lapsi, nagu Marlene Dietrich, Ann Harding ja Norma Shearer ning teised, on püsinud kauem ekraanil kui kaunitarid, kel pole lapsi. Viimased säilitavat küll kauem hea kehaehituse ja võlu, kuid muutuvat nii tujukaks ja tigedaks, et selle jälgi ei saavat nende mängust kaotada parimadki grimeerijad. Parimaks ehteks naisele olevat laps, kes andvat talle hingelist avarust, kannatlikkust, endasalgamist ja teisi terveid omadusi, mida lasteta naistel ei olevat ja mida ei suutvat esile manada mingisugune kosmeetikakunst.

TULEVANE BELGIA KUNINGANNA?

Inglise lehed kirjutavad üksikasjaliselt lady Ann Cavendish-Bentinckust, keda peetakse kas Belgia tulevaseks kuningannaks või kuninga vennanaiseks. Lady Anne vanaisa on Portlandi hertsog. Pärast 80-aastase rauga surma pärib hertsogi tiitli Anne isa markii Teachfield. Portlandi hertsogid on tähtsaimaid Inglise aristokraadi-sugukondi ja talle kuuluvad suured maaomandused. Nende esiisa rändas. Inglismaale 1688. a. ja põlvneb Orange'i hertsogist. Praeguse Portlandi hertsogi isa oli ekstsentriline inimene, kes tahtis end ümbrusmaailma eest peita.

KARUSNAHA

LADU

Ta laskis lossi alla ehitada maa-aluseid käike ja ruume. Tema poeg, praegune hertsog, ei tahtnud lossi üle võttes seal alul elada, nii sünge ja kohutav näis see oma tunnelitega ja keldritega. Ta leidis lossist peagu igapäev ikka midagi üllatavat, sest isa oli oma elu teinud võlmalikult saladuslikuks. Näiteks avanes kogemata mõnd seinanuppu puudutades salauks ja tuli nähtavale seinakapp suurema rahasummaga.

Praeguse hertsogi elus oli suur romaan. 31-aastane hertsog nägi rongis sõites platvormil kaunist neidu, kes naeris ja rääkis sõbraga. Hertsog armus esimesest pilgust. Neiu osutus lihtsaks provintslannaks, kuid Portlandi hertsog nais tema ja see abielu osutus „taevas sõlmituks", s. t. üheks õnnelikemaks Inglismaal.

Hertsogi pojatütart Anne kasvatati tüüpilise inglise mõisapreilina. Ema ei saatnud kumbagi tütart kooli, vaid kasvatas neid kodus. Lady Ann on mitte ainult hea kütt, vaid ka tantsija. Tema vanalsa korraldab sageli balle maa-aluses maaligaleriis, mis on ilusaim ja suurim kõigist ekstsentrilise hertsogi ehitatud ruumest. Peetakse võimalikuks, et Belgia kuninga vend, keda nüüd sageli nähakse ses lossis, esineb kuninga volinikuna ja lady Annest saab tulevane Belgia kuninganna.

INGLISE „TIIGER"

Teatavasti asus Briti sõjaminister Hore-Belisha inglise armee komandokoosseisu noorendamisele. Kolm kõrgema sõjanõukogu liiget on esitanud lahkumispalved ja asendatud nooremate kindralitega. Briti armee peastaabi ülemaks on määratud kindral Gort.

Lord Gort on 51-aastane. See võrdlemisi noorelt nii kõrgele kohale määratud kindral on Inglismaal väga populaarne. Inglased ütlevad temast, et ta olevat väga „dünaamiline". Teda tuntakse sõjaväes hüüdnimede all „tiiger" ja „paks". Sõdurid hüüavad teda „paksuks", kuna kindral Gort tõepoolest kaldub lihavusele.

Gort on ainus inglise lord, kes on saanud kõrgema teenetemärgi sõjas — Victoria risti. Tema vahvusest jutustatakse legende. 1918. a. ta juhatas vägesid, mis saadeti „Hindenburgi liini" läbi murdma. Sellel rünnakul Gort sai haavata. Hoolimata verekaotusest ta jäi oma kohale ja sai veerandtunni pärast teiskordselt haavata, nüüd juba nii raskesti, et mürsu kild lõikas läbi ta tuiksoone. Teised ohvitserid nõudsid, et ta läheks viibimata laatsaretti, kuid ta keeldus. „Kas meeste hulgas ei leidu kedagi, kes oskab mu kätt siduda ja verevoolu kinni panna?" küsis ta. Sõdur Ransom vastas, et oli kord näinud, kuidas seda operatsiooni teevad arstid.

Kõik see toimus 1400 meetri kaugusel tuleliinist. Saksa kuulipildujad puistasid inglise vägedele kuulirahet. Hetkel, kus Ransom sidus kindrali kätt, lõhkes kahuri mürsk ja kiskus sõduril käe otsast. Ta viidi laatsaretti, kuid kindral ise jäi liinile ja löi oma vägedega esimese prao „Hindenburgi liini".

S. TARTU

MEESMAJATEENIJAD ROOTSIS

Rootsis valitseva koduabiliste puudusega on seal perenaised hakanud võtma meesabilisi majapidamisse, nagu jutustavad „Helsingin Sanomat". Nende saamine on võrdlemisi kerge, kuna väeteenistusest vabanevatel noormeestel sageli on esialgselt raske leida teenistust. Perenaised kiidavad meesmajateenijaid: Sõjaväes on noormehed harjunud distsipliiniga, nad jaksavad tõsta vaipu ja rasket mööblit, õpivad nobedasti tuba pühkima ja poonima ning lisaks on nad naistest sellega ette, et oskavad teha väikesi koduseid parandusi, näiteks elektrivalgustuse alal jne.

Kahjuks meesmajateenijad ei püsi kodudes pikka aega, see on neile ainult läbikäigukohaks. Tavaliselt astuvad nad koduabilisteks autojuhtidena. Autojuhi tegevusest ülejääva aja töötavad nad siis perenaise juhatusel majapidamises.

Koduabiliste puuduse kaotamiseks Rootsis asutati 1934. a. koduabiliskomitee, mis töötas välja koduabiliste koolide kavad ja asus siis koduabiliste tööaja kindlaksmääramisele. On ette nähtud, et koduabilise töö majapidamises ei võiks alata näiteks enne kella seitset hommikul. Nimelt on koduabistajate puuduse tekitajaks liiga kinnine elu, varahommikust hilja ööni kestev töö majapidamises.

Ra

Laupäev

17.50 heliplaate ja mann: Laotse õpetusest. kester. Juh. W. Tago. 19.40 päevaundiseid. teated. 20.05 wälispol H. Mahamägi. 20.25 r „Lõbusad welled". 21. loeb katkendi Gerhard H 21.40 lõbus laupäeva-ö sikas. Kaastegew Mar tantsumuusika. Mängib orkester. (J. Pori.) 2

„Nõmme K. L. G

Kell 15.30 heliplaat Nõmme progümnaasium heliplaate ja teateid.

Pühapäev

8.30 äratusmäng. kontsert heliplaatidelt. tulek. (Ülekanne „Eston riigihoidja K. Päts, pe duseminister kol. A. Jac toa ja õpetajatekoja esin tervishoiu-nõunik Loom iikuse tõrje tulemusi lwi

Ilmus müügile

TALKO OUNAMAHL

Aitsam. iun.

a!" hüüdis sidki kolm

kuv. seisu- nehed veel See mees tu vaielda. oma sõnu. rehepeks- sapõllul."

Järgneb.)

ne maastik Uuemõisas.